

Miseratio onis in misericors est.

Misereor: a miser dñr misereor reris misertus sum. Et est mi-
sereri sup miserā alicuius condolere et cōpati. et ostriui
cū gto et otō qñq: sed raro cū actō i eodē sensu. et misereo
res qd antiq̄tus fuit in vsu et nō habebat p̄teritū. vñ mise-
ret et miseref impersonalia. Miseref ostriui cū actō et gto
vt miseret me tui. Sili et ostriui miseref vt me miseref
tui: et me misertū est tui. Et nota qd misereo in eodē sensu
et in eodē mō ostriuebat quo misereor fm Hug. Et scias
qd ista quinq; verba impersonalia ostriunt cū actō et gto:
Penitet et tedet miseret pudet et piget: ista accusatiuis iū-
gunt cū genitiuis. Sed qñ ponunt cū infinitiuis requi-
runt tñ actū: vt penitet me peccare: tñ ista duo miseret et
tedet nō hñt p̄teritū sed tñ suppletionē: vt miseret mise-
rebat misertū tu: tedet tedebat tesū ē. et ostriui cū vtroq;
casu fm Pril. transitiuē: qz exponit sic: Penitet me pcti:
i. pñia pcti hz me. Quidā tñ dicūt qd ostriui cū actō ex vi
cause mālīs: et claudūt in se suppositū: vt pudet me tui. i.
pudor tui hz me: hoc est de te. Dicūt et qd ista quinq; vba
impersonalia nō adiungunt cū infinitiuis nisi impersonali-
tē: qz ille infinitiuis ponit loco gti: vt penitet me
peccare. i. peccati: et iō nō pōt supponere verbo psonali. et
hec fuit opinio magistri et bñ. vide in peniteo.

Misereor scis inchoa. de misereo res.

Misericors. cor cōponit cū miserū vel potius miserās: et dñr
h et h et h misericors dis: a cōpatiēdo aliene miserie di-
ctus qñ miserū vel miserās cor habēs sup aliquē afflictū
cōpatiēdo. vñ misericorditer aduer. et hec misericordia
die: qz miserū vel miserans facit cor dolentis aliena mi-
seria. et differt a miseratione: qz bñ velle misericordia est
et bñ facere miserationis. est enī miseratio misericordie
actio: qz misericordia tñ affectus cordis est quo cōpelli-
mur vt miseris subueniamus vñ cōpatimur si succurrere
nō valeam: sed miseratio ex ope cōprobat. vide in pius
vbi ponit differentia inter misericordiā et pietatē.

Miseroz raris raris tū a miser vel misereor dñr. et est misera-
ri idem quod misereri: sed misereri tantum cordis est et
si subuenire nō possumus: sed miserari ex ope cōprobat
et ostriui cū actō: vt misereor te. i. signū et opus misericor-
die tibi exhibeo. vñ h et h miserabilis et h le: dignus mi-
seratione qñ misericordie vel miserie habilis. vñ misera-
biliter aduerbiū: et h miserabilitas tatis.

Miserrimus ma mū in miser vide.

Missā a mitto tis dñr h missus si. i. nūcius: et h missa se. i. mū-
cia. et hinc in ecclia dñr missa: qz p̄ces n̄ras ferat et mittat
ad deū: h missa dñr pprie in tpe sacrificij qñ cathecumini
foras mittunt clamante leuita. Si q̄s remāserit cathecū-
minus exeat foras: et inde missa: qz sacris altaris itereffe
nō p̄nt: qz nōdū regenerati noscunt. Sed pōt queri an sa-
cerdos plures missas dicere possit i die. Ad h dico qd nō
d̄z plures in die cōicare vt saltē q̄tū ad vñū diē represen-
tet vñitas dñice passionis: et vt q̄tū ad aliqd reuerentia
sacro exhibeat semel tñ sumendo: sacerdos tñ est qñ p̄so-
na publica: et iō oportet qd nō solū p se sed p alijs et cele-
bret: et iō necessitate cogente posset plures celebrare in
die. si aut necessitas nō cogat fm qd dñr de conse. distin. i.
sufficiat sacerdoti semel in die missā celebrare: qz x̄ps se-
mel passus est et totū mūdū redemit. Sex aut casus ex-
cipiunt in quibus sacerdos pōt plures missas in die ce-
lebrare. Unus in die natalis dñi in quo pōt cantare tres
in alijs vō diebus pōt cantare duas in sequentibus casu-
bus: vnā p defunctis: et aliā de die si necesse fuerit. Item
pp̄ter necessitatē peregrinoz et hospitiū cōmeantiū et infir-
moz: et forte pp̄ter necessitatē nuptiarū vbi t̄ps laboraretur:
ita tñ qd nunq̄ celebrat vltra duas pp̄ter aliquas ne-
cessitatē: nec aliq̄ cā adulationis vel cupiditatis: qz tunc
peccaret graui. vñ versus: Una dies missā tñ modo pos-
tulat vnā. Excipit defunctus certe cū peregrino. Infir-
mus cōmeans dñi natalis et hospes. Et mulier nubēs cū
t̄ps labit illi. Tres vult natalis: nisi binas cetera querūt.

Consuevit et queri vtrū degradatus possit celebrare
missā. Ad h dicendū est fm theologos et veritatē qd gra-
datus qz ordinē nō amittit p̄tatem cōsecrandi rē:
sed ius cōsecrandi sibi auferit: et iō si cōsecrat peccat ma-
liter: tñ cōsecratū est. Et si dicas sacerdos a p̄tate ep̄i au-
pit posse cōsecrare q̄ qñ ab ep̄o degradat videt hoc pōt
amittere. Dico qd ep̄s nō dedit ordinē sed de p̄ m̄n-
riū ep̄i: et deus posset auferre sed nō ep̄s: qz nō est ostri-
tus minister auferendi ordinē sic cōsecrati: qz pp̄ter cō-
ciā cōsecrationis d̄z esse ordo p̄petuus. Itē scias qd de
sa possumus loq̄ duplici: aut q̄tū ad id qd est essentia
in ea. i. corpus x̄pi: et sic a quocūq; dicat bona est equa
qz opus operatū equalit̄ bonū est et virtuosū. vel q̄tū ad
id qd annexū est sacro et qñ serariū: et sic missa boni sa-
dotis est melior q̄ missa mali: qz nō solū hz efficaciam
ope opato: s; ex ope opante: et iō ceteris paribus melior
est audire missā boni sacerdotis q̄ mali. Itē nota
interdictū sacerdoti leproso ne celebret publice corā p̄-
pp̄ter horrozē. tñ in secreto bñ pōt ex deuotione celebra-
re: nisi sit adeo corruptus qd ministeriū sine piculo ex-
re nō possit: leprosus tñ ad sacerdotiū promoueri nō
pōt et queri an fornicarij et ex cōicati et heretici sa-
cerdotes p̄nt h sacm dispensare: et an debeat eius dispensa-
tio a subditis recipi. Ad hoc dicūt doctores: qd si aliquis
cū pctō ad sacm eucharistie accedat: magis cedit ei in-
cumentū q̄ in p̄fectū. Quicūq; aut cōtra ordinationē ec-
clesie accedit p obediētā: peccat. Simoniaci vō et scisma-
tici et ex cōicati ex statu ecclie a dispensatione huius sac-
sunt suspensi: qz sunt extra vnitatē ecclie in qua sacra
ferunt. Et sili interdictū est concubinarijs sacerdotib;
pp̄ter spūalitātē maxime que in hoc sacro requirit. et
canon dicit di. xxxiiij. Nullus audiat missā sacerdotis qui
scit indubitanter concubinā habere. vñ si aliq̄s ab aliquo
dictoz sacm suscipiat peccat: et sic grām non cōsequitur
differt a fornicarijs et alijs p̄dictis: qz alijs nō d̄z cō-
care in diuinis scienter quantūcūq; sint occultū: sed con-
binarij sacerdotes nō sūt vitādi nisi sint notozij. Et d̄z
notozij tribus modis: vel p sniam qz coniuncti sunt: vel
per confessionē in iure factā vel per rei euidentia. i. qui-
do est ita manifestū qd nulla potest tergiversatione cel-
ri. Ab alijs aut peccatoribus licet sacramenta recipere. de
notozio tñ pleni d̄z dicā in notozio. Itē vide in cōmuni.

Missalis: a missa deriuat h et h missalis et hoc le: ad missa
ptinens: et hoc missale lis p quodā libro vbi ostendit
steriū misse. et pducit sa.

Missaticus a missō sas dñr missaticus ca cū penul. cor. q̄
quēnt mittit: et h missaticus. i. nūcius: et h missatica
nūcia: et h missaticū. i. nūciū qd p missaticū mandama.
Itē inuenit hic missaticus tici: q̄ frequēnt canit missas
et tūc deriuat a missa.

Missā: a messis deriuat h missa sic qdā puincia qñ missa
sic dicta a messiu puētū. vñ et eā veteres cererj bozoz
pellabāt. et inde missus fia sū: et cor. si.

Missilis: a mitto tis dicit hic et hec missilis et hoc le: ad mi-
tendū habilis. vnde et quoddā iaculū hoc missile dicit
et cor. penl. Prudentius: Missile de multis que fructu
miserat vñū.

Missicius cia ciū: ad mittendū aptus vel qui militiā cep-
bet. et dñr a mitto tis.

Missito tas penul. cor. in missō sas vide.

Missō sas. i. frequēnt mittere: et est frequēnt. de mitto tis
si missū su u uerfa in o: a quo missito tas aliud frequēnt
i. frequēnt mittere. vñ Macrobius: Placentas manu
missitāt. Itē inuenit missō sas sau. i. missaz cauere: et
deriuat a missa: a quo missito tas frequēnt. i. frequēnt
missā canere.

Missoriū rij: conca modica vbi aliqd liquozis imittit. et
a mitto tis.

Mysta ste cōis ge. i. secretari⁹ vel mysterij actor. et dñr a my-
stis greco qd latine dñr mysteriū.

Mysteriu: a mystis vel mystice grece qd latine dr secretu dr
 h mysteriu rij. i. secretu diuinu z figuratiuu seu occultu:
 vñ mysticus ca cu. i. sacer diuinus occultus z figuratiu?
 qz in se secreta z recodita habeat intelligentia. f. qu aliud
 dr: z aliud intelligit: z hoc mysteriu rij. i. sacrm sacru vel
 absconditu vel prefiguratio occulta vl occultu secretu: qz
 secreta z recondita h3 disputatione z intelligetiã. Et dis
 sert a ministeriu: qz ministeriu in tpalibus attendit: sed
 mysteriu in spualibus vt fuit incarnatio Jesu xpi: z sicut
 est secretio panis z vini in altari z filia que secreta in se
 ponit intelligentia pprie mysteria dicunt. vñ aplus. i. ad
 Corin. xi. Ecce mysteriu vobis dico: Oes quide resurges
 mus: sed no oes imutabimur. Et scias qz pducit e in my
 steriu. vñ dicit magister z bñ: E ante riu dz corripit: vt mu
 mysteriu pbilateriu: tñ mysteriu pducit. vñ Doza. Pandi
 mus interdū doctis mysteria regū. Sed corripit in lib.
 sacrificioz: Mysteriu fert pcinuisse cruci: sed hoc ppter
 necessitate metri accidit.

Mysticus ca cu penul. cor. in mysteriu exponit.
Mystis vel mysticen grece: latine dr secretu.
Mysteriu: a mystis dr hoc mystru stri. i. latens odiu.
Miteo tes tui: esse vel fieri mite. vñ mitesco scis inchoati. z
 deriuat a miteo tes: z pdu. mi.
Mitane. i. mansuetudo. Itē mitia est plurale neutru de mi
 tis. vide in mitis.
Mitico: a mitis z facio cōponit mitifico cas. i. mite facio.
 Et mitigo in eodē sensu dr. f. mollire temperare vel hu
 miliare. z cor. fi.

Mitigo gas gani gare. i. mollire tpare humiliare. z videt eē
 simplex. qz aut dr mitigo qñ mite ago poti? ē ethymo. qz
 cōpositio. Et cōponit vt demitigo gas. i. demulcere vel
 potere: z cor. penul. z pōt deriuari mitigo a mitis.
Mitilena ne quidā loc? de quo habet in Acti. aploz. xxviii
 z pdu. penul. vñ in auroza: Post tantas clades nos insu
 la que mitilena.

Mitisa mollis deriuat h z h mitz z h te. i. humilis mollis
 benignus non durus z matrus. vñ dicunt poma mitia
 matura z mollia. Et cōparat mitis tior simus. vñ mititer
 sed nō est in vsu tius sine aduer. z h mitia tie. i. māfuetu
 do: qd in expositione Daimonis sup eplās Pauli repis.
 Mitis cōponit vt imitis. i. nō mitis. z pducit mi. z scri
 bit tñ p vñ t: sed mitis verbū p geminū t. Qui. de arte:
 Sed caret infidijs hoitum qz mitis hyrundo. Et scias
 qz mititas z māfuetudo vel mitis z mansuetus idē videt
 tur esse in essentia: z differūt in efficacia qz mititas atten
 dit in affectu. Mitis enī vt dicit glo. sup illud Matth.
 12. Beati mites qñ ipsi pos. terrā. Mitis inqt est que
 mitis asperitas seu amaritudo nō afficit: sed simplicitas
 ad oem iniuriã sustinendã patienter instruit. Mitis est
 que nō rancor nec ira afficit sed oia equanimif sustinet.
 māfuetudo vō attendit in effectu. vñ dicit Cassiodorus
 sup psalteriu: Māfueti qñ manu affueti. i. tolerantes in
 iurias: nō malū p malo reddetes. Et attende qz p h qz di
 cit possidebūt: notat securitas. p hoc aut qd subdit terrā:
 vñ et eternitas: qz Eccl. i. Terra aut in eternū stat.

Mitros grece fabula dr latine fm Papi.
Mitra tre fe. ge. i. pileu frigiū caput pcingens: quale est oz
 namentū capitis deuotarū: sed pileu viroz est: mitra fe
 minariū. mitra et est epozuz. z mitra funis est quo medio
 nans vincit.
Mitridates rex ponti dr fuisse: z corripit penul. vñ in auroz
 ra dr. Anthonius marcus z mitridas aurem.
Mitto tis nisi missū mittere. i. intromittere. z mittere. i. mā
 dare: sed mittimus res aiatas: mandam? inaiatas: sed h
 ppietas sepe ofundit. Mitto cōponit vt admitto tis. i.
 peccare accipe assumere exlassare z cū quadā velocitate
 sagitate equū vertere vel ducere. z cōponit ex ad z mit
 tis. Itē mitto cōponit cū a: z dr amitto tis si sum. i. pdere
 Itē cū con: z dr cōmitto tis. Itē cū circo z dr circummitto
 tis. Itē cū de: z dr demitto tis. i. deorsū mittere vel incli

nare. Itē cū di: z dr dimitto tis. Itē cū e: z dr emitto tis.
 i. valde vel extra mittere. Itē cū in z intro z dr imitto tis
 z intromitto tis in eodē sensu: z intromittere vulgarit. i.
 intra mittere: qñ in rem se mittere. Itē cū inter z dr inter
 mitto tis. i. inter aliqua vel interpolatim vel interim di
 mittere vel relinquere. Itē cōponit cū man? z dr manu
 mitto tis. i. manu emittere vel liberare. Itē cū pro: z dr p
 mitto tis. Itē cū pre: z dr premitto tis. i. ante mitto. Itē
 cū preter: z dr pretermitto tis. i. deserere vel derelinquē.
 Itē cū p: z dr pmitto tis. i. cedere vl sentire. Itē cū ob
 z dr obmitto tis subtracta b. i. ptermittere. Itē cū re z dr
 remitto tis. Itē cū sub: z dr submitto tis. i. suppono. Itē
 cū trans: z dr trāsmitto tis. i. vltra mittere. Mitto z ei?
 cōposita faciūt pteritū in si: z supi. in sū. z oia sunt actiua
 preter cōmitto z admitto p peccare vel exlassare: z pter
 dimitto z remitto p parcere que sunt neu. z oia geminat
 t: z in pterito scribunt p vñ s: sed in supino p duo s: vt
 misi missū. A mitto dr missō las frequen. a quo missio
 tas aliud frequen. i. frequenter mittere. inuenit et mitti
 to tas. i. frequenter mittere. Nota hic qz mitto z desti
 no z verba que ad missionē pertinent recipientia post se
 actū si ille actus desigt rem rationale: recipiūt aliū actū
 mediante ppositōne ad: vt mitto nūciū meū ad te. Si vō
 actus ille q a vbo regit notat aliā rē qz ronalē: tūc vñ nō
 regit aliū actū sed omī: vt mitto tibi centū solidos: vt di
 xi in tertia pte vbi egi de regimine in ca. de actō.

Mit?: a mitz dr h mit? miti. i. fabula iocosa z relatu dulc.
Mixtus ta tū: in misceo ces est.

Mna mne pond? est. Et ē nomē grecū: z qñqz ponit p obu
 lo: Inuenit et impatiū de no nas: sed tūc scribit sine m
 vñ vsus: Si vis mna vir na dabit tibi nantis in ir mna.
 Et vt dicit mna duas libras z semis appendit.

Moab z Amon filij Loth: a quibus moabite z amonite di
 cti sunt. z actiū in fine moab.

Moderatus: a moderor raris dr moderatus ta tū nomen. i.
 tpatus. z cōparat moderat? tior sim? vñ moderate tius
 sine aduer. z est moderatus q nec plus nec min? facit qz
 debeat. Et cōponit vt imoderatus ta tū: q plus vel min?
 facit: z filr cōparat.

Modernus: a modus dr modernus na nū. i. istius tps. z cō
 parat modernus nioz simus. vñ moderne nius sine ad
 uer. z hec modernitas tatis.

Moderor: a modus dr moderor raris ratus sū rari. i. regere
 vel gubernare. z in eodē sensu oftruit cū otō z actō. vñ h
 moderator tozis: z hec moderatio onis: z h z h moderas
 bilis z h le. vñ moderabiliter aduer. z h moderamen mi
 nis: z h moderamentū menti: z moderatim aduer. z mo
 deranter aduer. z cor. de moderor.

Modestus: a modus dr modest? sta stū. i. tpatus z discret?
 nec plus quicqz nec miuus agens nec et irascens: z com
 parat modestus stioz simus. vñ modeste stius sine ad
 uerbiū z hec modestia stie. modestia est in facto: sed mo
 dus in dicto vel occupiscentia.

Modic?: a mod? deriuat modic? ca cu. i. ronalis mēsurat?
 vel moderatus: z modic?. i. puus: h3 improprie z abusive
 dr. vñ modice aduerbiū: z h modicitas tatis: z modico
 cas. i. tpare vel modificare. qz aut dr modicus qñ moduz
 capiēs vl qñ modi custos etby. ē. Et cōponit vt imodic?
 ca cu. i. intpatus vel imēsuratus z corripit p dicta di.

Modifico: a modus z facio cōponit modifico cas caui ca
 re. i. temperare vel alicuius modi facere. vñ modifit? ca
 cu z cor. fi.

Modiolus li dimi. puus modius fm Dug. Dicit et modio
 lus penl. cor. illud grossū lignū in rota p qd caput axis i
 mittit in quo radij in circuitu infixi sunt: z dr tūc modio
 lus a mō: qz in modū modij capax est z concauus.

Modius: a modus dicitur hic modus modij: quod sit in suo modo perfectus: et est mensura librarum quadragintaquattuor et sextariorum vigintiduo: cuius numeri causa inde tracta est: quod in principio deus vigintiduo opera fecit. Nam prima die septem opera fecit. scilicet materia informis: angelos: luce: superiores celos: terra: aqua: et aerem. Secunda die firmamentum solem. Tertia die quattuor. scilicet maria: semina: rationes: et plantaria. Quarta die sol: luna: et stellae. Quinta die tria. scilicet pisces: et reptilia aquarum: et volatilia. Sexta autem die quattuor. scilicet bestias: pecudes: reptilia terre: et hominem: et facta sunt omnia vigintiduo genera in sex diebus: et vigintiduo generationes sunt ab Adam usque ad Jacob: ex cuius semine nata est omnis gens israel: et vigintiduo libri veteri testamento usque ad beater: et vigintiduo sunt literarum elementa quibus constat diuinae legis doctrina. His igitur exemplis modius vigintiduo sextariorum a moysi secundum sacre legis doctrinam effectus est: et quis diuersas gentes huic mensurae pondus vel adiciant ignoranter vel detrahant: non apud hebreos constitutio diuina tali ratione seruetur. Item modius est cui arbor nauis insistit ob similitudinem mensuralis vasis sic dicitur.

Modo aduerbiu: in modus vide.

Modulo: a modulatio quod est cantus dicitur modulatio larum tus super laris. id est cantare vel dulciter melodias facere. inuenitur etiam modulas in eodem sensu. unde hoc modulamentum minus: cantatio dulcis et mellica: et modulans tis omnis generis. unde modulanter aduerbium. et hec modulatio est.

Modulus: a modus dicitur hic modulus li dimi. paruus modus. unde hic modulus li. id est tropus vel cantus qui precipue in principio misse vel matutini vel vespertini. et cor. du.

Modus di. id est terminus finis mensura maneries conditio vel terminatio. Et ponitur dicitur et ablativus istius nominis. scilicet modo aduerbialiter pronunciat vel aliquando vel paulo ante vel tunc modo. Et componitur ut amodo. id est deinceps: tunc modo: solummodo: et postmodum. id est postea: et admodum. id est valde. Item iste generis modi componitur ut istiusmodi: illiusmodi: aliusmodi: huiusmodi: huiuscemodi: nota indeclinabilia et omnis generis. De hoc plenius dixi in tertia parte in causa de figura composita nominis. Modus etiam est accidens verbi: et secundum hoc sunt quinque modi. scilicet indicativus: imperativus: optativus: subiunctivus: et infinitivus. Quot autem tempora habet quilibet modus dixi superius in tertia parte in tractatu verborum vbi egi de modis verborum. Utrum autem quod nullomodo vllomodo quodammodo sunt vna pars vel due: supra determinavi in secunda parte vbi egi de accentu aduerbii: in causa de compositis a modo.

Moys grece latine dicitur aqua. et acuius in fine.

Moy saicus causa causa: res moysi vel ad moysen pertinens: penultimus. cor. et dicitur a moyses: et taceat in pronuntiatione: habet scribas.

Moy ses: a moys quod est aqua dicitur hic moyses si. id est aquaticus quod in aqua fuit inuentus et ex aqua sumptus. unde moyses interpretatur sumptus ex aqua. inuenit enim eum ad ripam fluminis expositum filia pharaonis: quem colligens adoptauit sibi et vocauit eum moysen: quod de aqua sumpsisset eum. Et videtur quod huiusmodi quod sit nomen compositum a moys et iesus quod est saluator: quod saluatus fuit ex aqua: et cor. penultimus. unde in aurore dicitur: Quod petis o moyses viuenti non datur vlli. Sed de syllaba vltima potest dubitari an actus. Dicitur quidam quod non datur quod sit declinabile: sicut nec vlixes vlixis. Alii dicunt quod dicitur in fine acuius: et hoc versus maxime lombardorum approbat. Et scias quod sepe inuenitur achilli per achillis: et moysi per moysis in genitio per apocopam.

Mola: a molo lis dicitur hec mola le: vbi ferrum molitur et acuius et mola le puls ex farina aqua et sale qua olim victime iter cornua perfundebant: et si patientes erant bone erant: et si recalcitrabant male erant et reiciebantur. unde Iesus christus fuit bona victima: quod non recalcitrauit: sed quasi ouis non aperiens os suum ductus est ad occisionem. et inde componitur imolo las id est sacrificio. Item a molo lis hec mola le: vbi frumentum teritur vel dicitur mola quasi mala a malon. id est a rotunditate sui. Mola asinaria dicitur quod cum ea molitur asinus: quod in quibusdam molendinis asinus voluit rotam cum mola: vel mola asinaria dicitur

gravis et ponderosa sarcina quod onerat asinum. et cor. mo. de in moles.

Molaris: a mola dicitur hic et hec molaris et hoc re: ad mola pertinens: et hoc molaris lapis mole vel unde sunt moles magnus ad modum mole: et hic molaris dens martialis quod cibum illis dentibus quasi mola molimus.

Molendinum: a molo lis dicitur hoc molendinum ni. unde hic molendinarius rii: hec molendinaria rie.

Moles lis fe. ge. id est difficultas magnitudo vel magnus pondus et pdu. prima: sed molo lis et mola le cor. mo. unde veritas. Que frumenta molitur mola fit: moles tibi pondus. Thonuitate mole sed aqua currit rota mole.

Molestus: a moles dicitur molestus ta tu. id est eger tristis vel turbatus: quasi a mole turbationis sic dicitur. et molestus dicitur molestiam inferens vel inquietas: et comparatur molestus ad finis. unde molestus tuus sine aduer. et hoc molestia dicitur molestiosus scilicet sum. id est molestiam inferens. unde molestus tuus tare. id est molestum vel molestiam facere vel inquinare actuum.

Molimen: a molio ris dicitur hoc molimene nis. id est conamene. Penultimus habere significationes de molio: et pdu. li.

Molimentum: a molio ris dicitur hoc molimentum ti. id est conamene.

Molio: a moles dicitur molio ris litus sum liri. id est conamene difficultate conari: et dicitur proprie de magnis rebus. vel moliri. id est machinari parare fabricare excogitare disponere vel cum difficultate vel ingeniose aliquid facere. Molio ponitur cum a et dicitur amolior ris. id est remouere vel auertere. Et componitur ut demolior ris: emolior ris. id est valde vel cum moliri. et est deponen. molio: et pdu. prima: scribitur in vniuersali. Lucanus in v. Deu quantum fortuna humeris impondere fessis. Amolior onus etc.

Molitor: a molio ris dicitur hic molitor toris artifex vel fabricator. et pdu. li. Quidius in x. meta. Primumque ratis molitor Jofan.

Molleo: a mollio lis dicitur molleo les lui lere. id est esse vel fieri molle. Et componitur ut emolleo les: et hic mollesco scis inchoa. et emollesco scis inchoa. Remolleo les. id est iterum molle: et inde remollesco scis: et scribuntur per geminum. l.

Mollestra stre pellis ouina: a mollis lis dicitur quod sit mollis.

Mollicia cie in mollicies vide.

Mollicies: a mollis dicitur hec mollicia cie: et hec mollicies in eodem sensu.

Molliculus: a mollis dicitur molliculus la lu: aliquantulum mollis: et cor. penultimus.

Mollifico: a mollis et facio componitur mollifico cas casu molle facio. et est verbum actiuum: et cor. mi.

Mollio lui litu lire. id est temperare mitigare blandire exornare vel molle reddere: Job. xxxiii. Deus molliuit cor meum unde mollietas frequenter penultimus. pdu. Mollio componitur comollio lis. id est molli. Demollio lis. id est valde vel extra molli. Permollio lis. id est perfecte molli. Premollio lis. id est alijs vel ante molli. Remollio lis. id est iterum molli. Somollio lis. id est subtilis vel paru molli. Et est actiuum molli cum omnibus suis compositis et quarte conjugationis.

Mollis: a mollio lis dicitur hic et hec mollis et hoc le: quod gorem sexus enervati corporis dedecoret: et quasi mulier emollitur: et comparatur. unde mollius sine aduer. Mollis componitur ut premollis quod mollis pmollis. Et inuenitur mollis nomen et verbum: et vtriusque prima pdu. positione. unde Tu verbis mollis me blandis femina mollis.

Molo lis lui luere caret superi. aut facit multum vel molitur penultimus. cor. Et est molere acuire et proprie ferrum: et molere terere sicut triticum vel aliam annonam: Et molere. id est subagere vel coire. unde in li. Jud. Sansone clausum in carcere molere fecerunt. vbi dicit magister in historijs: Molere fecerunt quasi ope seruali eum affligentes. Hebrei tamen traduntur philistei fecerunt eum dormire cum mulieribus robustis ut eo prole robusta susciperent: et est tracta huiusmodi significatio predicta. Qui enim coit quasi molere et terere videtur. Mol

cōponif: vt cōmoleo lis. i. fil' molere. Demolo lis. i. male molere. Emolo lis. i. extra vel valde molere. Immolo lis. i. valde vel intus molere. Premolo lis. i. pfecte molere: v' subagitare. Remolo lis. i. iterū molere. Molo z ei' cōpofita faciūt pteritū in lui: z carēt sup. z fm q' ptinēt ad actū molarū neu. sunt: s; fm q' accipiunt trāfitiue p' terrere v' subagitare actiua sunt: ita dicit' Aug. z cor. mo. Un' No' rati' i' sermone. Dermolere vxores nolim Ladarier inqt' S; moles p'mā pdu. Un' q'dā: Que frumēta molit mola: moles fit tibi pōdus. Dic nota q' molo lis nō h; supi. in frequēti vsu ad differētiā hui' nois multū. possum' tñ dicere molitū: sicut volo qd' deberet facere vultū: sic p; p' nomē p'cipiale vult': qd' fm' p'rif. nascit' ab eo: z tñ est iam in vsu volitū apud theologos.

Moloth quoddā idolū fuit.

Molosus. a molo lis dicit' h' molosus s. i. magnus canis: q'si ad molādū apt' seu parat'. Vel Molosus fuit fili' Pirri vnde dicta ē h' molosia q'dā terra. s. epir' v' pars epiri. vñ molosus sa sum: z molos' fia sū: z h' molosus si q'dā pes p'tis ex trib' lōgis: dicit' a saltatōe molosoz quā exercue runt armati. z h' molosus p' cane: qz optimi z magni abū dant canes. z hinc molosic' ca cū. i. mordax v' rapax. hinc etiā videt' dici hic molosius quidā lapis viridis z gran' dis. z producit lo.

Molucru cri dicit' illud cū quo mola vertit': z molucru. i. tu' mor ventris. z dicit' a mola le.

Momen. a moueo ues dicit' momē minis. i. momentū: tā p' motu q' spacio t'pis. z cor. penul. genitiui.

Momentū. a moueo ues dicit' h' momentū ti q'si mouimētū qz cito z in trāfitu moueat' tā breue spaciū t'pis. vñ z sepe ponit' p' mutatiōe vel momēto. Momentū etiā d' stilus in quo momēta colligūt: qz cito ad modū momēti inclin' at. Itē momētū statere Isa. xl. dicit' stilus vel lingua in trānsuersali ligno posita p' quā dinoscit' vtrū lances in trux' tina cōlū pōderēt. Et scias q' hora est vigesima q'rta pars diei nālis: Punctū est q'rta pars hore: Momentū est de' cima pars pūcti: vel q'dragefima pars hore. Ex h' p; q' mo mentū cito mouet'. A momentū deriuatur motentaneus na neu: z momentari' ria riū. i. transitozius: cito trāfiens parum durans.

Monachus. a monos qd' est singularitas d' h' monach' chi q' singularis fit z solitari': qz monachi a singlarib' actib' z vita segregati: q'si soli morant'. Si g' solitari' interptat' vocabulū monachi qd' facit in turba q' solus est: Qz autē dicit' monach' q'si vni' aie custos etymo. est. Et sunt plu' ra genera monachoz. s. cenobite quos in cōi viuetes pos' sum' appellare anachoretas: i. dē z heremite. Et a mona' chus dicit' hec monacha che: etiā facit datiu' z ablatiuus pluralis monachabus. z hic z hec monachalis z hoc le. z monasticus ca cū. z cor. mo predicta. Vide in eps.

Monalis in monas exponit'.

Monar. i. stultus.

Monarcha. monos cōponit' cū archos qd' est pnceps. z d' h' monarcha che. i. pnceps vni' ciuitatis vel singularis prin' ceps. s. q' singularē possidet pncipatū: sic Alexander apud grecos: z iuli' apud romanos. vñ h' monarchia chie. i. sin' gularis pncipat' v' potestas. z acuit' penl. in monarchia.

Monarficulus. moneo componit' cū ardeo vel ardoze: z d' atur hic monarficulus li. i. stultus vel iracundus: qui ci' to mouetur ad iram. Un' Plautus: Quid tu monarficule p'elsumis zc. z cor. penul.

Monas. a monos qd' est vni' d' h' monas nadis. i. singularis' tas vel pncipiū. s. numeri q' dicit' vni' vel vnitas. i. singula' ritas. z monalif aduerbiū. i. vnialif: singularif. Et scias q' monas cor. p'rimā in Anticlaudio vbi dicit': Et monas numeri de se parit vnica turbas. s; vsus ille pducit: Mo' nade subtracta dicitur apocapa facta. h' aut' iō ptingit: qz nō h' scit' a latinis natura vocabuli greci. s; scim' q' deri uata a monade breuiant mo: vt monachatus.

Monasteriū. monos cōponit' cū sterion qd' est statio: z d' h'

monasteriū rij q'si singular' z solitaria statio: qz ibi habi' tates a secularib' segregati actib' z vita q'si soli morant'. vñ monasteriolū li dimi. z h' z h' monasterialis z hoc le. **Monedula**. a moneta dicit' hec monedula le q'si monetula: quia cū atrū vel aliquā monetā inuenit aufert z occultat z corripit penul.

Moneo nes nui nitū. z cōponit' vt admoneo nes net. monet q' p'cipit: admonet q' qd' acciderat memorie reducit. Item monem' futura: admonem' pntia. Itē cōponit': vt cōmo neo nes. i. fil' monere. Monem' minores: cōmonem' pa' res: rogam' maiores. Itē cōponit': vt premoneo nes: per' moneo nes: remoneo nes: submoneo nes. i. latēter vel pa' rū vel post monere. Moneo actiuū est cū oib' suis cōpo' sitis: z cor. hanc syllabā mo. Quidi' de arte: Disce bonas artes moneo romana iuuentus.

Moneta. a moneo dicit' hec moneta te: qz monet ne q' fraus in metallo vel pōdere sit. vnde h' monetari' rij: z monetas' rius ria riū. z h' monetariū rij locus monete: q' etiā h' mo' netū dicit'. Itē moneta dicta ē a Juno qz monuit roma' nos p'anserē. Un' Lucan': Numina castrens' miscebis flāma monete.

Monialis. a monas dicit' hec monialis lis pdu. penul. i. mo' nacha. vnde h' z hec monialis z hoc le. Et componitur: vt sanctimonialis.

Monibilis. a moneo nes dicit' h' z hec monibil' z hoc le: qd' cito monetur. z corripit bi.

Monile. a munio nis d' h' monile lis quoddā ornamētū pe' ctoris mulier': qz munit pect' mulierū ne leccatores ma' nū possint mittē in sinū ei'. v' d' monile a moneo qz mo' neat castitatē. monet enī vidētes illā eē marito copulatā: z ampli' nō debē ab alio tāgi. olim enī nō solebāt monis' lia nisi maritate deferre. Un' d' monile a munē: qz p' mu' nere solebat dari. h' ēt serpētū d' : qz stat ex amphozufis q'busdā aureis z varijs gēmis in modū tracture serpētis. Plerūq; ēt p' monile oia ornamēta muliez signāf: q'cūq; ill' p' munē danf. z pdu. ni monile. vide vsus in torques.

Monimē minis cor. penl. tā nti q' gti. Un' Grecif. Momen' tū dicas t'ps: monimē monumentū Vide in monumentū.

Monimētū. a moneo nes d' h' monimē minis: z h' monimē nū ti p' qd' ad aliqd' monemur: z nobis aliqd' reducitur ad memoziā. vñ historie dicunt' monumenta: qz p'terita nos monēt z ad memoriā reducant: z etiā iudicia amoris. s. q' nobis relinquūt in signū amoris z memoriā monimēta dicunt'. z d' h' monumentū q'si monēs mētē. z est etymo.

Monitoriū. a moneo nes d' h' monitoriū rij locus monēdi: sicut schola vbi discipulos docem' z monem'. Inuenit' etiā monitoriū pro monimen.

Monocētaur'. a monos qd' est vni': z cētaur' d' h' monocē' taurus ri monstrū caput hñs iouis.

Monoceros. monos qd' ē vni' cōponit' cū ceros qd' ē cornu z d' h' monoceros rōtis. i. vnicornis: qz vni' cornu in me' dia frōte hñt. z ē idē aīal qd' rinoceros. Pōt ēt declinari latine monocer' ri. rinocer' ri penl. cor. vide i' rinoceros.

Monocolos cōponit' a molos z colon. vide etiam in colon.

Monocosmus mi gen' vehiculi quod ab vno iumēto trahi tur. z h' monocosmū. i. carrus vni' tñ portās. Et cōponit' a monos z cosmus.

Monoculus. oculus cōponit' cū monos qd' est vni': z dicit' monoculus. i. vni' hñs oculū tñ. z cor. penul.

Monogam' mi penul. cor. dicit' qz tñ vni' vxori nupserit. Et cōponit' a gamos qd' est nuptie: z monos qd' est vni'.

Monopolis. a monos qd' est vni': z polis ciuitas cōponit' h' monopolis hui' lis ciuitas hñs sub se ciuitatē vnā. v' qz vnica z singularis ciuitas. s. q' reliqs in aliq' regiōe melioz sit z liberioz. z cor. penul.

Monopoliū li est statio vbi vna res vēdit'. z dicit' a monos qd' est vni': z pole qd' est vēdere.

Monoptot'. ptotus quod est casus cōponit' cū monos: z d' monoptot' ta tū. i. vni' casum habēs. z cor. penul.

Monos grece latine d' vni' vel singularis. z acuit' in fine.

Monosticon. a monos qđ ē vnū: et sticon vsus cōponit hoc monosticon vel monosticiū: opus vnius versus: et acuit in fine.

Monostrophus in strophos vide.

Mons. a moueo dicitur h̄ mons t̄is altus terre tumor. et diuinit̄ in tria. s̄. radicē: lat̄ et iugū: qđ est sūmitas mōtis. Idē et collis. et d̄r a moueo: qz terra q̄si in altū moueat. Vel p̄ h̄riū dicitur mons a moueo: qz minime mouet de loco ad locū. Vel dicitur a munio: qz munit nos. vel ab emineo: qz emineat. Nā s̄m̄ J̄si. mōtes sūt tumores terrarū altissimi dicti qz sunt eminētes. Quā aut dicitur mons q̄si moles op̄posita nascēti soli etymo. est. et est mons sp̄ei p̄mitiue et de riuatiue. p̄mitiue q̄stū ad mōtan̄. deriuatiue q̄stū ad moueo ues. Et vt dicit frater Albert̄ ex mōte q̄ vocat̄ caucasus oriunt̄ flumina magna aq̄rū multarū. h̄ aut mōs maior est oib̄ mōtib̄ oriētalib̄ ad aquilonē tēdētib̄. de h̄ dictū est in caucasus. Itē scias qz sunt qđā mōtes q̄ dicitur sup̄remi altū in quib̄ nō generat̄ ros vel pluuia: nec vēt̄ sentit̄. De huiusmodi mōtib̄ legitur in chronicis: qz p̄hi ascēdētes i eos cā philosophādi: secū t̄i portauerūt aquā in vasis: et sp̄ogias: vt sp̄ogias in aquā missis et ori applicatis attraherēt sibi sup̄iorē et crassiorē aerē ad refrigerium pectoris vt ibi aliq̄ntulū subsistere possent. Ad h̄ facit qđ Papi. dicit: Olympus inq̄t mons macedonie tāte altitudinis est vt in ei⁹ cacumine nec vēt̄ sentiat̄: nec nubes se colligāt: qz excedit istū aerē humidū in quo aues celi volitat̄: qđ ab eis p̄ditū ē q̄ solebāt nescio quoz sacrificioz cā memoratū ascēdere montē: et aliq̄s notas in puluē scribebāt q̄s ab alio anno integras inueniebāt: qđ fieri non posset si loc⁹ ille vētis aut pluuie pateret. deinde tāta ē tenuitas illi⁹ aeris vt nō suspirare duraret. Illuc enī ire nō poterāt nisi sp̄ogias humectatas narib̄ applicarēt: vnde crassiorē et s̄uctū sp̄m̄ ducerēt. hi ergo indicauerūt etiam nullā auē in illo loco se aliq̄n vidisse. Vide etiā in nubes Itē nota qz mons qđā dicitur oliueti p̄pter copiā oliuarū Un̄ Act. j. ca. Tūc reuerfi sunt hierosolymā a mōte q̄ dicitur oliueti q̄ ē iuxta hierusalē: sabbati habēs iter: et p̄ vnū miliare distat a hierusalem: vt dicit magister in historijs. Vetus editio h̄z a mōte triū luminū. sic aut dicitur est mons oliueti: qz de nocte ex parte occidentis illuminabat̄ igne tēpli q̄ erat iugis in altari. mane in parte oriētali primos recipiebat radios solis anteq̄ illustrarent ciuitatē. habebat etiā copiaz olei: qđ est etiā fomentū luminis. In glo. aut sic dicitur: Mons oliueti ab antiq̄s mons triū luminū vocabat̄ lucerne. s̄. de tēplo resplēdentis: ac solis ex altera parte oriēt̄: et olei in ipso mōte nālis lucis: q̄ tria oueniūt p̄fectioni propter diuini verbi lucē de ecclesia fulgentem: propter solis iustitie fulgozem: et propter pure consciētie nitorem. Vide in prima.

Monstro stras strani strare. i. ostēdere. vnde h̄ mōstrator toris: et mōstrabilis le. et h̄ mōstrū stri: qz mōstrat aliqđ futurū. s̄. p̄prie mōstrū qđ statim mōstrat qđ appareat. vñ mōstruosus sa sum: et monstrosus sa sum oīa eodē sensu. et h̄ duo compan̄. vnde h̄ mōstruositas tatis: et hec mōstrositas tatis. Mōstro cōponit̄: vt demōstro stras: p̄mōstro stras. et ē actiuū cū oib̄ suis cōpositis. Dic nota qz Aug. in. xvj. li. de ciui. dei loquēs de mōstruosis seu mōstris sic dicit: Perhibet̄ quibusdam plātas versas eē post crura: quibusdā vtriusq̄ sexus eē naturā: dextrā mā mā virilē: et sinistra muliebrē: vicissimq̄ inter se coeundo et gignere et parere. alijs ora nō eē: eosq̄ p̄nares t̄m̄mō habitū sumere. vide in hermafrodit̄. Itē ferūt eē gentē vbi singula crura in pedib̄ h̄nt. nec poplicē flectūt: et sunt mirabil̄ celeritatis. Ante annos aliquot nostra certa memoria in oriēte nat̄ ē duplex hō sup̄iorib̄ mēbris: inferioribus simplex. nā duo sibi erāt capita et duo pectora: q̄ttuor man̄. vēter aut vn̄: et pedes duo sic vni boi. et tādiu vixit vt multos ad eū vidēdū fama traheret. Sz pōt q̄ri an p̄dicta hoīuz genera mōstruosa traxerint originē ab Adā: Ad h̄ m̄det Aug. Oīa genera hominū q̄ dicunt̄ eē credē

eē nō est necesse. verū quisq̄ vspiā nascit̄ hō. i. aīal rōne mortale quālibet n̄ris inusitatū sensibus gerat formā corporis seu colorē: seu motū: seu sonū: seu q̄libz vi: q̄libz q̄libet q̄litate naturā ex illo vno p̄thoplasto originē dicit null⁹ fidelīū dubitauerit. apparet t̄i qz in plurib̄ nā dicit nuerit: et qz sit ipsa raritate mirabile.

Monstrū in monstro stras est. Vide etiā in portenti.

Mōtan̄. a mons d̄r mōtan̄ na nū. Un̄ qđā: Pro variis vrbis mōtanis vtinur herbis. Itē a mons d̄r mōtana nō t̄i in plurali nūero. i. mōtes: et p̄prie mōtes magni. vñ Luca. Abijt in mōtana cū festinatiōe. et mōtani dicitur qđā h̄tici: qz tpe p̄secutiōis in mōtib̄ latuerūt q̄ occisē se a catholice ecc̄ie corpore diuiserūt. hinc mōtan̄ dicitur est quidā vir proprio noīe. et p̄du. penul. montana.

Monticulus. a mons dicitur h̄ mōticulus li dimi. pari⁹ mēs vnde monticulosus sa sum. vnde h̄ monticulositas tatis.

Montuus. a mons dicitur mōtuus tua tū. et hinc montuosus sa sum in eodē sensu. i. plen⁹ mōtib̄. et mōtuosus compul vnde hec montuositas tatis.

Monumentū. a moueo nes d̄r h̄ monumentū ti. i. sepulchri mortuoz: qz p̄trāseūtū mētes moueat ad h̄ debē trāfer. vñ qz moueat mētes ad defūcti memoriā: vñ etiā ad sūm̄ tēptū. vñ et d̄r monumentū q̄si monēs mentē. s̄. trāscūtū cogitēt de morte aut ad memoriā defūcti et tēptū sūm̄ monumentū d̄r eo qz moueat. i. admoueat mentē ad venerationē sc̄i ibi sepulti: qz s̄m̄ Remigiū dū nos cōsiderat̄ sc̄oz monumenta q̄ sua corpora pro x̄po tradiderūt moumur venerationē illis impēdere.

Mora. a moroz raris d̄r h̄ mora re. mora autē est q̄ impedit tarditas q̄ impedit. Itē mora in re: tarditas in boīe. vñ h̄ morula le dimi. et morosus sa sum. i. tard⁹. Et compul. vñ morosē suus sime aduerbiū. et h̄ morositas tatis. et cōprimā mora cū suis cōpositis. et a mora d̄r morat̄ ta t̄i cor. p̄mā. s̄. q̄nq̄ deriuat̄ a mos. et p̄du. p̄mā. Inuenit̄ ē h̄ mor⁹ ri p̄ qđā arboze. et h̄ morū pluralit̄ h̄ mora p̄mā. et p̄du. tunc mo. vñ vsus: Sūt matura mora pira gila coctana mora.

Moracia. a mora d̄r h̄ moracia cie. i. nux dura diu seruat.

Moralis. a mos h̄ et h̄ moralis et h̄ le. qđ p̄tinet ad mores qđ h̄z mores: vel q̄ tractat de morib̄. vñ h̄ morale lis p̄ quodā libro q̄ tractat de morib̄. et h̄ moralia liū. p̄ eodē libro. et h̄ moralitas litatis. et p̄du. ra. Itē scias qz moros v̄bū siue imitatiuū dicitur v̄bū designās morā rei sū. p̄titiui: vt patriso. i. morē p̄ris gero. De h̄ supra dixi in t̄i parte: in ca. de speciebus verboz.

Morat̄. a mos d̄r morat̄ ta tū. i. morib̄ instruct⁹ et informatus: et bonos h̄is mores. Itē morat̄. i. seq̄ns mores. Itē morat̄. i. s̄m̄ mores descript⁹. i. s̄m̄ p̄prietates. et p̄du. p̄mā. Un̄ Mora. in poetria: Interduz sp̄aciosa iocis moratq̄ recte. Itē morat̄ ta tū pōt deriuari a mora. Est etiā p̄ticipiū de moroz rar̄. et tūc cor. p̄mā. vñ vsus: Mos mōratū: mora facit eē moratū.

Morb⁹ bi. i. infirmitas. et d̄r a morte qz inferat mortē. vñ morbid⁹ da dū. i. infirm⁹ vñ insan⁹. et morbosus sa sum. plen⁹ morbo et assuet⁹: vñ qz sua corruptōe morbū inferat. vñ porci et capre et huiusmodi aīalia dicitur morbosā: et corrupēda aerē morbū inferūt. Et vtrūq̄ compaf. vnde morbositas tatis. et est mas. ge. propter lesionē: imitat̄ et naturā maris: est enī q̄si mas in agēdo.

Mordax. a mordeo des veriuat̄ mordax cis ge. ois. Et cōparat̄ cioz cissim⁹. vnde mordacit̄ eius sime aduer. et h̄ mordacitas tatis. Et cōponit̄: ut p̄mordax cis. i. valde mordax et p̄du. penul. genitiui. Et a mordax dicitur mordaculus a liū aliquantulū mordax.

Mordeo des momordi suz. Et cōponit̄ vt cōmordeo cōmōdi: demordeo di: emordeo di: imordeo: p̄mordeo: remordeo: p̄mordeo. Et ē mordeo actiuū cū oib̄ suis cōpositis. et ei⁹ cōposita oīa amittūt geminationē simplicis in p̄rito. et faciūt p̄teritū in di: et sup̄. in sum.

Mordit⁹ aduerbiū. i. mordenter vel mordilif vel mordacit̄

cori. di. z dicit a mordeo des: vel a morfus.

Mori infinitiu⁹ de morioz reris. z cor. primā. vñ cōmori per
mul. cor. s; mori dicitur de mos moris pdu. vñ vsus: Est in
amore mos veneris se subdere mori.

Morbū⁹. a morioz dicit moribūd⁹ da dū. i. filis mortuo vñ
mori incipiēs. huiusmodi enī noīa in būdis desinētia sū
gnāt similitudinē vel aptitudinē. vñ vsus: Osus plena notat
bundus similit: bilis aptat.

Moriger ra rū in morigeror est. z cor. penul.

Morigeror. a mos z gero ris cōponit morigeror raris rat⁹
sum. i. mores bonos gerere. z morigerari. i. morē gerere:
obedire: subijcere: facē volūtate alicui⁹. ille enī gerit morē
alicui⁹ q̄ facit volūtate ei⁹. Est ergo gerere morē alicuius
volūtate facere. z inde moriger ra rū. i. obediens.

Morioz dicit a morte. Vñ dicit Papi. Morioz amens
morio a morte vocat⁹ ē eo q̄ nō vigeat intellectu. Morio
vulgo dicitur fatui nō multū a pecorib⁹ distātes. z pdu.
mo. Vñ q̄dā: Nō est vngēdus furiosus morio paruus.

Morioz reris vel raris ritur sūm tertiā z q̄rtā coniugationē iue
nit fere vbiq; z caret supi. deberet tñ facere mortuū tuū:
q̄d exigit mortu⁹. vel mortuū tu q̄d exigit mortur⁹ ra rū.
neutrū tñ est in vsu. z dicit morioz a mors: ita vult Dug.
Puf. aut in. x. li. vbi agit de v̄bis desinētib⁹ in rior sic dicit
deponētia in rior desinētia: vt orioz morioz tā sūm tertiā
q̄ sūm q̄rtā coniugationē declinauerūt auctores: orioz reris
z oris: morioz raris vel reris eoz supi. z ortū z mortum
q̄uis oritur⁹ z nō orturus inueniat p̄cipiū futuri s; p̄te
riti ortus nō ortus dicit. A morioz quoq; notādū q̄ cū
mortur⁹ sūm analogiā facit p̄cipiū futuri mortu⁹: facit
p̄teritū geminata u: q̄d in nullo alio p̄cipio inuenies pro
mor⁹ vel mort⁹: q̄d p̄portio magis exigebat. z h̄ verū ē
sūm antiquos: q̄d Puf. dicit. vñ dicit q̄ sūm modernos mo
ror olim fuit q̄rte: s; nūc est tertiē coniugatiōis: facit tñ irre
gulariter mortuus: s; supinū mortuū tu: z inde morturus
Morioz cōponit: vt cōmorioz: emorioz: imorioz. i. inuis
gilare: insistē: insistare: insudare. p̄morioz: pmorioz: remo
ror. z est morioz depo. cū suis cōpositis. z cor. mo. s; mos
moris producit mo. vnde versus: Est in amore mori vene
ris se subdere mori.

Moror raris ratus sum cōponit cū cō: de: in: re: z dicit com
moror raris: demoror raris: z imoror raris. i. valde mora
ri: vñ intus morari. remoror raris. i. iterū morari. Moror
z cōposita cōia sunt: z sunt oīa fere eiusdē significatiō
nis. i. impedire: detardare: detinere: vel impediri: tardari:
detineri. ponunt tamē quādoq; absolute pro consistere:
vñ morē facere. z cor. mo moror. Vñ Quidius de arte: Er
rat z in nulla parte morat amor.

Morosus. a mos deriuat morosus sūm. i. lasciu⁹: fastidio
sus: supb⁹: vel nobilis. tñ morosus poti⁹ ponit in mala sū
gnificatiōe q̄ in bona q̄si malos h̄ns mores. z pdu. p̄mā.
Itē morosus pōt deriuari a mora: z tūc cor. p̄mā. vñ vsus
Mos me morosum: mora facit me eē morosum.

Morphea. a morphe q̄d est mutatio dicit h̄ morphea p̄hee
q̄dā infirmitas. s. q̄n aliq̄s mutat in aliū colorē.

Morpheis. a morphe q̄d est mutatio z vstos q̄d est substā
na cōponit h̄ morpheis sis. i. mutatio proprie substātie.
z simpliciter ponit pro mutatione.

Mors. a mordeo des dicit hec mors tis: dissolutio aīe z cor
potis. z ponit pro qlibet destructiōe z corruptiōe. z dicit
tur mors a mordeo qz mors mordet. Vel dicitur a moru
p̄ni bois q̄ vetite arboris pomū mordēs mortē incurrit.
Vel dicit mors q̄si amaro: qz sit amara. Et sunt tria gene
ra mortis. s. acerba: imatura: z merita: acerba infātū: ima
tura iuuenū: merita. i. nālis senū. Itē alif sūm ternariū dis
tinguit mors. alia ē nālis: alia fatalis: alia casual. Nālis
est q̄ de nā ztingit cui vltra centūviginti annos nō est cō
cessum: qz centūviginti annis pōt hō viuere. Fatalis est
z ztingit fato. i. zstellatiōe. tali enī zstellatiōe pōt q̄s nā
li vel disponi q̄ viuit plus vñ min⁹ fato nonaginta annis
tres cursus saturni exitum creant: nisi forte benignitas

aliarū stellarū ei⁹ supent cursum. Casualis. i. accidētal: est
q̄ ztingit vñ ztingere pōt aliquo accidēti. s. p̄ occasionē vñ
submersiōe: vñ ruinā: z huiusmodi: ita dicit Dug. Dic
nota qz corpora celestia effectū h̄nt in corpora inferiora.
Vñ dicit Dio. in. iiii. ca. de diu. no. de radijs solis tractās:
qz sol ad generationē visibiliū corporū zfert: z ad vitā ipsa
mouet z auget z nutrit z pficit. Hoc etiā ipse sensus ostē
dit p̄cipue ad effectū sol z lune. Virtutē autē coactiūā sup
liberū arbitriū sufficiēter nō h̄nt corpora celestia. De hoc
supra dixi i astrū. Itē vide in sol. Scire etiā te volo qz sic
dicit glo. sup illud Isa. xxxviii. Dispone domui tue. i. ordi
na q̄s in regno tibi succedat: qz morieris tu. z sic de⁹ sūm
Brego. sententiā mutat s; nō zfilii. Sētentiā debem⁹ in
telligere sensum v̄boz. z filii vō ab eterna dispositiōe est.
Sētentiā vō seruis de⁹ reuelat: nō tñ zfilii. Itē de⁹ duo
bus modis res zsiderat. s. sūm merita z sūm rei naturā q̄ di
cunt inferiorē cause eē. z sūm suū zfilii. Vñ Ezechia mo
riturū dñs p̄siderat sūm meritū sūm p̄hificā. i. sūm naturā:
licz nō futurū z nō morturū sūm zfilii suū. vtrūq; enī erat
scriptū in libro vite. s; alterū suo p̄phete p̄misit legēdū. al
terū vō nō p̄missum est. verū dixit p̄pha nec est deceptus
qz sic legit: nec ē mētū⁹ qz sic credidit. Et sūm illas inferior
res causas locutus est q̄uis simplicit⁹ z sine additamento:
velut si quis videret cecū z diceret Iste amplius nō vides
bit: etiā si diuino zfilio lumē recipet: ille vō nō mentiret:
qz rem p̄hificā secut⁹ eēt. Eodē modo etiā Jonas subuer
sionē nūuitarū vidit in mēte diuina: q̄ tñ futura nō erat
qz illud q̄d vidit sūm merita eoz vidit. qz vō zuersi sunt cō
filii dei fuit q̄d ipse nō vidit. Itē nota qz dies mortis nō
necessitate singulis fit: s; voluntate dei z ignotis mortali
bus causis vel viuat aliquis vel moriat: p̄fertim cū tūc in
Ezechia statuta sūm naturā mortis necessitas differat. Et
post mortē etiā plurimos resuscitados legim⁹. Dicit etiā
quidā qz vel male viuēdo nō mereat q̄s ad vite sue termi
nū nālē puenire: vel bene agēdo ante tps mereat rapi ad
p̄mia vite. Vñ p̄pheta: Viri sanguinū nō dimidiabūt
dies suos. Et in. iiii. ca. Sap. dicit: Iustus rapt⁹ est ne ma
litia mutaret cor vñ intellectū ei⁹: aut ne fictio deciperet ani
mā illi⁹. De hoc etiā dicit in prophetia.

Morsilis. a morsus dicit h̄ z h̄ morsilis z h̄ le q̄d aptū est ad
mordēdū. inde morsiliter aduerbiū. z cor. si.

Morsito tas tauri tare. i. frequēter mordere. z cor. si. Inuenit
etiā morsico cas. Vide in morsio las.

Morsio las frequē. de mordeo des. A quo morsito tas aliud
frequē. Inuenit etiā in eodē sensu morsico cas. Et a mor
so las dicit h̄ z h̄ morsatilis z h̄ le. i. ad mordēdū habit.

Morsus. a mordeo des dicit h̄ morsus sus sui actus vel pas
sio mordēdi. vñ vuln⁹ q̄d fit mordēdo vñ bolus. vñ h̄ mor
sellus li dimi. Itē morsus sūm inuenit in actiua signi
ficatiōe q̄ mordet z comedit: q̄si nō ieiun⁹. vñ cōponit i
morsus sūm. i. ieiun⁹: qz nihil momordit. Vñ Mora. in
ser. Flagitat imorsus refici. Inuenit etiā morsus sūm
in passiuā significatiōe a mordeo: deris.

Mortalis. a mors deriuat h̄ z h̄ mortal⁹ z h̄ le. i. morti subia
cens. q̄cūq; enī sunt luna inferi⁹ sunt mortalia. i. morti z
corruptiōi subiacētia. Et hinc mortaliter aduer. z h̄ mor
talitas tatis. z hinc h̄ z h̄ mortalis substātiue. i. hō in cōi
gnē. Et q̄uis multa alia sunt mortalia: dicit tñ hō mortal⁹
p̄ excellētiā miserie z angustie. Plurib⁹ enī mortib⁹ pas
sionib⁹ angustijs miserijs tribulatiōib⁹ dolorib⁹ z infir
mitatib⁹ subiacet miser hō q̄ aliq̄ alia res. vñ cū inuenit
mortal positū substātiue in mas. vñ se. ge. vñ in cōi ge. tunc
non designat nisi boīez. Et cōponit h̄ z h̄ imortal⁹ z h̄ le.
vñ a datiuo imortali addita tas format h̄ imortalitas. z
imortal⁹ ē ponit p̄ deo excellētiā imortalitatis z incorru
ptionis. z iō format mortal⁹ a gō mort⁹ is mutata in a lō
gā z addita lis: sicut dixi in tertia parte in tractatu de spe
cieb⁹ nominū: in ca. de denotiatiu s desinētib⁹ in alis.

Mortariū. a mors dicit mortariū rij qz ibi iā semia in puluerē
redacta z mortua cōdiant. vel cōponit a mors z tero ris

quia ibi quicquid teritur moritur. unde h mortariolum li dimi.
Morticinus. mors componitur cum cedo dis cecidi: et dicitur mortu-
 cinus na nu penul. pduc. i. morte cesus et interfectus. et pduc.
 tuc penul. Item mors componitur cum cado: et dicitur morticinus
 na nu. i. morte cadens: sicut quoniam est mortalitas animalium: et tuc
 cor. penul. vñ vsus: De cado morticinus: de celo morticinus.
 Item morticina ferro cadit: morticina morte. Morticina
 de celo comedunt: morticina de cado comedi non debet.
 morticinus non est nomen nisi mortuorum: sed mortalia nomen est
 viuentium corporum. Et inde h morticinus nisi talis mortalitas
 vel morticinus. Et scias quod morticina Isa. iiii. vbi dicitur
 Morticina eorum pduc. penul. qz glo. dicit: Morticina eorum
 prostrata a romanis. Item morticina Diere. vii. pduc. penul.
 Et erit morticinus populi huius in cibum.

Mortifico cas caui componitur a more: vel poti a mortuus et fa-
 cio: et cor. penul.

Mortuus est participium de morior reris. Et componitur ut semimor-
 tuus tua tuum. i. ex parte mortuus est. Et immortuus tua tuum. i. non
 mortuus vel valde mortuus. Vide in morior. De cognitione
 mortuorum dixi in defunctus.

Morus ri quidam arbor: et derivatur a greco. s. mauron: quod latine
 dicitur nigrum: quod eius fructus sit niger. unde h mori fructus eius.
 hanc arborem latini rubum appellant vel cellam: quod fructus eius
 vel virgultum rubeat.

Mos. a moro dicitur h mos moris: et est mos consuetudo. vñ Tal-
 mos est in partibus nostris. i. talis consuetudo. et iste sequitur morem
 patrie sue. i. consuetudinem. sed differunt: quod mos est quod fecit mor-
 ram. vñ et diffinit sic mos: Mos est longa consuetudo de mori-
 bus tracta termino. Vel sic: Mos est quidam lex viuendi nullo
 vinculo astricta: siue lex non scripta: sed tamen usu eui retenta. vel
 mos est vetusta et probata consuetudo: siue lex non scripta. Sed
 consuetudo est quoddam ius moribus institutum: quod per lege susci-
 pit cum lex deficit. Item mos. i. virtus bonis. sed proprie in plurali
 habet hanc significationem: ut iste habet bonos mores. et proprie dicitur
 de bono sicuti vitium de malo. Mali ergo mores non sunt mor-
 res sed vitia. et est ibi oppositum in adiecto: sicut cum dicitur homo mor-
 tus. inde morosus factus sum. et pduc. prima mos moris cum suis
 derivatiuis. vñ mori dicitur pduc. prima. sed mori infinitiuum
 de morior reris cor. mo: ut dixi in mori. De more. i. de con-
 suetudine dixi in consuetudo.

Moscillus li dimi. in mosculus vide.

Mosculus li est dimi. de mos moris. i. parvus mos. Et inde
 mosculus li aliud dimi.

Moto. a moueo ues ui motum tu u in o fit moto tas verbum fre-
 quen. i. frequenter mouere. et pduc. mo.

Motus. a moueo ues ui motum dicitur h motus. Et adiectiue
 etiam declinat motus tuum. Et sic dicitur in predicamentis Aristoteli.
 Sex sunt genera motus. s. generatio: corruptio: augmentatio:
 diminutio: alteratio: secundum locum mutatio. Sex ergo modis mor-
 uetur res. s. vel generatio: vel corruptio: vel augmentatio: vel di-
 minutio: vel alteratio: vel secundum locum mutatio. Et scias quod ge-
 neratio est exitus a non esse in esse. Corruptio est progressio ab
 esse ad non esse. Augmentum est persistens quantitatis additamen-
 tum. Diminutio est persistens quantitatis minoramentum. Altera-
 tio est mutatio a tria qualitate ad tria vel in media: ut cum quis
 permutat ab albedine in nigredinem: vel in medios colores.
 Motus autem secundum locum est mutatio ab uno loco ad alterum. Motus
 secundum locum sex sunt species siue differentie. s. sursum: deorsum: ante
 retro: dextrum: sinistrum. ad omnes enim has partes fit motus.

Moueo ues ui tu uere componitur cum ad: et dicitur admoueo ues. i.
 aduicinare: adiungere. vñ admotum aduerbium. i. aduicina-
 tim: aduictim. Item componitur cum a et dicitur amoueo ues. i. remo-
 uere: auertere: absentare: separare. Item cum co: et dicitur comoueo
 ues. i. simul mouere: vel turbare: iratum facere. Item cum di: et dicitur di-
 moueo ues. i. in diuersas partes vel diuersis modis mouere:
 auertere: separare. Item componitur: emoueo ues. i. valde vel ex-
 mouere. Imoueo ues. i. valde vel intro vel intra mouere. vñ imotus
 tuum participium. et potest esse compositum ab in et motus: quasi non motus
 Item pmoueo: pmoueo: pmoueo. Item remoueo ues. vñ re-
 motus tuum nomen. et compositum. vñ remote et remotum aduer-

i. sepatim. Item semoueo ues. i. seorsum mouere vel separare. vñ
 semotum. i. sepatim. et semotus tuum. simoueo ues. i. remo-
 uere: auferre. Moueo et ei composita omnia actiua sunt. et la-
 ciunt preteritum in moui: et superi. in motum. et omnia cor. in prouti hic
 syllaba mo: sed in preterito ea pducunt. Vñ Prosper: Sed quod le-
 serunt dulcia amara mouent.

Mozina. a modus dicitur bec mozina ne genus repositio: quasi
 modina pro d: sicut antiquissimi solebant dicere boza
 pro bodie.

AD

ante

U

Mucidus. a mucus dicitur mucidus da dum. et dicitur panis mu-
 cidus quod habet mufam vel mucum. Vñ Iuuenalis: Uix fractum lo-
 lide iam mucida frustra farine. unde mucido das. i. mucu-
 dum facere. et est actiuum.

Muco cas in mucus est.

Mucor. a mucus dicitur hic mucor cois. et est mucus mufa pa-
 nis: sed mucor proprie mufa vini. Et hinc mucorosus factus sum
 Vide in mucus ci.

Mucro. in macros grece latine dicitur longum. vñ h mucro oris. i.
 cuiuslibet rei acumen. et dicitur sic a longitudine. vñ sepe inue-
 nitur pro gladio. Et sunt ista nomina synonyma. s. ensis: gladius
 mucro: spata: romphea.

Muculetus. a mucus et letos quod est plenum componitur muculetus tuum
 i. sordidus: mucus plenus. Et compositum muculetus tuos simus. vñ
 muculetus titus siue aduerbium. et h muculetus tie. i. abundan-
 tia et plenitudo mucum.

Mucus. a marceo ces dicitur h mucus ci. et est mucus putredo in
 pane ex vetustate proueniens. et dicitur mucus quasi mare. vñ h mu-
 cor cois idem. sed proprie mucus in pane: mucor in vino et aqua
 mufa vini. Item mucus potest derivari a mungo gis: et tunc mu-
 cus est putredo quod de naso extrahitur et proijcitur.

Mufa se idem est quod mucus vel muca.

Mugil. a multum et agilis componitur h mugil lis quidam piscis: quod
 fit multum agilis in fugiendo retia piscatorum. nam vbi dispositas
 senserit infidias festim retro sursum rediens: ita transilit rete
 ut volare piscem videas. et cor. penul. genitiui mugilis.

Mugillo las. i. clamare: onagrorum est: et dicitur a mugio.

Mugio gis gire gutum. i. boare: stridere: et est boum. Et componitur
 ut admugio gis. i. ad vocantem vel ad mugientem mugere
 mugio gis. i. filius vel cum alio mugio. imugio gis. i. valde vel
 intus vel intra mugire. obmugio gis. i. in mugire. remugio
 gis. i. iterum vel retro: vel contra mugientem mugire. Et est mu-
 gio neutrum cum omnibus suis compositis. et pduc. mu.

Mugit. a mugio gis dicitur h mugitus penul. pduc. i. ver-
 boum: stridor: dolor.

Mulcebris in mulcibilis vide.

Mulceo ces mulsi mulsum cere. i. linire: mitigare: delectare.
 Et componitur: ut demulceo ces: pmulceo ces: remulceo ces.
 et est actiuum mulceo cum omnibus suis compositis.

Mulciber quasi mulces imbre. Vide in mulcifer. et cor. penul.

Mulcibilis. a mulceo ces dicitur h et h mulcibilis: et h le. et h
 mulcibilis aduer. et h mulcibilitas tatis. Item a mulceo et
 h et h mulcebris et h bre. i. suavis: delectabilis: mulcibilis
 Et bec mulcedo dinis. i. suauitas.

Mulcifer. mulcifer componitur cum ferrum et imber: et dicitur hic mul-
 cer ferri. et h mulciber beri vel bzi. et vtriusque horum nominum vo-
 cat vulcanus: et est faber iouis: et idem dicitur est mulcifer. i. mul-
 cens ferrum. Item et mulciber: quod mulcet imbrem. i. aqua tepere
 rado ferrum: vel quod mulcet ferrum imbrem. i. aqua. et cor. penul. mul-
 cifer tamen nominatum quasi genitiui: sicut et mulciber beri.

Mulcto. a mulceo ces dicitur mulcto ctas: et est mulctare mul-
 cere: lenire: mitigare: blandis verbis seducere: curuare: vexa-
 re: vel verberare: litigare: vel pugnis siue calcibus tundere.
 et est translatum a mulso quod acceptum lenire fauces solet doli-
 tis: vel completum sordibus stomachum.

Multrale. a mulgeo ges mulxi sum et muletum inuenitur mul-
 trale lis: et h multrum tri. et h multra ctre vas in quo in-
 mulgetur. i. lactatur. Multrum etiam vel multra dicitur boza mul-
 gedi. et h mulgariu: et h multrum idem. s. vas in quo mulge-

ur. ve
 Multru
 Mulgari
 Mulgeo
 mulsi
 geo co
 pmulge
 posit.
 mulxi
 ceo ide
 Dug
 cit qz
 dico q
 fm mo
 Mulcebr
 mestr
 Desier
 nbus v
 Mulcebr
 mulcebr
 penul.
 mulcebr
 Mulier er
 respect
 paties
 ros alia
 her fm
 est ex fa
 tracta a
 re. D: a
 etymo.
 boles: f
 latus e
 oia lati
 obliqs:
 her in li
 Di
 centu q
 her vt o
 si fuis
 da: aut
 dia nec
 bus fue
 de suo l
 sub vri
 ca. Uro
 sta de q
 vi co m
 mirabil
 tri a qui
 eccle i e
 formata
 metis
 nis atq
 Mulcerari
 ru appet
 Mulcerari
 Mulio. a m
 sesor ve
 tur mul
 Malleus le
 lei a mul
 scis. Item
 net ad m
 Mulla. a m
 er aq et r
 melle qz
 Desdre.
 nouu. vl
 sum ide

ur. vel mulcrū dicit nouū lac. Uide etiā in mulsa.

Mulcrū ctri in multrale est.

Mulgariū in multrale est.

Mulgeo ges mulsi: geo in fi: et si in sum fit mulsi preteritū: et mulsum supinū. et est mulgere lac de vberē extrahē. Mulgeo cōponit vt demulgeo: emulgeo: cōmulgeo: imulgeo: pmulgeo: remulgeo. et est mulgeo actiuū cū oib⁹ suis cōpositū. et facit pteritū in fi: et supinū in sum: s; quōq; iueniat mulsi et mulctū apud antiquos. habēt enī mulgeo et mulceo idē pteritū et supinū in eadē voce mulsi et mulsum fm Dug. Prif. etiā in. viij. li. dicit: Mulgeo quoq; mulsi facit quōq; differētie causa quidā mulsi pteritū. His visis dico qd mulceo et mulgeo habent idē preteritū et supinū fm modernos. s. mulsi et mulsum. Uide etiā in mulsi.

Muliebria bzū pluralit^r dicunt mēstrua: qz mulier solū aīal mēstruale ē. et vt dicit magister in historijs sup illud Sen. Desierāt Sare fieri muliebria. i. mēstrua: quib⁹ deficiētib⁹ vis deficit pariendi. Uide in mēstruū.

Muliebr⁹. a mulier abiecta extrema littera r et addita bzis fit muliebris. et declinat hic et h muliebris et hoc bre. et pdu. penult. sicut salubris. Et inde muliebriter aduerbiū. et hec muliebritas tatis.

Mulier eris dicit a mollis qm mollior: qz mollis ē et debilis respectu viri. iō virt⁹ viri est maior: et muliebris minor vt patiens viro eēt. s. ne feminis repugnātib⁹ libido cogēt viros alias appetere: vel in aliū sexū puerere. Dicit igit mulier fm femineū sexū: nō fm corruptionē integritatis. et h est ex sacra scriptura. nā Eua statim scā de latē viri nodū exacta a viro mulier dicta est ibi: Et formauit eā in muliere. Dicit aut dicit mulier qm mulcēs virū: vt qm molliēs virū etymo. est. et pdu. penult. in obliq; Uñ Stati⁹: Siq; deū soboles: siq; mulier origo. h etiā cōprobat cōis vsus q emulcētus est. s; vide qd cor. penult. qz vt dicit Prif. in maio. oia latina definetia in er si crescūt in genitiuo cor. penult. in obliq; vt paupis. S; dic qd Prif. excipit illud nomē mulier in li. de accētū a regula illa generali. et h cōiter tenet.

Dic pōt qm qre mulier scā est de costa viri: Ad h ē dicitur qd sic dicit in li. sen. ij. iō de latere viri facta fuit mulier vt ostēderet qz in sfortū creabat dilectōis: ne forte si fuisset de capite scā: viro ad dominationē videret pferēda: aut si de pedib⁹ ad seruiendū subiciēda. qz g viro nec dūa nec ancilla parabat s; socia. nec de capite nec de pedibus fuerat pducēda: vt iuxta se ponendā agnosceret: quā de suo latere sumptā didicisset. Dicit aut post pctm mulier sub viri dominio est: h accidit ex culpa: nō ex nā: nō sine cā. Uro quoq; dormiēti poti⁹ qz vigilāti detracta est costa de q mulier in adiutorū generatōis viro formata ē. s; vt i conullā sensisse penā pbaret et diuine sil potētie opus mirabile monstraret: qz hoīs dormiētis lat⁹ aperuit: nec tūa quiete soporis excitauit. in quo etiā ope et sacm xpi et ecclie figuratū est: qz sic mulier de latere viri dormiētis formata est: ita ecclia ex sacris q de latere xpi in cruce dormiētis pfluxerunt. s. sanguis et aq; quib⁹ redimimur a peccatis atq; abluimur a culpis.

Mulierari⁹. a mulier dicit h mulierari⁹ rij. i. frequēs mulierari appetitor: vel voluptati mulieris deditus.

Muliercula. a mulier dicit h muliercula le dimi. pua mulier. et

Mulio. a mulus dicit hic mulio onis multorum custos vel scissor vel ductor. et hic mulius luj pro eodē. et a mulio dicitur mulionicus ca cū.

Mulleus lei maf. ge. est gen⁹ calciamentoz. et dicti sunt mullei a mullo pisce siue a colore rubro qlis est color mulli piscis. Item adiectiue dicitur mulleus lea leum quod pertinet ad nullum piscem.

Mulsa. a mulceo ces dicit hec mulsa se potio qdā ex vino vt ex aq et melle scā. eadez dicit et h mulsum filr a mulceo vel a melle qm melsum. Inuenit etiā h mulsum pro nouo vino Desdre. viij. Comedite pingua et bibite mulsum. i. vinuz nouū. vt fm glo. multū. i. vinū melle dulcoratū. Itē mulsum idē est qd medo. Ponit etiā mulsum in alia signifi-

catione in Grecismo. i. pro lacte a mulgeo ges mulsi mulsum. vñ ibi dicit: In quo mulget lac tps multra vocat: Uas est multrale mulsum qd defluit inde. Uel dic sicut dixi in multrale fm Dug.

Mulsi est pteritū de mulceo ces: et de mulgeo ges sic dixi in geo. vñ et tales vsus ponunt in Grecismo: Mulgeo dat mulsi: sic dat mulceo mulsi. Dat mulcere suū sicut mulgē supinū: Qd pbo nā mulsum sibi sumpsit vtrūq; supinū.

Mulsum est supinū de mulgeo et mulceo vt dixi in mulgeo. Quid autē sit mulsum dictū est in mulsa.

Multa te in multo tas vide.

Multatio onis in multo tas vide.

Multatus ta tū in multo tas exponit.

Multiciū cij: et sunt multicia vestes subtiles et lucidissime facte de nobili serico vel nobilissima lana vel lino. et dicunt sic a multitudine color: vel a multitudine cōtexionis filorū. quo enī vestis est subtilior eo plus et fila cōtexunt. vel dicunt sic qz sua lenitate corp⁹ hoīs demulceant suauit. Juuenalis: Quid faciūt alij cū tu multicia sumus.

Multicolor lozis. i. multoz color. et cōponit a mult⁹ ta tū: et color lozis. et est cōis ge. et cor. co. naz generalit^r cōposita a colore: vt bicolor: et a decore: vt dedecor: et a corpore: vt bicorpor sunt cōis ge. inueniūt tñ aliqñ in neu. ge. i. plurali numero: vt bicoloria: discoloria: multicoloria. Ezech. xvi. Et sumpsisti vestimēta tua multicoloria.

Multifariā in multifarius vide.

Multifari⁹. a multū et for faris cōponit multifari⁹ ria riū. i. multū vt multa loquēs et varijsmodis. vñ multifarie aduer. et iuenit etiā actūs qm aduerbialit^r posit⁹ multifariā p multifarie: et nō mutat accētū siue sit nomē siue aduer. et est multifarie. i. multis modis: multiplici sermone.

Multifidus da dū. i. fissus in multas partes. et cor. etiā fi.

Multiformis. forma cōponit cū bis tris qttuoz septē et multus ta tū: et dicit h et hec biformis et h me: triformis me: et abijcit s a bis et tris in biformis et triformis. Itē cōponitur qdriformis me: et sept. formis me. et h et hec multiformis: et h me. i. duarū vt triū vt qttuoz formarū: vel septē vt multarū formarū. et hinc biformiter: et h biformitas tatis triformit^r: et hec triformitas tatis.

Multiloquus. a mult⁹ ta tū et loquor cōponit multiloquus qua quū qui multa loquit. vnde hoc multiloquiū. i. multa locutio. et cor. lo.

Multipes pedis maf. ge. i. vermis capitis multos habēs pedes. et cor. ti.

Multiplica ce fe. ge. i. vestis multas habēs plicas. et cōponit a multus et plica ce. et cor. pli.

Multiuolus. a mult⁹ ta tū et volo las cōponit multiuolus la lū qm p diuersa volans. vñ mulier dicit multiuola q p diuersa loca volat. Itē multiuol⁹ la lū. i. multa volēs: et tunc cōponit a mult⁹ et volo yis. et cor. uo semp.

Multo tas tavi dicit a mult⁹ ta tū. et est multare vberare: punire dānare. Et inde h multa te. i. vīdicta: pena. Uñ i. iij. li. Re. Imposuit multā terre centūtalēta argēti. Et a multo tas dicit multat⁹ ta tū. i. vberat⁹: punit⁹: dānat⁹. et inde h multatio onis. i. vberatio: punitio: dānatio. Quidā tñ dixerūt qd multo tas dicit a multu u in o qd debēt esse supinū hui⁹ vbi molo lis. Pena enī qm molitet cōterit tribulatū et scribit sine c: vt patet in Papia.

Multo magis sunt due partes sicut dixi supra in secūda pte vbi egi de accētū aduerbioz: in ca. magis.

Multus. a moles dicit mult⁹ ta tū. qd enī multū est molē facit. vñ et dicit mult⁹ ta tū qm molem tenēs vel tuens. et est etymo. vnde h multitudo dinis. Mult⁹ cōponit: multis modus: multiloqu⁹: multigradus: multifidus: multipes: multifari⁹: multiplico. Mult⁹ compas s; irregulariter. s. mult⁹ plurim⁹: multa plurima: multū plus plurimū. et in aduer. multo plus plurime. ponunt qdē aduerbialit^r multū et multo: plurimū et plurimo. s; nō sunt aduerbia: et nō mutant accētū multo vt plurimo qm est nomē: et qm ponit aduerbialit^r. Et scias qd plus in hac terminatiōe ē tñ neu.

ge. vñ in noſatiuo h̄ compatiuū deficit in maſ. z fe. ge. ſed in alijs caſib⁹ eſt oīſ ge. in vna vel in plurib⁹ terminatiōib⁹ bus tā in ſingulari q̄ in plurali. vñ pluſ pluſi eſt oīſ ge. z facit accuſatiu⁹ hūc z hanc plurē: z h̄ pluſ. vocatiuo in maſ. z fe. ge. caret. z noſatiu⁹ pluralis facit hi z he plures: z h̄ plura vel pluria: genitiu⁹ pluriū ſm̄ Dug. tñ cōiter d̄ q̄ pluſ eſt neu. ge. in trib⁹ caſib⁹. ſ. in noſatiuo: accuſatiuo z vocatiuo: ſz in alijs eſt oīſ ge. z facit noſatiu⁹ plural in neu. ge. plura ſm̄ modernos. iuenit etiā apud antiquos plura. z ita credo verū. Uide in pluſ.

Mulus. a mola vñ molo liſ dicit h̄ mul⁹ li: qz molēdo tarde ducat molas in gyrū. vñ mulus ē nomē grecū. Industria quippe humana diuerſum aīal in coitu coegit: ficqz adulterina pmixtiōe gen⁹ aliud repperit: ſic z Jacob ſ naturā colorū ſilitudines pcreauit. nā tales fet⁹ oues illi⁹ accipiebant q̄les ymbraſ arietū deſup aſcēdētū in aq̄rū ſpeculo ſtēplabant. Deniqz z hocipſuz in eq̄rū gregib⁹ fieri ſolet vt generoſos obijciāt equos viſib⁹ accipiētū eq̄rū vt eoz filēſ concipe z creare poſſint. Et etiā colūbarū dilectores depictas ponūt pulcherrimas colūbas in illis locis in q̄ bus ille verſant: vt rapiētēſ viſa filēſ generēt. Inde eſt qz q̄dā grauidas mulieres iubet nullos intueri turpiſſimos aīaliū vult⁹: vt cenophalōſ z ſimias zc. ne viſib⁹ earū cōcurrētēſ filēſ fet⁹ pariāt. Dāc enī ſeminarū dicit eē naturā vt q̄les cōplexerint ſue mēte pceperint in extremo voluptatis eſtu dū accipiūt talē ſobolē pcreent. etenī aīa in vſu venereo formas extrinſecas intro tranſmittit: earū ſatiata tipis rapit ſpēs earū in p̄p̄iā qlitatē. Ad h̄ etiā facit q̄d Aug. recitat in. v. li. ſ Julianū pelagianū: qz Solinus auctor medicine ſcripſit de rege Lypzio: qz cū ipſe eēt vir deſormis ſolebat p̄ponere vxori ſue in cōcubitu formoſam picturā ne ipſa deſormes pareret filiōſ. Hiero. etiaz narrat de q̄dā muliere q̄ pepit filiū nigrū p̄pter h̄ qz in tēpore coit⁹ imaginē vidit nigrā. A mulus deriuat h̄ mula le. z facit datiu⁹ z ablatiu⁹ plural mulab⁹. Mulus z mula ſpēs aīaliū ab eq̄ z aſino generant nec generāt.

Mundiū dij ge. neu. i. dominiū: z dicit a mūdus.

Mundo das in mundus da dū eſt.

Mundus. a mūdus di deriuat mūdus da dū. i. pur⁹: integer ſine macula. Et compaſ mūdus dior diſſim⁹. vnde mūde dius diſſime aduer. z h̄ mūdicia cie. z h̄ mūdū di mūdicia p̄ciū vñ q̄d facit mūditiā. Uñ in Deſter: Accipiūt mūdū muliebzē: z q̄ ad vſuz neceſſaria ſunt. i. vnguēta pigmēta zc. quib⁹ mulieres mūdiores z ornatiores habēt. Et a mūd⁹ d̄ mūdo das. i. purificare vñ purū facē. vñ mūdāt tā nū nomē. Et compaſ. vel eſt p̄cipiū de mūdōz daris. Mūdo cōponit: vt emūdo das. i. valde mūdare. z ē actiuū cū oīb⁹ ſuis cōpoſitis.

Mundus di dicit a moueo ues: qz ſemp eſt in motu. z hinc mūdān⁹. z h̄ z h̄ mūdial⁹ z h̄ le. z p̄ cōpoſitionē mūdifag⁹ ga gū. z dicit multiplici mūdus. Dicit enī mūd⁹ vniuerſitas creaturarū. ſ. illud q̄d cōſtat ex q̄ttuoz elemētis idētis. z dicit ſic qz eſt in motu. Itē mūdus q̄nqz d̄ architi pus: mūd⁹ q̄nqz d̄ h̄. vñ z microcoſm⁹ d̄. q̄nqz ē mūdus d̄ ſupior z dignior ps mūdi. ſ. firmamētū p̄ excellētia: qz p̄cipue ē i motu: z qz p̄cipue purū z mūdū ē nihil h̄is terrene fecis z grauitat. Mūdi etiā noſe amatores mūdi designant. vñ Jo. j. Mūd⁹ p̄ ipm fact⁹ eſt: z mūd⁹ eū nō cognouit. in p̄mo loco mūd⁹ designat hūc mūdū. in ſecūdo designat amatores mūdi. Et ſcias qz mund⁹ p̄ u in p̄ma ſyllaba ſcribit: ſz deriuat a moueo ues: qz multotiēſ l̄ra q̄ eſt in ſimplici dictiōe mutat in cōpoſito: vt lego col ligo. z vt dicit Jñ. mūd⁹ dicit⁹ ē a mouēdo: qz in motu ē. nulla enī req̄es ei⁹ elemētis cōceſſa eſt. vide in par. Quot annū fluxerūt a p̄ncipio mūdi vſqz ad incarnationē chriſti dixi in etas.

Munerariis. a munus dicit munerari⁹ rij qui munera dat. z numeroſus ſa ſum. i. largus vel munere dign⁹. Et cōpaſ Uñde hec numeroſitas tatis.

Munero. a munus dicitur munero ras: z eſt munerare do

nare: munus alicui dare pro aliquo ſeruitio: vel pro alia re. Et cōponit: vt remunerō ras. z eſt actiuū cū cōpoſitis. z p̄ducit mu. Uñ Homer⁹: Et prius anax exaurato munerat enſe.

Mungo giſ xi ctū gere. i. purgare z ſordes auferre. z p̄p̄iē mucū de naſo extrahere z picere: z q̄d remanet de cōpoſitione candele auferre. vñ z ſepe ponit p̄ decipe vel decipiēdo auferre aliqd vñ expoliare. Mūgo cōponit: vt cōmūgo giſ: demūgo giſ: emūgo giſ: imūgo giſ. i. valde vñ tus vel intro mungere. permungo: remungo. z eſt mungo actiuū cū omnibus ſuis cōpoſitis. z facit p̄teritū in x̄i: ſupinū in ctum.

Muniacus. a muniū dicit muniacus ca cū. muniaci dicunt regis cōſiliarij: vel qui munia. i. officia ſua adimplent: vt tributarij: vel largi.

Municeps. a municipiū dicit h̄ z h̄ municipal⁹ z h̄ le: z municipari⁹ ria riū: z h̄ z h̄ z h̄ municeps cipis: oīa in eodē ſenſu. h̄ enī noīe cenſent caſtellani in municipio nati: qz manētēſ: z etiā milites ſtipēdarij q̄ p̄ custodia municipiū munera capiūt. z etiā originaleſ ciueſ: z in loco off. ciuū gerētēſ dicunt ſic. z etiā quoddā gen⁹ romanorū ciuū olim dicebat ſic. Uñ in actib⁹ ap̄loz. xxi. Paul⁹ cū cōpoſitū hēderet dixit Ego ſum paulus tarſenſis nō ignote ciuitatis municeps: volēs eiſ ſiḡre qz eēt ciuis roman⁹: z ſtatū eū dimiſerūt. itē municipal⁹ le: vñ municipal⁹ le: z municipari⁹: vñ municipari⁹ ria riū: p̄t dicit q̄d p̄tinet ad municipiū: vñ municeps ſm̄ q̄d capit mun⁹. z cor. penl. genitiuū municeps. z formaſ genitiu⁹ a noſatiuo interpoſita l̄ra inter p̄ z ſ: z mutato eaſ p̄ in i cor. vt municeps cipis.

Municipalis vel municipalis le in municeps exponit.

Municiparius ria riū in municeps exponit.

Municipiū. muniū componit cū capio: z dicit h̄ municipiū pij: z eſt municipiū q̄n manente ſtatu ciuitatis ius aliqd maiorū vñ minorūſ officij a p̄ncipe impetrat. z d̄ municipiū a munijs. i. officijs: qz tñ munia. i. tributa debita vel munera reddit. nam liberales z famoſiſſime cauſe: z d̄ p̄ncipe p̄ficiſcunt ibi nō agunt. he enī ad dignitatē ciuitatis p̄tinet. vñ municipiū d̄ caſtrū munitiſſimū: z p̄p̄iē in cōſinio regionū vbi ſolent morari ſtipēdarij militeſ p̄ custodia. vnde z dicit municipiū q̄n capiēs munia. i. munera propter ſtipēdarios militeſ ibi pro custodia manētēſ z munera capienteſ.

Municiū cij. a munio nis dicit h̄ municiū cij. i. obſidio. Uñ in. iij. li. Reg. dicit: Rex aſſyrioz nō ingrediet vrbē b̄: nec circūdabit eū municio.

Munifex ciſ penul. cor. tā in noſatiuo q̄ in genitiuo: z exponitur in munificens.

Munificens. a munifico caſ d̄ h̄ z h̄ z h̄ munifex ciſ penul. cor. tā i noſatiuo q̄ in genitiuo. z h̄ z h̄ z h̄ munificēs tā in eodē ſenſu. i. munific⁹. Et compaſ munificēs tiez tiſſimus. vnde munificētēſ tiſſime aduerbiū. z h̄ munificētia tie. i. largitas. Et nota qz poſitiuū munificēs nō ē in vſu: ſed in loco ei⁹ ſubit munific⁹: z ſit compatio anozmala munificus cioz ciſſimus.

Munifico caſ cōponit a mun⁹ z facio: z eſt munificare munerib⁹ honozare: munera alicui facere. vnde munific⁹ ca cū largus: q̄n munera faciēs: vel q̄ muniū. i. officiū q̄d debet adimplere. vnde munifice aduerbiū. z cor. ſi. vide etiā in munificēs ſm̄ Du. Papi. vō dicit Munific⁹ honozificus largitor: liberalis: largus: copioſus: abundans.

Munimen. a munio nis dicit h̄ munimē aninis. i. deſenſio firmamentū: auxiliū. z pdu. penul. nomenclatiui.

Munimentū. a munio nis dicit h̄ munimentū ti. i. deſenſio firmamentū: auxiliū. z pdu. penul.

Munio nis niū nire nitū. i. firmare: vallare: deſenſaculū facere. Munio cōponit: vt circūmunio nis: cōmunio munio nis: obmunio is. i. vñdicqz vel cōtra munire. ro munio nis. i. iterū vel retro munire: vel deſtruere: vel munitionē auferre. Munio z eiſ cōpoſita oīa actiua ſunt: z pdu. mu. Uñ Eſopus: Uñ perire queas boſtē munire

teneto. Et scias qd regula est: qd prima persona singularis preteriti pfecti indicatui modi format in tertia et in quarta coniugatione in non definitibus in eo a prima persona presentis indicatui modi o mutata in e pduc. et addita bam: vt lego legēbā: audio audiebā. qd videt fallere in munibā et polibā: qd videlicet inuenit polibā et munibā p muniebā poliebā. s; picipia presentis et preteriti imperfecti formantur ab integris. s; a muniebā et poliebā. vñ muniēs et poliēs. vñ Priscia. dicit in. xi. li. A muniebā muniēs b mutata in ns: et a poliebā poliēs dicim. et ita de similibus dicas.

Municipula le dimi. parua munitio.

Munitio. a munitio onis dicitur h munitio. iij. loc. in quo sunt munimenta vel ipm munimentū.

Muniū. a muniō dicitur h muniū. iij. i. debitū officii vel tributū vel mun. et dicitur muniū qd manu sit factū. Vñ de bto Martino dicit: Munia tua deuot. implebo.

Munus. a munitio nis dicitur h mun. i. donū. et dat munus ex merito: s; donū offert ex grā. Vñ quidā: Dat meritū munus sed cōfert gratiā donū. De differētia etiam dicitur a munus dixi in donū.

Munusculū li dimi. paruū munus: et format a muniō addita culū. et a munusculū dicitur munusculari. ria riuū qd p munē fertur: vel qui munus dat.

Murale. a murus dicitur hoc murale lis idem quod murus. Vide in murtis.

Murena. a mus quod ē terra dicitur h murena ne qdā gēma quā humorē sub terra putat densatū calore: vñ et nomen assūpit. Murena etiā dicitur qdā piscis. et tūc dicitur a mollis. Vide in murenula. et pdu. re. De nā murene piscis dicit Ambro. in. v. Hexameron: Vipera nequissimū genus bestie: et sup oīa q serpētini sunt generis astutior: vbi cum coeundi cupiditatē assumpserit murene maritime notat sibi requirit copulā: vel nouā preparat: pgressaq; ad lit. s; bello testificata pntia sui ad coniugale amplexū illā euocat. murena autē inuitata nō deest et venenato serpēti expeditos vltus sue impartit diuictiois. Quid sibi vult sermo huiusmodi nisi ferēdos eē mores coniugū.

Murenula le. a mollis deriuat h murena ne qdā piscis crassus et mollis: qd nullū os habet: vel qd mollis et suauis est ad comedendū. Et inde hec murenula le dimi. murenula etiā dicitur quoddā ornamentū mulierū: quod. s; auri metallo in virgulas latefcente qdā flexuosi ordinis cathena pectus in similitudinē murene serpētis quod ad collū ornācū aptat. hoc interdū auri et argēti contextit virgulis. Vñ in canticis dicitur: Murenulas aureas faciemus tibi vermiculatas argēto. et cor. mu.

Murex. a mus deriuat h murex cis. i. eminēs acutū et preruptū et excelsum saxū vel cacumen motis. vñ et murex dicitur frutex et virgultū asperū in acutis et preruptis motibus. Et hinc h murex dicitur qdā piscis. s; coclea maris: sic dicta ab acutis mure et aspitate: qd alio noīe cōchiliū vel cōcha dicitur. vñ qd circūfusa ferro lachrymas purpurei coloris emittit: ex quibus purpura tingit. vñ et ostrū appellatū est: qd h tinctura ex teste humore elicit. Et hinc murex sepe inuenit pro ipsa tinctura: et sepe p ipsa purpura. et cor. penl. in obliqs. Vñ Qui. in epi. Scilicet ipsa geram saturatas murice vestes. Itē li. d. ar. Lōsule de gēmis detincte murica lana.

Murgissor. a murmuro ras dicitur murgissor. i. callidus et fallax murmurator.

Muria. a murus dicitur hec muria rie supior fex olei: quia fit oleo quasi pro muro: quia naturalius retinet liquorem qd si esset sine fece.

Muricida. mus cōponit cū cedo dis cecidi: et dicitur h muricida de penul. pdu. qd mures interficit et cedit.

Murilegus. mus cōponit cū lego gis: et dicitur h murilegus: gis: et hec murilega ge. i. cattus vel catta: qd legit. i. cogolligit mures. Vñ quidā: Murilegus bene scit cuius genoz bar da lambit.

Murinus. a mus dicitur murinus na nū res muris: vel ad muran pertuens. et pducit ri.

Muriscidus. mus componitur cum scindo: et dicitur hic muriscidus di homo ignauus et remissus et piger: ad nil aliud vtilis nisi ad mures scindendos. i. excoziandos. et cor. sci. Murmur. a mutio tis dicitur h murmur muris ge. neu. apud modernos. Inuenit etiā mas. ge. Vñ Jo. vij. Et murmur mult. erat in turba. Et a murmur dicitur murmuro ras: qd cōponit: vt cōmurmuro ras: demurmuro ras: imurmuro ras. i. sil. vel valde vel intus murmurare. obmurmuro ras. i. contra murmurare. remurmuro ras. i. iterū vel s murmurantē murmurare. submurmuro ras. i. subtus latenter vel parū vel post murmurare. Et est murmuro neu. cū obibus suis cōpositis. et cor. mu.

Murmuro ras in murmur est.

Muretū. a morioz dicitur hoc muretū ti. i. aqua calida de terra manans. s; balneū. et dicitur sic quasi moritetū: quia ibi morbi moriantur et pereant. vel qsi mortuetū quia a mortuis. i. ab inferis traditur venire. Vñ Doza. in epi. Sane murteta reliqui. legitur hic et hec murteta: et ponit pro balneis myrtis obstitis.

Murus. a munitio nis dicitur h mur. ri: qd munit. et dicitur murus qsi muniēs robur. et est etymo. vnde h murulus li dimi. et h et h muralis et h le qd pntinet ad murū. et murat. ta tū. i. muro ornāt. et muro ras. i. muro ornare: murū facē. vnde h murator tozis. i. faciēs murū.

Mus idē ē qd terra. vnde h mus muris quoddā aīal: qd sub terra facit suū cubile s; m. Dug. Papi. vō dicit: Mus terra mus pusillū aīal. i. soxer. alij dicit mures qd ex humore terre nascant. Vñ dicit Basili. in. ix. homel. Hexameron: Mures et ranas ex terra generari videm. Deniq; in egyptiaci thebis si pluuia largiores estiuo tpe fuderit mox infinitis muribus regio tota cōplet.

Musa. a moys qd ē aq dicitur h musa se: et sunt s; m phos. ix. muse. i. nouē instrumēta loquēdi. s; duo labia: quatuor dentes pncipales: plectrū lingue: arteria gutturis: cōcauitas pulmonis. et h instrumēta dicuntur muse a moys qd ē aq: qd sine humectatiōe istorū nō pōt nasci vox. Itē musa dicitur qsiq; cātilena: qsiq; sapiētia. et a musa dicitur music. ca cū: et musatic. ca cū. Astrologi vō nouē musas dicunt nouem sonos qui celestē armoniā faciūt. pmi septē sunt septē planetarū. octau. est firmamēti. nouū quidē assignāt terre: qd h nō moueat p se: mouet tñ circūactiōe aliarū sperarū circa ipsam. et adeo sonū habet raucū vt vix etiā cōputet inter alios sonos. vñ muse dicuntur a muso. i. canēdo: quia p eas sicut antiqui voluerunt vis carminū et vocis modulatio quereretur.

Musach erat arca in qua reponerant donaria regū vel principū ad reficienda sartatecta tēpli: vt dixi in corbonā. De musach dicitur in quarto Reg. ca. xvj. Musach quoq; sabati quod edificauerat in tēplo et ingressum regū exteri. conuertit in templū dñi.

Musca. a mus pro terra vñ pro soxice dicitur hec musca sce qsi muris esca. et est etymo.

Muscariū. a musca vel muscula dicitur h muscetū ti: et h muscule tū ti loc. vbi abūdāt musce. et h muscariū rij: et h musculariū rij pro eodē loco: vñ pro multitudine muscarū: vel pro flagello quo muscas abigimus.

Musceraneus. a mus dicitur hic musceraneus nei animal exigū aranee forma et muris: quod et solifuga dicitur: quia idem fugiat. et dicitur muscariarius quia eius morsu aranea interimitur.

Muscetū in muscariū est: et pdu. penul.

Muscio onis mas. ge. qsi mustio: qd mustū bibat. et dicitur a mustū. idem et bibo onis.

Muscipula. mus cōponit cū capio: et dicitur h muscipula le deceptio ad mures capiēdos: sic et mustricula. et ponit generalit. pro qlibet deceptiōe. vnde muscipuloz laris. i. decipere. et hinc h muscipulatoz tozis. i. deceptor. Itē muscipula ponit pro pedica. i. laqueo quo pedes ligant.

Musco. a musca dicitur musco onis. i. magna musca. et muscosus sa sum. i. plen. et abundans muscis. vñ h muscositas

tatis. i. a bñ dantia et plenitudo muscarū. Itē a musc^o pōt dici muscosus sa sum musco plen^o et coopert^o. Un̄ Uirg. Muscosi fontes et somno mollior herba. Et compaf. vñ hec muscositas tatis.

Muscosus sa sum in musco exponit.

Muscula. a musca dicitur hec muscula le dimi.

Musculentū ti penul. cor. exponit in muscariū.

Musculosus. a musculus dicitur musculosus sa sum. i. fortis: la certosus plen^o musculus. Et compaf. vnde hec musculositas tatis. i. fortitudo: plenitudo musculorū.

Musculus li penul. cor. paru^o mus. z ē dimi. de mus muris. z musculus etiā dicitur curuū gen^o nauigij. z musculi dicuntur capita neruorū ex sanguine z neruis copulata. i. illa nodosa caro q̄ est in tibijs z brachijs. z dicitur musculus a murū similitudine: qz lateat in mēbris sic mures sub terra. vel qz disposita est ad similitudinē muris. Idē dicitur z lacertus. in hac significatiōe inuenit a Palladio positū: vbi docet eligere bonos equos dicēs q̄ pulchritudo boni equi in his cognoscit: si corp^o ei^o est vastū z solidū: lat^o lōgissimū clunes rotūde: z maxime pect^o late patēs: z totū corp^o musculorū densitate nodosum: pes sic^o: cornu cōcauū: alti^o calciat^o. Itē musculi sunt coclee de q̄rū lacte concipiunt ostrea. z dicitur musculi q̄si masculi: qz sunt masculi ostrea rū: z etiā balenarū. eoz enī coitu cōcipere balene p̄hibēt. Itē musculus pōt deriuari a mur^o: z tūc musculus dicitur bellicū machinamentū simile cuniculo quo mur^o ciuitatis pfodit z dissoluit q̄si murusculus.

Muscus. a marceo ces dicitur h̄ musc^o ci q̄ dā herba: vel poti^o q̄ dā lanugo in fontib^o z circa arbores crescēs.

Musica ce est vna de septē artib^o liberalib^o. z dicitur a moys qd̄ est aq̄: qz tractat de vocib^o vel de p̄portioib^o vocū: z sine humoris bñficio nulla cātīlena vel vocis stat v̄l subsistit delectatio. Et inde h̄ music^o ci q̄ tractat de musica: vel qui docet eā. z music^o ca cū. z hic z h̄ musicalis z h̄ le in eodē sensu. Itē musica. i. sapiētia: z tūc deriuat a musis q̄ sunt cā sapiētie z eloquētie. Un̄ P̄rif. Quorū vterqz possideat artē musice. i. sapiētie.

Muscino vocatur animal quod ex capra z ariete nascit. Est autē dux gregis. Muscino monstrū simile simie fm̄ P̄apiam. Vide in bigenus.

Musio. a mus deriuat musio onis: qz muribus infestus fit. Tūc vulg^o cattū a captura vocat. Alij dicūt qz captat. i. videt. nā tā acute cernit vt vulgoze luminis nocti tenebras supet. vñ a greco venit cattus. i. ingeniosus a kageste. vel cattus q̄si caut^o. hūc vocāt gattū corrupte. Itē a mus dicitur h̄ musū s̄j nidus muris.

Mussum aduerbiū a musso fas dicitur. i. mussanter: latēter: lenite vel leniter.

Mussto tas penul. cor. vñ frequē. i. frequēter mussare.

Musso. a mutio tis dicitur musso fas saui fare: z ē mussare dubitare: z mussare. i. silentio murmurare. vñ v̄sus: Mussat q̄ dubitat: mussat q̄ murmurat idē. Itē inuenit musso fas. i. scio. z tūc scribit p̄ vñū s̄.

Mustaciū. a mus dicitur h̄ mustaciū cij pot^o qui ex musto fit z alijs potionib^o. Un̄ Iuuenalis: Lausa nec est q̄re cenā z mustacia perdas.

Mustela. mus cōponit cū telon qd̄ est lōgū: z dicitur hec mustela le q̄si mus lōgus penl. lōga. Et sunt duo genera mustelarū. vñū est filuestre distās magnitudine. alterū in domib^o oberrās. Dec ingenio subdola a domib^o vbi nutrit catulos suos trāffert mutatqz sedē: serpētes etiā z mures psequit. Falso aut opinant q̄ dicūt mustelā ore cōcipere aure partū effundere. z a mustela dicitur mustelin^o na nū penul. pdu. i. ptinēs ad mustelā: vel de mustela existēs: z h̄ mustelariū r̄ij fouea mustele: q̄ et musteliū dicitur. Vide in basiliscus: z etiā in ruta.

Mustelin^o na nū exponit in mustela.

Mustricula. mus cōponit cū stringo: z dicitur h̄ mustricula le instrumentū ad mures capiendos: dicta sic qz stringit mures. z cor. cu.

Mustū. a mus quod est terra dicitur h̄ mustū sti nouū virtutē qz in se habeat terrā z limū mixtū. Et inde mustus sta sti i. nouus: Qz aut dicitur mustū q̄si mus tenēs etymo. est: potest deriuari mustū a mulceo ces: qz multum fit. i. sine ue ad bibendū.

Mutatoziū. a mutio tas dicitur h̄ mutatoziū r̄ij vestis p̄ciosa q̄ sumēda alia mutat. Un̄ legit in. iiii. li. Re. ca. v. de man: Qui cū tulisset decē mutatozia vestimētōz detulit l̄ras ad regē israel.

Muteo. a mutio tis v̄l a mut^o deriuat muteo tes: z ē mutere eē vel fieri mutū: v̄l tacere. vñ mutesco scis inchoa. Et cōponit: vt cōmuteo tes: demuteo tes. i. valde mutere v̄l cessare mutere: v̄l incipe loq̄. Itē cōponit: vt imuteo tes: obmuteo tes. i. ex toto v̄l v̄ndiqz mutere: vel ob aliqd̄ mutū. vnde cōmutesco scis: demutesco scis: obmutesco scis: imutesco scis inchoa. Muteo cū oib^o suis compositis obneu. z pdu. h̄ac syl. mu. Un̄ Macer de cepis: Iunabit illos subitus quos facit obmutescere morbus.

Mutilo las in mutilus exponit.

Mutilus. a mutio tas dicitur mutilus la lū. i. minut^o: trūcat^o: sine cornib^o v̄l alia pte. Et a mutil^o dicti sunt mutili q̄drāgū q̄ mu^o h̄nt acuciei. z mutili dicitur capita trabiū qz mutalata sunt. Itē a mutilus dicitur mutilo las: z est mutillare mutare: vellere: trūcare: vt hoīs caput vel aliud mēbrū amputare: vel partē arboris auferre: vel boum cornua detrecare. Et cōponit: vt admutilo las. i. valde v̄l iuxta mutillare. Demutilo las. i. detrūcare. Et emutilo las. i. valde mutillare. Et ē mutilo actiuū cū suis cōpositis. z cor. penl. r̄ij Qui. de ar. Turpe pec^o mutilū turpis sine gramine cap^o.

Muton. a mut^o ta tū dicitur muton tōtis: z ē mutire murmurare ad modū mutoz: velle loq̄ z nō audere. z ē pprie mutoz v̄l loq̄ nō audiētū. Et ē neu. cū oib^o suis cōpositis. z pdu. mu. Un̄ Esop^o: Supplicat ille nimis mutiqz timore s̄do. Et scias qz muton inuenit pro mutere: sed raro.

Muto tas tam tare. i. mouere: vel ad aliū statū vertere: v̄l ad aliū locū ducere: vel id qd̄ habem^o dare pro eo qd̄ nō habem^o. vt cū dam^o denarios pro vino: mutam^o denarios p̄ vino: z nō vinū. vnde h̄ z h̄ mutabil^o z h̄ le. vnde mutabiliter aduerbiū. z h̄ mutabilitas tatis. Muto cōponit: vt cōmuto tas: demuto tas: emuto tas: imuto tas: p̄mutas: remuto tas: trāsmuto tas. Muto actiuū est cū oib^o suis cōpositis. z pdu. h̄ac syllabā mu. Mora. in epi. Lōlū nō animū mutāt q̄ trans mare currūt.

Mutuo est aduerbiū q̄litas: a mut^o dicitur. i. inuicē alterutro cissim alterno fm̄ P̄api.

Mutuo. a mutio tas dicitur mutuo tua tuū. i. mutuo dat^o v̄l accipit. z dicitur mutū q̄si meū tuū: qz id qd̄ a me tibi datur meo tuū fit. z sic mutū potest dici: qz ex meo fit tuū. i. etymo. z ita oē piculū rei mutuate ad te trāfferē. z a mutuo tua tuū dicitur mutuo as qd̄ ē actiuū cū oib^o suis cōpositis. z mutuo aris depo. z differūt: qz mutuo as dātis est q̄si mutuo dare: vt mutuo tibi denarios. i. mutuo do tibi. s̄ mutuo recipiētis ē: q̄si mutuo accipio a te: vt mutuo denarios a te. i. mutuo accipio a te. Un̄ illud Mutuab^o p̄ctōz z nō soluet. Et in Exo. dicitur: P̄cepit dñs filijs israel vt mutuarēt vasa a vicinis suis z spoliarēt egyptū. Quibet ḡ caueat abuti istis v̄bis. Itē mutuo z cōmodos ad cōmodo differūt: qz cōmodam v̄l accōmodam illas nō q̄ eedē in eēntia debēt reddi. s̄ q̄ nō trāseūt in possessionē recipiētis: vt equ^o mātellū z huiusmodi. s̄ mutuo illas res q̄ trāseūt in possessionē recipiēt: vt denarios. vt accōmodo v̄l cōmodo tibi equū. i. nō ad pprietatē s̄ cōmodo z vtilitatē: z s̄l̄ v̄sum ei^o quē ego habeo tibi do. i. ad cōtandū: nō vt fit tuus. vñ z cōmodare dicitur q̄si cū mō t̄pis ad aliū trāfferre z dare. z est ety. s̄ mutuo denarios tibi. i. ad sint mei dādo fiunt tui. Et ex his p̄z q̄ fit dicitur in mutuo cōmodū. Dec tñ pprietas quicqz apud auctores corrupit. z vtrūqz cōponit: vt cōmutuo as: z cōmutuo aris: imutuo as: z imutuo aris. i. valde mutuo. vt dixi mutuo dāt: s̄ mutuo recipiēt. vñ v̄sus: Mutuo vult dātē s̄ mutuo

mor a
Mutuo:
Mutuo:
loqua
ipm p
Mutuo

abar
vo ouc

Nabulū:
re vide

Nancio c

Nactus c

Nacisco

am^o n

z ē dep

xiij. of

Napocai

mus ole

in turis

Napta. in

nutritu

ca aref

or pur

naptā c

men di

apiat. v

initar.

Napus:

duē ra

Tlois a

cissim n

tur in

Nara nar

meatus

narum

Nardus d

ced n

cas. vñ

dipit: c

cōposit

ne d̄ fi

de spici

Nario: n

nares tr

stallant:

ca ricū

Naris: a r

ant q̄si

vel nare

z sit i cu

tē: tert

vñ Qui

Narratio

lūrerū:

stas exp

officiū c

verfiliā

buto res

ligabiliē

bens an

piū a rea

mor accipiētē. Itē mutuo credēt ē s; mutuo accipiētis.
Mutuo aris in mutuo as exponit.

Mamus: a mugio gis dī mutus ta tū: q; quasi mugiat et non loquat. vox enī eius nō est sermo sed mugit. vocalē enī spm p nares quasi mugiens amittit.

Matus tua tuū in mutuo tuas est.

Abilis. a nonas

dī hic et h nabilis et h le penl. cor. ad nādū habilis: et nabund^o da dū i. facilis ad nādū vel filis nanti.

Nablū bli hebraice grece psalteriū: latine dī organū s; m Papi. Poniť tñ differentia inter psalteriū et nablū: q; psalteriū est canora

cihara decē chordis coaptata q̄ peuit cū plectro: nablū vō duodecim sonos habens digitis tangit.

Nabulū: a no nas dī h nabulū li. i. merces nautica q; nata re videat qū p mare transfert: et cor. bu.

Nancio cis in nancio cor vide.

Nactus cta ctū in nancio cor vide.

Nancio cor. nancio cis cui cire dicebāt antiq;: et inde nos dicim^o nācio cor sceris nact^o sū. i. acq̄rere a dīpisci v; iuenire et deponē. cū oīo^o suis cōpositis s; q; h; Mach. ij. li. ca. xij. dī: Temp^o aut oportumū dementie sue nactus.

Napocaulis. nap^o cōponit cū caulis et dī h napocaulis genus olerū: qui qū fit saporis filis napo: non in radicē sed in trisum cōdescēdit vt caulis.

Napta. in dāniele legit^o gen^o fomitis apud p̄las quo maxie nutriunt incendia. Alij ossa oliuarū q̄ p̄iciunt cū amurca arefacta: naptā eē dicūt s; m Dug. Napta ē s; m Papi. dī purgamentū lini vel cuiuslibet rei. Plinius aut dicit naptā circa babylonā mō liq̄di bituminis p̄fluere et in trēdis ignibus amica esse: vt ēt longe admota ignē cōcipiat. vii. versus: Ignē napta fouet: manatq; bituminis iutar. Ossa p̄ hanc olei reperta vocant^o amurca.

Napus: a rapa dī hic napus pi quasi rap^o. et dī sic ad filitū dī nape: nisi q; folijs ē latior: et radice gustu subacrior. Nōis aut affinitas est inde q; vtriusq; semē in alterū v; affim mutat. Nā rapa in alio solo vt dī p̄ biennū mutat in napū: In alio vō solo napus transit in rapam.

Nana naris deriuat^o hic nar naris: quidā flui^o q; h; duos meatus ad modū nariū: vel q; p̄ nares erei tauri exit. vii. narius na nū: penul. pdu.

Nardus di. fe. ge. herba est spicosa et aromatica fragili radice: sed nigra et folijs densa quoz sumitates surgūt i spicis. vii. h nardū di: dī vnguetū vel cōfectio ex ea factū nardipici dī. i. fidele purū sine oī ipositura et cōmixtura cōpositū nō adulteratū alijs herbis. Pistis enī grece latine dī fides: nardipiscatū dī q̄si spēs nardi in eo sit: vel q; de spicis et folijs nardi est cōfectū.

Nario: a naris dī nario ris riui: et est narire subsannare vel nares fricare: et inde naricus rici: brucus cui^o nares semp stillant: et inde hec naricia cie quedā regio. vii. naricus rici riciū.

Naris: a naris ra rū deriuat^o h naris hui^o naris. Nares dī aut q̄si gnar^o: q; p̄ eas cognoscim^o et q̄sim^o aliqd̄ odorare vel nares dicūt a mano nas: q; p̄ eas manat odor et spūs et sūt i eis tria officia: vnū ducēdi spm: aliud capiēdi odorē: tertiu ducēdi purgamētū cerebri: et pdu. pmā naris. vii. Qui. dī arte: Ferre noue nares taurorū terga recusant.

Narratio tionis. fe. ge. dī a narro ras. et ē narratio s; m Tullii rerū gestarū aut q̄si gestarū expositio. aliqñ enī res gestas exponim^o: aliqñ nō gestas: q; tñ sunt ad narrationis officiu q̄si geste. Debet aut narratio esse breuis lucida et verisilis. Breuis est qñ nō nisi necessaria cōprehēdit habitū respectū ad quātitatē materie. Lucida esse dī. i. itel ligibilis et aperta s; m capacitatē igenij auditorū: nihil habens ambigū: nihil torū: nihil curū: nō sumens principū a remotis: nec nimis lōge mām p̄sequēs. De b; s aut

q; p̄ncipalit̄ p̄tinent nil obmittēs verisilis est narratio si rebus et p̄sonis debitas circūstantias assignemus narrātes vt mos et opinio et materia videbit̄ postulare. Nō tandū insup q; p̄noia prime et scōe p̄sone sicut nec in alijs eplē p̄tib; nō sunt in narratione ponenda. Nā vt dicit P̄ris. In verbis prime et scōe p̄sone intelligit̄ notatiuus certus et determinatus. Quisq; tñ cōtingit q; tale p̄nomen de necessitate poni dī: puta cā determinatiōis vel discretiōis. Causa determinatiōis ponit̄ qū nos tres vel plures mittimus eplā: at ego sol^o debeo tibi declarare. vbi grā: Amico suo d. ioānes. s. salutē vobis ego b. duxi p̄sentibus declarandū et c. Causa vō discretiōis p̄nomen prime vel scōe p̄sone ponit̄: qū aliqd̄ alteri scribentiū attribuit: q; ab altero remouet: nā discretio est attributiō actus vel passionis alicui vel aliquib; cū exclusiōe alicuius vel aliquoz verbi grā: si dicā: Sepe mihi decedisti fecisti: sed ego reddā tibi talionē optime. Itē pōt dici qñq; cā significantie: vt si dīs dicas seruo: Ego tibi sepe manibus aquā dedi. Itē cā zeumatis pōt addi: vt hebrei sunt et ego. et ēt p̄ euocationē pōt poni cōgrue: vt Ego petrus tibi seruo puro corde.

Narratiuncula le dimi. parua narratio.

Narrito tas. i. frequenter narro: frequentati. de narro ras. et format a narro supi. a mutata in i correptā: et u in o: sic ab impetratu imperito tas.

Narro ras rari rare. i. dicere. vii. hec narratio onis. et h; h narrabilis et h le: et inde narrabilē aduer. Et cōponit̄ vt enarro ras: enarro ras: denarro ras: cōnarro ras. Et est actiuū narro cū oībus suis cōpositis.

Narus: a nasco scis deriuat^o narus ra rū. i. sciens peritus. s. q; ex arte scit qualit̄ aliqd̄ fiat vel fit ad faciēdū vel fieri debeat: siue illud faciat siue nō. Et scias q; g qñq; apponit̄ huic noi narus p̄ p̄thesim: et dī gnarus.

Nasoz ceris natus sum nasci. i. de vtero exire v; decidere et significat passionē ab alio illatā. i. puenientē ex passiōe p̄cedēte circa aliud suppositū. i. circa m̄ez. Nasoz cōponit̄ vt enasoz ceris: inasoz ceris. i. int^o nasci: p̄nasoz ceris. i. p̄e alijs nasci: renasoz ceris. i. iterū nasci: sicut fit in baptisimo. et nasoz cū oīo^o suis cōpositis est deponens.

Nasilis: a nasus dī h et h nasilis et h le: ad nasū p̄tinentis: et pdu. penul. et h nasale lis: q; nasū p̄tegit.

Naso sonis dictus est Quidi^o: q; magnū habuit nasū. vnde Lato: Nasone petito et c. Itē a nasus dī nasosus sa sum. vide in nasus.

Nasso: a no nas deriuat^o h nassa se quoddā instrumentum ex viminib; tanq; rhete cōtextū ad capiendos pisces.

Nastale: a nasus dī nastale lis cingulū vel figula q; restrin git palliū circa collū.

Nasturciū. nasus cōponit̄ cū torqueo et dī h nasturciū cij: q; dā herba q; acrimonia sui nasum torqueat.

Nasus: a naris ra rū dī h nasus si q̄si naris: q; sapiēs est in discernēdo res odore. vel dī a nando: q; semp nat. i. fluit putredinē. vel nasus dī elatio. et a nasus h nasell^o li: et nasculus et nasitellus li: oīa diminutiua. et nasosus sa suz: et nasutus ta tū in eodē sensu: magnū habens nasum.

Natale. a nasoz sceris dī h natale lis: et h natalis lis i eodē sensu. i. natiuitas. vii. Qui. dī arte: Parcite natales timidi numerare deoz. Lesaribus virtus cōtingit añ diē. In kalendario tñ vt dicit Dug. differūt natalis et natiuitas: q; ibi natiuitas appellat^o a matre in terra: vt natiuitas xp̄i: sc̄tē marie: sc̄ti ioānis baptiste. Et scias q; b̄tā maria et ioannes baptista in vtero in nouo testamēto sc̄tificati sunt inde est q; eoz natiuitatē ex vtero p̄e alijs sanctis ecclia celebrat: sed natale vel natalis dī obitus vel dies obitus sc̄toz: q; eoz obitus in terra sunt natiuitas in celo. Tunc enī de nō esse ad esse: de morte ad vitā: de tenebris ad lucē: de exilio ad regnū transferūt.

Natalicius: a natalis dī natalicius cia ciū. i. natalis. vel ad natalem siue natiuitatē p̄tinentis: et hoc nataliciū cij. i. natiuitas.

- Natatoriu:** a nato tus dñ h natatoriu rij. i. loc^o in aq̄ ybi frequen^t nataf. dñ et h natatoria rie. vii in historia sup Joannis. ix. dñ: Siloa fons ead radice motis syon q̄ nō ut gub^o aq̄s sed in certis horis ebullit: cui^o aq̄ vt exciperent q̄si stagnū nō longe a fonte ostructū erat: quā collectionē mō natatoria mō piscinā scriptura vocat. vel fm quosdā dñ natatoria a nato tas p antiphrasim: qz ibi nullus natat: sicut z piscina qz piscibus caret.
- Nates:** a nitor teris dñ h nates tis: qz in natib^o nitimur ouz sedemus: vii z cōglobata est in eis caro: ne pmentis coz poris mole vel fasce ossa dolerēt: z pdu. p. r. m. a. sed nato tas eā coz. vii qdā: Quāuis arte nates tñ apparēt tibi nates. Et scribit^r gñs pluralis natiū p t: sed accipit in pnuiciando sonū de c.
- Nathan** interpretat^r dedit siue dantis.
- Nathanael** interpretat^r donū dei: qz dolus. i. simulatio do no dei in eo nō fuit.
- Nathinei** hebraice: hypodiaconi grece: subdiaconi latine dicunt^r. Et dicunt^r nathinei. i. in būilitate deo seruiētes.
- Natica:** a nates dñ h natica ce. i. nates. vii naticosus sa sum: magnas habens nates.
- Naticula** le: dimi. parua nates.
- Natio** a nascor nasceris dñ h natio onis. i. nascēdi pprietas f. actus vel passio nascendi. Proprie natio dñ gens fm p priā cognationē z collectionē ab alia distincta. vt greci: italici: franci. Et natio puincia eoz est. Et natio qñqz regio vel terra parū vel nihil habitata dñ.
- Natiuncula** le: dimi. parua natio.
- Natiu^o:** a natus tus tui: qd ē natiuitas dñ natiu^o ua nū. i. nā lis vel gñs. vii natiuitate aduer. z h natiuitas tatis.
- Nato** a no nas nauu nare natu u i o: fit nato tas fre. vii natoz tozis. Et h z h natabilis z h le: z h natabile lis: z natabil lis: z a nato tas dñ natito tas aliud fre. Nato cōponit^r vt ānato tas. i. natate ad aliqd. Lōnato tas. i. fil^o natate. Ab nato tas. i. natate ab. i. longe. Denato tas: Enato tas. i. ex natate: euadere. Innato tas: Prenato tas: Pernato tas: Renato tas: Subnato tas: Transnato tas. Nato z eius cōposita sunt neu. z oīa corripit^r hanc syllabā nā.
- Natrix:** a no nas dñ h natrix cis mulier q̄nat. Et natrix dñ qdā serpens q̄ veneno suo inficit aq̄s in qbus fuerit: z tūc ē maf. ge. vii Lucan^o: Est natrix violator aq̄: iaculig volucres: vel fm quosdā ē fe. ge. h lucan^o ge. maf. f. violator retulit ad serpentē. Legit^r in qbusdā libris rinatrix.
- Natura** a nascor sceris dñ h nā re. i. natiuitas. Et nā dñ de^o qz oīa creauit z nasci fecit. z nā dñ quelibz creatura. z nā dñ cōplexio. z nā dñ quedā vis nāliter rebus insita de similibus filia pcreans. Natura et dñ quedā significatio vocabuli. z cā est qre vocabulū nascat. i. imponat. nā et dñ impositio vel inuentio vocabuli: qz vocabulū nasci nihil aliud ē q̄ virt^o naturalis ex ppzio bñplacito ipsū iue niri vel imponi. vide supra in miraculū.
- Naturalis:** a nā dñ h z h nālis z h le. i. ad nām ptinens vel de nā pcedens. vii nāles dicunt^r filij ocubinarū: quos sola nā genuit nō honestas gūgij. z inde nāliter aduerbiū z pdu. ra.
- Natus** a nascor sceris deriuat^r h natus tus. i. natiuitas. z natus ta tū: z natus ti. i. fili^o: z h nata te. i. filia. z sepe solent iueniri p g p. ptbefim. i. positionē: vt gnata gnate gnat^o. vel sine g: est enī de nāli integritate istaz dictionū: qz dñ gnatus qñ generatus. z gnata qñ generata.
- Naualis:** a nauis dñ h z h naualis z h le: z h nauale lis loc^o ybi naues stant. f. portus: vel locus ybi fabricant^r: h z tex trinū vocat^r. Itē naualis ad nauē ptinēs. vii Aristo. Necesse est nauale bellū fore vel nō fore: z pdu. ua.
- Nauearchus** a nauis z archos. i. princeps cōponit^r h nauarchus chi. i. princeps nauis.
- Naueargus** gi nauis magister: a nauis z argus cōponit^r fm Papiam.
- Nauici:** a nux dñ h nauici indecli. i. putamen nucis: vel exterior cortex nucis: vel id qd est intra nucleum nucis qñ in medio qd est nigrū qñ nux desiccata: vel id in quo vultur nucleus qd quidē nihil valet: iō ponit^r p nibilo. z cōponit^r vt nauicipendo dis: nauificatio cis. i. parū vel nihil appreciari.
- Nauificatio** cis in nauici vide.
- Nauicipendo** dis in nauici vide.
- Naucler^o:** Nauis cōponit^r cū clerus qd est soz z dñ h nauclerus: vel nauclerius qui nauē in sorte z ptate hz. z pdu. cit cle: Actu. xvij. Lenturio aut magis credebat gubonatori z nauclero.
- Naufragor:** Nauis cōponit^r cū frango z dñ naufragor. i. periclitari vel pati fractionē nauis. vii naufragus ga gū. i. nauē frangens: q̄ patit naufragiū vel periclitatus. vii h naufragiū gi. i. fractio nauis: qd z naufragū dñ. Inuenit^r ē naufrago gas. vii quidaz: Naufragiū faciens naufraga illa fides.
- Nauicula** le dimi. parua nauis: z format^r a otō nati additacula. Dñ et h nauicilla le aliud dimi.
- Nauicularius:** a nauis vel nauicula dñ hic nauicularius nauis custos vel nauifex.
- Nauigabilis:** a nauis dñ hic z hec nauigabilis z hoc le: qd aptū natū est ad nauigandū. i. vt nauiget vt hō: vel vt nauiget vt mare.
- Nauigiū:** a nauis dñ h nauigiū gi. f. actio nauis. f. nauigatio vel nauis vel multitudo nauū.
- Nauigo:** a nauis dñ nauigo gas gati gare. i. nauē agere: z dñ nauigo gas qñ nauē ago. z videt^r eē ethymologia potius q̄ cōpositio. z corri. vi. Virgilius eneid. v. Nauigat Eneas: ficulas defert ad ozas.
- Nauis:** a no nas dñ hec nauis. Greci dicunt^r nais: in dnostricimus nauis interposita u consonante. Vel nauis dñ qgnarū. i. peritū rectorē querat. z fit accusatiuus pluralis in es vel in is: vt has naues vel nauis: z accusatiuus singularis in em vel in im: vt hanc nauem vel nauim: z ablatiuus singularis in e vel in i: vt ab hac nauē vel nauē. z pdu. cit na.
- Nauita** te in nauta vide.
- Naulū:** a nauis dñ hoc naulū li: preciū p transmeatione totū siue qd dat^r p bis que portant^r in nauē. z dñ naulū qñ nauis lucrū.
- Naum** interpretat^r germē siue solator orbis. Increpat^r ciuitatē sanguinū z post euerfionē illius solat^r syon ticens. Ecce sup montē pedes euangelizantis z annunciantis pacē. z acuit^r in fine.
- Naumachia.** Nauis cōponit^r cū machia qd est pugna: z dñ hec naumachia chie. i. naualis pugna.
- Naupicus** ci: nauis p̄. i. dñs vel factor. z cōponit^r a nauis z p̄. z cor. pi.
- Nauplia.** Nauplus p̄ fuit palamedis: a quo nauplia dicit^r est qdā ludus ab eo inuentus vel in honore illius primo celebrat^r circa eius sepulturā: z fit de q̄ttuoz pomis duobus in aerē missus. vii Qui. de arte: Disce et duplici genitalia nauplia palma. Uertere zē.
- Nausea:** a nauis dñ h nausea see. i. vomit^o in nauē ex turpatione cerebri ppter aquā vel fetorē: vel potius nausea est voluntas vomendi sine effectū: z pprie in nauē. vii h nausea le dimi. z nauseo as. i. vomere: z pprie in mari vel in nauē: z ad vomitū puocari: z voluntatē vomendi habere sine effectū: z pprie in nauē. vii Doza. in epi. Nauseat z locuples quē ducit prima trirenis. Itē nauseo ponit^r p fastidio vt iste nauseat sup bac re. i. fastidit.
- Nauseola** le in nausea est.
- Naustrologus** gi: nauis dispēsator vel allocutor. vel exhortator: z cor. penul. z componit^r a nauis z logos quod est sermo.
- Nauta:** a nauis dñ hic nauta te quicūqz ducit nauē: vel nauigando laborat: vel maior in nauē. vii h nauita te. p eodē hoc frequentius utebant^r antiqui q̄ nos: z transit^r y vocalis in consonantē: i interposita: z cor. vi.
- Nautea:** a nauis dicitur hec nautea tee aqua fetida in qua

coria macerant.

Nauticus: a nauta dicitur nauticus ca. sicut a nauita nautic^o ca. i. nautalis. 2. cor. ti.

Nauis: a nasco scis dicitur nauis ua. i. doctus sapiens studio sus inuigila strenu^o agilis vel impiger; 2. comparat nauis uior sum^o. vñ nauis vl nauis iiii^o sine aduer. 2. h nauis uie i. sapietia strenuitas vel inuigilantia; 2. nauis uas. i. copelere: fortit exeq; vel opam dare. Et scias qd aliqui apponit qd p. p. b. s. m. huic noi nauis: 2. dicitur gnanus ua. i. uñ.

Nazarenus. Nazareth qda vic^o e vel ciuitas i qd dñs noster Iesus xps conceptus est 2 nutritus. Et interpretat flos siue germē siue mud^o. vñ nazaren^o na nū 2 nazere^o rea reū. vñ dñs nr Iesus xps dicitur est nazare^o vel nazarenus: 2 hic qda heretici dicti sūt nazarei: qz cū xpm qd a loco dicitur e nazaren^o filiū dei cōfiteant^o: oia tñ veteris legis custodiūt mandata. Nazareus et dicitur sc̄tus vel mud^o a merito. Nazareus olim dicebat qd sc̄tmonia nutrebat 2 nihil otami natū accipiebat: abstinēs se a vino 2 oī sicera q̄ mentē ab integra sanitate puertit. Et et nazare^o iterprat sc̄us dei fm Dug. Itē scias qd dicebant nazarei qda qd ex voto se obligabāt sc̄tmonie vsq; ad determinatū tps vel iugit^o vt samuel: 2 secrabāt se dño: 2 qñ sepabāt se a cōi vita hoīuz sicut qd mō p vñū aīnū vel duos seruit in hospitali hierusalē. Aug^o aut tractās illud Matth. Qm nazareus vocat^o sic dicit: Dicitur est nazareus samson vir potēs in spū 2 virtute roburis. Sed in typo cuius gesta si cōsideremus in eo quoq; exēpla dñi figurata cognoscimus. Ille septē trines habuit: huic septiformis spūs 2 septē ecclie sacra sūt illi virtus oīs in capite fuit: huic virtus oīs in deo est qz caput xpi deus est: vt aplūs manifestat. In illo virtus obscura: in h celata diuinitas. Samson iter faciēs: leonē manibus enecauit. 2 dñs 2 saluator nr p suscepti corpis sacm leonē extēsis in cruce manib^o interemit. Samson de ore leonis fauuz mellis extraxit: dñs de faucibus diaboli plebē suā q̄ sibi p fidem facta est dulcis: eripuit. Samson pplm israeliticū debellatis hostibus saluauit: oīs extinctis demoniis: pplm suū de morte perpetua liberauit. Samson obseruat^o portis claudis in ciuitate: dñs ob signato claudis in monumento. Samson fractis seris subtraxit qz portis secur^o euadit: dñs ruptis inferni obijtib^o aptoq; sepulcro recepto corpe a morte liber egredis^o postremo samson moriens inimicos suos cūculsis edificis ruina cōprimis: dñs et qm mori dignatus est: nō vna domo sed toto mūdo cūculsis diabolū cū suis angelis vniuersis extinxit. 2 vt dicit Papi. Christ^o dicitur nazare^o a meo. i. sc̄tus siue mud^o: qz pctm nō fecit. Nazaren^o vō dicitur a ciuitate nazareth: qz pctm nō fecit. vide in samson.

Nazareth nazareus in nazarenus exponit.

N ante E

Nem qd dat rōnē oīonis interrogatiue ē diuictio enclitica: vt vñ ne. Nā si oīo nō ē interrogatiua nō est enclitica: vt vide ne feceris. 2 h inuere videt^o Pzif. qd dicit in. xvi. lib. Ne postposita est diuictio: pposita vō est aduerbiū. Et scias qd ne nō cōponit cū verbo: qz nulla diuictio cōponit cū vbo nec et cū noie nisi si 2 ne: vt siqs nequis.

Ne grece dicunt nouē.

Neapolis: a nea qd ē nouē 2 polis qd ē ciuitas cōponit h neapolis lis: qda ciuitas q̄ sub se nouē alias ciuitates hz vel Neapolis cōponit a neos qd ē nouū 2 polis ciuitas inde Neapolis. i. noua ciuitas. vñ neapolitanus na nū: 2 hic neapolitanus ni dñs vel epus illius ciuitatis: 2 corzi. penul. neapolis. vide in metropolis.

Nebel vter interpretat.

Nebis bzidis se. ge. est pellis lincis vel cerui.

Nebula: a nubes dicitur nebula le. Exalant enī velles humide nebulas q̄ fursū ascendētes nubes sūt. Sūt enī pprie nubes celi: nebulę terre 2 circa terrā. Uel dicitur nebula a nubo: qz coopiat terrā: 2 inde nebulosus sa sum. i. obscurus: qñ nebula plenus. vide in ros.

Nebulo: a nebula deriuat h nebulo lonis. i. leccatoz. qz vñ nus est vt nebula 2 cito vanescit.

Nebulosus sa sū: in nebula vide.

Necdū. i. nō dicitur: nō adhuc: vulgari^o nō statim dicitur.

Necessarius ria riū: in necesse vide.

Necesse: a necto ctis dicitur h necesse indeclinabile. i. inuitabilis vel qd aliū fieri nō pōt. 2 dicitur necesse a necto: qz nexū est 2 firmū: nec dissolui pōt. Itē necesse est. i. vtile: vt necesse est orare deū. qd aut dicitur necesse qñ nō cessans eē etby. est. 2 scribit p vñū c. cor. enī pmā. vñ Qui. in epi. Ut culpēt alij tibi me laudare necesse est. 2 hinc necessari^o ria riū. i. inuitabilis vel vtilis: 2 h necessari^o. i. amic^o domestic^o vel quotidian^o: qñ a quo nō est cessandū. Et cōponit vt pnecessarius qñ necessarius: ambo pro valde necessarius. Inuenit et h necessariū p inuitabili vel vtili positū substantiue. 2 ponit necessario 2 necesse p necessarie aduerbialiter.

Necessitas: a necesse dicitur h necessitas tatis: 2 h necessitudo. 2 differūt: qz necessitas aliqd fieri cogit: sed necessitudo i. amicitia dilectio affectus affinitas ppinqtas vel vinculū ppinqtatis: vt vxoz vel fili^o. Sed h pprietas apud atctozes sepe cōfundit: 2 hic necessitudinari^o ria riū. Dic nota qd triplex est necessitas. i. absoluta sicut necessariū ē est deū eē: vel triagulū hre tres angulos. Alia necessitas est ex cā efficiēte qd dicitur necessitas coactionis. Tertia est necessitas ex suppositōe finis. 2 h est duplex: qz vno mō dicitur necessariū sine quo aliqd nō pōt cōsumari i eē: sic nutrimentū alicui. Alio mō sine quo non pōt haberi qd p̄tinet ad bñ eē: sic equ^o dicitur necessari^o ambulare volētī: 2 medicina ad h qd hō sane viuat. Et scias qd hōi primis duobus modis nō dicitur aliqd sacm necessitatis sed tertia necessitate: qda qdē qñ ad primū modū fm illā. i. sine qb^o non pōt hō in spūali vita viuere: sic ē baptism^o 2 pñā: qda autē 2 sine qb^o nō pōt cōsequi aliquē effectū qd ē ad bñ eē spūal^o vite: 2 h mō cōfirmatō 2 alia oia sacra sūt necessaria: verūtū cōtēpt^o hui^o 2 cuiuslibet sacri est piculosus. vide in sacm.

Necessitudo in necessitas est.

Necis: a neco cas dicitur h nex cis. i. mors. sed ntūs nō ē in vsu: quē tñ Ambrosius sup egisippū posuit dices: Et erit nex mortuoz plurima. Itē Licero p Mulione: Infidiatori vō latroniq; pōt inferri iusta nex. Et inde seminecis p cōpositionē: 2 cor. ne.

Neco cas caui vl necui necatū vl nechtū. i. occidere: h necatū ferro pimi: necui alia vi. vñ necat^o ferro: sed necht^o alia vi pemptus. Neco cōponit vt eneco cas caui vl cui. i. valde necare vel extra: interneco cas: pneco cas. i. pfecte necate. Neco 2 oia ei^o cōposita sūt actiua: 2 faciūt p̄teritū i caui vel in cui: 2 supi. in catū vel in nechtū. 2 cor. hāc syllabā ne. vñ qda: A neco dic auī ferro: necui reliq; vi. Et Thobias: Danc afflige fauet: huic famulare necat.

Nectar: a necto ctis deriuat h nectar ctaris. i. dulcis liquor vel vinū pigmetatū: qz necat linguas bibentiū: vel qz necat 2 allicit mētes bibentiū: 2 inde nectare^o rea reū. Pzif. aut videt velle qd sit speciei primatiue: qm corripit penl. gti. dicit enī in. vi. lib. Neutra i ar si deriuata sūt pducit a in obliqs casibus: vt lupa h lupanar naris: a calce h calcar caris. qm g nectaris cor. penul. gti: nō videt qd sit deriuatiū fm Pzif. h Dug. dicat qd nectar deriuat a necto ctis vt dictū est. vñ Lucan^o: Stipant 2 dulci distillant nectare cellas. Si aut vis seq; Dug. dic qd nectar ctaris est deriuatiū 2 excipiat a regula.

Necto ctis xi vel nexui nexū. i. ligare adiungere inferere vel nodare. qd et faceret nechtū nisi eēt differētia hui^o vbi neco cas necui nechtū. vñ h nexio onis. Necto componit vt anecto ctis: cōnecto. ctis: inecto ctis: subnecto ctis. Et est necto actiū cū oib^o suis cōpositis: 2 faciūt p̄teritū in xi 2 qñq; in xui: sed cōnecto ctis pprie facit cōnectū 2 supinum cōnectum.

Necula le. i. parua nex. i. mors: 2 est dimi. de nex cis: h nex non fit in vsu.

Neemias solator: sicut hestras interpretat adiutor. Quod
dā enī p̄fagio futuri noīa ista solortiti sunt. Suerūt enī
ad adiutoriuū z solationē of illi pp̄lo redeunti ad patriā
nā z templū dñi reedificauerūt: z murozū z turriū opus
ipsi restaurauerūt.

Nefandus da dū: a ne z fand? cōponit z exponit in fand?
Nefarius: far cōponit cū ne z dñ nefari? ria riū. i. nō dign?
farre quo cibi genere vita hoīum p̄mo sustentabat: vel
nefarius. i. nefandus nec dicendus: a ne z for faris: vel ne
farius. i. scelestis a nefas.

Nefas. a ne z fas cōponit h̄ nefas indeclinabile q̄si non fas
i. illicitū. vñ z q̄n ponit p̄ scelere: qz illicitū est. vñ nefari?
ria riū. i. celestus: z cor. p̄imā nefas. z pōt scribi nefas p̄ f
vel p̄ ph nephas.

Nefrendiciū cij: in nefrendus est.

Nefrendinū in nefrendus vide.

Nefrendus: frendeo des cōponit cū ne: z dñ h̄ nefrend? di:
porcus domesticus carens testiculis: sic dictus qz nō frē
det dentib?. Dicalio nose dñ maialis q̄ z cituris dñ na
tus ex ap̄o siluestri z domestica porca. z h̄c h̄ z h̄ nefrē
dis dis porcū? vel porcūla ad huc lactēs: qz nihil frēdeat
i. nihil dentib? scutiat z cōminuat. Et eadē rōne nefren
dis dñ infans q̄si nō dentib? frendēs. i. nō dentib? aliqd
scutiēs vel cōminuēs. Et a nefrend? vel nefrendis dñ ne
frendin? na nū: z nefrendiciū cia ciū: vt nefrendina caro
z nefrendinū ferculū: z inde h̄ nefrendiciū cij. i. ānuale tri
butū qd̄ rustici suis dñis circa natiuitatē vel alio tpe āni
solēt afferre: z ēt qd̄ parui discipuli suis doctorib? appor
tant dūtaxat sit carneū. f. porcellus vel h̄mōi.

Nephtesis: nephtesim dicūt greci renes. vñ h̄ nephtesis qd̄
morbus. f. dolor renū: a renū angore dicit? z hinc nephte
ticus ca cū penul. cor. q̄ talē dolorē patit: z cor. nephtesis
penul. vñ Macer de viribus herbarū. Inde nephteticis
exiliū sumere iussit.

Negatiūcula le dimi. parua negatio.

Negligo. lego cōponit cū nec z dñ negligo gl xi ctū abiecta
c z assūpta g p̄ adiectionē. si enī mutaret c in g oporteret
qz g esset de p̄cedenti syllaba: qd̄ esse nō pōt. z est neglige
re cōtinere vel derelinquere: quasi nō legere: vel quasi nō
eligere. vñ negligens tis oīs ge. q̄si nō legens vel q̄si non
eligens. Et scias qz cōiunctio nō cōponit cū verbo vñ ne
gligo nō pōt cōponi a ne cōiunctioe z lego: sed cōponit a
nec aduer. fisto aut̄ simplex est.

Nego gas gaui gare. i. qd̄ obijcit nō cedere: non esse verū
cōtinere: vel cōtradicere. vñ h̄ negator tozis: z h̄ negatio
onis: z negatiuus ua uū: qd̄ negat. qz aut̄ dñ negare q̄si nō
agere vel agere nō. i. ducere vel dicere hanc particulā nō
ethymo. est. Nego cōponit cū ab z cū de: z dñ abnego
gas: denego gas. i. valde negare. Nego z eius composita
sunt actiua: z cor. hanc syllabā ne. vñ quidā: Inficit intin
gens qui denegat inficiat.

Negocita te cōis ge. penul. pdu. i. negociator. i. institor opi
fer vel mercenarius: z deriuat a negociū.

Negociū. nego vel negans cōponit cū ociū z dñ h̄ negociū
cij. i. mercatus vel actus alicuius rei cui cōtrariū est ociū
z dñ h̄ negociū q̄si negans ociū: vel negociū q̄si nec ociū
i. sine ocio. Modo ēt negociū figt actionē p̄ modū cause
qd̄ est iurgiuū litis. Est ḡ negociū in causis: negociatio in
cōmercijs: vbi aliqd̄ dat vt maiora q̄s lucret. z inde hoc
negociolū li dimi. z negociosus sa suz. i. vtilis vel plenus
negocio z rebus agendis intent?: z cōparat. vñ negocios
se sius sine aduer. z h̄ negociositas tatis: z negocios aris
i. mercari: verbū deponens.

Nemanceps. Manceps cōponit cū ne z dñ h̄ nemanceps
cipis. i. emanceps: ex ne z manceps vt dixi: q̄si q̄ iā nō est
manceps. Et a manceps z nemanceps dñ mancipi z ne
mancipi noīa indeclinabilia z oīs ge. Uel fm̄ p̄rif. po
tius sunt datiuū p̄dictoz noīuz figuratiue cōiuncti cū quo
libet genere z cū vtroqz numero: z cū quolibet casu intrā
sitiue. Uel sit cōpositū mancipi a manu z capio qd̄ cōpo

nif cū ne z dñ nemancipi: z sūt noīa indeclinabilia z oīs
ge. Resmancipi dñ que qū alienat. i. q̄ qū a ptate vendē
tis transit in ptatem ementis manu capi pōt vt equus. sed
resmancipi dñ q̄ cū p̄ssimo mō alienat manu capi non
potest vt ager.

Nemo: siue sit ex nō z hō cōpositū vt q̄busdā videt siue nō
ge. est cōis: z o mutata in i z addita nis fit neminis ḡis
z dñ nō solū de hoībus sed ēt de dijs.

Nemus: a numen deriuat h̄ nemus nemoris. i. silua q̄si nu
mus: a numibus ibi sacratis z cultis. vñ nemorosus sa li
z hinc nemorose sius sine aduer. z h̄ nemorositas tatis
z cor. ne. vñ vsus: Donat ligna nem? q̄ corde numie nem?

Nenia nie est funebz cantus. f. cantilena q̄ fit sup mortuū.
Et ponit q̄iqz p̄o cantilena pueroz. qz pueroz ē fletū
facile mouent ad fletū. Itē nenie dicunt viles z vane fa
bule. vñ Hiero. in p̄logo penthateuci: Et hiberas nenias
libris autenticis p̄ferūt. Hiberas nenias appellat fabu
las ab hiberis. i. hispanis iuentas: vel apud eos vulgatas
z p̄ h̄ oportet qz vana z fabulosa z erronea p̄ferūt auten
cis libris. Juxta illud apli: Et a veritate qd̄ auditū auer
tent: ad fabulas aut̄ ouertent. z p̄ducit penul. hiberas. Et
a nenia deriuat nenioz aris. i. vana loq̄: vel cantilena sup
mortuū facere vel lamentari. Itē vt qd̄ dicunt nenia z
cantilena que fit sup mortuo vel sup cunis pueroz vt to
miant. Itē nenie fabule viles. Itē nenie. i. nuge. vñ vsus
Nenia nutricis dicit quasi cantus inanis. Quē carit
fanti somnū sic reparat illi. Itē i Brecismo dñ: Nenia li
nuge funebria carnia nene. Dñ nene: qz nenie nō pot
in versu poni. z est nenia nomē onomatopēiū vl fictiū
q̄si fictū a sono: vt ne ne ne: z maxime quantū ad cantū
nā q̄ fit sup cunis pueroz pōt nenia dici nomē fictiū.

Nenioz aris: in nenia est.

Neo nes neui netū nere. i. filare p̄ quādā ductionē filū a
lo trahere. Et cōponit vt pneo nes. Et est netrū neo cū
bus suis cōpositis: z fm̄ p̄rif. debuit facere neo nes ne
eo mutata in ui diuisas. vñ dicit p̄risi. in. viij. li. Quā
verba secūde cōiugationis in eo desinentia: in ui diuisas
faciūt p̄teritū p̄fectū: vt teneo tenui: sed differētē cū ma
neo mansi facit: ne si diceret manui datiu? de manus
tare? esse. Et neo nes neui: ne si nui diceremus a nūo dñ
videret. Itē in. ix. li. dicit: Neui in ui terminantib? serua
regulā in supino ouertēs ui in tū: vt neui netū. vide in
z in maneo.

Neomenia. Neos cōponit cū mene qd̄ est luna: z dñ h̄ me
menia nie quoddā festū iudeoz qd̄ faciūt in nouiluna
vñ z neomenia dñ quasi noua luna vel nouilunū: vl ne
menia sonat innouatio lune: z qz iudei in legitimis lun
lunationes p̄ mensibus hēbant ex lege: iō diē noue lun
vocabāt kalendas legales: z erat dies solēnis apud eos.
Et scias qz septē solēnitates legales erāt. f. sabbatiz
menia: pasche: penthecostes: festū clangoris: festū p̄p̄a
tionis: z scenophegia. z grauāt vltima de neomenia
quozūdā vsū. vñ in auroza ēt in versu cor. Martis ne
se frequēs neomenia p̄reit. Pōt ēt pduci sic maria. Aliq̄
festiuitates adiecerūt his hebrei p̄pter varios etiūs
est encenia z furim. i. festū hester: sed non dicunt legales
i. lege institute. vide ēt in pasche.

Neophicus. Neos cōponit cū phicos qd̄ est fides: z dñ h̄
neophici ci grece. i. nouell? nouici? rudis fidelis vel nau
renat? vl cōponit a neos z phico qd̄ ē q̄ro: q̄si nou? q̄
toz. q̄ enī ad fidē nup ouersus ē: de fide querere solet.

Neos grece nouū latine: z acuit in fine.

Neotericus: a neos dñ neotericus ca cū penul. cor. Neoter
ci aut̄ dicūt hoīes hui? t̄pis nouitij recētes vel cōes.

Nepa nepe fe. ge. qd̄ā serpens q̄ natos suos cōsumit excep
eo q̄ in dorso eius infederit vel in hēserit: postea ip̄e q̄ se
natus est cōsumit patrē: z dñ nepa q̄si necans part? i. necans
filios. vel nepa dñ q̄si necans patrē: qz necat p̄sem. z h̄c
est tractū qz hoīes q̄ bona parentū p̄ luxuriā cōsumunt
potes dicunt. i. luxuriosi z pdigi.

Nepi. i.
Nepos: a
natus
nepo
scif. T
nepo
te. h. a
q̄i retr
est in h
pris. J
anep
Nepota
Nepis: a
ponit
Nepu
oens m
enī vap
tonitru
bit z te
mo. est.
Nequa: a
us: h̄ n
re a scel
z cōpar
uer. z h̄
cia est d
Nequeo: c
mil. cor.
Et scias
cōiunctio
mū. f. s.
leri grā
Nequis: c
neqs q̄si
in singu
gulari n
plenis u
minis u
Nequito: a
taris de
Neis ner
mil. tam
Neus rei
interpret
us nere
ne: z bec
Neicus
vñ in li.
ro. vel fi
neruicue
neruicue
Nerucis c
Nero uas
Neruis m
nos neur
qz eo art
mils li
z q̄iqz si
uer. z h̄
ū idē qd̄
tomento
neruis c
aliciu dar
itare vel
ū est cū
Necio scis
dñ necio
nesciens
nescienti
na igno

Nepbi. i. purificatio.
Nepos. a nascor sceris dr h nepos potis. vñ z dr nepos qñ natus post. s. post filiū: z est ethymo. vñ nepotul' li dimi. z nepos potis paruu virgultū: qz de pomo qñ de filio nascit. Nepos cōponit vt h p nepos filius nepotis: qñ ppe nepotē. Sic abnepos fili' p nepotis: qz abiungit a nepote: h adnepos filius abnepotis: trinepos filius adnepotē qñ tetranepos. i. qrtus post nepotē. Idē ordo z cōpositō est in h noīe neptis. s. p neptis: abneptis: adneptis: trinepis. Itē nepos dr luxuriosus: z tūc est cōis ge. z deriuat a nepa. vide in nepa: z cor. ne.
Nepotatio onis. i. luxuria: a nepos qd est luxuriosus dr.
Neptis: a nepos dr h neptis tis. vñ h nepticula le: di. Et cōponit neptis vt p neptis: abneptis. vide in nepos.
Neptunus. Nubes cōponit cū tono nas: z dr h neptun' nī deus maris vel ipsū mare: z dr sic qñ nube tonās. Mare enī vaporaliē eleuatū nubes facit: z contraria ventoz pulsu tonitrua creat. vel deriuat neptunus a nubes bis: qz nūb' z regit terrā. qz aut dr neptunus qñ nubes terrā ethymo. est. vñ neptunius nīa nū: z pdu. penul. neptunus.
Nequā: a nequeo qd deriuat nequā oīs ge. z indecli. i. malus: h malus vt dicit nāliter: nequā vō q nequit se cōtinere a sceleribus. Itē nequā dr luxuriosus: qz incōtinēs est z cōparat nequā quior simus: vñ nequit quis sine aduer. z h nequicia cie. i. malicia z luxuria. vñ qdā: Nequitia est q te nō finit esse senē. vñ nequiciola le: dimi.
Nequeo: ex nō z queo cōponit nequeo qd quiti quitū per mul. cor. in supi. z est idē nequeo qd nō queo. i. nō possuz Et scias q nequeo nō pōt cōponi ex ne z queo: qz nulla cōpositio cōponit cū verbo. Itē cū nō tria tñ verba cōponit. s. nequeo nescio nolo: z cor. ne. vñ Esopus Tpe deri gra firma nequit.
Nequis: ex ne z qd cōponit neqs neq neqd vel neqd. z dr neqs qñ nō aliqs: z mutat ae diphthong' in feminino ge. in singulari: z in neutro ge. in plurali in a: z dicim' in singulari neqs neq: z in plurali nequi neque nequa. de h nī plenius dixi in tertia parte vbi egi de figura cōposita nominis in c de syllabicis adiectionibus.
Nequito: a nequā deriuat nequito tas neutri: z nequitor tatis depo. i. nequā eē vel poti' nequit agere: z cor. qui.
Nereis nereidis fe. ge. nimpha marina fm Papi. z cor. per mul. tam nī qz gti. vide in nereus. **De Nere vide in A post.**
Nereus rei mal. ge. dr deus maris: z ponit pro ipso mari: z interpretat motus qz mare sp ē in motu. vñ h nereis hūius nereidis nimpha marina: qñ nereis filia: z hec nerina ne: z hec nerinis nis dr filia nereis fm Dug.
Nerueus: a neru' dr neruice' cea ceū. i. de neruo existēs. vñ in li. Judi. xvi. Si septē neruiceis funibus ligat' fuerit. vel fm aliā lram neruicis: z tūc est abltis pluralis de neruicis ca cū: qd idē est qd neruiceus: z cor. penul. tam neruicis qz neruiceus: z dr a neruus.
Nerueus ca cū in neruiceus vide.
Neruo uas in neruus vide.
Neruus in est vinculu mēbroz dicit' a greco. Greci enī nerue neur vocant. vel neruus dr qñ inheru' ab inheredo qz eo artūū cōiunctiones sibi inuicē inhereāt. vñ hic neruus li dimi. z neruosus sa sum. i. plen' neruis vl fortis z qñ sic dr supbus: z cōparat. vñ neruose sius sine aduer. z h neruofitas tatis: z neruat' ta tū: z neruofosus sa h idē qd neruosus. Itē neru' ponit p cibo quodā pedū tormento. vñ in Job: Posuisti in neruo pedē meū. Itē a neruus deriuat neruo uas. i. neruis cōiungere: vl neruos aliquid dare. Et cōponit vt deneruo uas. i. dissoluere debilitare vel valdeneruare. Itē eneruo uas. Neruo uas actiū est cū oibus suis cōpositis.
Nescio scis scitiū scitiū cōponit ex nō z scio scis: vide in nō z dr nescire quasi nō scire. i. ignorare: z nescius scia scitiū: z nesciens tis oīs ge. z a otō nescienti addita a format' hec nescientia tie. z differt ab ignorantia sicut dixi in ignorantia ignorantie.

Nestoriani quidā heretici dicti sūt a nestorio epō cōstātino politano q beatā virginē nō dei sed hoīs tñ modo genitricē asseruit: vt aliā psonā carnis: aliā faceret deitat. nec vnū xpm in verbo dei z carne credidit: separatim z separatim z seiūcti alterū filiū dei: alterū filiū hoīs pdicauit.
Netus: a neo nes netū dr netus ta tūz. i. filatus: z hinc netus tus tui. i. filamē. vñ Martialis: Lapella ex candētis byssi netibus ludebant.
Neui iusti neuit est preteritū de neo nes.
Neuma matis ge. neu. z hec neuma me. i. vocū emissio vel modulatio. z hinc neumaticus ca cū. i. modulatoz dulcis suauis z cōsonās: z est vitiiū scriptoz cū inuenit pneuma vt scribat p: z est ibi barbarism': qz vitiose addit illa lra ibi. z cor. penul. gti in tertia declinatione. vñ in auroza: Xps mons vite cū sciti neumaticis igne.
Neumaticus ca cū penul. cor. in neuma vide.
Neuter: ab vter p cōpositionē dr neuter tra tri: gto neutri' i. nec iste nec ille. i. null'. Et scias q antiq dicebat neuter tra tri: gto neutri tre tri: otō neutro tre tro. vñ adhuc dicitur. Cuius generis: neutri. est enī neutri hic casus gti.
Neuterpassiuus ua nū: z neutropassiu' ua uū: a neuter vel neutro z passiu' ua uū cōponit. Neutropassiu' vba sunt qñq: sed neutropassiu' sunt quattuor sicut dixi in tertia parte in tractatu de verbis: vbi egi de generib' verboz.
Neutrobi. neuter cōponit cū ibi z dr neutrobi. i. in neutra pre. s. in neutro loco: qd etiā dr neutrobiqz. Plau. Neutrobiqz habeo stabile stabulū.
Neutropassiuus ha uū: z declinat' ex parte finis qū componat' ex obliquo z ntō q ponit i fine. de h ē vide in neutropassiuus.
Neuulus li dimi. paruis neuitis.
Neuus ui mal. ge. i. macula que nascit in corpore hominis z qñqz ponit p culpa vel offensa. vñ hic neuulus li dimi. z neuofus sa sum. i. plenus neuis. vñ neuose sius sine aduerbiū. z hec neuofitas tatis. Bern. in can. sermone. lxxi. dicit. Si in conscientia neuus fuerit: nec qd ex eo prodierit carebit neuo.
Nex cis. i. mors: sed nūc nō est in vsu. vide in necis.
Nexibilis: a necto ctis dr h z h nexibilis z h bile qd z hic z h nexilis z h le inuenit. z est nexibilis vel nexilis qd pōt necti vel qd multis nexibus est nexū vt i here: z hinc nexibiliter vel nexiliter aduerbiū.
Nexilis le penul. cor. in nexibilis exponit.
Nexim aduerbiū. i. cōiunctim: a necto ctis dr.
Nexo: a necto ctis dr nexo xis xui xuz. i. nectere: z nexo xas xui: z deberet facere supinū nexitū: sed facit nexuz sicut z suū simplex siue priuatiuū. s. necto a quo deriuat. z videt' esse frequentatiuū fm Dug. Priscian' dicit in. ix. li. Nexo xas vel nexo xis: necto tñ eius primitiuū est. Nā quō a participio amplexus qd a verbo nascit amplector fit verbū frequentatiuū amplexoz xaris: sic a participio nexus qd nascit a verbo necto fit frequentatiuū nexo xas. vñ manifestū est q rōnabilius hoc verbū fm primā cōiugationē pferat. s. nexo xas. z post pauca subdit Priscianus: Nexo xas xui facit nexū: qd hz preteritū z supinū sui primitiuū. s. necto ctis.
Nexo xas in nexo xis est.
Nexus: a necto ctis dr hic nexus xus xui. vñ nexofus sa suz i. nexibus plenus. vñ nexuose aduer. z h nexofitas tatis z nexus xa xū mobiliter declinat.

N ante 3

Nibatus: a niue dr nibatus ta tū. i. splendidus: z hec nibate: aqua ex nubibus vel ex niubus.
Nice vel nicos grece: latine dr victoria vel victus.
Nicea: a nice dr h nicea ceē qdā ciuitas qñ victorialis qua Alexander cōdidit in india post victoriā.
Nicepolis: a nice victoria z polis ciuitas cōponit h nicepolis li penul. cor. hanc Augustus fecit: z a victoria sic appellauit postqz deuicit Antonū.

- Niceteriū:** a nice vel nicos dñ h niceteriū rij: et dicitur niceteria filateria q̄ gestabat̄ athlete facta de summatibus armoz q̄ a victis acceperant: et ea collo suo suspensa gerebant quoties victores extiterant q̄si signa victorie: et iō filateria talia in quibus designabant̄ victorie a victoria nice-teria sunt dicta.
- Nichanoz oris** ppriū nomē de quo dñ in auroza: Ense metūt dextrā linguāq; nichanozis hostes.
- Nihil:** ab hilū p grano vel medulla pēne dicebāt antiq̄ hilū la lū. i. vllus vel aliq̄s. et ab hilus et nō cōponit̄ h nihilū li q̄si nō hilū. i. nō aliq̄d. vel fm quosdā cōponit̄ a nō et hilū pēne: et ide dñ nihilū q̄si et nō hilū. i. nō et tantillū quātū est hilū qd̄ est q̄si nihilū et q̄si nihil. Et hinc apocopa- hoc nihil indeclinabile: et sincopa- h nil sifr indeclinabile: et sunt diuersa noīa. et a nihilū dñ nihilo las. Et cōponitur vt adnibilo las. i. anullare destruere vel ad nihilū redigere: et sunt actiua. Itē nihilū cōparat̄ in neutro ge. m̄ nihilus nihilissimus. vñ h nibilitas tatis: et hic et h et hoc nibili indeclinabile. et poti⁹ sit gtūs et figuratiue cōstruit̄ cū quolibet casu et genere: et cū vtroq; numero intrāsitue vt nibili hō: nibili hoīs: nibili hoī et c. i. nullius vtilitatis vel precij vel valoris hō. et p cōpositionē nihilifacio cis: et nihilipendo dis in eodē sensu. i. vilipendere vel nullius precij estimare. vide et in malus mala malū.
- Nihilifacio cis** in nihil vide.
- Nihilipendo dis** in nihil exponit̄.
- Nihilo las** in nihil exponit̄.
- Nihilominus** aliqñ est dictio cōposita: aliqñ simplex sicut dixi in scda pte vbi egi de accentu aduerbioꝝ in capitulo de cōpositis a minus.
- Nichodemus** mi penul. pdu. ppriū nomē est cuiusdā viri.
- Nicito:** a nictus dñ nicito tas. i. vigilo vel palpebras moueo et inde annicito tas cōponit̄.
- Nicolaite** dicti sunt qdā heretici a quodā nicolao diacono ecclie hierosolimarū q̄ ibi cū stephano et ceteris cōstitut⁹ est a petro q̄ ppter pulchritudinē relinquēs vxorē dixit: vt quicūq; vellet vteret̄ ea: postea versa ē in stupriz talis consuetudo vt inimicē coniugia cōmunicarent̄.
- Nicolaus:** nice qd̄ est victoria cōponit̄ cū laos qd̄ est ppl̄s et dñ h nicolaus quasi victoria ppl̄i. multos enī ad fidem ouertit. vel dñ victoria ppl̄i. i. vitioꝝ q̄ popularia sunt et vilia fm Hug. Et Brezicim⁹ dicit: q̄ laos est populus monstrat vere nicolaus. et nō aspirat̄ nicolaus.
- Nicromantia:** a mancia qd̄ est diuinitio et nigros vñ poti⁹ nicros qd̄ est mortuū cōponit̄ hec nicromātia cie. i. diuinitio mortuoz vel q̄ fit p mortuū: qz q̄busdā incantationibus vident̄ mortui resuscitati diuinare et ad interrogata r̄dere: ad quos suscitandos hūani cadaueris sanguis addit̄. Nā amare sanguinē dicunt̄ demones: iōq; quoz tiens nicromātia fit cruoz aq̄ misceat̄ vt colore sanguinis facilius puocent̄. vñ nicromantius tia tiū: et nicromantius ca cū fm Hug. Et scias q̄ Uarro dicit esse q̄ttuoz genera diuinitiois: h est terrā: aquā: aerē: et ignē. hinc geomantia: hydromantia: aromantia: piromantia: dicimus. Nota h versus Brezicim⁹: De terra est geomantia diuinitio facta. Ast aquā spectat hydromantia: spectat ad ignez. Ac piromantia: sed ciromantia fit tibi palme.
- Nicros:** a nictos qd̄ est nox deriuat̄ nicros. i. mortuū. vñ cōponit̄ nicromantia: et actiū penul. in prosa.
- Nictalmicus** in nictallinus est.
- Nictalinus:** a nictos qd̄ est nox dñ hic nictalinus lini. i. quēdā passio q̄ p diē visus denegat̄ patentibus oculis: et nox eturuis irruentibus tenebris reddit̄ vel ecouerso die reddit̄: nocte denegat̄. vñ nictalmicus ca cū qui talē morbu patit̄.
- Nictamen** in nictor ctaris est.
- Nicticoꝝ** in nocticoꝝ est.
- Nictilius:** a nictos qd̄ est nox dñ nictilius lia lū. i. noctim⁹ et h nictilius lij. i. bachus: qz de nocte ei sacrificabāt: vel de nocte: potationi vocabant et inebriabant̄.
- Nictimene:** a nictos deriuat̄ h nictimene nictimenes. i. noctua: et actiū in sine.
- Nictio ctis** in nicto nictis vide.
- Nictitor:** a nictor ctaris deriuat̄ nictitor ctaris frequenta. Inuenit̄ et in neutro genere in eodem sensu nicto ctas: et nictito ctas. i. frequent nocte vigilare.
- Nicto ctis:** a nicto ctas dñ nicto ctis: et nictio ctis cuius nictitū nictire. i. glatire. qd̄ pprie canū ē qñ bestiarū vestigia īsequunt̄ et acute ganiūt. vñ Lecili⁹ de quodā cane dicit Bene nictit oletq;.
- Nictor:** a nictos qd̄ est nox deriuat̄ nictor ctaris. i. nocte vigilare. vñ nictanter aduerbiū. i. vigilanter: et h nictameninis. i. vigilamē: et hic nictatus ctis. Inuenit̄ et in neutro genere in eodē sensu nicto ctas. Nicto vel nictor cōponit̄ vt añictor ctaris vel añicto ctas: inictor ctaris: et in nicto ctas.
- Nictos** grece latine dñ nox.
- Nictus:** a nictor ctaris dñ hic nictus ctis: vigilamē vel motus palpebrarū.
- Nideo:** a nidus deriuat̄ nideo des diti dere. i. splendere: et ē tractū a nido. s. qū pulli matri adueniēti cū quodā alarū applausu occurrūt: et tūc pprie est nidere. Itē nidere. i. redolere: et pprie dñ de carne affata: vel dū affat̄. Nideo cōponit̄ vt enideo des. i. eniteo: p̄nideo des. i. p̄nitere: et nideo des. i. renitere. p̄nt̄ et predicta cōposita alterā significationē simplicis redolere. Nideo et eius cōposita non sunt: et faciūt p̄teritū in dui: et carent supi. et pducūt bene syllabā ni: q̄ in niteo coz. Et iō auctores necessitate metri cogente sepe ponūt nidere p̄ nitere.
- Nidifico** cas penl. coz. i. nidū facē: et cōponit̄ a nid⁹ et facio.
- Nidor** a nideo des dñ h nidor ozis. i. odor: et pprie affateꝝ.
- Nidulus** penul. coz. dimi. i. paruus nidus: Job. xxx. In nidulo iam moriar.
- Nidus** di auuū est.
- Nigellus:** a niger dñ nigellus la lū: aliquantulū niger. vñ nigellulus la lū aliud diminutiū.
- Niger:** a nubes deriuat̄ niger gra grū: q̄si nubiger. i. nubē et obscuritatē gerēs: qz nō est seren⁹ sed fusco opatus: et vides esse cōpositio: et cōparat̄: nigrior gerrim⁹ p gemmit formā. n. a niger addita rim⁹. vñ nigre gri⁹ rime aduer. et h nigredo nis. Niger cōponit̄ vt subniger. i. aliquantulū niger: et coz. ni. et a niger deriuat̄ nigro gras nigritas. Et cōponit̄ vt denigro gras: enigro gras: valde nigret vel nigredinē auferre. Et est actiū cū suis cōpositis: et pdu. hanc syllabā ni positioē: sed nāliter eā coz. et pōt videri in niger q̄ eā coz. vñ in p̄sa eā coz. semp. Et a nigro descendit nigreo gres: qd̄ cōponit̄ vt denigreo gres: et hinc nigresco scis et denigresco scis inchoa. et coz. ni nālī. vñ auroza: Actio si mala sit oē denigrescit opus. Itē Dou. Dic niger est hunc tu rōne caueto.
- Nigreo gres** in niger vide.
- Nigro gras** in niger vide.
- Nigromantia** in nicromantia est.
- Nil** indeclinabile in nihil est.
- Niliacus:** a nilus dñ niliac⁹ ca cū: p̄tinēs ad nilū vel egyptiacus: et niloticus ca cū in eodē sensu. Lucan⁹ in. ix. Regē sub impuro nilotica regna tenente.
- Niligena** ne cōis ge. penul. coz. genit⁹ a nilo vel in egypto: et cōponit̄ a nilus et gigno.
- Nilot:** a nil⁹ dñ h nilot̄ tidis. i. egyptiac⁹. vide in niliacus.
- Nilus** li maf. ge. fluuius egypti sic dictus q̄si nilion. i. linus trahens q̄ fecunditatē efficit. vide in ge vel in gion.
- Nimbofus** in nimbus vide.
- Nimbus:** a nubes dñ h nimbus bi. i. densitas nubis in tempestate obscura: et nimbi sūt repētine pluuię: sed pluuias vocamus lentas et iugas q̄si fluuias vel quasi fluētēs. vñ nimbofus sa sum: tēpestuosus vel nubilosus. et hinc nimbus ventus aqua mixtus. Itē nimbus est fasciola transuersa ex auro insuta in linteo qd̄ est in fronte feminarū. vñ nimbofus sa sū vel nimbatus ta tū: nimbo ornatus.

Namini. i. sine dubio: pfecto: nec miru: fm Papiã.
 Nimis vel nimiu aduer. quantitatis. i. plus iusto: vtra volu
 tatē: multum vel satis fm Papiã. z cor. ni. Qui. de reme.
 Que nimis apparēt rhetia vitat auis. Poniť et nimis p
 valde vel pfecte. vñ illud Davidis: Ego autē humiliatus
 sum nimis. i. pfecte vel valde: vt exponit Berni.
 Nimmatus. i. maritus cuius vxor mechat z ipse tacet.
 Nimpba: a nubes dñ hec nimpba phe dea aquaru: z spaliť
 fontiu: qz a nubibus aque veniūt z hñt originē. z dicunt
 nimphe eedē q z musce. nec imerito: nā aque motus mu
 sam efficit. Itē nimpba dñ ipsa aqua. vñ nimpba dñ spō
 sa in nuptijs sic dicta p officio lauatiōis qđ et ad nomē
 nubentis alludit. vñ Qui. in epi. Szata ferunt nimpbis p
 saluis dona maritis. z cōponit cū para qđ est iuxta: z dñ
 hec paranimpba.
 Nigidus: a ningo gis deriuat nigidus da dū. i. niueus vl
 candidus. z cor. gi.
 Ningo: a nix deriuat ningo gis xi. i. niuē mittere: z est ver
 bū excepte actionis: z pprie hz tñ tertias psonas.
 Nitus: a nitor niteris dñ h nitus nifus. i. conamē: z nifus sa
 lum pncipiū: z h nifus si p quadā aue q alio noie dñ alie
 mas. Et dñ nifus a niso rege Megarensiū q in illā aue fm
 fabulā mutatus fuit. Itē nisi est iunctio: z tūc cor. pmā.
 vñ quidā: Nō sūt quinqz nisi dño dare vulnera nisi. Nō
 est tuta nisi sine niso filia nisi.
 Nisi in nifus vide.
 Nitedula: a niteo tes dñ h nitedula le penul. cor. quoddam
 aial quasi ignis in nocte lucens.
 Nitella le ge. fe. paruis nitor: z dñ a niteo tes.
 Nitens tis ois ge. pncipiū de niteo tes: z cor. pmā. Itē ē pti
 cipiū de nitor teris: z tūc pdu. pmā. vñ enitēs. renitēs: z
 nifia pñt penul. corripe z pducere diuersis respectibus.
 vñ versus: Rex bysso renitēs: asinus fit clune renitēs. Itē
 Est virgo renitens ad amantū verba renitens.
 Niteo tes tuui tere. i. splendere lucere vl candere. z dñ niteo
 qñ niuē teneo: z est ethymo. A niteo nitesco scis inchoa.
 Niteo cōponit vt eniteo tes. vñ enitesco scis. pñiteo tes:
 nī pñtesco scis. reniteo tes: vñ renitesco scis. Niteo z ei
 us cōposita sūt neutra. z faciūt pteritū in tui: z carent su
 pino: z cor. ni. Et vt dñ in Grecismo: Bēma niter: fidus ful
 ger: candelagz lucet.
 Nitidus: a niteo tes dñ nitidus da dū: qñ nitori datus: z cō
 parat: dior diffim. vñ nitide dius diffime aduer. z h niti
 citas tat: z nitido das. i. nitidū facē. Et ē actiuū: z cor. ti.
 Nitor teris nifus vl nixus. i. laborare gradi conari z parere
 Nā in partu maximus labor z conatus est: z pprie p pa
 rere facit nixus. Nitor cōponit vt anitor teris. i. valde ni
 tidaderere vl appodiari. Lōnitor teris fil niti. Enitor ter
 nis. i. valde niti vel foras mittere vel parere. Initor ter
 i. valde niti vel cōtra niti vel adherere: appodiari: fulciri.
 pñtor teris. i. pfecte niti: ambulare. obnitor teris. i. obf
 fere: oblutari: tradicere vel renuere. vel obniti. i. circū
 quaqz niti ad obsequiū. renitor teris: resistere: reluctari.
 subnitor teris. i. subtus niti: appodiari: vel subministrare
 Nitor z eius cōposita sunt depo. z pdu. hanc sylla. ni. vñ
 Qui. de sine titulo: Nitimur i vetitū semp cupimusqz ne
 gata z faciūt supi. tā in sū qz in xū fm vtrāqz significatiōz
 simplicis: hz p parere frequentius in xū z in sū p conari
 mueniat fm Dug. z Prif. dicit q nitor facit nifū. i. ueniť
 dñ xū supinū. Et hz nitor quinqz pncipia. s. nitēs: nifus:
 nixus nifurus nixurus.
 Nitotoris maf. ge. i. splendor: z pdu. penul. gñ: z dñ a ni
 teo tes: z cor. primā. hz nitor teris verbū eā pdu. vñ vsus:
 Res est pulchra nitor in quē sup oia nitor.
 Nōtri qđā spēs terre silis minuto sabulo cui si aq infun
 dit fumigat: ex quo medicine fiūt: z sordes vestiū z cor
 poplauant. vñ z dñ vel a nitēdo: qz res nitidas facit. vel
 dñ a nitria regione vel opido vbi nascit. Natura ei? non
 multū distat a sale. hz enī virtutē salis: z silr ozif in littoz
 bus canescētibus siccitate: fm Dug. Papi. vō dicit: Ni

trū spēs salis ex aq z tra factū: inuenit in egypto. Nitru:
 de aq fit ex nimio solis calore in palestina. Prouer. xxv.
 Acetū in nitro. Itē Hier. ij. Si laueris te nitro.
 Niuo uas uauū uare. i. mingere: a niue deriuat: z a niuo ni
 uasco scis inchoa. Itē a nix niuosus salum: niue plenus.
 z h z h niualis z h le: z cor. ni: sicut nix niuis.
 Niuosus salum: in niuo uas est.
 Nix. a nubes deriuat h nix niuis: qz a nube venit. vñ niue?
 uea ueū. z h z h niualis z h le. z cor. ni nix niuis: z ab eo
 veniētia: vt niualis excepte cōiueo ues qđ pdu. ni. Qui
 dā dicit esse cōpositū a niuo. alij vō a nitor teris: z vt dicit
 Prif. in. vij. li. vbi agit de terminationib? tertie declina
 tionis: nix definit in ix nāliter. Dic nota q mā niuis ē
 nubes calida. Quī enī sol radijs calefacit inferiora elemē
 ta: eleuat ex eis vaporē in quo est vis caloris: q calor ē se
 cū multū induxit de aerea substantia q postea eleuat? ad
 locū frigidū inspissat in nubē: z frigidū loci incipit expel
 lere calidū. z est frigidus istud est excellens: aut expellit
 subito calidū añ ouersionē nubis in aquā aut expellit nī
 subito. Et si qđē subito expellit tūc fit dura cōgelatio ex
 illa sic pruina. Si aut nō subito erit: tūc calidū aereū non
 forte tpatū qđ cōgelationē impedire nō pōt: remittit tñ ef
 fectū maximi frigoris q effect? est indurare cōgelatū: z iō
 nix cadit mollis manib? cōpressibilis de facili. Et h ē p z
 qz h mā pma humidarū impfionū. s. rozis z pruine z ni
 uis fit vna: nō tñ imediata: mā ē vna: qz pma mā niuis
 est nubes. z pruine pma mā est vapor. silr pma mā
 niuis est nubes calida: multū in sua eleuatiōe hñs de ae
 reo introducto in māz p calidū eleuās vaporē vñ facta ē:
 eo q nō hz māz pluuiē q est nubes frigida: nec māz rozis
 q est vapor tpatus z subtilis. Differt aut a mā grādinis:
 qz nubes q est mā grādinis est nubes calidissima a q toy
 tū sil egredit calidū: sed a nube niuis egrediet paulatim.
 Et pterea sciēdū q vapor niuis multuz hz de terrestri
 admixto. z iō est de vaporibus q ex aqs in terra currenti
 bus eleuat. cui? signū est q aqua niuis liquefacta nō est
 pura. z q frequēt sordidant man? qñ lauant niue liq
 facta. z iō aq niuis resolute secūdāt multū terras: z faciūt
 crescē semina qz calidū paulatī egrediēs tpat in eis frigi
 ditatē: z sunt bone cōmixtionis cū aereo z terrestri. Duo
 sunt signa pōt hñe vulg? aduentus niuis in pximo. Quz
 enī aer turbidus est clara turpatione ad albedinē in supi
 orib? aeris declinatē signū accipit vulgus qz illa nubes
 q nunc turbat serenitatē aeris est nubes niuis: qz nubes
 pluuiē esset obsura z magis spissa z magis se trahens ad
 vnū locū aeris: qñ nubes nimis multū hēat imixtū de ae
 reo: z iō alba z sic poccupata frigore añ multā spissatiōz
 suā spargit p aerē. z iō visus diffundit in ipsa. Aliud aut
 signū est: q quz sentit aer calefieri aliquātulū post visio
 nē talis nubis in hyeme tūc pnesticat in pximo niuez
 debere venire: cui? cā est: qz iā calidū niuis cū aereo i du
 cto paulatim incipit expelli a nube: z h est cū iā icipit cō
 gelari post qđ pime sequit descēsus niuis. Et his patet
 qre qñ ningit vbiqz obscurū ē celū alba qđā obscuritate:
 hz qñ pluit est obscurū nigra obscuritate: z non vbiqz nisi
 raro: qz. s. nubes niuosa ē sparsa z diuaticata: z iō minor
 rē locū occupat qñ niuosa vide ēt in pruina: z in ros.
 Nixus a nitor teris deriuat h nixus xus. i. partus vel conas
 tus. Itē mobilē nixus xa xū participiū.

Nonas naui nare natū: z cōponit cū ad z dñ anonas muta
 to d in n. Itē cū in z dñ inno nas. i. int? nare. Itē cū tras
 z dñ traneo nas. Nō ē neutra cū oibus suis cōpositis.
 Nobilis a notabilis p syncopā deriuat h z h nobilis z hoc
 le: z dñ nobilis quasi notabilis: qđ facile notat. s. cuius
 nomen z genus cognoscit: preclarus. q autē dicit nobis
 lis qñ nō vilis ethymo. est z cōparat bilioz simus. vnde
 nobilit? lius sine aduerbiū. z hec nobilitas tis. Nobilis
 componitur vt ignobilis. Et scias q Lbryfosto. super

illud Matth. ca. iij. Et ne uelitis dicere intra uos patres habemus Abraam: sic dicit: Quid pdest ei que mores suos didant generatio clara: Aut quid nocet illi generatio uilis que mores adornat: Quis pfitur Lthaz qui fuit Noe filius: Aurum de terra nascitur: sed non est atrium: sed aurum eligit: sed terra stenuit: et stannum de argento egreditur: sed non est argentum: sed argentum seruat. stannum autem foras expellitur. Melius est degenerare clarum fieri quam declaro genere ceteris probabile nasci: uide in clericis: et in ordo.

Nobilito a nobilis dicitur nobilito tas nobile facere: honestare et nobilitare. i. more nobiliu se habere: nobiles imitari et componit ut denobilito tas. i. ualde nobilitare. uel de fit priuatiuum sicut uerbaque significatione sui simplicis. denobilitare. i. deorsum a nobilitate statuere. s. vituperare: dehonestare: et denobilitare: degenerare: non more nobiliu se habere. Nobilito in prima significatione cum suis compositis est actiuum. in secunda est neu. et cor. li. vii. Esopus: Nobiliter uisles frons generosa dapes.

Nocet ces cui citiu. i. offendere. uel nocentis cui cui et nocentis uia uim. i. nocentis: uel cui nocet. Item a nocet nocentis nomen. et comparatior simus. uel nocenter tuis sine aduerbiu. et hec nocentia tie. Nocet componit ut pernoco. i. ualde uel perfecte nocet. Nocet et eius composita sunt neu. et faciunt preteritum in cui: et supinum in citiu penul. cor. et cor. hanc syllabam no. uel Prosper: Uelle magis facinus quam tollerare nocet. Item nota quod antiqui construunt hoc uerbum nocet cum actio quod in multis locis adhuc inuenitur. uel Marci ultimo: Si mortiferum quid biberint non eos nocet. et hoc ideo quod significatione habet actiuam: sed uisus neu. est: quod deficit uox eius in passiuo. in prima et in secunda persona constructur cum datiuo.

Nocticorax a nocte et corax quod est coruus componit nocticorax racis penul. produ. in obliquo. i. noctis coruus: quod de nocte uolat: uel quod de nocte uigilat. et est idem quod nicticorax: de quo dicitur in psal. Factus sicut nocticorax in domicilio. Sed nicticorax potest componi a nictos quod est nox et corax. Item est idem quod nocticorax. et sit promiscui generis uel Isido. xij. ethymo. Nocticorax ipsa est a noctua: quod noctem amat. Est uero lucifuga et solem uideri non patitur: et corripit eo.

Nocticula le penul. cor. dimi. de nox. i. parua nox. Item nocticula. i. luna.

Nocticula a nox et lux uel luceo ces componit hec noctiluca ce: quidam uermis nocte lucens: et producit lucem.

Noctipugnus a nox et pugno nas componit noctipugnus nanu. i. obscurus: quod quasi noctibus contrapugnat uel compugnat.

Noctiu ctij. dixerunt antiqui: a quo componit trinoctiu: quadrinoctiu: quinquenoctiu: equinoctiu. Item sicut quosdam est genus pluralis de nox.

Nocto a nox dicitur nocto ctas ctai. i. nocte uigilare. et inde componit pnocto ctas.

Noctu. i. de nocte uel in nocte aduerbiu tempus: et dicitur a nocte. uel Priscian. in. xv. li. In u pauca inueniunt aduerbia denotatiua ut diu: et ex eo compositum interdium: et a nocte noctu.

Noctua a nox deriuat hec noctua ctue: et est promiscui generis. hec est dicitur nictimene. De noctua dicitur Isido. in. xij. li. ethymo. Noctua dicitur ex eo quod nocte circuuolat: et per diem non potest uideri. nam ex orto splendore solis uisus illius hebetatur: hanc autem sola insula Cretensis non habet: et si ueniat aliunde statim moritur. noctua non est bubo. nam bubo maior est. De hac est dicitur Ambrosius in. v. hexameron: Noctua ipsa que admodum magnis et in glaucis aculorum pupillis nocturnarum tenebrarum caligantem non sentit horrorem: et quo fuerit nox obscurior: eo contra uisum animi ceterarum inoffensos exercet uolatus. Exorto autem die et circumfuso splendore solis uisus eius hebetatus quasi quibusdam heret tenebris: quo iudicio sui declarat esse aliquos qui quum oculos habeant ad uidentium et uideri non soleant: et uisus sui officio solis fungantur in tenebris. De cordis autem oculis loquor quos habent sapient

tes mundi et non uident. in luce nil cernunt: in tenebris ambulabant: dum demoniorum tenebrosa rimantur: et celi astrum de se credunt: describentes radio mundum: mensura aeris ipsius colligentes: porro autem a fide deuij: perpetue cecitatis tenebris implicantur: habentes in primo die christi et lumen ecclesie et nihil uidentes aperunt os quasi scientes circumcuti ad uana: habentes ad eterna et longe disputationis an fractu pendentes iusticie proprie cecitate. itaque dum cupunt uanis uolitare sermonibus quasi noctue in lumine uanarum Chryso. et dicit sic: Qui gressus habet oculos si ponas eum loco tenebroso melius uidet. si autem ponas eum in sole non uidet: quod oculus non suffert solis candorem: sic et homo mundialis qui oculum. i. intentionem uel mentem terrenis desiderijs sordidam habet et turbulentam si ponas eum in rebus mundualibus sapit et astutus est. Si autem trabas eum ad res spirituales nihil sapit: quod mens et uis terrenis desiderijs corrupta non sentit bonum. Boetius est in. iij. de consolatione dicit: Neque uel mali oculos tenebris assuetos ad lucem prospicere uoluntatis attollere: similesque auribus sunt quarum uinum nec illuminat: dies cecat. Hoc attendens Augustinus exclamat ad Alipiu dicens: Quid patimur: surgunt indocti et celum rapiunt et nos cum doctrinis nostris in infernum demergunt: uide in filiqua: et in uespertilio: et in oculis: et in pibus: et in ordo.

Nocturnus a nocte dicitur nocturnus nam: et habet et habet nocturnalis et habet le res noctis: uel pertinens ad noctem.

Nocuus a nocet ces deriuat nocuus cui cui. i. nocentis uel cui nocet. et componit ut innocuus.

Nodellus li dimi. paruus nodus.

Nodo das: in nodus uide.

Nodulus li penul. cor. dimi. paruus nodus.

Nodus di: ligatura. et nodus dicitur in exercitu densa pedum multitudo pro difficultate dictus. quod uix possit resolui. uel nodosus sicut sicut: nodis plenus. et comparatior simus: uel nodose sicut sine aduer. et hec nodositas tuis. Nodus componitur ut enodis: trinodis: quadrinodis. et hinc trinodum: quadrinodum: quinquenodum. et producit nodus prima. Quia epi. Osso mei fratris claua profra trino di. Et a nodus deriuat nodo das datus dare. et est nodare ligare. et componit ut anodo das. i. alligare: abnodo das: exsoluere: conodo das colligare: denodo das: dinodo das: enodo das: oia pro exsoluere: inodo das. i. alligare: pnode das: renodo das: i. iterum nodare uel exsoluere. Nodo das actiuum est cum uerbis suis compositum: et produ. no. uel Qui. inetha. Nodulus nodosus facit internodia poplex.

Noe interpretatur requies: quod sub illa oia uetera opa que uerunt per diluuium. uel et cum pater eius uocaret nomen eius noe dixit: Iste requiescere nos faciet ab omnibus operibus nostris.

Neomi interpretatur solata: quod marito et liberj peregre motus Ruth Moabitide in solatione sua tenuit.

Noys. i. mens uel ratio: summa pars anime. Item noys uoluntas dei uel mens que prudentia dicitur sicut Papias.

Nola le fe. ge. quedam ciuitas capanie. et hic hec nola le illud tintinabulum quod appendit collis canum uel pedibus auarum: uel alium quod appendit frenis et pectoribus equorum ut cum quodam sonitu incedant equi: et dicitur a nola ciuitate: quod ibi primum fuit factum et inuentum tale instrumentum. et ampliato noie inuenit nola pro qualibet parua capana: uel pro campanella rectorij: et cor. no. uel nolis numeri pluralis casus ablatiu: cor. no. sed nolis uerbum produ. no. uel quidam Luius colla nolis resonant hec tangere nolis.

Nolanus nam penul. produ. nomen patrium a Nola ciuitate dictum.

Nolo nouis nouult nolui lite nolle. i. non uelle: a non et uolo componit. et habet compositum a uolo habet imperatiuum noli nolite: sed uolo careat imperatiuum: quod habet non potest sibi ipsi imperare: alij tamen potest imperare: et produ. no. sed nola le cor. no: sicut dixi in nola: et ubi uolo simplex habet duo illi uel unum: et nolo similiter.

Nema
noma
in eod
copon
but ve
tras: et
polis:
ma. uel
noia i
trioni
eod
Item
Nem
a
substa
uopu
ur. vii
Anon
me mi
bnom
mi m
quodri
Dug. A
quilita
pui no
gnifica
coe e m
spalis
noiu
me. N
neme
differa
nois m
re u a
Quid
pdu
Nema
Nemio
re. uic
ur. vii
anoio
aduer.
noia
neis e
cordan
n qua
de reg
Nemim
Nem
Item
mus
pastor
Nemo
Non est
p cope
adug
mi sol
ppter
na. S
uar et
mus e
Nonagi
a non
Nonagi
dec. v
nager
Nonari
bat ei
romar
tarer:
trices

Noma nomē grecū vbi est. i. tribuere. vñ z of apud grecos noma. i. nomē. z apponit ei o p ptesim: z dicit onama in eodē sensu. vñ forte noma nō est in vsu apud grecos. Et cōponit cū o: z dicit onomo. i. nomē qñ tribuēs qz distri buit vel tribuit qlitatē. Noma cōponit cū dia z tris z tes tras: z dicit hoc dionimū: trionimū: tetraonimū. Itē cū polis: z dicitur polionimū: dionima: trionima: tetraonima. vel polionima sunt duo vñ tria vel quattuor: vñ plura noia idē significātia z appellatiua. vñ de dionimū ma mū trionimū ma mū: tetraonimū ma mū: polionimū ma mū i eodē sensu. s. ille qz duo vel tria vñ qttuor vñ plura noia. Itē noma vel nomia. i. lex.

Nomē a notamine dñ h nomē minis qñ notamē: qz p ipm substātiā z qlitatē alicui notamē. Nomen etiā dñ fama vñ opinio. vñ de nominosus sa sum. i. famosus. Et compa tur. vñ nominose sitis sine aduer. z h nominositas tatis. A nomē cōponit h binomē minis. i. duo noia. z h trinomē minis: qdrinomina. i. tria vñ qttuor noia. vñ de h z h binomē binome: trinomis me: quadrinomis me. z binomū mia miū: z trinomiū mia miū: z tetranomiū mia miū: z qdrinomiū mia miū: q duo vñ tria vñ qttuor hz noia fm Dug. Et vt dicit Prisc. ppriū nois ē significare substātiā z qlitatē. Nominū aliud ppriū: aliud appellatiū. Pro priū nomē est illud qd puatā substātiā z puatā qlitatē significat: vt martinū. Appellatiū nomē ē illud qd nālic tōe ē multoz quos eadē substātiā vel qlitas generalis. vñ spālis iugit. General vt aīal: Spālis vt hō. Spēs ppriozū noiaz nū sunt qttuor. s. nomē: pnomē: cognomē: z agnomē. Nomē est pprie ppriū qd imponit alicui nō habēti nomē: vt Socrates. Prenomē est qd imponit alicui cā differētiē: vt luci cathilina. Cognomē ē cōe tori cogna nois nomē: vt Scipio. Agnomē qd imponit aliquo eue tū: vt ab aphrica dicit est aphrican: qz deuicit aphricam. Quidā dicūt q nomē dicit a noma greco qd est nomen. z pdu. primā nomen. Uide in spōte.

Nomia vel noma. i. lex.

Nomino. a nomē dicit nomino nas. i. noie vocare: appella re. vñ de nominat ta tū. i. valde opinat z noiat. Et cōpa tur. vñ de noiate tius tissime aduer. z h noiatio onis. Itē a noio vñ noiat noiatuū ua nū: z h noiatuū ui: z noiatim aduer. Et scias qz triplex ē noiatuū. s. noiatuū supponēs: z noiatuū apponēs: z noiatuū exponēs. Noiatuū suppo nēs est qui supponit verbo: vt Petrū currit. z debet con cordare cū suo verbo in persona z numero. pōt nī impedi ri quattuor modis: sicut pleni dīxi in tertia parte vbi egi de regimine nominatiui.

Nomisima matis in numisima vide.

Nomi noma vel nomia. i. lex. vñ de nomiū mia miū. i. legal Itē nomiū. i. pastor: a noemos. i. a pascuis sic dicit. vñ no mus mia miū. i. pastoralis. vñ apollo dicit est nomiū. i. pastoralis vel legalis a lege cordariū.

Nomos dicit pastor: z acuit in fine.

Non est aduer. negādi. Et scias qz h negatio nō pposita noi p cōpositionē puat trī: vt nullus. s. qñ p cōpositōez nescio adūgit vbi sine dubio puat z ponit: vt nolo: nequeo. h mi sola vba cōponunt cū nō vt ostēdat pena inflicta hōi ppter originale pctm: qz punit ē in volūtate scia z potēs na. Si at veniat p infinitatē tūc hz exilē negationē: qz pri nat z ponit: vt non homo. i. aliqd qd non est hō. De h ple nius dixi in tertia parte vbi egi de figura nois.

Nonages aduerbiū numeri. i. nonaginta vicib: z deriuat a nonaginta.

Nonaginta cōponit a nouē z gētos qd est decē: qñ nomies decē. vñ de nonagen na nū: z nonagenarius ria riū: z nona gesimus ma miū.

Nonaria rie. i. meretrix: z dicit a nona: qz ante nonā nō lice bat ei exire de prostibulo. Cōsuetudo enī olim erat apud romanos vt vīqz ad horā nonā de cōmodo reipub. dispu tarēt: neqz alicui delectationi ante nonā vacarēt. vñ mere trices dicte sunt nonarie: qz ad horā nonā z nō ante de p

stibulis exibat: ne si pri egrederent iuuenes impedirent. **Nonari**. a nouē dicit nonari ria riū: z nouen na nū: z noue uenus ni: z nouenari rij.

Nondū. i. nec adhuc fm Papiam.

None nonariū qdā dies inēsis. s. qñt vel septim: qz nūc inci piebāt nūdine. vñ de h z h nonalis z h le. z dicit none z nūdine. Uide in kalende.

Nongēti. a nouē z centū cōponit nongēti te ta. i. nomies cētū. z mutat c in g antecede n: sic etiā in qdringēti: qngē ti: septingēti: octingenti. In alijs vō noib retinet c: vt tri cēti: ducēti: fescēti vel fercēti: sicut pbau p Prisc. in ca. de syllaba: in pma parte vbi egi de d lra.

Nomme. i. nunqd nō sum fm Papiam.

Nomunqz. i. aliquoties vel aliqui fm Papiā.

Nonus na nū. a nouē dicit nonus na nū: z hec nona ne pro quadam hora diei.

Nozic. h nozis qdā ciuitas est. vñ de nozic ca cū: vt nozic ensis: qz ibi optimi fiunt enses.

Norma grece. i. regula latine. z inde dñ norma cemētarioz ad quā oportet respōdere structurā parietū extra quā nū bil rectū fieri pōt. A norma cōponit abnormis: denormil enormis: inormis: oia in eodē sensu. s. deformis: turpis inanis: z grandis: irregularis: illitterat: crassus. vñ h abnormitas: denormitas: enormitas: inormitas. Hora. Ru sticus abnormis sapiēs crassaqz minerva.

Noscito. a nosco scis dicit noscito tas frequē. penl. cor. i. fre quēter noscere. z format a secūda psona indicatiui pntis tps. s. noscis remota s: z addita to. vñ a supino quo vtebā tur antiq. s. noscitu tu u in o uerba.

Nosco scis noui notū. Et cōponit: vt agnosco scis noui tū. i. valde vel iuxta noscere. cognosco scis noui nitū fil noscē. Et inde cōponit p cognosco scis: recognosco scis. Itē a nosco cōponit dinosco scis noui notū: ignosco scis ui tū: pnosco scis ui tū. i. ante noscere. pnosco scis ui tū: valde vñ pfecte noscere. pnosco scis. i. pcul vñ ante noscere. Nosco z ei cōposita oia sunt actiua pter ignosco qd ē neutru: et oia faciūt pteritū in noui penl. pdu. z supi. in gnotū pdu. o quā cognosco z agnosco mutāt in i cor. z faciunt cogni tū z agnitū. Itē nota qz antiqz nosco faciebat supi. nosci tū qd in quibusdā libris inuenit: z in simplici z in cōpos itis. Uide in ignosco.

Nosse dicit p syncopā p nouisse. vñ p3 qz debet scribi p ge minū s: nō p sce: qz nosce est modi impatiui.

Nota. a noto tas dñ h nota te. i. macula vñ culpa vñ signū qd aliqd notat vt litē vñ repbēsiōē. vñ de h notula le: z h no tella le ambo dimi. z est notula breuis lucida z apta tradi tio eoz q sunt alibi diffusi ptractata. Itē a nota hic nota rius rij q notas facit vt in cartis publicis. Et adiectiue no tariū ria riū qd ad notariū vel notas ptingit. vñ z ars noto ria dicta est q olim cōsistebat in solis notul fm Dug. Itē note dicunt argumēta: signa: rōnes: iudicia: testimonia: diecture: suspiciōes. z cor. pma nota: s. not ta tū eā p ducit. vñ vsus: Est in fronte nota furti pro crimine nota.

Notarius in nota est.

Noteo. a noto tas deriuat noteo tes tui tere. i. eē vñ fieri nos tū. z pdu. pma: s. noto tas eā corripiat. Et cōponit: vt in noteo tes tui. z hinc notesco scis: z innotesco scis inchoa. Et nota qz noteo z innoteo in pnti nō sunt in vsu s. in pte rito. inchoa. aut istoz sunt in vsu: z declinādo solem in choatiuis attribuerē pterita istoz dicentes Notesco scis tui: innotesco scis tui. z in filib idē solem facere: vt sene sco senui: quiesco qeui: z suesco sueni. Noteo cū oib suis cōpositis neutru est: z caret supi. z pducit hanc syllabam nō fm Dugui.

Nothus thi z notha q vel q nat vel nata ē de nobili patre z ignobili matre: sic de cōcubina. z dñ noth p h: qz nat fit de nota. i. de infamia z culpa. huic cōtrari ē spuri: q. s. na tus est de nobili matre z ignobili pte. hinc etiā noth dñ qdā malus z sinister vēr. s. auster q pluuiosus ē. z a calo re suo etiā pisces in mari adulterant z corūpūnt. Itē a

notus dicitur notus? tha thū. vñ noia a grecis in pte detoz
ta dicitur notus qz nobile hnt patrē. i. pncipiū. f. grecismū:
z ignobile matrē. i. finē. f. latinitatē. Sūt g̃ latina noia q̃
pncipiū z finē hnt latinū: vt albus. greca sunt q̃ grecū hnt
pncipiū z finē: vt agyos. Notus vō sunt q̃ grecū hnt pnci
piū s; latinū finē: vt pater. ex affinitate tñ pncipij notus
dicitur qñq; greca fm̃ Dug. s; ex affinitate finis qñq; di
cuntur latina fm̃ Dug. Et scias qz notus aspirat fm̃ Dug. z
etiā Papi. dicit notus p cognit? p t solā scribēdū: notus
vetus p h. z cor. p̃mā notus p ṽeto. Uñ qdā: Perflat sū
ma notus: crebro mihi flamme notus.

Notifico cas caui are. i. notū facere: a notū z facio cōponif.

Notio. a noti genitiuo addita o formaf h̃ notio. Quot sūt
notiones diuinarū psonarū habes in proprietate.

Noto tas. a supi. de nosco scis. f. notū tu fit noto tas u in o. i.
frequenter noscere: vel designare: demonstrare: significare
vel rephēdere. z cor. p̃mā: s; supi. a quo deriuat eā pdu.
vñ vsus: Hoc in amore noto qz eo careo mihi noto. vñ no
tas pōt deriuari a nota te: z tūc notare est notas facere:
notis designare. Itē a noto. i. rephēdo notori? ria riū qd
debet notari vel rephēdi. z h̃ z h̃ notabil? z h̃ le. vñ notas
bilif aduer. Itē notori? pōt deriuari a nota te: vt dixi in
nota. Noto cōponif: vt ānoto tas. i. valde vel aliqd nota
re. Denoto tas. i. valde notare: ṽl rephēdere. Enoto tas. i.
extra alia notare. Innoto tas: p̃noto tas subnoto tas. i. la
tēter vel parū vel subtus notare. Noto tas actiuū est cum
suis compositis: z cor. no.

Notoriū. a noto tas dicitur h̃ notori? ria riū. i. manifestus sta
stū. Et fm̃ iuristas notoriū multis modis dicitur vel distin
guif. Nā aliud est notoriū iuris: aliud facti. Notoriū iu
ris ē de quo q̃s ē cauonice dēnat? ṽl in iure cōfessus: vel
p legitimas p̃batiōes quict? Notoriū vō facti est cuius
testis est p̃pls: z dissimilatiōi siue iustificatiōi nō ē loc?.
z itelligif p̃pls eē testis siue sit crimē oib? notū q̃ sunt in
illo loco siue maiori pti. Itē in notorio iuris exigif qñq;
p̃batio s̃ negatē. in notorio vō facti nō req̃rif ordo iuris
q̃ est als regularit̃ obseruād?. euidētia enī patrati sceleris
clamore nō indiget accusatoris. z si forte iudex velit talit̃
delinquentē fm̃ qz ius postulat corrigē ṽl punire: z ille ap
pellat: nō ē appellatiōi h̃mōi deferēdū. Itē notoriū facti
subdiuidif: qz aliud ē notoriū facti p̃manētis acty: vt cū
q̃s publice tenet adulterā ṽl ocubinā in domo. Aliud est
notoriū facti trāseuntis acty: vt si aliq̃s in publico interfe
cit hoīez: ṽl fecit sacrilegiū: ṽl qd simile. Aliud est notoriū
facti p̃sumpti: vt si aliq̃s publice habit? ē p̃ filio z sangui
neo ṽl affini alicui? z h̃ a quibusdā d̃ notoriū p̃sumptū.
Dicit aut qz est notoriū iurif: notoriū facti: notoriū p̃sum
ptū. Et est notoriū p̃sumptū: vt si aliq̃s publice habit? ē p̃
filio alicui? vbi nō sequit̃ alia p̃batio neq; req̃rif. qz enī
aliq̃s sit fili? isti? non pōt ṽe p̃bari. Idē dicit in fornicā
tione. Si enī cleric? iuuenis z cupid? secū habeat euiden
ter in domo inuēculā suspectā: nō est notoria fornicatio:
s; p̃sumpta. Nā vt dicit Qui. in epi. a iuvene z cupido cre
dat reddita virgo. De notorio etiā dixi in dictiōe missa.
vide infra in suspitio.

Notria trie. i. pinna fe. ge.

Notus. a nosco scis d̃ not? ta tū. i. cognit?. Et compaf̃ tior
simus. vñ note tius simē aduer. z h̃ noticia cie. z pdu. no
not?. s; notus aspiratū corripit no: vt dixi in notus.

Notacula le. i. rosariū a nouo uas: qz nouat hoīez. vñ in li.
Judi. Nouacula nō ascēdet sup caput ei?. Et Psal. Quasi
nouacula acuta fecit dolū. Nouacula etiā d̃ ferreū iſtru
mentū quo solet radi z parari p̃gamēnū ab innouādo di
cta: quia innotat pelles.

Nouale. a nouo uas d̃ h̃ nouale lis: z h̃ noualis lis in eodē
sensu. i. ager q̃ singul̃ annis renouat arādo: ṽl q̃ p̃mū no
uus p̃scindif z araf: vel q̃ alternis annis vacat: nouadrū
sibi virif eā. Virgi. in buccoli. Impi? h̃ tā culta noualia
miles habebit. ecce in neu. ge. posuit. Idē i Beoz. Alteri?
si tu tonsas patiare nouales: z sic posuit noualis lis in fe.

ge. z h̃ z h̃ noual? iuenif in eodē sensu fm̃ Dug. Papi. sic
dicit: Nouales dicim? filias vel campos nup̃ satos.

Novell?. a nou? d̃ novell? la lū: z h̃ nouella le ram? arbor
tener z nou?. Psal. Filij tui sicut nouelle oliuari.

Nouē. a nea quod est nouē dicitur nouē pluralis numeri oī
ge. indeclinabile.

Nouēnis. a nouē z annus cōponif h̃ z h̃ nouēnis z h̃ nea
nouē annoz. vnde h̃ nouēniū nij spaciū nouē annoz.

Nouēfiles. a nouē z salio cōponif h̃ z h̃ nouēfiles qdā d̃
sic dicit: q̃ nouē insultib? nauē infestāt. vñ dicit qz si cas
serit nauis decimū insultū nō deinceps timet. Uñ Luca.
de cesare in q̃nto: Hoc fatū decim? ductu mirabili fuit?
Inualida tūc puppe leuat fm̃ Dug. Papi. etiā dicit No
uēfiles. i. saltatores Jomis. z cor. si.

Nouerca. a nou? ua uū d̃ h̃ nouerca ce. i. materna. z d̃ no
uerca q̃si noua supducā a p̃re. D̃ aut d̃ nouerca q̃si no
ua velās capita: z nō antiq̃. ṽl nouerca q̃si nouos. i. p̃uoz
z recētes mariti filios h̃ns siue arcēs: etymo. est. vñ h̃ z h̃
nouercal? z h̃ le ad nouercā p̃tinēs: vel malus ṽl pessim?
qz nouerca solet eē mala p̃uignis. vñ nouercalif aduer. z
h̃ nouercalitas taf. Itē a nouerca d̃ nouercor caris car
sum: more nouerce se habere: sentiaz nouerce exercere:
corripit primā. Unde quidam: Saudet in afflictos sen
re nouerce potestas.

Noui. a nosco scis descēdit noui iusti uit ṽbū defectiuū: qd
si verū ē. f. qz noui sit aliud ṽbū a p̃dicto: nō poterit ibi eē
discretio nisi qz noui defectiuū h̃z ṽim qñq; p̃ntis: qñq;
p̃teriti. z pdu. p̃mā noui ṽbū: s; nou? ua uā: z noui t̃em
cor. no. vñ vsus: Sūt mea cura noui vsus q̃ talia noui. Uñ
de etiam in memini.

Nouici?. a nouus d̃ nouici? cia ciū. i. nouit? ouerfus q̃si ad
noua parat?. z cor. i. añ c. Iuuenal tñ necessitate cōp̃ulſus
eā pdu. dicit: Jam sedet in ripa tetrūq; nouici? boza. z
pdu. magis h̃ac syllabā ui: qz sup eā erat accēt? acuma.

Mouies. i. nouē vicib? aduerbiū a nouē dicitur.

Nouilunū. a nouus ua uū z luna cōponif h̃ nouilunū tñ
t̃ps q̃si luna noua est. i. qum incipit illuminari a sole. z vt
dicit Basili? in. vi. homel. minuit luna q̃si circa solē ṽt:
crecit aut dū ab eo decesserit. Itē sole p̃cedēte luna si p̃
na est statim ducif ad occasuz. rursus aut cū sol castri suo
metas postuerit incipit exoriri luna.

Nouissim? ma mū in nouus vide.

Nouo uas in nouus vide.

Nouus. a neos ṽl neon quod est nouū dicitur nouus na tūc
recens: non vetustus. f. in pncipio sui. Et compaf̃ nouus
nouissim?. Et inde noue vel nouiter uis uisf me aduer
biū. z h̃ nouitas tatis. Et scias qz nouus dicitur qñq; uisf
tatus: qñq; magn?. Itē nota qz nouissim? est suplatiu? de
nou?: z tñ mutat ei? significatiōē. dicitur enī nouissim? i.
vltim?. z raro inuenit̃ in ea significatiōe quā debet habē
suplatiu? isti? positiu. f. nou? ua uū Mat̃. xx. Sic erit
nouissimi primi: z primi nouissimi. i. vltimi. Itē a nou?
dicitur nouo uas. Et cōponif: vt annouo uas: innouo uas:
renouo uas. z est actiuū cum omnib? suis compositis. et
corripit hanc syllabā no. Uñ quidā: Proficit h̃is m̃m̃q;
cui semper lecta nouantur.

Nox noctis dicitur a nictos. vel dicitur nox a noceo ces: qz no
ceat oculis propter discretiōē rerū. vel p̃strariū: qz non
nocet oculis: sed potius p̃ficif eis. vnde hec nocticula le
dimi. vel fm̃ quosdam nox a noceo dicitur: quia in ea ma
li homines noceant. z facit genitiū? pluralis noctiū. Uñ
de in senex. Et scias qz septē sunt partes noctis. f. vesper:
crepusculum zc. Uide in crepusculū. Item quattuor ṽ
giltas faciūt in nocte excubantes in castris: vt dixi in cre
pusculum.

Noxa. a noceo ces dicitur hec noxa noxe. i. culpa delictū: z
dicitur a noceo ces.

Noxius. a noxa dicitur noxi? ria xiū. i. nocuus: ṽl culpabilis:
malus. Et inde h̃ z h̃ noxialis z h̃ le idē quod noxi? z cō
ponif: vt innox?: obnoxius.

N ante A

Nubes. a nubo pro tego dicitur h nubes bis: qz nubit. i. tegit celū. vñ h nubecula le dimi. z pdu. nu. Dic nota qz rubor celi in mane signat pluuiā: z i sero signat serenū: qz. s. in mane rubor celi. i. aeris siue poti⁹ nubis posite in aere est signū qz sol vaporē eleuatū in supiori hemispio trahit secū ad supi⁹: z ibi caloze suo facit eū ascendere ad locū al tū frigidū vbi ē generatio pluuiarū. In sero aut rubor signū ē qz sol vaporē eleuatū in supiori hemisperio trahit secū ad inferi⁹ hemisperiū: z emūdat supi⁹ hemisperiū: z serenat ipm a vaporib⁹ ex quib⁹ generant pluuiē fm fra trē Albertū. Alij reddūt aliā rationē. dicit enī tractātes il lud Math. xvj. Facto vespe dicitur serenū erit. s. in mane. rubicūdū enī est celū. i. nubes aeris in vespis. s. z mane dicitur: bodie tēpestas erit. rutilat enī triste celū. i. rutilan do ostēdit tristitiā siue turbationē fm Ptolomeū: Oriēs est calidus z sic⁹: occidēs aut frigid⁹ z humid⁹. Attende etiā qz triplex est color in nubib⁹. s. alb⁹ niger z medi⁹. s. rubeus qz est medi⁹ int illos. Alb⁹ color in nubib⁹ signū ē raritatis z siccitatis. Niger vō signū est dēsitatis z humi ditatis. cū igitur de virtute solis nubes in parte orientali propter illi⁹ caliditātē z siccitātē deberet eē tenuis z alba Si appareat rubedo signū est qz humiditas vincit: qz de beret eē alba. z h est verū argumentū pluuiē future: nō tñ potuit oīno eē nigra ppter dētēritatē oriētis. S; in sero ex virtute occidētis ppter ipsi⁹ frigiditātē z humiditātē de beret nubes eē nigra. vñ si appareat rubea signū est qz caliditas z siccitas solis vincit sup eā. z istud est verū signū future serenitatis: nec tñ oīno potuit eē alba ppter dētēritatē occidētis. Itē aiaduerte qz aliqui vident nubes nigras in celo. z h contingit propter alterā duarū causarū. nigredo autē alia de cā fit in vapore terrestri: z alia in vapore hu mido. Si enī sit vapor terrestri: calor agit in eo extrahē do humidū: z strahit z adurit sicū terrestre sicut coziū expositū igni: z qz strahit excludit ab eo lumē qd nō pot penetrare p ipsum: z iō fit nubes nigra fortis nigredi nis. Sit autē nigredo in aere inferiori ex vapore cōbusto extincto. Causa aut nigredinis in vapore humido alia ē: qz calidū agit in humidū dissoluēdo ipm: z qzto plus dis soluit ipm tāto efficit lucidius. z iō nigredo in humido nō pot causari in calido: s; poti⁹ calidū circūstās expellit vndiq; frigus ad nubē humidā: z p illud frigus humidū vapor. s. inspissat z cōdensat in nubē densam: qz ppter sui densitātē nō pot recipere radios solis vel stellarū in interi⁹ sui: z iō remanet nigra: qz nigrū causat ex priuatiōe lumi nis ab interiorib⁹ pspicui. Si aut sit vapor aqueus subtil⁹ z habeat in se opationē calidi vndiq; circūfusi: nec frig⁹ aliqd opes i ipm id recipit in se subtilitātē z disgregatio nē ex opatione calidi. z iō radios celestū recipit intrinse cus sui: z iō fit nubes alba. z si ad terrā reprimat a frigore aliquo: fit inde nebula alba. Si autē nubes habeat in se humidū fumosum admixto aliqntulū terrestri adusto: z recipiat in se radios corporū supiorū fiet rubea nubes que aliqui habet purpureā rubedinē radijs inferi⁹ veniētib⁹ ad humorē nubis in mane vel in sero. z h signat pluuiam in eodē die futurā si fuerit in mane: qm vapor quē sol ad ducit signat vehemētē eē humid⁹ z iam prepat⁹ ad ouer sationē. Si aut habeat nubes qñ sup se resperlam purpuratē obscurā valde: z fit nubes valde densa: z cū illa rubedo est ex partib⁹ tertestrib⁹ adustis q iam inflāmari incipiūt in vētre nubis: ideoq; tales sunt nubes piculose: et veniūt in estate: z cū tonitruo paruo qd ē ad modū mur muris. Si autē nubes iam sit rozans z ouertēs se ad aqs incipitq; iam stillare ppter frig⁹ ouertēs eas in aqs: z res cipit in se lumē celeste: tūc illa nubes erit viridi coloris. z p h p; opatio caloris maior ē in nube rubea qz in alba: qz albā nō adurit s; rubeā: z p; p; in secūdo mō rubea ē opatio caloris in illa q tēdit ad viriditātē minor est qz in rubea vñ alba: s; tñ maior est qz in illa q nigra est ex nigre

dine causata ex frigido condensante nubē. Itē scias qz nubes fiūt in aere in locis in quib⁹ abscondit virt⁹ lumis nis radioz solis z stellarū: qm lumen est radians in aere ex reflexione ad corpora solida q sunt aq z terra. Abscon dit aut z sepat a vapore terre z aq in loc illis: z iō nō dis gregat eas in loco illo: z illa est regio media aeris. ad illas enī nō puenit caliditas q est ex vicinitate ignis desursum nec etiā calor ex reflexiōe radioz generat⁹ deorsum: z ita remanet frigid⁹. ignis enī ibi vicin⁹ vincit feruētī calido suo sup aerē q illic est: z nequaq; vincit ab aere: z iō cōsu mit omnē vaporē illic eleuatū. Et attēde qz sicut pbat in libro de crepusculis: vapores nō longi⁹ trib⁹ miliarib⁹ vel paulomin⁹ a terra eleuant⁹. Cū z poeta dicit qz olym pus excedit nubes. vide de h et in mons: z et i mix niuis. Nubidus. a nubes dicitur nubidus da dū. i. obscurus qñ nu bidatus. z cor. bi.

Nubilus. a nubo bis dicitur h z h nubilus z h le. i. ad nubedū habilis. z cor. bi.

Nubifer ra rū qñ ferens nubē. z cor. penul. z cōponit ex nu bes z fero fers.

Nubiger ra rū penul. cor. gerens nubem.

Nubilo las in nubilū vide.

Nubilū. a nubes dicitur h nubilū li. i. nubes vñ obscuritas. vnde nebul⁹ la li. i. obscur⁹: spissus. Cū Ouidi⁹ tristitū: Lū fue ris felix multos numerabis amicos. Tpa si fuerint nubis la solus eris. vnde nebulosus sa sum. Et a nubil⁹ deriuat nubilo las laui lare. i. obscurare: spissum facē. Et cōponit vt annubilo las: cōnubilo las: denubilo las. i. valde nubi lare: spissum facere: vñ nubila auferre. enubilo las in eodē sensu. innubilo las: pnubilo las: obnubilo las. i. obscura re. z est actiuū nubilo cū oib⁹ suis cōpositis.

Nubo bis pñ ptū olim erat actiuū pro maritare. Cū in euā gelio: Neq; nubēt neq; nubent Math. xxij. s; mō ē neu trūpassiuū: z p; p; p; net ad mulieres: vt iubo tibi. i. ma ritoz tibi: vñ ducor a te in nuptā. Itē nubere. i. tegere. z ab hac significatiōe tracta ē pma significatio: qz tūc cū femi ne nubūt pñū capita earū tegunt. Nubo cōponit: vt con nubo bis. i. sil nubo. inubo bis. i. valde nubē vñ int⁹: pnu bo bis. i. an nubere. obnubo bis. i. tegere vñ opire. Nubo fm qz p; net ad feminas cū suis cōpositis est neutri⁹: s; p tegere est actiuū. Itē nubo z ei⁹ cōposita faciūt pteritū in pñ: vt nupsi: z supi. in ptū: vt nuptū. z pdu. hāc syl. nu. vñ Qui. epi. Siq; voles apte nubere nube pari fm Dug. Et format pteritū a pma psona pñtis indicatiui bo mutata in pñ: z supi. a pterito pñ in ptū. Et querit Prif. in. ix. li. de scripsi z nupsi cur nō p b s; p; scribant⁹: Et rīdet qz h fit cā euphonie: qz in pncipio syllabe b ante s vel t nō pot iueniri: vt ipse aptus. nā absōn⁹ abstines z filia nō in pncipio syllabe iunctas b z s hnt cū ppositio est sepatim syl laba accipiēda. Itē participia quoq; supradictoz vboz rationabiliter p b z t scribunt⁹: vt script⁹: nupt⁹. z noia ex his deriuata: vt scriptoz: nuptie. Itē scias qz nubo pducit primā: tñ u ante b corripit in his cōpositionib⁹: innuba: pnuba: cōnuba: p totū corripit u ante b nisi in hac termi natione cōnuba.

Nucicula le dimi. i. parua nux.

Nucilla le. i. amigdala. s. minor nux: z dicitur a nux.

Nucleari⁹ ris se. ge. arbor q fert nuces: a nux dicitur. vñ h nu cleariū idem: vel loc⁹ vbi nuces crescūt.

Nucleus. a nux deriuat nucle⁹ clei id quod latet intra testā nucis. vñ nucleus dicitur a nubo bis: qz duro cozo fit nupt⁹ i. tectus. vnde hic nucleus li dimi. A nucleus deriuat nu cleo as: quod cōponit: vt enucleo.

Nucula le dimi. parua nux.

Nudipedalia in nudipes vide.

Nudipes. nudus cōponit cū pes: z dicitur h z h nudipes pe dis. i. nudus pedib⁹. vnde h nudepedalia lie. i. nuditas: z proprie pedū. z cor. di.

Nudiustert⁹ aduerbiū tps est vt vult Prif. z est dicitio cō posita a nūc z dies z tert⁹ qñ nūc est dies tert⁹. Et filr cō

ponit nudiusquartus. i. nunc est dies quartus. et generaliter cum quolibet nomine numerali ordinali secundum Dug. inuenitur talis compositio: ut nudiussestus: nudiusmillesimus. et sunt omnia aduerbia temporis. Act. x. dicit: A nudiusquarta die. i. a die quam nunc est dies quarta usque ad hanc horam. Item Regum. i. ca. iij. Ue nobis: non enim fuit tanta exultatio heri et nudius tertius.

Nudo das in nudus vide.

Nudulus la lū penul. cor. id est ex toto nudus. et deriuatur a nudus da dū.

Nudus da dum. i. expoliatur siue vestibus exutus. Et comparsio dissimilis. unde nude dius dissimile aduerbiū. et hec nuditas tatis. Item a nudus nudo das daui dare. i. expoliare: detegere. manifestare. Item componitur: ut denudo das. i. deorsum vel valde nudare. Enudo das. i. valde vel aperte nudare. Renudo das. i. iterum nudare vel discooperire. et est actiuum cum omnibus suis compositis. et produ. nu. Ubi Iuuenalis: Latabit nudus coram latrone viator. Et Quidius de sine titulo dicit: Non mihi decepte nudant tua facta tabelle.

Nuga ge in nugarum garis vide. Sic nota quod Berni. in. ij. de consideratione sic dicit: Sugienda proinde ociositas mater nugarum. nouerca virtutum inter seculares. nuge sunt in ore sacerdotis blasphemie. consecrasti os tuum euangelio: talibus iam apire illicitum assuescere sacrilegium est. Labia sacerdotis aut custodiunt scientiam: et legem requirunt de ore eius: non nugae profecto vel fabulas: vel verbum scurrile: quod faceret vobis de nomine decorat: non sufficit peregrinari ab ore pulchrum: sed ab aure relegandum est.

Nugaculus la lū aliquotulū nugarum.

Nugicus ca cū penulti. cor. nugas canens: a nugas et canens componitur.

Nugiger gera gerū nugas gerens: et cor. gi: a nugas et gero componitur.

Nugigerulus la lū penul. cor. nugarum portitor: et turpis nuncius. et componitur a nugas et gerulus.

Nugiparus ra rū penul. cor. nugas pariens: ex nuga et parioris componitur.

Nugor garis gatus sum gari. i. nugas facere: vel dicere: vel frequenter et inutiliter dicere. unde h nugarum toris: et hec nugarum onis: et nugarum riarum. Nugarum componitur: ut annugarum garis: conugarum garis: pnugarum garis: renugarum garis. Et est nugarum deponere. cum suis compositis: et produ. nu. Item a nugarum h nuga ge beffa vel derisio. unde h nugarum le: et h nugarum le ambo dimi. et nugarum sa sum. i. nugas plenus. unde nugarum aduer. unde hec nugarum tatis. et h et h et h nugarum gacis. i. vanus: fatuus: qui assidue nugas intedit. Et comparatur nugarum cissimus. unde nugarum cius cissime aduerbiū. et hec nugarum tatis. Nuga componitur: ut nugiger gera gerū. et nugigerulus la lū. et nugicanus na nū. et nugiparus ra rū. Item a nuga vel a nugarum deriuatur hic et hec et h nugas indeclinabile in singulari et in plurali idem quod nugarum. Et ut dicit nugas nomine hebraicum est. Ubi Saponie. iij. Nugas qui a lege recesserunt congregabo. nugas. i. vanos: vel qui ad nullam utilitatem pertinent dicitur quodam expositio: ut nosse possumus hebraicam linguam omnium linguarum esse matrem.

Nullatenus vel est dictio composita: vel quodam irregularis vocum congeries loco vni dictionis posita. et grauat penul. De h tū pleni dixi in secunda parte ubi determinati de accetu aduer. in ca. de compositis a tenuis.

Nullolas in nullus est.

Nullus ex non et vllus componitur nullus la lū. et facit genitiuus nullius secundum modernos: et datiuus nulli: tū antiqui dixerunt genitiuo nulli nulle nulli: datiuo nullo nulle nullo. Ubi Hieremie. iij. Lumbare quod nullo vsui aptum est: sicut a simili dicitur in euangelio: Alio dico vade et vadit etc. A nullus dicitur nullo las. i. nihilare. Et componitur: ut annullo las. i. debilitare: annihilare. et sunt actiua.

Numarius a numus vel numerus dicitur hic numarius rii: et dicebantur numarii quidam ciues qui publicum numum vel nu-

merum erario inferebant. Item a numus dicitur hec numariae lex de numis.

Numatus ta tu. i. i. numis plenus. Ubi Hora. in epi. Ac bene numatum decorat suadela venusque. et debet scribi per vni in: quia a numus deriuatur. sed Horati addit vni in primam positione produceret.

Numela le quoddam genus cathenarum quo quadrupes ligatur in numeris circulis contextum. unde numello las. i. numella ligare. unde numellat ta tū numella ligatis.

Numen a nūo nūis dicitur h numen minis. i. diuinus: vel ipse deus: vel dei potestas vel maiestas. et cor. penul. genium. unde numinosus sa sum plenus numinibus.

Numeraria a numerus dicitur h numerariae dea numeri.

Numeroras in numerus exponitur.

Numerus. Numa impator fuit romanus qui primo repperit numerum apud romanos. et ideo ab eius nomine dicitur est h numerus. Numerus quoque dicitur collectio unitatum siue actuum ex unitate profusus. et secundum h tū pluralitas dicitur numerus. s. binarius vel ternarius: vel maior numerus. Item numerus quique dicitur singularis. i. unitas. Numerus etiam dicitur addens partium orationis. s. quidam modus signandi qui dictionem inest ex eo quod per ipsum fit sermo vel tanquam de vno vel tanquam de pluribus quod per determinationem discernit vel per constructionem eius. Et inde numerosus sa sum. i. multus: numero abundans. Et comparsio. unde numerose siusissime aduer. et h numerositas tatis. i. multitudo. et numerarius riarum. Numerus componitur: ut innumerum riarum quasi sine numero. Item a numerus dicitur numero ras rari. unde h numerator toris. et h h numerabilis et h le. unde numerabiliter aduer. Et componitur numero cum ad: et dicitur annumeroras. Item cum con: et dicitur connumeroras. Item cum di: et dicitur dinumeroras. i. diuisum vel diuersis modis numerare. Item cum e: et dicitur enumeroras. Item cum re: et dicitur renumeroras. i. iterum numerare. et est actiuum numero cum omnibus suis compositis. et cor. me secundum Dug. Et scias quod numerus diuiditur in singulare et in plurale. Singularis numerus est forma dictionis significantis ut vni. Pluralis numerus est forma dictionis significantis ut plura. Item nota quod numerus accidit cuiusque accidit persona: vel eorum solo. De numero dixi supra in tertia parte ubi egi de numero qui accidit nomini. Item in quarta parte ubi egi de aliorum secundum Priscianum in ca. de sinthesi. Praeterea alia dicitur quod est numerus diminutus: profectus: et superabundans. Numerus diminutus dicitur quoniam partes aliquote non surgunt in suum totum: vel non adaequantur suo toti: ut octo. partes enim aliquote de octo sunt vni duo quattuor: quae aggregate faciunt septem: et sic partes sunt minus quam totum. i. quae octo. Numerus vero profectus dicitur quoniam partes aliquote surgunt in suum totum: vel sunt aequales toti: ut sex. nam partes de sex aliquote sunt vni duo tria quae faciunt sex. vni est sexta pars: duo vero tertia: tria medietas. Numerus vero superabundans est quoniam partes aliquote excedunt suum totum: sic videmus in duodecim. partes enim aliquote de duodecim sunt vni duo tria quattuor sex: quae aggregate si surgunt in totum. et sic partes aliquote de duodecim excedunt totum. s. duodecim. Ex h potes colligere quod illud quod dicitur in apostolis Math. xix. Vos qui secuti estis me in regeneratione cum sederit filii hominum in maiestatis suae sede: sedebitis et vos super sedes duodecim iudicantes duodecim tribus israel. non solum intelligitur de duodecim apostolis: quod sic Paulus non esset sessus super duodecim sedes. sed intelligitur de duodecim apostolis: et de suis imitatoribus: quod partes aliquote de duodecim excedunt totum: quod iste numerus duodecim est numerus superabundans siue supercrecens. Et nota quod sancti faciunt magnam vim in numeris qui ponuntur in sacra scriptura. Ubi dicit Gregorius in xxij. li. Moral. Omne peccatum vndenarium est quod dum puer sa quis agit precepta decalogi transit. Dunc peccatus in vndenario numero apostolos remanere metuens Matthia duodecimum sorte missa requisit. nisi enim significare culpam per vndenarium cerneret: impleri apostolorum numerum tam festiue duodenario numero non curaret. Item super illud Mat. xvij. Non dico tibi usque septies sed usque septuagesies septies

parat. Plaut. Postulasti hofez nuperū atq; natiuū. s; fm illā antiq̄tatē nuper^o compaf nupior rim^o q̄fi a a nup^o z nō a nuper^o. vñ nuperius rime aduer. z h nupitas taf. Nuptie arū in nuptus vide: z in bigamus. Nuptozū. a nubo bis dicif h nuptozū vl nuptatozū rij do mus vel locus vbi fiunt nuptie: vel vbi nubent. Nuptus. a nubo bis. i. tego deriuaf h nupt^o ti. i. maritat^o. z nupta te. i. vxoz: qz vult^o suos velēt. i. tegāt. z nupt^o ta tū. z hinc be nuptie arū: qz tūc pmo regunt capita nubētū. Et fiunt nuptie diuicio legitima duoz eiusdē nature diuerfi ferus cū spe prolis dilectioe z cōstātia. vnde h z h nuptial^o z h le. vñ nuptialiter aduer. Itē a nuptie be nuptiole arū parue nuptie. Vide etiā in nubo. Itē in tertia pte vbi agitur de verbo in principio. Nur^o rus rui fe. ge. est vxoz filij sic dicta a nou^o ua nū: qz nouella z iuuēcula est. vñ z p iuuēcula sepe ponit: z cor. nu sic p3 in illo vsu Grecismi: Ac vxoz nati dē eē nur^o: z dē cū pro: z dicif pronurus rus. i. vxoz filij filij. i. nepotis. z dē pronurus q̄fi prope nurū. Nus. i. sensus. vñ cōponit anus q̄fi sine nus. i. sine sensu idē est quod vetula. Nuspiā aduer. loci. i. in nullo loco. z cōponit ex nō z vspiā. Nusq; in nunq; vide. Nutabūdus da dū. i. dubi^o z incert^o nutāti filis. z deriuaf a nutō tas. Nutatim aduer. i. nutū z signāter vel de nutū in nutū q̄fi q̄s semp loquit p nutus. z deriuaf a nutus. Nuton tonis fe. ge. i. consensio. z deriuaf a nuō nuis. Nuto. a nuō nuis nui nutū tu: u in o dē nuto tas vbu frēq̄. i. frēq̄it nuere: signare: sicut facit q̄s q̄fi cū digitis loquit Et cōponit: vt annuto tas. Itē nutare. i. dubitare: facillare: tremere: moueri: vel incipe cadere. vñ nutabūd^o da dū z cetera vbalia. z pdu. nu. Luca. in. iij. Felix qui potuit mūdi nutate ruina Quo iacet iam scire loco. Nutricius. a nutrio tris dicif nutrici^o cia cū q̄ nutrit vl nutritif. z h nutricius cij qui nutrit vel nutritif. z bec nutricia cie in eodem sensu. Nutrico cas. i. nutrire: a nutrio tris dicif. vl nutrico. i. appareo nutrire: sicut albico. i. appareo albere. z format a secū da psona pntis indicatiui is mutata in i cor. z addita co: vt nutrio nutris nutrico: qd z nutricoz. Licero in secūdo de nā deoz: Oīa q̄ sic inēbra z pres nutritaf z cōtinet zc. Et pōt dici vbu apparitiuū. Itē Chriſo. in homel. sci Ste phani dicif q̄ in ecclesia z in baptismo ad se venientes generat: z in sermone nutritaf. Nutricula le dimi. parua nutrix. Nutrio. a nut^o deriuaf nutrio tris triui trire: q̄fi nutu erudis re. Nutrio cōponit: vt enutrio tris. i. ex vel valde nutrio. Et ē nutrio actiuū cū suis cōpositis. z cor. nu. nāliter. Vñ Claudianus: Sepe nutrit oncitq; manu refouetq; leonē. tñ nutus a quo deriuaf pducit primā. In vsu tñ nutrio pōt primā coripe vel pducere. s. nu ad placitū dictantis. Nutritoz tozis q̄fi nutu eruditor. z pdu. penl. tā in noīatiuo q̄ in genitiuo. sed primā habet cōmunē in verbo sicut nutrio a quo deriuatur. Nutritoz^o ria riū q̄ nutrit vel q̄ nutritif: a nutrio. Nutrix tris fe. ge. dicif causa euphoniae. deberet enī dici fm formationē nutritrix tris. Vñ dicit Prif. in. iij. de denoīatiuis in fine: In ix femina inueniunt a masculinis vbalib^o siue denoīatiuis in toz desinētib^o deriuata oz in rix: vt cultoz cultrix: victoz victrix. Nutritoz quoq; nutritrix debuit facere: qd cā euphoniae siue alternitatis mediā syl. scidit. nutritrix enī dicim^o. z pdu. penl. gti nutritris. Nut^o. a nuō nuis dicif h nut^o tus tui. i. volūtas cōsensus vel gest^o vel signū: z pprie oculoꝝ qd signū dicif vulgariter. Nux. a noceo ces dē h nux nucis: ablatiuo nuce: e in um fit nucū genitiu^o pluralis. z dē nux a noceo: qz ymbra vl stillicidiū folioꝝ ei^o p̄ximis arborib^o noceat. Dāc alio noīe ioglandē vocāt q̄fi iouis glādē. Sūt enī h arbor fm poetas cōsecrata Jom. Et dicunt nucea gnālī oīa poma tecta

cozio durioze: vt pinee nucēs castanee auellane glande amigdale. hinc z nuclei sunt dicti: qz sunt duro cozio mpti. i. tecti. Et ecōtra oīa poma exteri^o mollia. i. mollē co tice habētia dicunt pprie poma vl mala: s; cū adiectione terrarū in quib^o antea nata sunt: vt p̄fica punica maciam cidonia zc. z cor. p̄mā nux in gto. Vñ in Aurora dē: Bnda virga nuces: integra virga deū. Et vt dicit Jfi. xvij. mō cis poma tantā vim hz vt missuz inter suspectos herbarū vel fungoz cibos q̄cqd in eis virulentū est erudet rapit atq; extinguat. Et scias q̄ Aug. dicit: Virga aaron poma cō naturā nuces educē: virgo vt qd nō potuit cō nature iura dei filiū generare: Et subdit q̄ bec virga nuces pepi ymago dñici corporis fuit. Nux enī trinā hz in suo coꝝ vnionē: coziū: testam: z nucleā. in cozio caro: in testa ossis in nucleo aīa interior compaf.

Plura significat

fic p3 in his vñb^o Grecismi: O mpet o dubitat vocat indignaf adoptat: Llamat cōquerif velut exomplis repif. Vñ sic: O dolet o clamat vocitat miraf adoptat: O dedignatur se noiat z phibet.

Ob prepositio his lris sequētib^o mutat b in illas. s. vt occido: f vt offero: g vt oggano: p vt oppono. Qñq; subtrahitur b: vt operio. Si at sequit m subtrahit b: vt omitto: vt mutat in m: vt ommitto. qñq; tñ itercipit f cū dictioe incipiēte a c: vt obscur^o. Vñ qdā: Lur fert grex pomū nare ob mutatur in illas. De h dixi supra in p̄ma parte vbi q̄ de syllaba: in ca. de b.

Obaudio dis in audio dis vide.

Obba be genus est calicis.

Obceco cas penul. pdu. vide in ceco cas.

Obdo dis didi. inde obedire. i. opponere: claudere: occultare supponere vel cōculcare. z cōponit ex ob z do das. vñ obditus ta tū penul. cor.

Obduco. ex ob z duco cis cōponit obduco cis xi ctū cere. s. dicere: delere: obumbzare: obuelare fm Papi. vñ obductus cta ctū. i. secretū vl obleuatū: vl opertū. vñ cicatrix vl obducta q̄fi ex opertione labioꝝ vulneris sibi adherēt appareret caro integra. Silt cicatrix pariet obducta dē q̄ scissura vl rimule opunt. vñ h obductio onis. i. obductio actio: opertio: deletio: vel obleuatio. z h obduct^o ctus in eadē significatōe. Obductio etiā dicif mors: qz in morte palpebre obducunt. i. s. se ducunt in clausione oculoꝝ: silt labia in clausione oris. vel quia oculi obducunt. i. obducuntur vel clauduntur.

Obductio onis in obduco cis vide.

Obedio. ex ob z audio cōponit obedio dis. i. circūaudio vl vndiq; audio. q̄ enī obedit paratus est audire. z inde obedies tis ge. oīa. Et compaf obedies tior tissim^o. vñ obediēter tius tissime aduer. z h obedientia tie. Et cōponit obediens cū in: z dē inobediēs. i. nō obediēs: qd h compaf. vnde h inobediētia tie. Itē ab obedio h obediētia onis. i. obediētia. Ro. vi. Siue obediētis ad iustitiā. Et scias q̄ maiori inquātū maior est semp magis est obediētiū. Et scias q̄ potestas spūalis z secularis vtraq; deducit a potestate diuina: z iō intantū seculari potestas ē sub sūali: inq̄ntū a deo supposita est. s. in his q̄ ad saluatiōe p̄tinēt. z iō in his magis est obediētiū potestati spūali q̄ seculari. In his aut q̄ ad bonū ciuile p̄tinēt ē magis obediētiū potestati seculari q̄ spūali fm illud Marth. xxij. Reddite q̄ sunt cesari cesari: nisi forte potestati spūali etiā potestas secularis cōiugat: sic in dño papa q̄ vtriusq; potestatis apicē tenet. s. spūalis z secularis. Nā fm beatus Greg. pctñ paganitatē incurrit quicūq; se xpianū asserit: z sedi aplice obedire cōtēnit. Itē vt dicit Greg. in vl. Moral. Sciēdū ē q̄ nunq; p obediētiā malū fieri aliqui debet aut p obediētiā bonū qd agit intermitteri. neq; enī malū in paradiso arbor extitit quā deus hominē cōtingere in

terdirit: s; vt meli⁹ p obediētie meritū hō bene cōdit⁹ cre-
 sceret: dignū fuerat vt hūc etiā a bono phiberet: q̄ten⁹ tā-
 to veni⁹ h̄ qd̄ agerat virt⁹ eēt: q̄to a bono cessans auctori
 suo se subditū humili⁹ exhiberet. S; sciēdū est qd̄ illic dī:
 Et oī ligno paradisi edite: de ligno autē sciētie boni z ma-
 li ne tetigeritis. q̄ enī ab vno quolibet bono subiectos ve-
 tat necesse est vt multa cōcedat: ne obediētis mens fundi-
 tus intereat: si a bonis oīb⁹ penit⁹ repulsa ieiunet. Oēs at
 paradisi arbores ad esum dñs cōcessit: nī ab vna phibuit
 vt creaturā suā quā nolebat extingui s; puehi tāto facili⁹
 ab vno restringeret q̄to ad cūcta lati⁹ relaxaret. De vos
 to obediētie req̄re in votū. Itē quō oēs creature insensu-
 biles deo obediāt dictū est in mare. Uide etiā in rector.
 Itē scias qd̄ beat⁹ Bern⁹. dicit in. xl. ser. Lanti. Audi filia
 z vide zc. Uidere desideras: s; audi pri⁹ gradus est audis-
 nis ad visum: p̄inde audi z inclina aures tuā: vt p̄ auditus
 obediētā ad gloriā puenias visionis. Sic pōt q̄ri an re-
 ligiosus teneat obedire p̄lato p̄cipiēti: v̄l cōiter oīb⁹: vel
 sibi soli sp̄ali: vt si qd̄ faciat ei corrigendū dicat: Ad h̄ dis-
 cant qdā qd̄ p̄lato nō est obediēdū s; p̄ceptū diuinū. fm il-
 lud Act. iiii. Obediēre nos oportet magi deo q̄ hoīb⁹. Et
 iō q̄n p̄lat⁹ p̄cipit vt sibi dicat qd̄ q̄s sciuerit corrigendū:
 intelligēdū est sane p̄ceptū saluo ordine correptionis fra-
 ternitatis: siue p̄ceptū sit cōiter ad oēs siue ad aliquē sp̄aliter.
 S; si p̄lat⁹ p̄cipit s; hūc ordinē a deo institutū: z ipse pec-
 caret p̄cipiēs z ei obediēs q̄si s; p̄ceptū dñi agentes. v̄l
 nō eēt ei obediēdū: qz p̄lat⁹ nō est iudex occultorū: s; solus
 de⁹. v̄l nō habz potestātē p̄cipiēdi aliqd̄ sup occultis nisi
 in q̄ntū p̄ aliq̄ indicia manifestē putat p̄ infamiā v̄l aliq̄s
 suspitiōes. In quib⁹ casib⁹ pōt p̄lat⁹ p̄cipe eodē mō sic z
 iudex secularis vel ecclesiastic⁹ pōt exigere iuramentū de
 veritate dicēda. z isti⁹ opinionis fuit frater Thomas. De
 h̄ etiā vide in corripio. Sic nota qd̄ ex duob⁹ casib⁹ pōt
 cōtingere qd̄ subdit⁹ supiori suo non teneat obedire. Vno
 mō p̄pter p̄ceptū maioris. v̄l subdit⁹ nō teneat obedire in
 p̄cto mortali vel veniali. Alio mō si supior aliqd̄ p̄cipiat
 inferiori i quo ei nō subdat: vt in occultis dicēdis vt dixi.
 Dic etiā nota qd̄ in cōmendatione obediētie dicit qdā
 glo. sup illud Isa. xx. ca. Uade z solue succū de lūbis tuis:
 z calciamēta tua tolle de pedib⁹ tuis: z fecit sic Isaias va-
 dens nudus z discalciat⁹. Mira in q̄t obediētia solo fili-
 tio induebat vir nobilissim⁹ vt hebrei tradūt: cui⁹ filiam
 Manasses rex accepit in coniugū nō erubuit nudus ince-
 dere nihil honesti⁹ iudicās q̄ dñs obedire.
 Obeditio onis in obedio dis vide.
 Obelus. belos p̄ appositionē o lre obelos dī sagitta. vnde h̄
 obel⁹ li latine penul. pdu. dī qd̄ avirgula iacēs sic scā q̄
 apponit i v̄bis v̄l sentētijs supflue iteratis: vel in his loc
 vbi lectio aliq̄ fallacia vel falsitate notata est vt q̄si sagitta
 ingulet supflua z falsa confodiet obelus. Asteric⁹ est alia
 virgula sic facta z ponit in his v̄bis quib⁹ dubitat an
 tolli debeant vel apponi. Et ab obelus dī obelo las sagit-
 tare vel sagitta p̄cutere: vel tali virgula denotare cōsigna-
 re vel restituere. De hoc etiā vide supra in astericus.
 Obeo. ex ob z eo cōponit obeo obis obiti: qd̄ plura sigt. nā
 obire. i. s; ire: z obire. i. circū ire: z obire. i. p̄ficere: z obire
 i. frequētare. itē obire. i. mori. s; differunt. obire enī est in
 itinere: mori v̄biq; Itē mori cōe ē bestijs z hoīb⁹ z bonis
 z malis: s; obire conuenit tñ hoīb⁹: z tñ bonis. Est enī obire
 q̄si obuiam ire. Boni ḡ obeunt. i. in dissolutiōe aīe z cor-
 poris obuiā eunt xp̄o in aera. v̄l in kalendario inuenit:
 Obitus beati Martini: z nō mors beati Martini.
 Obero ras. vnde oberatus ta tū in ero eras est.
 Obesus. ex ob z esus cōponit obesus sa sum penulti. pdu. i.
 pinguis imo plusq; pinguis. Prop̄e qd̄ obesus pinguis
 z rotundus v̄ndiq; q̄si circūquaq; eēt esus. z est obesus so-
 nificus: crassus intrinsecus. Ben. xli. Obesis carnibus.
 Ober. ab obijcio cis dī h̄ ober obecis penl. cor. in gto. i. ob-
 staculū qd̄ obijciē. Inuenit etiā fe. ge. apud auctores: sed
 fm vsū modernorū est mas. ge.

Obiecto. ab obijcio cis ieci iectū ctt: u in o fit obiecto ctas. i.
 frequēter obijcere.

Obijcio. ex ob z iacio cis componitur obijcio cis ieci iectū
 obijcere. i. opponere v̄l improperare. vnde obiect⁹ cta cū
 z hec obiectio onis. z debet scribi per duo ij obijcio. Uu-
 de in iacio cis.

Obiter. ex ob z iter cōponit obiter aduerbiū. i. iterim dum
 est in itinere.

Obitus tus. i. mors vel transitus: ab obio obis dicit. Et dif-
 fert a morte: qz obitus pertinet ad bonos boīes: mors bo-
 nis z malis: z etiā bestijs cōuenit. Uide in obeo is. z cor.
 bi obitus. Et vt dicit Grego. eterne retributionis iudiciū
 est in obit securitas mētis.

Obiurgo gas z obiurgoz garis deponē. inuenit in eodē sen-
 su. Uide in iurgo gas.

Oblatiuncula le dimi. parua oblatio.

Oblecto ctas. i. delectare: ex ob z lacto lactas. Uide in lacto
 lactas.

Oblego ex ob z lego gas gati gare. i. cōtra legare: vel p̄ con-
 trariū vel cōtradidicere: vel contra leges venire vel dicere. z
 producit le.

Oblido dis ex ob et ledo dis componit. Uide etiā in ledo.

Obligo gas gati ligare. i. impignozare: quasi ob id est pro-
 pter aliquid impignozare dare vel neclere. vnde hec obli-
 gatio gationis. Et componit vt obligo ex ob z ligo gas.
 z corripit li.

Oblimo mas ex ob z limo. Uide in lima. Luca. Pene gene-
 re grassis oblimat echinadas v̄ndis.

Oblinio nis ex ob z linio nis. Et est oblinire placare: lenem
 z dulcem facere. vel potest componi ex ob z linio nis. et
 tunc oblinire id est inungere. vnde oblinitus ta tum id est
 linitus siue inunctus. Dicitur etiam oblinitus. i. placatus
 vel lenis factus.

Oblino oblinis leui litū ex ob z lino linis. z est oblinire infi-
 cere vel deturpare: quod vulgo dicitur empegazare. z cor-
 ripit li v̄biq;.

Obliquo. ex ob z liquo quas cōponit obliquo quas quauū
 quare. i. trāsuersum facere: vel nō rectū siue nō equū facē.
 vnde obliquus qua quū. i. nō rectū: strariū: vel curuū. v̄l
 dicit Papi. Oblit trāsuersus facit. obliq̄. i. nō recta ōria
 v̄l curua. z pdu. li. Pōt etiā obliquo cōponi ex ob z liquo
 quas: z est tunc obliquare ob vel contra liq̄re: z cor. li.

Oblitero ras in litera vide.

Oblittis ta tū est participiū de obliuiscor sceris: z tunc pdu.
 penul. Itē est participiū de oblinor ris qd̄ est passiuū de
 oblinio nis leui nire nitū: z tūc cor. penul. v̄l vsus: Imme-
 mor oblit⁹ manet oblitus atq; linit⁹. Vel fm Hecismū:
 Immemor oblit⁹ notat oblit⁹ imaculat⁹. Duic obliuiscor
 est illius obliuo caput.

Obliuiscor. ex ob z leuiscor sceris qd̄ nō est in vsu cōponit
 obliuiscor sceris oblit⁹ sum. i. memoriā alicui⁹ rei amitte-
 re. z struif cū genitiuo z accusatiuo: vt obliuiscor tui vel
 te. v̄l h̄ obliuio onis. z hinc obliuiosus sa sum obliuione
 plen⁹: vel q̄ facile obliuiscit.

Oblōgus. ex ob z lōgus ga gū cōponit oblōgus ga gū. z dī
 illud eē oblongū quod in medio dilatat s; in capitib⁹ re-
 stringit: vt nauis: z onū.

Obnitor teris in nitor teris vide.

Obnixus. ab obnitor teris dicit obnixus nixa nixū. i. cōtra
 conatus subiectus vel humilis.

Obnoxius. ex ob z noxius cōponit obnoxius noxia noxiū. i.
 subdit⁹. v̄l obnoxius cōponit ex ob z noxa. Prop̄e qd̄
 obnoxius alicui dicit qui propter noxam. i. culpam: vel
 propter offensam aliquā illi est supposit⁹ debit⁹ vel obli-
 gatus. z ponit pro subiecto vel supposito z subdito quo-
 cunq; modo.

Obolus li penul. cor. i. dimidi⁹ vel scrupulus q̄ pensat fili-
 tres: habens cerates duos: calchos q̄ttuor. Et fiebat olim
 ex ere ad instar sagitte. v̄l etiā nomē a grec⁹ bz. Dicit enī
 ab obelus qd̄ est sagitta. Obelus etiā dicit medalia siue

- medietas denarij. Et inde componit diabolarius.
- O**bradio as in radio as est.
- O**brapo pis penul. pdu. in repo pis vide.
- O**brizū. ab obradio as dī h obrizū zi aurū dictū sic qz obradiet splēdore: z ē color optimi. qd̄ hebrei offon: greci chiron vocāt. Uel obrizū dī q̄si obrude aurū. z est etymol. z pdu. obrizū penul. positione: qz est duplex consonans.
- O**bruo ruis o in i obrui: z i in tū obrutū penul. cor. Uide in ruo ruis.
- O**bscen⁹. ex ob z cenū cōponit obscen⁹ na nū. v̄l ex ob z cenā q̄si cenā. Nā obscena sunt cene tria: z interponit s. Nā vt dicit Prif. in. ij. maio. Ob quoq; ē q̄n̄ assumit s cū cōponit cū dictione incipiēte a c: vt obscur⁹. Uel obscen⁹ pōt cōponi ex obs z canendo: vt dicit Prif. in. ix. li. Inuenit obs a quo cōponit obscen⁹. Obsoleo les inqt̄ obsoleui facit. Nō ē enī a soleo qd̄ solit⁹ sum vel solui facit p̄teritū: s; ab obs z oleo: sic obscen⁹ ab obs z canēdo. Obscenus enī proprie dicit de voce. v̄xor enī obscena dicitur. i. dura z turpis: s; de alia re imūda z turpi dicat̄ obscenus. z producit sce.
- O**bscur⁹. cura cōponit cū ob: z interponit f: z dī obscur⁹ rarū penl. pdu. z ē pprie obscur⁹ q̄ est ob curā. i. s; curā hominū. i. de quo nō curāt hoīes. vnde obscure aduer. z hec obscuritas tatis. z obscuro ras v̄bū actiū. i. facere obscurū. Et scias qd̄ ob assumit f cū ponit cū dictione incipiēte a c q̄n̄q; vide in obscenus.
- O**bscūdo das in secūdo vide.
- O**bsero ris penul. cor. in sero ris vide.
- O**bseruo. ex ob z seruo uas cōponit obseruo uas. z inuenit in bona significatiōe z in mala. In bona: vt iste obseruat p̄cepta dñi. In mala: vt obseruabit pctōr iustū. i. insidiat iusto. In bona significatiōe dī obseruare: q̄si vndiq; seruare z adimplere. In mala q̄si s; seruare. vñ vsus: Lōplet z exequit̄ obseruat z insidiat. vnde obseruās tis oīs ge. z h̄ obseruātia tie: z h̄ obseruatio onis. z est obseruantia cultus religionis: sed obseruatio est cure z doctrine z artis. z ambo sunt fe. ge.
- O**bses fidis cōis ge. i. vas vadis. z cor. penul. genitini. z deriuat̄ ab obsideo des. z dicunt̄ pprie obsides q̄ ab obses fides dant̄: vel q̄ dari solent: z cū honore custodiri.
- O**bsideo des vel obsido dis sedi sessum: in sedeo est. Itē ab obsidio vel obsideo des dicit̄ h̄ obsidio onis. i. obsidendi actio.
- O**bsoleo. ex ob z oleo interposita s cōponit obsoleo les leui vel lūi letū vel litū lere. i. dissuescere: ab vsu recedere: z in obliuionē venire: vilescere: p̄pter fetozē deserui: vt iste locus obsolet. i. ab vsu recedit: vilescit: p̄pter fetozē deserit̄ fm̄ Dug. Prif. v̄o in. ix. li. sic dicit: Obsoleo quoq; obsoleui facit. nō ē enī a soleo qd̄ solit⁹ sum facit siue solui p̄teritū fm̄ Salus. s; ab obs z oleo: sic obscen⁹ ab obs z canēdo v̄l ceno. z cor. so obsoleo. vñ obsolet⁹ ta tū. vide i oleo.
- O**bsoletus ta tū in obsoleo les vide.
- O**bsolui est p̄teritū de obsoleo.
- O**bsoniū nij in obsono nas exponit.
- O**bsono. sōn⁹ cōponit cū ob: z subtracta m dī obsono nas penul. pdu. i. cena: qz cena s; sōnū solet sumi. s; s; ita obsonare inueniat̄ simplicit̄ p̄ cenare: pprie tñ obsonare est post cenā s; sōnū aliqd̄ comedere. vñ h̄ obsoniū. i. paru⁹ cibus z delicat⁹ q̄ post cenā s; sōnū sumit̄. vñ qlibz modic⁹ z delicat⁹ cib⁹ int̄ alios sūpt⁹ dī obsoniū: qd̄ vulgo cōpanaticū dī. Et ab obsonū dī obsonat⁹ tus act⁹ obsonadi: v̄l ipsa cena siue obsoniū: v̄l sūpt⁹ q̄ expēdit̄ in cena siue obsonio. Et ē obsono nas neu. Et fm̄ antiquos iuenit̄ obsonoz naris depo. in eodē sensu. Itē inuenit̄ obsono nas. i. s; sonare: z tūc componit ab ob z sono nas: z cor. so. s; q̄n̄ cōponit a somn⁹ pdu. so: qz subtrahit̄ m. vñ vsus: Obsonoceno: tñ obsono de sono fert̄.
- O**bstetrix. ex ob stera cōponit h̄ obstetrix tric. i. feminina q̄ sterā tractat. s; q̄ colligit puerū de v̄tre procedentē. vel deriuat̄ ab obsto stas: vnde obstetrix q̄si obstatrix: qz ob
- stat parturiēti. z cor. nālīe ste. Et inde obstetrico cas. i. obficiū obstetricis exercē. Exo. j. Obstetricadi h̄nt sciaz. vñ obstetricās tis ge. oīs. Job. xxvj. Et obstetricante manu ei⁹ educit⁹ ē coluber tortuosus. z pdu. penul. obstetrico sic iste genitū obstetricis. Obstetricante intellige. i. leniter educēte: z suauiter contractante sine animi turbatione.
- O**bstinatus ta tū in obstino nas vide.
- O**bstinax naxis in obstino nas vide.
- O**bstino. teneo cōponit cū ob: z interposita s dicit̄ obstino nas nauī nare. i. in malo durare facē: z in malo pseuerare intēdere. vñ obstinat⁹ ta tū. i. in malo indurat⁹: obfirmatus v̄l intētus. Et compaf. vnde obstinate aduer. i. in malo pseuerāter vel intēte. vñ inuenit̄ etiā obstinat⁹ in bona parte. i. in bono p̄posito firm⁹ z stabilis. Uñ Ruth. j. Uidens qd̄ obstinato eēt animo.
- O**bstipus. ex ob z stip⁹ cōponit obstipus pa pū. i. inclinat⁹ qz q̄ petit stipē z accipit caput inclinat. vel cōponit ex ob z stipes q̄si s; stipē inclinat⁹. vnde obstipo pas. i. inclinare. Pōt etiā obstipo cōponi ex ob z stipo pas.
- O**bsteti est p̄teritū de obsto stas: z cor. penul.
- O**bsto stas in sto stas vide.
- O**bstrepto pis pui pitū. i. ob vel ostra strepere. Et cōponit ex ob z strepto pis. z cor. stre.
- O**bststringillus. ab obstringo gis dicit̄ h̄ obstringillus gilli quoddā genus calciamēti. Et sunt obstringuli q̄ p̄ plātas cōsuti sunt: z ex superiori pte corrigia strabunt̄ vt stringuntur vnde z nominant̄.
- O**bstrodo dis vide in trudo dis.
- O**bstro. ex ob z stroo struis cōponit obstroo struis. i. contra struere: vel vndiq; obturare: obijcere: impedire: claudere vel abscondere.
- O**btemplo ras in temporo ras vide.
- O**btigi penul. cor. p̄teritū de obtingo gis.
- O**btineo. ex ob z teneo cōponit obtineo nes nui tū. i. impetrare vel acq̄rere. vnde hic obtentus tus. i. impetratio vel acquisitio. z cor. ti obtineo.
- O**btingo. ex ob z tāgo gis cōponit obtingo gis tigi. i. vndiq; vel ostra tāgere vel accidere: s; accidit malū: euenit casus: obtingit sorte: cōtingit facto.
- O**btrodo dis in trudo dis est. z pducit tru.
- O**btuitus. ab obtueoz tueris secūde coniugationis dicitur obtuitus ta tū: sed obtutus ab obtuoz tueris tertie coniugationis deriuatur.
- O**bturo. ab obtūdo dis qd̄ cōponit ex ob z tundo dī obturo ras rati rare. i. claudere vel stipare. vnde obturans tis ge. oīs. Uñ p̄pheta: Sicut aspidis surde z obturātis aures suas. i. claudētis. z obturat⁹ ta tū. z pducit tu. Uñ in Aurora dicit̄: Lex ait ora boni non obtures operātū. Uñ in Prover. xxi. ca. Qui obturat aures suas ad clamorem pauperū penl. produci debet.
- O**btusus sa sum in tundo est.
- O**btutus ta tū in obtuitus vide.
- O**buersoz. ex ob z verso sas componit obuersoz obuersari id est conuersari.
- O**buio. ex ob z vio vias componit obuio obuias id est esse obuium vel alicui in via contraire. vnde obuitus uia. uia. Inde obuie aduerbiū: pro quo sepe ponitur obuiam aduerbialiter. quādoq; loco aduerbij loci. q̄n̄q; loco aduerbij qualitatis.
- O**bumbro. ex ob z vmbro bras cōponit obumbro bras. i. vndiq; vmbzare vel refrigerare. Uñ angelus Luce. ij. ad Mariā virginē ait: Virtus altissimi obumbrabit tibi. vt dicit quedam glo. Virtus altissimi obumbrabit tibi: p̄ce de v̄traq; natura saluatoris intelligi: quia vmbra a lumine z corpore obiecto solet formari. z virgo sicut z purus homo plenitudinē diuinitatis capere nequibat: s; virtus altissimi obumbrabat: dū incorporea lux diuinitatis corpus in ea suscepit humanitatis: vt sic possz deum pati. Et extrahitur hec glosa ex verbis Gregorij qui in. xvij. libro Moralij super illud Job. xxvij. Tolle eū ventus vrens.

Seco dicit: Per vmbra tōis vocabulū incarnādi dei vtraq; potuit natura signari. vñ enī a lumine formaē z corpore. Dñs aut p diuinitatē lumē est: q̄ mediāte aīa in eius vte ro fieri dignatus est p humanitatē corpus: qz q̄ lumē in corporeū in eius erat vtero corporandū: ei quē incorporeū accepit ad corpus dñ: Uirt⁹ altissimi obumbrabit tibi. i. corp⁹ in te humanitatis accipiet incorporeū lumē diuinitatis. Itē Greg. tractās illud Job. xl. Sub vmbra dormit sic ait: Quia vmbra nō aliter exprimit nisi p lumē z corp⁹ virtus ei altissimi obumbravit: qz in eius vtero lux icorpoorea corpus sumpfit: ex q̄ videlicet obumbratione omne in se refrigeriū mentis accepit.

D ante E

Occalio: ex ob z calleo les cōponit occalio les lui mutata b in c. z est occallere obdurare indurare vñ callū facere: vt vulnus occallescit qum incipit sanari. vñ occallesco scis verbū frequentatiuū.

Occano: ex ob z cano nis dñ occano nis nui: z est idē qd̄ occano nis: z cor. ca.

Occasio: ab occido dis occasum dñ hec occasio fionis. i. facultas copia ptās dditio tps locus casus vel fortuna: z et p causa ponit.

Occasus sus sui. i. occidēs: ab occidēte ibi sole: Propheta: A solis ortu vsq; ad occasū. Itē occasus dñ obit⁹ enerfio occasio vel dies suprema. Et deriuat ab occido cidis.

Occanides de nomē patronomicū: in oceanus vide.

Oceanus: ab ocis. i. velox deriuat oceanus anti: qz velox est vel oceanus dñ a celo vt deriuatō sumat a media syllaba qz oceanū. i. mare magnā similitudinē hz cū celo in colore. vñ ocean⁹ na nū: z h oceanides de. i. filius vel nepos oceani. vñ h oceanis dis: filia vel neptis oceani fm̄ Dug. vñ fm̄ Pap. Oceanū greci z latini ideo noīant: qz in circuli mō ambiat orbem: sicut a celeritate qz ocius currat. z cor. penul. vñ Theodolus: Sol petit oceanū: frigus succedit opaci. Et scias qz oia maria cōtinuant ad oceanū: vt dixi in mare.

Occoco cas: in ceco cas vide.

Occento tas. i. frequent occinere: ab occino nis centum centi format.

Occidens: ab occido dis dñ h occidens tis. vbi sol occidit. vñ h z h occidētalīs z h le: res occidētis vel ptinēs ad occidētē fm̄ Dug. Pap. vñ sic dicit: occidēs dicit⁹ qz diē facit occidē. abscōdit. n. lumē mūdo: z tenebras supinducit

Occidentalis in occidens vide.

Occido: ex ob z cado dis cōponit accidō dis di accasus occidere. i. extra vel simul cadere vel mori. z cor. ci in pñti z i pterito: z sic sumit Eccle. i. Oriē sol z occidit. z ab aplo: Sol nō occidat sup iracūdiā vram. z inde occiduis dua dñ. i. cadēs. Itē occido dis di cīsum: z tūc pducit ci vbi qz z cōponit ex ob z cedo dis cecidi: z sic sumit Sapi. i. Os qd̄ mentis occidit aīam. vñ in Hrecifino dñ: Occido perimo: sed denotat occido labor.

Occiduo in occido dis est.

Occino nis nui centū: ex ob z cano nis. z ē occinere canere vel extra vel vndiq; canere: vel occinere vel occantare: vel in fame carmen cū certo noīe dicere. Dicit etia occano nis nui p eodē. z corripit ci.

Occipitū in occiput est.

Occiput pitis: posterior ps capitis dñ. vñ in Hrecifino dñ: Sinciput anterior ps capitis dñ esse. Occiput ac ptē designat posteriorē. Et ab occiput dñ h occipitū tij idem qd̄

Occiput. vide in caput.

Occo cas caui. i. secare scindē truncare: vñ semina terre opire pprie qd̄ occare est qum rustici aratiōe z satione facta dimissis bobus grandes glebas cedūt: z liganib⁹ frāgūt z dñ occare q̄si occecare: qz opiat semina: z tūc est occatō q̄si occecatio: sed ponit p scindere vel secare vel truncare sicut dixi. vñ versus: Loto colū baiulat: lathesis trahit: atropos occupat. z inde occa ce: quoddā instrumētū ad

terrā scindendā sicut rastrū. Occo cōponit vt exocco cas i. valde occare: reocco cas. i. iterū occare. Et est actiuū cū suis cōpositis.

Occullo lis lui cultū. i. abscondere tegere claudere vñ celare z cōponit ex ob z colo lis: Qui. in prima epi. Ossa rumo fas oculit herba domos. z ab vltimo supi. occultu u in o fit occulto tas. i. frequent occulere: verbū frequen. Item ab oculo lis dñ occultus ta tū. i. absconsus tect⁹ vel clausus: z cōparat occultus tior simus. z pducit primā positione. vñ Horatius in prima epi. Occultū visus decurrit piscis ad hamū.

Occultus ta tū in oculo lis vide.

Occubo bis z occubo bas: in cūbo bis est.

Occupatio est qd̄a color rhetoricus. vide in quarta pte in ca. de coloribus rhetoricis.

Occupo: ex ob z capio cōponit occupo pas pati pare. i. inuadere: q̄si ex improviso vel ante capere. z inde cōponit poccupo pas. i. ante occupare. Itē exocco pas. i. impedire. z corripit ci.

Occurso fas verbū frequentatiuū. z format ab vltimo supi no de occurro ris sum cursu: u in o fit occurso fas. i. frequenter occurrere.

Ocellus li dimi. paruus ocul⁹. z cor. primā. vide in auroza: Spōsa colūbinis sine felle potit ocellis. z scribit p vñ c.

Ociabundus in ociū est.

Ocima: ab ocis qd̄ est velox dñ hec ocima me: vehiculū velox. z pducit ci.

Ociolū li: penul. cor. parūū ociū.

Ocior aris in ociū vide.

Ociosus sa sum in ociū est.

Ocis grece: velox latine: z cōparat cioz simus. Et scias qz vt dicit Dug. antiqui dicebant ocus oca ocuz. i. velox. ocis grece: z inde ocioz cissimus: sed ocus mō nō est in vsu. z iō ocis grecū subdit loco positui. z dñ ocis cioz cissimus vñ ocius cissime.

Ocitabulū quoddā pondus est habens dragmas sedecim: scrupulos quadragintaquinq;

Ocissimus in ocis est.

Ociū cij. i. quies vel securitas: sed ociū corpis est quies animi. vñ ociosus sa sū. i. q̄etus: secur⁹: ocio vacans: ocio plenus nil opans: vel inutilis. vñ verbū dñ ociosū. i. inutile qd̄ sine cā z vtilitate dñ: z cōparat ociosus fioz simus. vñ ociose sius sine aduer. z ociositas tatis. Item ab ociū dñ ocioz aris. i. ocio vacare. vñ ociabund⁹ da dñ: ociosus vel filis ociati: z o añ c pducit. vñ dicit magister bñ. loquē de prima syllaba: D ante c pducit alia lra nō pcedente: vt ociū. vñ et ex h patet fm̄ pdictā regulā: qz ociū scribit p c z qz prima pducit patet et p Quidiū dicentē: Ocia si tollas pire cupidinis arcus. Et nota qz verbū ociosum fm̄ Grego. est qd̄ aut vtilitate rectitudinis aut rōne iuste necessitatis caret. Bernardus aut sic dicit: Omnū aut z tentationū z cogitationū malozū z inutiliū sentina ocioz dñ Sūma enī mētis malicia est ociū merces. Nūq; ocio sus sit seruus dei q̄uis ad deū feriat⁹ fit. ociosum nō est vacare deo: imo negociū negocioz est hoc qz quicūq; in cella nō agit fideliter z feruent qd̄cūq; agat qd̄ ppter h nō agat. s. vt deo seruiat in eo qd̄ agit ocia vbi p vitado ocio ocia sectari ridiculū est. Ociosum aut est qd̄ vel nullā hz vtilitatē vel vtilitatis intentionē. Nō ea die bonus cellita se vixisse d̄z estimare: in q̄ nil se eozū egisse recolit ppter q̄ in cella viuūt. Quicris qd̄ agas: in quo te occupes

Primū extra quotidianū orationū sacrificiū vel lectiōis studiū quotidiane scia discussione emēdationi cōpositioni ps sua diei neganda nō est. Nā sicut dicit Basili⁹ i tertia hera. Pars modica tps fenerata vñ furata deo: nō solū ipsa nō depit: sed cū magnis ab eo repēdit incrementis. vide in scandalū z in cella z in nuga.

Ocius aduerbiū. i. velocius celeriter vel statim.

Ocrea: a crus deriuat hec ocrea cree: z sunt ocree tibi alia calciamenta que suras tegunt: sic dicta quia crura tegant

- vñ ocreatus ta tū: q̄ ocreas bz. z sūt ocree siue d̄ ferro siue de corio sunt. q̄ aut̄ d̄ ocrea q̄si oculēs crus. i. tegēs etby mo. est. Itē ab ocrea d̄ ocreo as. i. calciare ocreis. Et cōponit̄ cū ex z d̄ exocreo as. i. ocreas extrahere. Inocreo as. i. ocreas induere. z est actiuū cū oibus suis cōpositis.
- Ocreo as: in ocrea cree est.
- Octauus ab octo d̄ octauus ua uū. vñ h̄ octaua ue. i. octaua dies alicuius festiuitatis: z octen⁹ na nū. z octonari⁹ ria rii: z h̄ octenarius rij.
- Octies aduer. i. octo vicibus: ab octo d̄.
- Octingenti te ta. i. octies centū. z cōponit̄ ab octo z centū z mutat̄ c in g antecedit̄. nā si nō antecedit n nō mutat̄ c: vt ducenti tricenti: vt dixi in nōgenti.
- Octo indeclina. vide in ogdo z in octauus.
- Octoginta. i. octies decē oīs ge. numeri pluralis z indecli. z cōponit̄ ab octo z gentos q̄d est decem.
- October bzis: q̄dā mēsis octau⁹ ab imbre. i. a martio i quo s. martio abūdāt imbres siue pluuie. vñ cōponit̄ ab octo z imber. vñ h̄ z h̄ octobris z h̄ bre. z vt dicūt q̄dā d̄z scribi p̄ o in sc̄da syllaba: q̄ cōponit̄ ab octo. Alij dicūt q̄ d̄z scribi p̄ u: q̄ mutat̄ o in u in cōpōne cā euphōnie. Et ē ēt regula apud versificatores q̄ u añ b in media syllaba breuiat̄ vt coluber z lugubris: p̄ter octuber saluber anubis i. sine nube. Et h̄ ēt vult magister z bñ. Tñ velle suū cuiq̄ est: nec voto viuūt vno. q̄ fm̄ illud poeticū: Pectoribus mores tot sunt quot in orbe figure.
- Octuplo. octo cōponit̄ cū plica z d̄ octuplus pla plū. vnde octuplo plas. i. octuplū facere: octies multiplicare. z cor. naturaliter tu.
- Octussis. as assis cōponit̄ cū octo z d̄ h̄ octussis. i. octo assis vel p̄ciū octo assiu. vñ Hora. i. fmo. Quātī empti puo quātī ḡ octussibus heu. De h̄ ēt vide in as assis.
- Oculatus: ab ocul⁹ d̄ oculatus ta tū: z oculus lea leū i eodē sensu. i. plen⁹ oculis: z cōparat̄ oculosus sior sim⁹. Itē inuenit̄ oculissim⁹ ma mū: q̄ plen⁹ est oculis vel q̄ frequēt̄ aspiciūt ab oculis: sicut dicūt q̄dā: Ostiū amice tue oculissimū ē: eo q̄ oculi tui sp̄ aspiciūt in illud. vñ Plautus: Dic primū illud ostiū oculissimū salue. Itē oculat⁹ inuenit̄ in alio sensu. i. manifest⁹ aptus vel acut⁹: vt fidel oculata. i. manifesta z apta. i. q̄ oculis habet̄.
- Oculo las: in oculus est.
- Oculissimus ma mū: in oculatus exponit̄.
- Oculus ab oculo lis q̄d est abscondo d̄ h̄ oculus li: vñ Jfi dō. ix. etbymo. Oculi dicti sunt q̄z eos cilioz tegmina occultant: nequa incidētis iniurie offēsiōe ledant̄: siue q̄ occultū lumē h̄nt. i. secretū vel intus repositū. Di iter oēs sensus viciniōres animi existūt: In oculis enī oē mentis indicū est: vel animi p̄turbatio vel hilaritas in oculis apparet. vñ oculo las: vt Deus oculauit istū. i. dedit ei oculos. Et cōponit̄ vt exoculo las. i. oculos extrahere. Et cor. primā oculus z ab eo deriuata. vñ Qui. in epist. Inuitis oculis h̄ mea v̄ba leges. Itē ab oculo d̄ oculosus sa sū: i. plen⁹ oculis. Et scias q̄ Basili⁹ dicit in hexameron sua omelia. ix. Reuera omniū causarū difficillimū est se ipsū cognoscere. Nō enī sol⁹ oculus ea q̄ extrinsec⁹ habētur inspiciēs seipsū valet intueri: sed ēt mens ipsa satis acute aliena delicta cōtēplans: tardior est erga suoꝝ cognitiōne vitioꝝ. Sicut enī Aristo. dicit: q̄ ocul⁹ est in corpe intellectus est in aīa. z vt dicit Auicē. Si motus oculi est leuis significabit caliditatē cōplexionis: si grauis frigiditātē. vide in curiosus.
- Odi preteritū in odio dis exponit̄.
- Odibilis in odio dis est.
- Odio dis diui ditū. i. odio h̄re. vñ p̄ph̄ta: O diui ecclesiaz malignantiū. vñ odi odisti odit osuz v̄bū defectiuū in eodē sensu. vñ p̄ph̄ta: Perfecto odio oderā illos. Itē Amos v. Odi z pieci festiuitates v̄ras. Et h̄z tñ p̄teritū z ea que formant̄ a p̄terito: accipit̄ tñ z in sensu p̄ntis z in sensu p̄teriti. vnde inuenit̄ copulatū cū p̄ntis t̄pis v̄bo. Et sunt q̄tuor verba q̄ gerūt in p̄terito sensu p̄ntis z p̄teriti t̄pis. i. odi noui cepi z memini sicut dixi i memini. Et ab odio dis d̄ h̄ z h̄ odibilis z h̄ le. i. odio habit⁹ vel habilis: z odiū dij. i. inueterata inimicitia de vltione cogitās. vnde odiosus sa sū: plenus odio v̄l odio habitus: z q̄nq̄s sic t̄ odio habēs: z in eodē sensu d̄ odiosus ca cū. Odi disti odit neutrū est cū suis cōpositis siq̄ bz: z est tertie coniugationis. Odi dis actiuū est cū suis cōpositis. Itē odio disti pdu. primā: sed odio dis cor. primā. z est q̄rte coniugationis. vñ Hora. in epi. Prodigus z stult⁹ donat q̄ spernit z odit. Itē Qui. de arte: Odimus accipitrē q̄z sp̄ viuūt in armis. vñ quidā: Actiuū sit odit neutrū pdu. odit. Et scias q̄ odis olim faciebat futurū indicatiui in bo. vñ in puer. ca. i. Et imprudentes odibūt sciam. sed mō facti in am vt odiā. vide in eo is.
- Odiolū li: dimi. paruū odiū.
- Odiosus ca cū. i. odiosus. vñ odiosice aduer. i. odiose. vnde in odio dis.
- Odiosus sa sum in odio dis est.
- Odiū dij: in odio dis est.
- Odolla le: quidam locus est.
- Odoz: ab aere d̄ hic odor vel odos: q̄z tractu aeris sentit̄. d̄ odor. p̄p̄ie de bono. vñ odorus ra rū. i. odore plen⁹. q̄d ex se mittit odore: vt flos thus pomū. vñ odore aduerbiū. Odoz cōponit̄ vt odorifer ra rū: q̄d odore fert: z odoriferus qua quū penul. cor. q̄ odore sequit̄ vt canis. Et h̄z hec noīa. i. odoriferū odoratū z odoriferus ita distinguant̄ vt odorū dicat̄ q̄d ex se emittit vt flos. Itē z odoriferū odoratū q̄d ore receptū est: vel q̄d odore percipit: vel odore aliunde accipit. z odoriferus q̄d odore sequit̄: vt canis. Confundunt̄ tñ hec vocabula apud auctores z pro se inuicē posita inueniunt̄. Et scias q̄ quedam noīa faciunt̄ n̄t̄n in oz vel os: vt patet in his versib⁹: Bis duo sunt oz z os casus retinentia rectos. Arbor odorosa bor: his sociat̄ honoz.
- Odozabilis: ab odoroz ras d̄ hic z hec odorabilis z hocle q̄d aptū est ad odorandū. vñ odorabiliter aduerbiū.
- Odozatus in odoroz ras vide.
- Odozculus li: dimi. paruus odor.
- Odozia: ab odoroz ra rū d̄ h̄ odozia rie: dea que odorib⁹ putabat̄ p̄esse: z p̄ ipso odore inuenit̄. Plautus in amphitrione: Odozia afficit plures filios.
- Odozifer ra rū penul. cor. in odor est.
- Odoziferus qua quū: in odor vide.
- Odozoz: ab odor d̄ odoroz ras: z odoroz raris in deponenti gene. vnde in Sen. Odozatus est v̄sis odorem suauitatis z ponuntur in eodem sensu. i. odorem percipere vel odorem accipere vel olfacere. vñ odorozatus tus tui. i. actus vel passio odorandi. z d̄ odorozatus quasi odoris aeris tact⁹ vel tractus: z est etbymo. z inde odorabilis le: z odorabiliter aduerbiū: z hec odorozantia tie. Odozoz ras actiuū est cū oibus suis cōpositis siqua bz: z pdu. do. sed odoroz d̄ depo. cū suis cōpositis.

- Oda grece: latine d̄ laus: z oda d̄ cant⁹: z oda finis: z oda via. Dine quidā liber Dozatiij. titulat̄ liber odarū. i. cantū vel laudū: q̄z ibi laudare itendit: z qlibet eius distinctio d̄ oda: quasi laus vel cantus.
- Odenta d̄ dens.
- Odeporic⁹ ca cū. i. demerari⁹ vel itinerarius vel viatorius sed odeporiū d̄ laus cantilene.
- Oenoserū. oenos q̄d est vinū cōponit̄ cū foros q̄d est ferre z d̄ hoc oenoserū ri: vas vinariū aptū ad ferendū vinum fm̄ Dug.
- Oenos grece: latine d̄ vinum.
- Oestrū tri gene. neutri: quoddā genus muscarū. i. asilus vel tabanus. z d̄ grece a sono que facit: z ita oestrū nomen est grecū z ficticiū. oestrum q̄nq̄s ponitur pro sapientia

vel spu poetico: qz sicut oestru aialia mouet z pungit ita
e spu poeta. Statius thebaidos: Tempus erit cu lauris
gero tua fortior oestro facta canam.

D ante **S**

Offella le: dimi. de offa. est pua offa: z subtrahit ab offella
vnum f qnqz in metro vt possit prima breuiari sicut dicit
Dug. Et sic videt velle hug. qz offella debeat scribi p ge
minu ff: lz vnu aliqn subtrahat ca metri. Sz mgr z bn di
ct simplr qz offella cor. prima. Itē Pap. dicit: Offa gemi
nat ff: facit tñ diminiuu nō geminata f: ofella: qz in di
minutiōe multa mutant. vñ qdā: Dec est excepta quam
gusto libenter ofella.

Offa: sans cōponit cū ob z dñhec offa fe: frustu panis hu
mectati: qñ obfans. i. tra fantē qz noceat fanti: qz os im
pleat: Daniel. xiiij. Offensa picis. vñ vñus: Offa nocet fan
ted pdest esurienti. vñ h offarius ri. i. coqu: z offatim
i. pculatim: z offat ta tū. i. pculat vel cōminut. Et vt
dicit differētia est inter offaz z vipā. vipa enī pprie fit in
vino. vñ dñ vipa qñ panis in vino: offa in alijs liquorib.

Offarius ri in offa est.

Offatim aduerbiū in offa est.

Offatus ta tum: in offa est.

Offendix: ab offendo dis dñ h offendix cis. i. nod: z pprie
q restringit z remittit vel quo liber ligat.

Offendo dis: o in i offendi: z do in sum offensuz. z est offen
dere aliquē facere irasēi vel inuenire. Quin enī ad lapidē
offendim illū inuenim. z ide h offensio onis. z h offen
sa se. i. culpa foret factū: z h offēdiculū li illud idē. i. culpa
vel id ad qd pedē offendim vel obex: vel impedimentū.

Offensa se: in offendo dis est.

Offensaculū in offenso sas vide.

Offēdo ab offēdo dis vl ab offensus sa sū offēñ addita o fit
h offensio onis. i. culpa forefactū vel offensa. z est se. ge.

Offensucula le: dimi. parua offensio.

Offenso: ab offendo dis di sū su: u in o fit offenso sas vbyz
frequē. vñ h offensaculū li. i. scandalū vel ira vel impedi
mentū. Itē ab offendo dis dñ offensus sa suz. Et cōponit
vt in offensus sa sum. i. nō offensus.

Offensus in offensio sas vide.

Offēda: ab offero dñ h offerēda de. i. antiphona q canit
qu oblatō dz celebrari. Itē offerēda dñ. i. dign offerri

Offero fers obtuli latū. vñ h oblatio onis: ex ob z fero. vt
de in fero.

Offertel dicendū est: nō offerretel: vt in ferret dixi.

Offertoriū rij. i. oblatio qñ pferū: qz pmo loco fit oblatio
z postea sacrificiū. z offertoriū dñ locus vbi reponuntur
vel vbi fuit oblatiōes. z cōponit ex ob z fertū ti: qd ē ob
latio quedā. vel pōt deriuari ab offero offers.

Officina fm Papi. officine dicunt loca vbi sunt officia. z
pducit fi.

Officio ficis. ex ob z facio componit. i. noceo. vide et in fas
cio facis.

Officiū: ab officio fic. i. noceo dñ h officiiū cij. i. ministeriū
vel bnficiū p trarū: qz minime nocet: vel officiiū qñ effi
ciū ab efficiendo. vñ officiosus sa sū. i. sedulus vel officio
intentus: z cōparat. vñ h officiositas tatis.

Offirmo mas: in firmus est.

Offula le: diminiuu parua offa.

Offundo dis: in fundo dis vide.

Ofimacus ci scribit p f in scōa lra in Papi. z cor. penul. Et
est ofimacus quoddā aial qd pugnat tra serpentem: de
quo habet Leuiti. xi. z cōponit ab ofis qd est serpens: z
machos vel machia qd est pugna.

Ofiophage ps ethiopū dicta qz serpētes comedat. ofis enī
grece coluber fage vl fagin comedere fm Pa. z pdu. gi.

Ofis vel ofi grece: latine dñ serpens: z scribit i Papi. pf z et
p pb. Pp enī scribit in grecis dictiōib: sed in latinis f.

Ofites. Ofis grece: latine dñ serpens. vñ h ofites tis: qdā par
uus serpens multas z paruas habēs maculas: z vt dicunt

stellio ē. vñ Lucan: Quā pñis pictus maculis thabanus
ofites. vñ z quidā lapis serpentū maculis filis dicitur est
ofites. Itē ob ofi qdā heretici dicit sūt ofite: qñ serpētini
qz colūt serpentē dicentes ipsū in paradisu induxisse veri
tatis cognitionē.

Osiulcus: ab ofi qd est serpens dñ h osiulcus ci. i. serpētini
sic dicitur fuit Esculapi q in specie serpētis colebat apud
romanos: z cinctus serpēte trāslat fuit in celū. vñ dñ ofi
ulcus qñ serpentis custos: vel osiulcus dñ qñ serpens lo
quēs. Legit enī in fabulis poetarū qz qdā serpens locut
est cū Ope vxore Saturni: z eā docuit vsū seminandi. Et
p hūc volūt qdā intelligere serpentē qui Euā decepit: qz
postqz peccauit sine agricultura viuere nō potuit.

Osi grece: latine dñ aurum.

Osiy interpretat discaiciatus. Fuit enī fili Dely elect in
ministeriū sacerdotij: cuius amissio nē suo expressit voca
bulo. Itē enī discaiciat interpretat: vt ei noie veteris te
stamēti sacerdotiū iudaico populo significaret ablatū.

D ante **S**

Ogdo dicit grece octo. vñ h ogdoas ogdoadis. i. octo vel
octenarius: z apud nos hi z be z h octo indeclinabile: et
positis p gd.

Ogdoas adis penul. cor. in ogdo vide.

Ogganio in ganio nis exponit.

D ante **L**

Olar: ab oleo les dñ olar lacis ge. ois. i. olitus vel q assidue
olet: z coparat olax cioz simus. vñ olaciter eius sine ad
uerbiū: z h olacitas tatis.

Olda interpretat distinctio siue diuerticulū.

Olea lee dñ fruct olite: vel ipsa arbor oliue. vel fm Isidor
Olea ipsa arbor est: fruct olita: succ oleū. vide inolino.

Oleaginus: ab olea dñ oleaginus na nū. i. de olea existens:
vel ad oleam ptinens. z cor. gi.

Oleariū arij: ab olea dñ h oleariū rij: vas vbi oleū reponit:
z olearius ria riū.

Oleaster stri mas. ge. i. siluestris oliua vl olea. z vt dicit Isi
dorus: Oleaster dñ qz fit folijs oliue filis: sed latioribus:
arbor inculta z siluestris amara atqz infructuosa: cui in
sertus oliue ramus vim mutat radice: z vertit in ppriaz
qlitatē. Et scias qz noia arbor sunt se ge. qz nam mris in
suis fructib imitat: sed oleaster fuit mas. ge. qz nō dicit
qum fit ppriū sue gentis dñcipere. i. oliuarū. z dñ oleaster
ab olea.

Olefacio. i. olere facio. z cōponit a facio z oleo les.

Olesio fis. i. fetere vel incipere fetere. z cōponit ab oleo les
z fio fis.

Oleo les lui vel leui litū vel letū lere. i. fetere. Oleo cōponit
cū ad z dñ adoleo les leui vel lui letū vel litū: pro quo vti
mur adultū. i. cremare vel cōburere vel incendere. vel dñ
adolere. i. crescere. Itē cōponit cū ab z dñ aboleo les leui
vel lui letū vel litū. i. delere. Itē cū ex z dñ exoleo les leui
vel lui letū vel litū. i. excrecere. vñ exolet ta tū. Itē cū in
z dñ inoleo les leui vel lui letū vel litū: z est inolere cresce
re. vñ inolitus ta tū. Itē cū p z dñ poleo les leui vel lui letū
vel litū. i. valde olere. Itē cū ab z interposita s dñ abso
leo les. inde absoletus ta tū. Itē cōponit cū re z interpo
sita d dñ redoleo les. Itē cū sub z dñ suboleo les leui vel
lui letū vel litū. i. succrescere. vñ h soboles. Oleo facit pte
ritū in leui vel in lui: z supinū in letū vel in litū: filr z oia
cōposita ab eo: qñuis qdā frequēti faciāt in leui qz in lui
Itē oleo neutru est cū oibus suis cōpositis: pter adoleo
p cremare: z aboleo les: q sūt actiua fm Hug. De h et sen
tit magister z bn dices: Oleo les facit oleū: z fm h facit
oletū. z olui: z fm h facit olitū. z vtrūqz pteritū z supinū
retinet cū suis cōpositis. Cū vno tñ syncopat: vt adultuz
p adolitū. vñ adult pncipiū passiu p adolitus. platum
reperit. Quidā tñ dicit qz adoleo qñ significat crescere
facit adoleui adultū. Palscianus ait in. ix. libro proba

- q̄ in vtracq̄ significatione h̄ vtrunq̄ supinū. s. adultū vel
 adolitū: z h̄ teneas. Et scias q̄ redolere d̄r t̄n̄ de bono
 odore: olere v̄o de malo s̄m̄ Dugu. Sed Papias magis
 ampliat eius significationē. dicit enī Olet res valde ma
 le vel bone: redolēt n̄n̄ bone z cor. o. v̄n̄ quidā: Nō redol
 let sed olet piscis biduanus z hospes. Inuenit̄ ēt olo lis
 tertie coniugationis s̄m̄ antiquos.
- Oleomella.** oleo cōponit̄ cū mel: z d̄r h̄ oleomella le: q̄dam
 arbor sic dicta: q̄ ex eius trunco oleū defluat i crassitudine
 mellis sapore suauī.
- Olerinus** na nū penul. pdu. i. olus vel de olere existēs. z d̄r
 ab olus.
- Oleroras:** ab oleo les d̄r oleroras. i. plantare olera vel oler
 ribus vti. Et cōponit̄ vt de oleroras: ex oleroras. i. valde
 deolerare vel olera auferre. Et est neutriū cū oibus suis cō
 positis: z cor. le.
- Oletū:** ab oleo les d̄r h̄ oletū ti. fetor vel locus vbi frequēt
 mingit̄ q̄ grauit̄ fetet: z ponit̄ p̄ q̄libz re fetida. Inuenit̄
 ēt olet̄ ta tū. i. fetid̄. Et cōponit̄ vt exoletus ta tū.
- Oleū vel oliuū** s̄m̄ Dug. p̄ eodē accipit̄. i. p̄ liquore oliue.
 z vt dicit̄: oleū si quis inter aquas mersus ex ore emiserit
 clarioza facit ea q̄ p̄fundi tegunt̄ occulto. nā eī nā h̄z vt
 ciphos d̄iat: lumini fomentū prebeat: z lassus longo it̄
 nere corp̄ dū eo victus fuerit: pristinae sanitati restituat.
- Olfacio cis.** olefacio syncopaf: z d̄r olfacio cis. i. olefacio
 vel olfacio. i. odoro.
- Olfactoriolū** li: diminutiū in olfactoriū est.
- Olfactoriū:** ab olfacio d̄r h̄ olfactoriū rij. v̄n̄ h̄ olfactoriolū
 li: di. vas vnguetariū muliebze i quo odoramenta gestāt.
- Olfactus:** ab olfacio cis d̄r olfactus ta tū. i. odoratus ta tū:
 z hinc olfactus tuis tui p̄ odoratu.
- Olidus:** ab oleo les d̄r olid̄ da dū. i. fetid̄: z cōparaf olid̄
 dioz s̄m̄. v̄n̄ olidus d̄tis sine aduer. z h̄ oliditas tatis.
- Olibanus.** i. albū incensū: penul. cor.
- Olim** aliq̄n̄ p̄teritū figt. i. quōdā vel antea. aliq̄n̄ olim z de
 p̄terito z de futuro d̄r: sicut aliq̄n̄ q̄n̄ vnq̄ s̄m̄ Papias
 z p̄ducit o.
- Olimpias adis:** ab olimp̄ d̄r olimpias adis: z h̄ olimpica
 ce in eodē sensu: festū vel solēnis lud̄ q̄ vel q̄ fiebat ad
 honozē Jouis semel p̄ quinquēniū ne si vltorius p̄tende
 ret in negligentia z obliuionē corrueret: vel si circa quin
 quēniū celebraret: expense nimietas eos ḡuaret. In ipsa
 celebratione lex talis erat q̄ q̄cūq̄ victor existeret ibi in
 aliquo ludo: haberet q̄d̄cūq̄ munus vellet requirere. v̄n̄
 inuenit̄ in rhetorica: Ut quicumq̄ thyrannū interficeret
 olimpicoz: premiū acciperet. Et hinc olimpicus ca cum:
 z olimpiacus ca cū: penul. cor.
- Olimpicus** in olympus est: z cor. pi.
- Olimpius** pia piū: in olympus est.
- Olimpus.** olon q̄d̄ est totū cōponit̄ cū lartipas q̄d̄ est lux v̄l
 ignis: z d̄r hic olympus pi quidā mons q̄si ololampus. i.
 totus lucēs: qz est q̄si celū altitudine sua. v̄n̄ z sepe ponit̄
 p̄ celo. v̄n̄ olympus pia piū: z olympic̄ ca cū: z h̄ olympū
 i. mons vel oppidū. v̄n̄ h̄ olimpica pice. Et s̄m̄ quendam
 poetā olympus excedit nubes. vide in mons.
- Oliopomenon.** vide in q̄rta pte de coloribus rhetoricis.
- Olitor.** ab olus d̄r olitor toris. i. hortolantis. s. olerū custos.
 Olitor ēt d̄r fumaris q̄ portat simū: z cor. li.
- Oliua** ue d̄r ab oseon q̄d̄ greci dicūt oliuā. inde h̄ olea lee:
 z ab istis h̄ oliuū vel oleū. Oliua arbor: olea fructus: oleū
 vel oliuū liquor. Bacca fructus: sed h̄ pprietas corripit̄
 sepe. Quidā dicūt olea vel oliua arbor. Ab oliua d̄r h̄ oli
 uetū ueti: z hoc oliuariū uarij: locus vbi oliue crescūt: z h̄
 z h̄ oluaris z h̄ re: ad oliuā p̄tinens. z p̄ducit li oliua.
- Oliuaris** in oliua est expositū.
- Oliuetū** in mons est expositū.
- Oliuifer** ra rū penul. cor. i. ferēs oliuas: ex oliue z fero fers
 cōponitur.
- Oliuum** ui: in oleum est.
- Olla:** ab oleo les d̄r h̄ olla le: qz diu feruet imissū odorē. vel
- olla d̄r a bullio lis: q̄si bolla: qz bulliet in ipsa aqua igne
 supposito. v̄n̄ h̄ ollarius rij q̄ facit ollas. Et cōponit̄ vt
 lifer fera ferum: q̄ fert ollas vel apponat.
- Ollifer** fera ferū: in olla vide.
- Ollula** le: diminutiū parua olla.
- Olocarpaniū.** Olon cōponit̄ cū carpos q̄d̄ est fructus z cū
 h̄ olocarpaniū panij. i. totus fructus z cor. pa.
- Olocustomata** matis generis neutri idē q̄d̄ olocastū. z
 pdu. penul. noiatiui. sed cor. penul. gti.
- Olocastū.** olon q̄d̄ est totū cōponit̄ cū caustos q̄d̄ est inel
 sum: z d̄r h̄ olocastū causti. i. sacrificiū q̄d̄ olim fiebat
 aialibus brutis: q̄si totū: qz totū incendebat z cōburnebat
 tur: z nō comedebat.
- Olofernes** cōponit̄ ab olon q̄d̄ est totū z fero fers z necis
 q̄si ferens oibus necem. v̄n̄ b̄n̄ signat diaboli.
- Olographū:** ab olo q̄d̄ est totū z grauia scriptura cōponit̄
 inde hoc olographū graphi. i. testamentū manu auctoz
 totū scriptū. z cor. gra.
- Olon** grece: latine d̄r totū.
- Olor** grece: latine d̄r totū. v̄n̄ h̄ olor lozis: quedā atis. s. co
 gnus: qz totus plumis sit albus. v̄n̄ Qui. in epi. Ad vada
 Menandri cōcinit albus olor. inde olerinus na nū. Inq̄
 inuenit̄ h̄ olor lozis. i. fetor: z tūc deriuat̄ ab oleo les.
- Olofericus.** Olon. i. totū cōponit̄ cū sericū: z d̄r olofericus
 ca cū. i. totus ex serico. vnde oloferica ce: quedā vestis to
 ta ex serico facta. z corripit ri.
- Olus:** ab alo alis d̄r h̄ ol̄ leris: quedā herba hortulana. Et
 d̄r olus ab alendo: qz p̄mū hoies alebant̄ de olere anq̄
 fruges vel carnes ederent. Olus ēt d̄r cibus inde factus
 z sumitas herbarū.
- Olusculū** culi dimi. puū ol̄: z format̄ ab olus addita cūlū.

paritus: 2 produ. penul. fm comūnem vsūm.
 Omnipotēs: ab oī 2 potēs cōponit hic oīpotens tis: q̄ pōt oīa. f. deus. Vere enī deus oīpotens est: qz pōt q̄cqd vult fieri: vel qz pōt q̄cqd posse ē potētie. Ex quo patet qz de^o nō pōt peccare mentiri vinci vel mori: qz predicta 2 cōn^{tra} fissa posse nō est potētie sed defectus 2 impotentie. Itē oīpotens pōt declinari adiectiue: vt h̄ 2 h̄ 2 h̄ oīpotens. vide hec oīpotentia tie.
 Omnis: ab on qd̄ ē totū dī h̄ 2 h̄ oīs 2 h̄ ne fm quosdē: sed magis videt esse primitiuū. Et p̄inet oē ad multitudine totū ad magnitudinē. Omne singularia oīenta sub noīe cōprehendit cui adiungit distribuendo: sed totū partes singulares oīentas sub noīe cui adiungit cōprehendit: vt totus hō. i. totalitē accept^o. f. cū oībus suis partib^{us}. f. hō 2 quibet ps hoīs. Itē vt dicit quidā oīs in singulari nūme ro ad min^{us} requirit tria supposita: in plurali numero sex. Alij vō dicit qz sufficit qz oīs distribuat p eo qd̄ inuenit vñ si inuenit duo ea distribuit tñ nec tūc plura req̄rit. vñ Aristō. in elencis: Oēs qd̄ q̄s nouit oīcēs vel inueniens nouit. h̄ oē p duobus tñ distribuit: s̄lt̄ ouenient dī: Da mihi oēm denariū quem habes in marsupio: esto qz nō habeas nisi vnū denariū in bursa. 2 ista opinio magi mi^{hi} placet. Itē scias qz oīs facit actiū pluralē i es vel in is: vt oēs vel oīs. Itē nota qz m est de scda syllaba in oīs.
 Omnitēs: ab oī 2 tenēs cōponit h̄ 2 h̄ 2 h̄ oītenēs tis. i. deus q̄ tenet oīa. Et pōt declinari p̄ tria genera: h̄ 2 h̄ 2 h̄ oītenentis tis: 2 h̄ oītenentia tie.
 Omocētis. vide in quarta parte in ca. de tropis.
 Omocetoton est quoddā scema de quo dictū est i quarta parte in ca. de scemate.
 Omocetenton. vide in q̄rta parte in ca. de scemate.
 Omofagia. Omos qd̄ est vnū cōponit cū fagin qd̄ ē comedere: 2 dī h̄ omofagia gie: vna vel silis comestio.
 Omogeneos omogenea neū. i. vni^{us} nature. vide in ethero^{gen} eos.
 Omonymus: Omos qd̄ ē vnū cōponit cū noma qd̄ est nomen. 2 dī omonymus ma mū. i. equiuoc^o: fm dialecticos vñ nōmē principalit̄ ex diuersis unposit. omib^{us} plura significans. vñ h̄ omonyma me. i. equuocatio fm Dug. vñ vt vult Paf. Omonymū est vnū nōmē plura significans qd̄ i pprijs 2 appellatiuis. In pprijs vt pirrh^{us} fili^{us} achil^{is}: 2 pirrh^{us} rex epirrhotarū. In appellatiuis vt nepos fili^{us} filij: 2 nepos luxuriosus. Itē acies ferri oculoꝝ 2 milium.
 Omopafia exponit in q̄rta pte in ca. d̄ colorib^{us} rhetoricis.
 Omopofis exponit in q̄rta pte i ca. de colorib^{us} rhetoric.
 Omos grece latine dī vñ. Itē omos pplus vel os oris.
 Omouision: Omos qd̄ est vnū cōponit cū vsia: qd̄ ē eēntia vel substātia: 2 dī omouision vel omouision. i. vnus eiusdē substātie vñ assilatio. vñ Iesus xps dñs n̄r dicit^{ur} ē omouision. i. vnus eēntie vel substātie cū p̄re. vñ dicit ip̄e i Jo^hanne: Ego 2 p̄r vnū sum^{us}. Itē fm Paf. omouision. i. filis substātie: qz qlis de^o talis imago eius.
 Omofensis exponit in q̄rta pte in ca. de tropis.

ante M

On dī totū vel oē. vñ cōponit hyperion. 2 hinc ē de^o dicit^{ur} est on: qz sup oīa 2 in oībus est. Itē on vel onos grece: latine dī asinus.
 Onager: ab onos vel on grece: qd̄ est asin^{us} latine: 2 ager vel agros qd̄ est ferū vñ agreste: cōponit h̄ onager gri pen^{is}. cor. i. siluestris 2 ferus asinus.
 Oneros: in onus neris vide.
 Onesimus mi: penul. cor. ppriū viri est.
 Onesiphorus: ppriū nōmē viri: 2 cor. penul.
 Onias nie ppriū nomen viri: 2 acuit penul.
 Onica herba aromatica fm Paf. vel sic dī i historijs: Onica dī ostreola pua suaue redolēs: magnitudine humani unguis. vñ 2 onica: qz onix grece: unguis latine dī. ostreola aut̄ est qdā piscis. Alexander aut̄ neq̄ ponit talē ver^{um}

sum: Ungula dat nobis qd̄ onica signat 2 onix.
 Onicinus ni: mas. ge. pe. cor. gen^{us} est lapidis vel metalli fm Paf. 2 est appositua ostructio qum dī Lapis onicin^{us}: 2 ens onix. Pōt declinari ēt mobiliter onicun^{us} cina cinū possessiuū de onix: 2 tūc pdu penul.
 Oniculus li penul. cor. idē lapis qui 2 onix.
 Onicus in onix vide: 2 cor. ni.
 Onyx nycis quedā gēma appellat sic dicta: qz habeat in se p̄mixtū candorē in similitudinē unguis hūam. Onycon enī greci unguē dicit: vñ h̄ onyx^{us} vel onycul^{us} p eodē lapide 2 cor. penul. gti onycis.
 Onocētaurus onus qd̄ ē asin^{us} cōponit cū centaur^{us}: 2 dī h̄ onocētaurus ri: asin^{us} mixt^{us} hoīs nā. i. agrestis dicitur sic qz supior ps sit filis hoī. posterior vero asino: vt dīc Paf.
 Onocrocalus vel onocrocalon dī ab onus qd̄ est asin^{us} qdā am: qz faciē gerat asini. Nā sic dī sculpta facies 2 obducta. vel onocrocalos greci latine longū rostrū dī 2 ē auis filis cigno vt dicit fm Dugu. 2 cor. penul. vñ in Auroza dī: Paf onocrocalus cigno sonitū dat in vndis.
 Onoma. i. nōmē vltima acuta: vide de h̄ ēt in noma.
 Onomatopeia: onoma qd̄ est nōmē cōponit cū poio qd̄ ē fingo: 2 dī h̄ onomatopeia peie. i. ofirmatio vel cōfictio noīs: vt in noīe ficticio. Onomatopeia tñ quicq̄ ita large sumit qz ēt cōprehendit verbi ofirmationes. Et hinc onomatopeius a um ad onomatopeiā p̄tinens: vel plati vel fictū p onomatopeiā fm Dugu. Donatus aut̄ in donato de tropis ita dicit: Onomatopeia est nomen fictū a sono vt tinnitus eris: clangorq̄ tubarū. Heda vō sic dicit: onomatopeia est nomen de sono factū: vt cimbalū tinnicis: clangor tubarū. Et s̄lt̄ pprietas aīaliū: vt rugitus leonis balatus ouis: ruditus asinor^{um}: sibulus serpentū: latratus canū. ceterozūq̄ voces cōfuse animantiū: q̄ in scripturis sc̄tis sepe repiunt. vt in Job. iiii. Rugitus leonis 2 vox leone: 2 furens 2 frendēs sorbet terrā. De hoc ēt dixi in q̄rta pte in ca. de tropis.
 Onus vel on grece: latine dī asinus.
 Onus neris neu. ge. i. sarcina: pondus: 2 cor. penul. gti. vñ h̄ onusculū li: 2 onustus sta stū. i. sarcinatus: 2 onusto stas sarcinare: 2 cōponit vt deonusto stas. i. valde onustare: vel onus auferre. Et est actiuū cū suis cōpositis. Item ab onus dī onerosus sa sum. i. ponderosus. Et a grō onerosi addita tas fit hec onerositas tatis: 2 onero ras. i. grauare onustare: sarcinare. Et cōponit deonero ras: exonero ras. i. valde onerare: vel onus auferre. Et est actiuū cū oībus suis cōpositis. vñ in Breuismo dī: Accusat semp onero: s̄ pondero p̄ter se. Accusat intellige. i. actiuū est: 2 accusatiuū castum regit.

ante P

Opactus ab ops opis qd̄ est terra dī opactus ca cū penul. pdu. i. obscurus: vel viriditate cōdensis. qz aut̄ dī opactus q̄si opus celo: etby. est. 2 cōparat opac^o tior fm^{us}. vñ opacē ci^o fime aduer. 2 h̄ opacitas tati. 2 opaco cas. i. obscurare: cōdensare. Et est actiuū cū suis cōpositis.
 Opalia sunt opis dee festa. q̄ 2 faucia dī: qz fauet frugibus 2 faria ēt vocat^{ur}: qz tūc pucr fari p̄mū 2 loq̄ incipit quz eā attingit: 2 dī ab opis dea.
 Opella ab opa dī h̄ opella le dimi. pua opa vñ domuncula vbi opes vendunt^{ur}: vel vbi officia agunt^{ur} in foro.
 Opera re in opus vide.
 Operculū in operio ris est.
 Operepreciū opa re cōponit cū precii: 2 dī h̄ operepreciū: cij. i. vtilitas vel necessitas: fm Dugu. vel fm Paf. Opepreciū est necessariū: vtile: vel magne opere.
 Opericulū li in operio ris vide.
 Operimen minis ge. neu. i. tegimen ab operio riris dī: 2 pducit ri.
 Operio ris operui opertum operire. i. tegere. vñ opertus tatum: 2 hoc operimen minis tegimen. vñ de hoc operimētum ti: 2 hoc operitorium rij: 2 hoc opericulum li. vide

Numeri. xix. Vas sine opericulo imundum erit. vel sine operculo sine alia litteram: quod dicitur hoc operculum li per syn-
copam. Operio componit ut coopio: Quod ulterius copo-
nit ut discooperio. Item ex ob et pario componitur opio-
ris: optus sum deponentale. i. expectare: et producit prima:
Sed operio passiuum primam corripit sine Dugu. et ut probat
Priscianus opio deponentale componit ex ob et pario. quod
patet per eius participium optus ut dixi in opioris. Et ut dicit
magister et bene: opio quod est passiuum corripit o ante p. unde
Qui. Stantibus extat aquis operit ab equore moto. Idem
facit eius actiuum quod componit ex ob et pario subtracta b.
Depones autem producit o: unde Hora. Nec tardum opio nec pre-
cedentibus iusto. Idem contingit in suo participio ut operiens.
unde Prudentius: Operiens propriis meritis viribus iram.
Propter hoc dicitur multi quod deponens geminat p: ut sit ibi
positio quod mihi non videtur. Sed producit tamen ad differentiam
passivi vel potius necessitate metri: quod sine dubio naturaliter
breuius tamen in passiuo quam in deponenti. Consuevit autem b mu-
tari in p sequente p ut operio. sed in operio et opio abij-
cit sicut in aperio dixi.

Opero ab opus vel opa dicitur opero: raris. i. operando facere:
auxiliari: inuigilari. Et componit ut coopero cooperaris
i. auxiliari: cum alio operari.

Operosus saepe dicitur ab opa: et est oposus laboriosus: intentus:
studiosus. vel dicitur oposus ab ope. i. utilis vel opibus plenus.

Opes: ab ops opis quod est terra derivat hinc opes opis: et plu-
raliter hec opes opum. sed nomen singularis deficit sine vsu.
Et est nomen diuersicinium. i. aliud signat in singulari: et aliud
in plurali. Opis opi opem ope. i. auxiliu: tutela: studi-
um: nisus. sed opes in plurali. i. diuitie. inuenit tamen quicquid in singu-
lari per diuitijs: et in plurali per auxilio. et hinc hinc opes opis
quedam dea quam putabat opibus preesse: et corripit o. unde vsus:
Querit pauper ope: querit avarus opes. Et scias quod ops per
terra hinc nomen in vsu: et interposita i facit genitum opis: et est pri-
mitiuum. Et dicit ops terra: eo quod opem ferat frugibus que
alio nomine dicitur cibeles. Et ut dixi in ops: antiquitus dicebat
hic et hinc ops opis. i. diuites: secundum: opulentus. Et inde
potest componi inops. i. pauper.

Opico ab ops opis quod est terra dicitur opico cas. i. corrodere et
diminuere. quod omnia terra corrodit: et diminuit: unde opico ca-
ci. i. corrodens. unde Iuuenalis ait: Et diuina opici rodeat
carmina mures. Et hinc opici dicuntur balbucientes et ver-
ba quodammodo diminuentes. opicus etiam dicitur quicumque
alterius lingue genus corrumpit.

Opifer ra riu. i. opem ferens: ab opis et fero fers componit: et
corripit penul.

Opifer cis penul. cor. cois ge. i. opem faciens vel ferens ab
opis et facio cis vel fero fers componit. Item opifer cis. i. ar-
tifer perit. s. opus faciens: ab opus et facio cis componit.

Opilio ab oue dicitur hic opilio onis quod ouilio. s. custos vel pa-
stor ouium. et est idem quod ouilio: et produ. o. unde Virgi. in buco-
col. Venit et opilio tarde venire bubulci. Alexander vero
sic dicit: Dux est opilio cui nomen ouile ministrat.

Opimatissimus. ab opimo mas derivat opimatus ta tu. et
comparat opimatus tior sumus. Et sic legunt quidam: Judi. ij.
Ciuitate opimatissimam. i. opulentissimam. Quidam tamen ibi di-
cunt: opinatissimam. i. famosissimam.

Opimatus ta tu: in opimatissimus est.

Opimo mas: in opimus vide.

Opimus. ab ope dicitur opimus ma mi. i. opulentus vel abundans
unde opimo mas maui mare. i. fecundare: opulenter: et produ.
penul. Hora. I epi. Inuidi alteri marcescit rebus opimis.

Opinatissimus ma mi: in opinatus est.

Opinatus ta tu. i. opinione preceptus vel manifestus. Et com-
parat: opinatus tior sumus. unde opinatus tior sumus aduer. et
dicitur ab opinione nomen opinatus. unde sine alia littera Judi. ij. Ci-
uitate opinatissimam. i. famosissimam vel manifestissimam.

Opinax ab opinione dicitur hinc et hinc opinax cis. i. frequenter
opinatus vel manifestus: sicut dicimus lectorem opinacem
esse. i. manifestum omnibus.

Opinio. ab opinor naris dicitur hec opinio onis: putamen vel
suspicio: vel fama: et proprie dicitur dubia. Et est opinio quedam
extranea positio ut vult Arist. in. ij. topicorum. Pap. vero dicit
Opinio rumor: fama nomen: aura popularis. Dic nota quod
sic dicit Bernardus de consideratione: intellectus rationi imitit:
fides auctoritati: opinio sola veri similitudine se tuer. Dicit
illa duo certam veritatem: sed fides clausam inuolutam: intelli-
gentia nudam et manifestam. Leterum opinio certi nihil habet
verum per veri filia querit potius quam apprehendit omnino in his
cauenda est confessio ne aut incertum opinionis fides figat:
aut quod firmum fixumque fidei est: opinio reuocet ad questionem
Et hoc sciendum quod opinio si habet assertionem temeraria est: fides
si habet hesitationem infirma est. Item intellectus si signata fidei
temptet irrumperere reputat effectus et scrutator maiesta-
tis. Multi suam opinionem intellectum putauerunt et errauerunt.
Et quidem opinio potest putari intellectus. Intellectus vero pu-
tari opinio non potest. unde hoc accidit profecto: quod si falli et fal-
lere potest: ille non potest. Aut si potuit falli: intellectus non fuit
sed opinio. Verus nempe intellectus certam habet non modo
veritatem sed etiam noticiam veritatis. Possimus singula hinc
diffinire: Fides est voluntaria quedam et certa prelibatio
necesse pro salute veritatis. Intellectus est rei cuiuscumque in-
uisibilis certa et manifesta noticia: Opinio est quasi per vero
habere aliquid quod falsum esse nescias. Ergo ut dixi fides am-
biguum non habet. fides non est sed opinio: qua distat ab intel-
lectu nempe quod etiam non habet incertum non magisquam intellectus
tamen inuolutum quod non habet intellectus: denique quod intellectus non
est de eo quod ultra querat: aut si est non intellexisti. Nil autem
maluimus scire quam que fide iam scimus nil superit ad bo-
atitudinem: quoniam iam certa sunt nobis erunt eque et nuda
vide in fides. Et scias quod certitudo est declinatio intel-
lectus ad unum.

Opinor naris natus sum opinari. i. putare: existimare: unde hinc
opinatus toris: Et opinatus raris. et hinc et hinc opinabilis
et hinc opinabile: Et hinc opinabilis aduer. et hinc opinabilis
tatis. et componit hinc et hinc inopinabilis et hinc le. et hinc inopin-
abilis aduer. et hinc inopinabilis tatis. Item ab opinor hinc et hinc
et hinc opinans nantis: et produ. pi. unde quidam: Absit opinari pu-
uos peccata lucrari. Et in aurore. unde quod attineat ad ius be-
rodis opinans.

Opinosus. ab opinio dicitur opinosus saepe. i. opinione plenus
preceptus vel precipiens.

Opiparus. ab opipo pas derivat opiparus ra riu. i. elegans
vel abundans. vel componit ab ope et paro as. Et inde opipa-
re aduerbiu. i. eleganter vel abundanter: et cor. pa.

Opipo. ab ope dicitur opipo as aui are. i. nobilitare vel renouare
vel recomponere: aut post planctum in iuuio gaudere.

Opis huius opis: vide in opes.

Opiter huius opitris vel teris. i. iupiter: quasi opis patris. i. auxilii
vel illius de. s. terre: vel opum patris. et tunc componit ab opis et pi-
vel opiter dicitur quasi obiter. i. puer qui natus est post obitum
patris. Idem et posthumus. vel dicitur opiter puer cui auo vivo pater
est mortuus antequam ille puer nasceretur. Et dicitur opiter quod
obpater quod auus in loco est patris.

Opituloz. Opus componit cum tulo lis: quod dicebant antiqui et dicitur
opituloz laris. i. auxiliari: opem ferre. unde opitulans. i. auxi-
lianter aduer. et opitulatum idem. et hinc opitulamentum minus
et hinc opitulamentum tie: et hinc opitulatus tus tui: et hec opitu-
latio onis. i. auxiliu: sustentatio. unde Alpius ad Corinthis in
prima epistola ca. xij. Opitulationes gubernationes posuit
deus in ecclesia. et cor. penul. opituloz: sic tulo vel tuli prima.
Opobalsamum. Balsamum componit cum opos quod est incisio vel
cauerna: vel cortex: et dicitur hoc opobalsamum mi. i. incisio vel
cauerna: vel cortex balsami: vel liquor manas de scissio
corticis balsami per cauernas eximij odoris distillat
guttas.

Oporteo. Opis componit cum porto tas: et dicitur oporteo tes tui-
tere. i. uenire vel oportu esse. et dicitur oportere quasi ope
portare: sed modo non est in vsu nisi impersonale ab eo

veniēti. s. oportet. et inde oportuna nū. i. ueniēs: ut
 hinc necessari. Et cōparat. vñ oportune nius sine aduer.
 et h oportunitas tatis s̄m Dug. et pdu. primā oportuna?
 oportet eam corripiat. vñ in doctrina rudium dicitur:
 Opportuna sibi sp̄ prudentia gliscit. S̄z dicit q̄dā q̄ oportu
 nitas germinat p: ut prima sit longa: sed credo q̄ prima
 nālit sit longa: h̄ in oportet primitiuo prima sit breuis: et
 ista opinionis fuit magister bñ. vñ dicit: Quidā dicit d̄
 h̄noie opportunus q̄ geminet p: ut sit ibi positio. sed hoc
 mihi nō placet: imo est l̄sa prima nāliter longa cū in suo
 verbo oportet sit naturaliter breuis.
 Opus d̄ incisio: vel cauerna: vel cortex. Itē opus. i. visio.
 Oppando oppandis di: ex ob et pando pandis. vide in pan
 do pandis.
 Oppedo dis: in pedo dis vide.
 Oppello lis opuli s̄m oppellere. i. vñ dicit vel extra pellere ex
 ob et pello lis cōponit.
 Oppeto tis: in peto tis vide.
 Oppidanus: ab oppidū d̄ oppidanus na nū. i. castellanus
 in oppido manens: et pdu. da.
 Oppido aduer. i. valde: et d̄ ab oppidū.
 Oppidū li dimi. parū oppidū.
 Oppidū. Opis cōponit cū do das: et d̄ hoc oppidū di. Op
 pidū d̄ q̄libet ciuitas preter romā: et oppidū castrū et p
 p̄tū magnū castrū. Et d̄ oppidū q̄si dans opē vel opes:
 ab ope danda: vel ab opibus ibi reponendis: q̄ munitur
 sit extra hostes. Vel d̄ oppidū p̄ duo pp: ab oppositione
 muro: ita vult Dugu. et sic videt velle q̄ oppidū scribi
 debeat p̄ vñ p: si cōponit ab opis vel opes: si aut descen
 dat ab oppono nis scribi deat p̄ duo pp. Tū scias q̄ opis
 vel opes cor. primā. sed oppidū p̄ducit p̄mā. vñ Lucan?
 in. iiii. Eruerūt nulli vallarent oppida muri. vñ videt ali
 quib? q̄ oppidū semp scribet p̄ geminū p.
 Oppignero ras cōponit ex ob et pignero ras vide in pigne
 ro pigneras.
 Oppilo os cōponit cū pilo las q̄d est in pila tondere. et d̄
 oppilo penl. pdu. i. os obturare obstruere: occludere: ob
 tondere: et pp̄rie os: q̄si pilare os: vñ pp̄beta. Os iniqtas
 oppilabat os suū. S̄z ponit simplr p̄ obturare s̄m Dug.
 Papias narrans opinionē aliquoz dicit: q̄ oppilo et op
 pono scribunt p̄ b: sed postea dicit q̄ scribi debeant pp.
 vñ dicit: Oppeto oppillat opprobriū oppono p̄ p: et post
 ea subdit. hec tñ p̄ b: melius habent q̄ p̄ p: vñ p̄ geminū
 pp̄ scribi debēt s̄m eū et videt s̄m q̄ cōponat ex ob et pilo
 et mutatur s̄m regulas Prisciani b in p.
 Oppleo ex ob et pleo ples q̄d nō est i vsu. cōponit oppleo
 ples: oppleui: oppletū. i. iplere vel opturare Tren. Mu
 lier lachymis opplet os.
 Oppono ex ob et pono nis componit oppono nis opposui
 oppositū. i. interponere: obijcere: vñ oppositus ta tu: et a
 gō oppositi addita o fit oppositio oppositionis.
 Oppressū iri Job. xxii. Et putabas te tenebras nō visurū et
 impetu aquarū inundatū nō oppressū iri. i. q̄ nō oppri
 meris: vel q̄ nō opprimēd? esses impetu aquarū inun
 datū. Et nota q̄n iste infinitiu? iri ponit in supple
 tione vbi impersonalis req̄rit añ se abltñ cū p̄positōe a vel
 ab: et verū est a me amatū iri. i. verū ē q̄ ego amabo. S̄z
 s̄ponat i suppletōe vbi p̄sonalis req̄rit actiū añ se: ut ver
 ū est me amatū iri. i. verū est q̄ ego amabor.
 Opprobriū probriū cōponit cū ob et d̄ h̄ opprobriū brij p̄
 geminū pp: q̄ mutat b in p s̄m regulas Prisciani. et h̄ ē
 vult Papi. et d̄ opprobriū vituperiū: dedec? derisio. vñ
 h̄ opprobriolū oli dimi. et opprobriosus sa s̄m. et cōparat
 vñ opprobriose s̄m sine aduer. et h̄ opprobriositas tatis.
 Oppugno gnas vide in pugno gnas.
 Oppuli listi: est preteritū de oppello lis.
 Ops opis vide in opes.
 Optatus tia tiū. vide in optatiuus.
 Optatiuus ab optatus ta tiū d̄ optatiuus tia tiū: et iterposita
 u consonante frequēti? d̄ optatiuus ua tiū. i. desideratiu?

vñ hic optatiuus tui q̄dā modus verbi: q̄ designat opta
 tionē. Et scias q̄ optatiuus mod? h̄z oīa tpa: sed iuncta
 sic infinitiuus. s. p̄ns et p̄teritū imp̄fectū iuncta. p̄teritū
 p̄fectū et plusq̄p̄fectū iuncta futurū h̄z diuisim.
 Optato ab optatus d̄ optate aduer. p̄ q̄ quo inuenit opta
 to. i. desideranter vel eleganter aduer. Est et optato modi
 imperatiui de opto tas.
 Optimas ab optim? d̄ h̄ et h̄ et h̄ optimas optimat? oīs ge.
 Et sunt optimates optimi et maiores et honorabiliores i
 pp̄lo. Et et milites electi dicunt optimates: et produ. ma.
 Et ab optimas d̄ optimatim. i. optime: honorabiliter. et
 acuit in fine optimas.
 Optio ab opto tas d̄ h̄ optatio onis. et p̄ s̄ncopā d̄ h̄ op
 tio optionis. i. desiderii vel electio. Et optiones et dicti
 sunt quidā milites: q̄ sunt electi.
 Opto tas tati: optare. i. desiderare et eligere. vñ hec optatio
 onis. i. desiderii vel electio. et optatus ta tiū p̄cipiū et no
 men. et s̄m q̄ est nomē cōparat. Opto cōponit vt adopto
 tas. coopto tas. i. s̄l optare. Exopto tas. i. valde opto. per
 opto tas. i. p̄fecte optare. Opto optas et eius cōposita oīa
 sunt actiua: et scribunt p̄ pt.
 Opulentus opis cōponit cū lentos q̄d est plenū. et d̄ opus
 lentus ta tiū. et h̄ et h̄ et h̄ opulēs tis in eodē sensu. i. diues
 vel opibus abundans et plenus. Et vtrunq̄ comparat vt
 opulentior tissimus. vñ opulenter vel opulente tius opu
 lentissime aduerbiū: et h̄ opulentia opulentie. et opulento
 tas. i. diuitē facere vel fecundare.
 Opus ab ops opis q̄d est terra d̄ hoc opus operis. vñ hoc
 opusculū li dimi. Et operarius ria riū ad opus pertinēs:
 vel q̄ facit opus: Et h̄ operarius rij p̄ eodez. Et operosus
 sa s̄m. i. vtilis vel operibus plenus: Et h̄ opa ope: in rebus
 agendis sedulitas: vel studiū: intentio: vel labor: vel auxi
 liū. Sed opus est id q̄d fit: operatio ipsa rei actio. vide in
 ociū. Dic pōt queri an opera extra charitatē facta sint
 alicuius bone meritoria. Ad hoc dici pōt q̄ meritū d̄ p̄
 prie actio q̄ efficit vt ei qui agit sit iustū aliqd dari. Sed
 iusticia d̄ duplici. Uno mō pp̄rie q̄. s. respicit debitū
 ex parte recipientis. Alio mō q̄si s̄litudinarie q̄ respicit
 debitū ex parte dantis. Aliqd enī decet dantē dare q̄d m̄
 nō h̄z recipiens debitū recipiendi. Et sic iusticia d̄ decēs
 tia diuine bonitatis: sicut Anselmus dicit: q̄ deus iustus
 est qum p̄ctōribus parcat. Et s̄m h̄ et meritū duplici d̄.
 Uno mō actio p̄ quā efficit vt ipse agens habeat meritū
 recipiendi: et h̄ vocat meritū d̄digni. Alio mō p̄ quā effi
 cit vt sit debitū dandi in dante s̄m decentiaz ipsius. et iō
 hoc meritū d̄ meritū d̄grui. Quam aut in oībus que gra
 tis dant: p̄ma ratio dandi sit amor impossibile est q̄ alis
 q̄s sibi tale debitū faciat qui amicitia caret. Et iō quz oīa
 bona t̄palia et eterna ex diuina liberalitate nobis donēt
 null? acq̄rere pōt debitū recipiendi aliqd istoz nisi p̄ cha
 ritatē. et iō opa extra charitatē facta nō sunt meritoria eē
 d̄digna neq̄ eterni neq̄ t̄palis alicuius boni apud deuz.
 Sed q̄ diuinā bonitatē decet vt vbiq̄q̄ dispositionem
 inuenit: p̄fectionē adiciat. Ideo ex merito d̄grui d̄ ali
 q̄s mereri aliqd bonū p̄ opa extra charitatē facta. Et s̄m
 h̄ opera extra charitatē facta ad triplex bonū valent. s. ad
 t̄paliū d̄secutionē: ad dispositionē et ad grām: et ad assue
 tudinē bonoz. et hoc attendens Basilius dicit in hexa
 meron homelia tertia: Pars modica t̄pis fenerata deo
 nō solū ipsa nō deperit: sed cū magnis ab eo rependit in
 cremenis. Valent et s̄m Augustinū ad tolerabili? extre
 mi iudiciū supplicii sentiendū. Sed hoc indiget exposi
 tione. Et ideo nota q̄ diminutio pene infernalis pōt in
 telligi duplici. Uno mō ita q̄ q̄s libere a pena quā iā
 meruit: et sic tūc nullus libera a pena nisi sit absolutus a
 culpa: q̄ effectus nō diminuunt nec tollunt nisi diminu
 ta vel ablata cā. Infernalis aut pene cā culpa est. vñ opa
 eē charitatē scā: q̄ neq̄ culpā tollere nec diminuere p̄nt
 penā inferni mitigare nō p̄nt. Alio mō ita q̄ meritū pe
 ne impediā: et sic b̄mōi opera diminuunt penam inferni.

Primo qz homo reatu omissionis euadit qui hmoi opa perficit. Secundo qz hmoi opera aliquo modo ad bonu disponit: vt ho ex minori contemptu etiā peccata, faciat vel etiā a multis peccatis per hmoi opera retrahat. Sed diminutionē vel dilationem tpalis pene merent hmoi opera eodem modo sicut z bonoz tpaliū consecutionez. Quidā dicunt qz diminuit pena qstū ad verne conscientie: s; nō qstū ad ignē: Sic hoc non videt verū: qz sicut pena ignis adequat culpe: ita z pena remotionis conscientie. vñ filis ratio est de vtroqz. Sed ergo sane intelligas vt declaratū est illud qd dicit Aug. in li. de patientia: Si quis inquit nō habēs charitatē que pertinet ad vnitates spūs z vinculu pacis: quo ecclia onectit in aliquo scisma te constitutus ne xpm neget patit tribulationes: famem: persecutionē: vel flammā: vel bestias: vel ipsam crucē: timorez gebenne: nullo modo culpanda sunt ista: imo z p heclaudanda est patientia. Non enī dicere possumus melius ei fuisse vt xpm negando nihil eozū pateret que passus est confitendo: sed estimandū est fortasse tolerabilius ei futurū iudiciū qz si xpm negādo nihil eozū pateret. vñ illud qd ait Apłus ad Corint. Si tradidero corpus meū ita vt ardeā: charitatē aut nō habeā nihil mihi pdest: intelligat ad regnū obtinēdū nō ad extremi iudicij tolerabili supplicij subeundū: vt expositū est. Et scias qz dicit phus in iij. Ethico. habitus operationibus determinat. Idē in eodē: Unusquisqz qualis est z talia dicit z opat z viuific: si nō alicuius gratia operaret. vide in vita.

D

ante

R

- Ora ore sine aspiratione est regionū vel finiu vel vestiū. Quā ē est pluralis numeri de os oris: nō aspirat: s; qñ signat tps aspirat. vide in hora hore: in h littera.
- Oraculū. ab os oris dī hoc oraculū li. i. diuinū responsū: qz ore petis z ore dat. z oraculū est locus vbi dat responsum: z sic accipit oraculū fm Dug. Papi. ē dicit: Oraculū celeste responsū vel ipsum delubru. Et dī fm quosdam ab oro oras. vñ in historijs dī: Responsū diuinū oraculū dī: qz orantibus datur. vide ē in somniū z in piciatorium.
- Orariū. ab ora p extremitate vestiū deriuat hoc orariū rij s. lymbus qui apponit ore. i. margini: z extremitati alicuius vestimenti causa ornatus. Itē orariū pōt dici ab os oris. Et tunc orariū. i. peplum. i. infula illa que inuoluit z operit ora. i. vultus.
- Oratio. ab oro as dī hec oratio oris: z dī oratio quasi oris ratio. z est ethymo. Et est quintuplex oratio. Est enī oratio copulata z ligata in metris: absoluta in prosa: allocutiua in eplis: disputatiua i dialogis: relatiua in historijs
- Itē orationū alia pfecta: alia impfecta. Oratio pfecta est illa que pfectū sensum generat in animo auditoris: vt homo currit. Imperfecta est illa que imperfectū sensum generat in animo auditoris: vt homo albus. Uel oratio pfecta est ordinatio dictionū aptissime ordinariū. Uel oratio perfecta est ordinatio dictionū congruā pfectaqz sniam demonstrans. Species pfecte oratiōis sunt quinqz. s. indicatiua: vt ego lego: qz fit p verbū indicatiuū indicatiue positū. Impatiua: vt lege libros: fac ignē. Optatiua siue deprecatiua: vt vtinam essem bonus: vel miserere mei deus: Dubitatiua siue interrogatiua: vt quis currit. Vocatiua vt o petre. Et vt dicit Boe. oratio vocatiua ē pfecta. z hoc verū est ex parte loquentis: qz sufficit ad dirigendū sermonez: vt o petre. Imperfecta tñ est ex parte audientis: qz absqz noie z verbo nulla est pfecta oratio. Ille enī qui audit nō quiescit nisi audito verbo: vt o theobalde veni huc. Et nota qz qñ dī: ego lego virgiliū. Nec est vna oratio z vna constructio z vna locutio. Oratio est indicatiua: constructio trāsiua: locutio de presenti z affirmatiua. Et sic de oratione possum loqui fm grāmaticū. fm vō theologū oratio est petitio decentiū a deo: vt vult Damascē. Et scias qz attentio in oratione manere de-

bet fm virtutē: sed nō requirit qz semp maneat per am essentialiam. Manet autē fm virtutē qñ aliqs ad orationē accedit cū intentione aliquid impetrādi: vel deo debet obsequiū reddendi: et si in prosecutione orationis maneat ad alia rapiat: nisi tāta fiat euagatio qz oīno deperiat prime intentionis: z ideo oportet qz homo frequenter reuocet ad seipsū. Et qz dicit Grego. Illam orationē non audit cui ille qui orat nō intendit. intelligēdū est attentio nullo mō orationi iungit. Et scias qz qñ conditiones exigunt si oratio exaudiri dī. s. qz sit pia se z ad salutē pertinens: z pfeuerans. Iste tñ cōditio non hoc modo requirunt ad efficaciam impetrandi: quā nihil impetretur si aliqua desit: qz qñqz aliquis pro alio orans exaudit: sed qz his positis semp oratio efficaciam habet impetrandi. Et nota qz xps in quātū homo orat p nobis: sed ideo nō dicimus: Lbriste ora pro nobis: qz xps supponit suppositū eternū: cuius nō est orare sed viuare. Et ideo dicimus: xpe audi nos: vt miserere nobis: z in hoc ē vitamus heresim Arrij z Nestorij. nā oratio est actus quidā. quidā actus aut sunt particularū suppositoz: z ideo si diceremus: Lbriste ora pro nobis: nisi quid adderet videremur hoc ad xpi psonaz referre: vt videret esse consonū errozi nestorij: qui distinguit in xpi personā filij hoīs e persona filij dei. vel errozi Arrij: qui posuit psonā filij minorē patre. vnde ad hos errores notandos: ecclia non dicit: xpe ora p nobis: sed xpe audi nos: vel miserere nobis. Dic potest queri: An scī orationes nostras agnoscat: Ad hoc dico qz vnusquisqz beatus tantū in essentia diuina videt quantū pfectio beatitudinis requirit: Hoc autē ad perfectionē beatitudinis ritur vt homo habeat quicquid velit: nec aliquid inordinatū velit. Hoc autē recta voluntate quilibz vult vt ea que ad ipsum pntinent cognoscat: vñ qñ nulla rectitudo desit: volunt cognoscere ea que ad ipos pntinent. vñ oportet qz illa in verbo cognoscant: hoc autē ad eoz gloria pnet qz auxilium indigentibus prebeat ad salutē. Sic dei coopatores efficiunt quo nihil diuinius est: vt dicit Dionysius tertio capitulo celestis hierarchie. vñ patres sancti cognitiones habent eoz que ad hoc requirunt. Et sic manifestū est qz in verbo cognoscant vota: z orationes: z deuotiones hominū qui ad eoz auxiliū cōfugunt. Et sic dicas: Deus solus inspector est cordiū. sed orationē cipe in corde cōstitit: ergo soli dei est orationes cognoscere. non ergo sancti orationes nostras cognoscunt. Respondeo: Cogitationes cordiū solus deus p seipsum nouit: sed tñ alij cognoscere possunt quantū eis reuelat: per visionē verbi: vel aliquo alio modo. Itē animaduertere qz quibus superiores sancti sint deo acceptiores qz inferiores: vtile tñ est minores scōs interdū orare: z hoc ppter quinqz rōnes. Primo ex hoc qz aliquis habet maiorem deuotionē ad sanctū minorē qz ad scīn maiores. Et deuotione aut maxie dependet orationis effectus. Scī ppter fastidiū tollendū: qz assiduitas vnius rei fastidū parit. Per hoc autē qz diuersos sanctos oramus quasi singulis nouus feruor deuotionis excitat. Tertio qz quibusdā sanctis datū est in aliquibus specialibus causis cipe patrocinari: sicut scō Anthonio ad ignē infernū. Quarto vt oībus honor debet exhibeat a nobis. Quinto qz pluriū orationibus quinqz impetrat qd vnius oratione nō impetraret. Sed querit Grego. in. xxiiij. mod. an sancti orant p damnatis: cū dñs precipiat in euangelio: Orate p psequētibz z calūnantibus vos. Et respondet Grego. Orant p inimicis suis sancti eo tpe quo possunt ad fructuosam pñiam eoz corda conuertere atqz ipsa conuersione saluare. Quid enī aliud pro inimicis orandū est nisi qd ait Apłus: Ut det illis deus pñiam ad cognoscendū veritatē: z vt resipiscāt a diaboli laqueis a quo captiui tenent ad ipsius voluntatē. z quō p illis tunc orandū est vel orabit: qz iam nullatenus possunt ad iusticie opem ab iniquitate cōmutari. Eadē ita causa est cur nō orant

pro hoib? eterno igne condēnatis: q̄ nunc etiā causa
 est ut nō oret̄ pro diabolo angelisq; ei? eterno supplicio
 deputat̄: q̄ nūc etiā cā est ut nō orent̄ sc̄i hoies pro hoib?
 infidelib? impijsq; defunctis q̄ de eis vtiq; quos eterno
 deputatos supplicio iam nouerūt: ante illū iudicis iusti
 aspectū oratiōis sue meritū cassari refugiūt. Sic quippe
 nō mētes p̄ h̄ q̄ iudici iustissimo inherēt: ius distinctio
 nis absorbet: ut oīno eis non libeat quicquid ab illi? eterne
 gl̄ie sublimitate discordat. Oratio dñica. s. pater noster
 petitio est. Itē q̄re debem? ad orientē orare dicemus
 in tabernaculū. Itē quō sc̄ia vni? sc̄i asp̄icabil̄ est alte
 rior in vitrū. Itē vide in charitas. Itē de cognitione
 mortuor̄ bonor̄ et malor̄ dixi in defūct̄. Itē vide in san
 ctis. Itē de vtilitate orationis dixi in iacob.
Oratio le dimi. parua oratio.
Orator ab oro oras dicit̄ orator tox̄is. i. actor: defensor: pa
 tron? causidic?: aduocat? fm̄ Papiam.
Oratoriu ab oratiōe dicit̄ oratori? ria riu: et h̄ oratoriū rij. s.
 loc? orandi tñ orationi cōsecrat?: in quo sicut dicit Aug.
 in speculo clericor̄: Nemo aliquid agere debet nisi tñ id
 ad quod factū est: vnde et nomē accepit.
Orbis a rota d̄ h̄ orbis hui? orbis. i. rotūditas circuli: et ē
 rotūditas rei: qz q̄si rota est. vñ et orbis d̄ mūd? propter
 rotūditatē. vnde h̄ orbiculus li dimi. et orbiculus etiā d̄
 orbis breuis rotella. Et cōponit̄ orbis cū terre vel terra
 ri: et dicit̄ h̄ orbis terre vel orbis terrarū mas. ge. quod dis
 poscit̄ ex sui p̄ncipio sicut quisq;: qz. s. est mas. ge. vt q̄s.
Orbita ab orbis dicit̄ h̄ orbita te penl. cor. i. vestigiū carri
 ab orbe et rota dicta. s. actus quo pecus agi solet. Et d̄ or
 bita q̄si orbis iter vel via. et est etymo.
Orbitu ab orbis dicit̄ ab integris diuersor̄ generū et nume
 rorū. et videt̄ mirabilis cōpositio. Et declinat̄ orbium
 genitiuo orbium: datiuo orbium: et ceteris. Liuitas enī ē
 q̄ vocat̄ orbium: et vocat̄ veij: sed correpto noīe nūc d̄ orbe
 r̄. et inde pp̄rie dicebant̄ ciues orbis siue viciatani: vñ
 viciatani orbium: q̄ nūc dicunt̄ orbeuetani.
Orbus ab orbis dicit̄ h̄ orbis bare. i. viduare: puare: et pp̄rie filijs q̄si orbū
 facere. vnde orbis ba b̄. i. puat?: cec?. S; orbis qui si
 los amisit q̄si amissis oculis. S; cecus q̄ oculos p̄didit. s;
 sepe ponit̄ orbis pro cec?. Et compaf. vñ orbe b̄. i. bis
 me aduerbiū. et h̄ orbis tatis. i. amissio oculor̄: vel etiā
 filiorū. Itē orbis dicit̄ sine parētib? fm̄ Hug. Quidā tñ
 talem assignāt differentiā inter cecū et orbū et orbatū. Vñ
 hoc fm̄ dicit̄: Lecus inutiliter gerit instrumēta vidēdi:
 Lumine priuatus violēt̄ dicit̄ orbis: Dicitur orbat
 us vel viduatus.
Orca ab orce qd̄ est recipe dicit̄ h̄ orca orce. et h̄ vrcus cei
 q̄si orceus pro eodē vase. vnde h̄ orceolus li dimi.
Orcas ab orce qd̄ est recipe d̄ h̄ orcas cadis quoddā gen?
 oruarū: qz multū liquoris p̄cipiūt: vel orce etiā d̄ grece
 rotūdiū. Itē orci apud grecos dicunt̄ testiculi. p̄pter rotū
 ditatē. Et inde qdā oliue dicunt̄ orcales q̄si testiculares:
 qz in modū testiculor̄ crescūt. et cor. penul. orcales.
Orce grece latine dicit̄ recipere. vel orce grece dicit̄ etiā ro
 tandum latine.
Orchestra ab orce qd̄ ē recipe d̄ h̄ orchestra stre. i. pulpitu vñ
 cathedra nobilium: qz eos sepatim a pplō recipiebat. Et or
 cestra dicebat̄ loc? sepat? in cena vbi nobiles sedebāt: vñ
 sepe ponit̄ pro nobilib?. vñ Iuuenalis: Quos reportan
 dis posita est orchestra cathedris.
Oracula le dimi. parua orca: et cor. cu.
Orcus ab orce qd̄ ē recipe d̄ h̄ orcus ci. i. infern?: qz semp
 parat? est recipe: vel qz multa recipiat. Vñ Dora. in epif.
 Quid vici p̄sunt aut orca si merit orcus: Hradia cū puis
 nō erorabilis auro. Vcl orcus d̄ q̄si vrgus ab vrgēdo qz
 vrgat. Itē orci dicunt̄ testiculi vt dixi in orcas.
Ordeaceus cea ceū in ordeiceus est.
Ordeiceus ab ordeū ordei dicit̄ ordeice? cea ceū: vel ordea
 ceus cea ceū qd̄ fit de ordeo vel ē. Et p̄t formari a plura
 li ordea addita ceus. Quedam enī noīa definetia in ceus

formant a singulari: vt a malua malitacetus: Quedā a plu
 rali: vt ab ordea ordeaceus.
Ordeolū ab ordeū dicit̄ h̄ ordeolū li parūū ordeū: penulti.
 corze. et hic ordeolus li dimi. parūissima collectio in pilis
 palpebrarū in medio lata ordei gratū silans: vnde et d̄.
Ordeū dei fm̄ Rabanū d̄ ab areo areo eo qz citi? alijs fru
 gib? arefcit. vel ordeū dicit̄ ab ordine eo qz ei? spice ordi
 nē habēt: Et est ordeū frigidū et humidū.
Ordino ab ordo dinis dicit̄ ordino nas naui nare. i. strue
 re: cōponere: disponere. vnde ordinat? ta tū. Et cōponit̄
 vt inordinat? ta tū qd̄ silr compaf. Ordino actiuū est cū
 oib? suis cōpositis: et cor. di.
Ordio ordiris orditus vel orsus sum. i. ponere telam. et qz
 cū q̄s ordit̄ telā tūc eā incipit: iō ordiri ponit̄ pro incipe.
 Et qz q̄ loquit̄ ponit̄ v̄bū post v̄bū sic q̄ ordit̄ telā ponit̄
 filiū post filiū: iō ordiri ponit̄ pro loq. sed cū ad telā p̄tinet
 proprie facit orditus. Lū vō ad locutionē vel inceptionē
 facit orsus. vnde et h̄ orditus tus tui: et hic orsus sus sui. i.
 actus ordinādi telā: vel locutio: vel p̄ncipiū locutionis.
 et h̄ orsum si pro eodē. s. p̄ncipio loquēdi vel locutione.
Ordio cōponit̄: vt adordio diris. i. valde vel iuxta ordi
 ri. Inde adorsus participiū. Deordio diris. i. valde ordi
 ri: vel ab ordi: tu remouere. Exordio diris. i. incipe. Sub
 ordio diris. i. latenter vel parū vel subitus vel post ordiri.
Ordeo et ei? cōposita sunt deponētia: et faciūt supinū in
 ditū: s; frequētī in orsum. Silr intellige de p̄ncipijs p̄te
 riti t̄pis fm̄ Hug. P̄ris. aut vbi agit de p̄teritis v̄boz ter
 tie cōiugatiōis definetiū in dio: ita dicit: In dio quoq;
 deponētia in sum faciūt supinū: ingredior ingressum: or
 dio orsum: vnde orsus q̄uis fit q̄rte cōiugationis. et hoc
 est verū proprie loquendo q̄si ordio pertinet ad locutio
 nē vel inceptionem.
Ordo ab ordio diris dicit̄ h̄ ordo. i. dispositio. vnde ordi
 narius ria riu ordine statut? fact? vel elect?. vnde h̄ et hec
 ordinalis et h̄ le. vnde ordinaliter aduerbiū. Et nota qz vt
 dicit Ambro. peccat qz prepostere agit. nā scire qd̄ facias
 et nescire ordinē faciēdi nō ē p̄fecte cognitiōis. Ordinis
 nāq; ignorātia cōturbat meritoz formā. Et Lbryso. dicit
 Qui quod primū est negligit: et quod secundū est excolit
 vtrūq; corūpit. Itē volo te scire qz qdā sunt hoies me
 liores in minori ordine: et qdā in maiori ordine siue statu
 deteriores. Vñ dicit Hreg. in pasto. In examine iusti iu
 dicis mutat merita ordinū q̄litas actionū. Quis enī cōsi
 deratis ipsis rerū imaginib? nesciat qz in natura gemarū
 carbūculus p̄feret̄ hiacyntho: s; tñ cerulei coloris hiacyn
 ctis p̄feret̄ pallēti carbūculo: qz et illi qd̄ ordo nature sub
 trahit: h̄ spēs decoris adiūgit: et hunc quē naturalis ordo
 pretulerat: coloris q̄litas fedat. Sic ergo in humano ge
 nere et quidā in meliori ordine deteriores fiunt: et quidā
 in deteriori meliores: qz et isti sortē extremi habitus bene
 viuēdo trāscendūt: et illi superioris loci meritū morib? non
 exequēdo diminuūt. Vñ bene p̄ Isaiam prophetā dicit̄:
 Erubescet sidon ait mare. q̄si enī per vocē ad verecūdiā si
 don adducit̄ q̄si p̄ compassionē vite seculariū atq; in hoc
 mundo fluctuatiū ei? q̄ munit? est q̄si stabilis cernit̄ vita
 reprobat̄. Hoc attēdens beat? Augu. dicebat: Surgūt in
 docti et celū rapiūt: et nos cū doctrinis nostris in infernū
 demergimur. Vnde in noctua: et in presbyter. Et scias qz
 fm̄ Dio. nouē sunt ordines angelor̄: sicut dixi in angel?
 Itē nota qz ordo put est sacramentū ecclesie est signacu
 lū quoddā ecclesie p̄ qd̄ spūalis potestas tradit̄ ordinato
 Septē aut sunt ordines ecclesiastici p̄pter septiformē grāz
 spūsc̄i: cui? q̄ nō sunt participes ad gradus ecclesiasticos
 indigne accedūt. Illi vō in quorū mētib? diffusa est septi
 formis gratia spūsc̄i cum ad ecclesiasticos ordines acce
 dunt: in ipsa spūalis gradus p̄motiōe ampliorē gratiā ac
 cipere credunt. Tales enī ad ministerium spūale eligēdi
 sunt clerici q̄ digne p̄nt dñi sacra tractare. Meli? est enī
 sacerdoti dñi paucos habē ministros q̄ p̄nt digne opus
 dei exercere: q̄ multos inutiles q̄ ordinatoz onus indu

cant. In sacro autē septiformis spūs septē sunt gradus ec-
 clesiastici. s. ostiarij: lectores: exorciste: acholiti: subdiacon-
 ni: diaconi sacerdotes. Quē tñ clerici vocant. i. sortiti. quo-
 rū noia rōnes nominū. Jfido. in. vij. etymo. exponēs ait
 Hostiarij idem r ianitores sunt q̄ in veteri testamēto ele-
 cti sunt ad custodiā tēpli vt nō ingredere illud imūdis.
 Dicti autē sunt hostiarij q̄ p̄sunt hostijs tēpli. ipsi enī te-
 nētes clauēs oīa intus extraq; custodiunt. atq; inf̄ bonos
 r malos habētes iudicium dignos recipiūt: indignos res-
 puūt. Un̄ r eis cū ordinant̄ clauēs ecclesie dant̄ ab ep̄o.
 r dicif̄ eis sic: Agite tanq; rationē deo reddituri pro reb; q̄
 clauib; istis recludunt̄. Hoc officiū deus in sua p̄sona
 suscepit. qñ flagello de funiculis facto vēdentes r emētes
 de tēplo eiecit. Ipse enī se hostiariū signās dicit: Ego sum
 hostiū p̄ me siq; introierit ingrediet̄ r egrediet̄ r pasqua
 inueniet. Secundus est gradus lectorū. Lectores a legē-
 do: sicut psalmiste a psalmis canēdis vocati sunt. Illi enī
 predicāt populis quid sequant̄. Isti canūt vt excitent ad
 cōpunctionē animos audiētū: licz quidā lectores ita mis-
 serāter p̄nūcient vt quosdā ad luctū lamētationesq; com-
 pellant. Jdem r p̄nūciatores vocant̄: qz porro annūciāt
 qz exit tā clara eoz vox vt etiā lōge positoz aures adim-
 pleant. Ad lectore autē p̄tinet lectiones p̄nūciare: r ea que
 prophete vaticinati sunt populis predicare: vt iam ex of-
 ficio legat in ecclesia prophetias r lectiōes. Un̄ r ei vidē-
 te populo tradit̄ ab ep̄o codex diuinarū lectionū. r dicif̄
 ei Accipe r esto verbi dei relator: habitur; si fideliter im-
 pleueris officiū partē cū his q̄ verbū dñi ministrauerunt.
 Qui ad hunc gradū p̄uehit l̄rarū scientia debet eē instru-
 ctus: vt sensum verborum intelligat: vim accētū sciat: di-
 stincte legat: ne confusione plationis intellectū auditoris
 bus auferat. Quia vt ait quidam: Ambulat in tenebris er-
 rādo cleric; oīs: Qui sine metroz lege legēda legit. Attē-
 dat quid indicatiue: qd̄ interrogatiue sit legēdū: vbi sit in
 oratione faciēda distinctio. Nec enī male seruata intel-
 ctū conturbāt: r alios ad risum puocat̄: r aurib; r cordi
 consulere debet vox lectoris. Tertius est ordo exorcista-
 rū. Exorciste autē ex greco in latinū adiurātes vel increpā-
 tes vocant̄. Inuocant enī sup cathecuminos r sup eos q̄
 habēt spiritū imūdū nomē dñi adiurātes p̄ eū vt egredia-
 tur ab eis. Ad exorcistā p̄tinet exorcismos memoriter re-
 tinere: manusq; sup energuminos r cathecuminos in ex-
 orcifando imponere. Debet autē spiritū imūdū q̄ spiritib;
 imūdis impat: r malignū expellere de corde suo quē ex-
 pellit de corpore alieno: ne medicina quā alij facit nō sibi
 p̄sit: r dicat̄ ei Medice cura te ipsum. Hi cū ordinant̄ ac-
 cipiūt de manu ep̄i librū exorcismozū: r dicif̄ eis Accipis-
 te r habete potestātē imponēdi man; sup energuminos
 r cathecuminos. Hoc officio vltus est dñs iesus x̄ps cum
 multos demoniacos sanauit. Hic ordo a Salomone vi-
 detur descēdisse q̄ quēdā modū exorcifandi inuenit: quo
 demones adiurati ex obsessis corporib; pellebant̄: huic
 officio mācipati exorciste vocati sunt. De quibus x̄ps in
 euāgelio: Si ego in beelzebub eijcio demonia: filij vestri
 s. exorciste in quo eijciūt? Quarto loco succedūt catho-
 lici. acholiti vō grece latine ceroferrarij dicunt̄ a deportā-
 dis cereis qñ legēdū est euāgelium vel sacrificiū offerēdū.
 tūc enī accedūt luminaria: r deportant̄ ab eis nō ad effu-
 gādas aeris tenebras: cū sol eo tpe rutilet: s; ad signū leti-
 cie demonstrandū: vt sub typo luminis corporalis illa lux
 ostēdat̄ de q̄ legit̄: Erat lux vera que illuminat omnē ho-
 minē venientē in hunc mundū. Ad acholitū p̄tinet prepa-
 ratio luminariū in sacrario. Ipse cereū portat. Ipse vrceolū
 cū vino r aq̄ suggesta pro eucharistia subdiaconis pre-
 parat. hi cū ordinant̄ edocti ab ep̄o q̄liter in officio suo
 agere debeant ab archidiacono accipiūt cādelabrū cū ces-
 reo r vrceolū vacuū. Quintus est ordo subdiaconoz q̄
 grece hypodiacones vocant̄ quos nos subdiacones dici-
 mus: q̄ ideo sic appellant̄ quia subiacent p̄ceptis r offi-
 cijs leuitariū. Oblationes enī in tēplo a fidelib; suscipiūt

vt leuitis supponēdas altarib; deferāt. hi apud hebraeos
 nathinei vocant̄. Ad subdiaconū p̄tinet patenā r calicē
 ad altare dei seu x̄pi deferre: r leuitis tradere eisq; mun-
 strare. vrceolū quoq; r aquā monile r manutergium ten-
 re: ep̄o r p̄sbyteris r leuitis pro lauādis ante altare
 nib; aquā prebere. his lex p̄tinet e imponif;: qz altari-
 propinquātes vasa corporis r sanguinis x̄pi portāt: vnde
 illud implere debēt. Mūdamini qui fertis dñi vasa. Ad
 hos p̄tinet tantū de oblationib; ponere in altari quā
 sufficere possit populo: nec non corporale r pallas r sub-
 stratoria lenare. hi cū ordinant̄ accipiūt de manu ep̄i pa-
 tenā r calicē vacuū. ab archidiacono vō vrceolū cū aquā
 monile r manutergium. Diaconoz ordo sextū tenet locū
 propter senarij p̄fectionē. Hic ordo in veteri testamēto
 tribu leui nomen traxit: Dicunt̄ enī r leuite. De hoc vō
 in diacon supra in suo loco. Septim; ordo est p̄sby-
 teroz: De quo in p̄sbyter dicam. An degradat; amittit
 ordinē habes in missa. Et scias qz cū character sit signū
 stinctū ab alijs oportet qz in omnib; ordinib; imprimi.
 Luit; etiā signū est qz perpetuo manet r nunq; reuertit̄.
 vide in character. Itē vide in clericus. Itē in sacm. Itē in
 simonia. Itē in sacerdos. Itē aduerte qz mortaliter pe-
 cat q̄ cū sciētia peti mortal ad ordines accedit. Sanctus
 enī vite req̄rit ad ordinē de necessitate p̄cepti: s; non
 necessitate sacri. Un̄ si malus ordinat̄ nihilomin; ordinē
 habet: sed cū peccato habet r eo vtitur.

Orea. ab ozos quod est visio dicitur hec orea ozee. i. mor-
 vnde hec oreas ozeadis. i. nympba vel demoniū.

Orexia in orexis est.

Orexia. ab os ozis r exeo cōponif; hec orexis hui; orexis
 vomit; exiens ab ore. Et inde h; orexia orexie polifaga.
 multa comestio: nimirū desiderium comedēdi. r cōtingit
 infirmitas cū extra naturā comedim;.

Organicus ca cū penul. cor. ad organū pertinens. r dicif; in
 organū organi.

Organista ste in organū vide.

Organizo zas. i. organo cantare: r dicif; ab organū.

Organū ni penul. cor. videt; dici ab orge: r est organū quā
 nomē oīuz instrumētōz vel vasozum musicoz. Dicif; enī
 spālif; pro quodā instrumēto. Organū etiā dicif; modus
 tio q̄ fit in cātulena: r proprie cū talib; instrumētis vel
 fis. vñ h; r h; organista ste q̄ vel q̄ in tali instrumēto canit.
 Et dicif; fm quosdā organū ab orge quod est cultura: r
 debem; organis vti ad dei honorē r culturā.

Orge grece latine dicif; cultura. vel orge. i. ira.

Orgia. ab orge qd̄ est cultura deriuat̄. hec orgia hōz orgo-
 rū pp̄rie sacrificia bacchi q̄ ad culturā aīe credebant̄ p̄-
 nere. Vcl orge. i. ira. vnde hec orgia orgiozū sacrificia
 vlt̄ festa bacchi: qz ibi ad irā frequēter mouebant̄. Vcl
 i. bonū: ge. i. terra: vnde dicunt̄ orgia sacrificia bacchi
 ex bonis terre: quia in sacrificijs bacchi multū vini r
 none expēdebantur.

Oria. ab os ozis vñ hec oria ozie. i. frenū quod ori imponit.

Oricus. ab os ozis dicitur oricus ozica oricū penul. cor. qz
 id est loquax.

Oridicus ca cū penul. cor. i. ore dicēs. Et componitur ab os
 ozis r dico dicis.

Oridurus ra rū. i. aspere loquēs: vel q̄ non vult apire os. s;
 cōponif; ab ore r durus. r p̄ducit oridurus du.

Oriens. ab orioz oziris dicif; hic oriens orientis pro orien-
 tale plaga mundi. vnde hic r hec orientalis r hoc oriens
 le. vnde orientaliter aduerbium. Potest etiā esse genus
 omnis r participiū. Quare autē ad orientē adozemus
 bes in tabernaculū.

Orificiū. ab os ozis r facio cōponif; h; orificiū cij. i. foramine
 inferi; quod r pro quolibet foramine dicitur. Et vt dicit
 Ambro. vētris sunt duo orificia.

Originalis in origeneus est.

Origenus. ab origine dicif; origeneus nea neū. r hic r h; orig-
 originalis r hoc le. vnde originaliter aduerbiū. Un̄ oī

originale peccatū dicit quod ab origine natiuitatis et trahit
 illa fm Aplm oēs nascimur filij ire. Sed potest queri
 in pena originalis pcti remaneat post baptismū: Ad hoc
 dico qd peccatū originale est primo p se infectio nature: et
 postquē infectio psonā fm qd dispositio in psonā redun-
 dat. et fm h duplex pena originali debet. vna inqntū pso-
 nā infectio. s. carētia diuine visionis. visio enī diuina actus
 quāsdā designat. actus aut oīs psonē est: qz actus indiui-
 duos sunt fm Aristo. vñ et carētia diuine visionis ad pso-
 nā referēda est: cū opposita sint circa idem. Alia pena de-
 bet sibi inqntū naturā infectio: sicut necessitas moriēdi: res
 bello carnis ad spiritū: et huiusmodi: q oīa ex pncipijs na-
 ture creantur vel causantur: et totā spēm consequuntur: nisi miracu-
 losa aliter cōtingat. Dicēdū est ergo qd baptismū in-
 fectionē originalis mūdāt fm qd infectio nature in perso-
 nā redundat. Et ideo p baptismū illa pena tollit q psonē
 debet. s. carētia diuine visionis. Nō aut baptismū remo-
 uet infectioē nature fm qd ad naturā p se referit. s. h erit
 in patria qm natura nostra pfecte libertati restituet. Et iō
 oportet qd remaneat illa pena post baptismū q culpe ori-
 ginali debet fm qd naturā infectio. et huiusmodi fomes est
 necessitas moriēdi et huiusmodi. Aug. aut tractans illud
 Jo. xij. Sequere me etc. sic dicit: Productior est pena qz
 culpa ne parua putaret culpa si cū illa finiret et pena: ac p
 hoc vel ad demonstrationē debite miserie: vel ad emēda-
 tionē labilis vite: vel ad exercitationē necessarie peniten-
 tiē tēporaliter hominē detinet pena quē tā ad dānationē
 sempiternā reum nō retinet culpa. vide in pena. Solet et
 queri si mulier peccasset et vir non: an cōtraxissent posteri
 originale culpā: Ad h pot dicit qd si mulier peccasset viro
 nō peccatē: forte illa in pctō suo mortua fuisset: et de viro
 alia vxorē pūdidisset: si tñ ex ea filios genuisset dicit qd il-
 li filij passibilitatē et defectū naturales cōtraxissent: nō aut
 originale culpā vel defectū q sunt ex parte aīe. Cui ratio
 assignat qz fm plm in. xvi. li. de aīalib' corp' nō est nisi
 ex semina: aīa autē ex mare. nō ita qd aīa rationalis tradu-
 cit: sed quia in semine est virtus formatiua per quā alijs
 aīalib' inducit virtus sensibilis. in hominē vō organiza-
 tur corp' et preparat ad receptionē aīe rōnal. Si aut ecouer-
 so adā peccasset mulieri nō peccatē: filij ex vtroqz cepti
 vtrūqz haberēt et defectū aīe et corporis: qz ex defectu aīe
 defect' etiā corporis causat. Deficiente enī priore necesse
 est et posteri' deficere: sed non conuertit. *Orpheus infra*
 Orionis mascul. ge. dicit quoddam astrū ante thauri vesti-
 gia fulgens. Et dicit orion qm vzion ab vzia. i. ab vnda
 none aqru. tpe enī hyemis oris: et mare et terras aquis ac-
 tepestatib' turbat fm Papi. Et pducit primā syllabā ac
 mediā orion. Unī Quidius: Obstitit orion lacona nitens
 tribus astris. Sed vide quia inuenit orion pro quodā ci-
 tharedo: et tñc pducit penul. sed primā cor. Unī Virgili':
 Orpheus insiluit inter delphinas orion. Sumit etiā h p
 citharedo. Sed de obliquis est dubitatio qm ponit pro
 stella: qz orionis pducit in penul. a Luciano. sed ab Qui.
 corripit. Unī dicit Luca. in primo g. En inferi nimmū ful-
 get latus orionis. Item in. ix. f. Teste tulit celo victi deus
 orionis. Spōdeizant enī in qnto pede. S3 Quidius. xiiij.
 Metha. cor. penul. di. Diuersasqz vrbes nitidūqz orionis
 ense. Ad hoc dicūt quidā qd fm Papiā pot declinari h
 orio vel orion. Si declinat orio sine n pdu. penul. in ob-
 liquis sicut noīa desinētia in o q retinet o in obliqz: vt ser-
 momonis: fumo monis. Si aut declinat h orion p n tunc
 cor. penul. genitiui: qz tñc magis sapit declinationē grecā
 breca enī seu barbara desinētia in on sepi' o cor. in obli-
 qz: vt sidon sidonis: simon simonis: canon nonis vt dicūt
 qdā in Job vbi dicit: Qui facit arcturū et orionas et inte-
 rora austri. Et in Amos. v. vbi legit: Facientē arcturū et
 orionē: debet o siue penul. cor. quia magis est declinatio
 greca. Et orion per n exponitur a Grego. et hoc videt com-
 munis vsus approbare q. s. in Job et in Amos penul. de
 orionas vel orione corripitur.

Orioz oreris vel oriris. i. nasci. Et pferf fm tertiā et qrtā cō-
 iugationē. In infinitiuo tñ pferf fm quartam. s. oriri et
 nunqz ori. Et habet duplex supinū. s. ortum ortu. vnde or-
 tus ta tū: et oritū tu. vnde oriturus ra rū. Orioz componit
 vt adozic et riris vel reris adoztus sum adoziri. i. valde vel
 iuxta oriri: vel inuadere: aggredi. Abozioz oreris vl riris
 i. lōge oriri vel oriendo exire. vl aboziri nō suo tpe oriri. i.
 sine lege nascēdi: sicut pueri et monstra q vel q ante tēpus
 debitu nascunt: vel q cōtra naturā nascunt. vnde aboz' ta
 tū. Et inde abozitiu' na uū. Loozioz reris vel riris cooz'
 sum. i. sil' oriri. Exozioz reris vel riris exoztus sum. i. extra
 oriri. Subozioz. i. latēter vl post vel subtus oriri. Orioz et
 ei' cōposita sunt deponētia: et pferunt tā fm tertiā qz fm
 qrtā iugationē: nisi in infinitiuo q pferf tñ fm qrtā. Et
 faciūt supinū in ortū vel in oritū: sed vsitati' in ortu. Silr
 participia futuri tēporis vsitati' sunt ab oritū qz ab ortū.
 Et ecōtrario participia preteriti tēpis fm Dug. Puf. autē
 in. x. li. dicit: Orioz et morioz tā fm tertiā qz fm qrtā cōiu-
 gationē auctores declinauerūt supina eoz ortū et moritū:
 quib' oriturus nō orturus inueniat participiū futuri: s3
 pteriti ortus nō ortus dicit. Sic ergo fm Puf. et Dug.
 orioz fm vtrāqz significationē. s. tertiā et qrtā inuenit de-
 clinatū apud antiquos. nūc tñ fm vsum modernoz orioz
 est qrtē iugatiōis tñ: sed adhuc tenet de tertia oris. Unī
 Eccle. j. Ori' sol et occidit. penul. cor. et participiū prete-
 riti tēpis ortus sum. et supinū ortū: qd inuenit etiā ortus.
 vnde oriturus ra rū.

Orinū. Orioz inuenit platū fm qrtā et tertiā iugationē: et
 h3 duplex supinū maxime fm antiquos. s. ortū ortu: inde
 ortus. et oritū tu: inde oriturus. Et vt dicit Dugu. oritū tu
 habet penul. pductā fm qd est supinū verbi quarte coniu-
 gationis: et habet eandē corceptam fm qd est supinū ver-
 bi tertie coniugationis.

Orindus. ab orioz ris dicit oriundus da dū nomē. i. nat'
 vel nascēdus. et regit genitiuū. Unī in Boe. Si reminisca-
 ris cui' patrie sis oriundus.

Orix vt dicit glo. in 3a. ca. ij. aīal est immūdū nec sacrificijs
 aptū. Et vt dicūt quidā orix est animal simile muri quod
 nos dicim' glirē. et declinat h orix gis gi gem etc. De quo
 habet Deutro. xiiij. Origem camelopardū. Noīa enī de-
 sinētia in x faciunt genitiuū in cis vel in gis: exceptis nix
 nox senex et supellex.

Oriza ze maneries est pulmēti: et vt dicūt de hordeo.

Orizon orizontis mascul. ge. media spera apparens super ter-
 ram fm Papiam.

Ornia interpretat anathema vel anathematizatio.

Ornix est gallina siluestris. vel vt dicit Papi. ornix est galli-
 na aphyca pinguisima.

Ornizomantie. i. diuinitio q fit in pectore vel in ortu vel in
 gustu pullozū. Et cōponit ab ornix qd interpretat gallina
 siluestris: et mantia quod est diuinitio fm Dug.

Orno nas nati nare. i. colere vl decolorare. et deriuat ab os
 oris quasi ora et vult' decorare. vnde ornamentū ti dicit
 quia eius cultu et vultus et os decorant. Unī dicit Papi.
 Ornamentū decus gloria laus dignitas ornat'. Ornamentū
 ta preciosa vestimēta dicta q eoz cultu ora et vult' deco-
 rant. Et ab orno nas dicit hic ornatus tus. i. cultus habitus
 tus vl vestitū decoratio. et ornatus ta tū. i. nitidus lucidus
 cultus vl luculentus. Orno fm Dug. cōponit: vt adozno
 nas: deozno nas. i. valde ornare: vel ornatū auferre. exoz-
 no nas in eodē sensu. Et ē actiuū orno nas cū suis cōposi-
 tis. Dic potest queri an facientes ornamenta mulierū
 peccent: Ad hoc dico qd si qua ars est faciēda aliq opera
 quib' hoīes vti nō possunt absq peccato: per consequēs
 artifices talia faciendo peccant: vtpote prebentes directe
 alijs occasionē peccandi: puta si quis fabricaret idola vel
 aliqd ad cultū idolatrie pertinēs. Si qua vō ars fit cuius
 operib' hoīes pnt bene et male vti: sicut sunt gladij sagitte
 et alia huiusmodi: vsus taliū artiū nō est peccatū. si tñ ope-
 ribus alicui' artis vt pluries aliq male vterent' quib' de

se non sint illicite: sunt tamen per officium principis a ciuitate extirpande sicut documentum Platonis. Quia igitur mulieres licite se possunt ornare: vel ut conseruent decentiam sui status: vel etiam aliquid superaddere ut placeant viris: consequens est quod artifices talium ornamentorum non peccant in usu talis artis: nisi forte inueniendo aliqua superflua et curiosa. Unde Chrysostomus super Mattheum dicit quod etiam ab arte calceorum et textorum multa abscindere oportet. Item scias quod dicit Augustinus in libro de sermone domini in monte: non in solo rerum corporearum nitore atque pompa: sed in ipsis sordibus et luctuosus posse esse iactantiam: et eo periculosior est quo sub nomine seruitutis dei decipit. Et plures dicit in. iiii. et h. quod et abundantia et inordinatus defectus ad iactantiam pertinet. Uide in vestigio.

Oro oras dicitur ab os oris: et est orare ore dicere: rogare: vel ore ratiocinari. Et componitur: ut adoro ras: exoro ras: peroro ras. i. valde orare: vel perfecte orare. Oro oras actiuum est cuius omnibus suis compositis: et producit o sicut dicitur Hug. Quidam tamen ponunt significationes de oro in hoc versiculo: Supplicat imploret petit obsecrat hec notat oro. An dicitur sit Christus ora pro nobis: et sancti orationes nostras cognoscant: et pro quibus orant: et an sanctos orare debeamus: dixi in oratio. Item quare ad orientem debemus adorare dicam in tabernaculum.

Oroma visio interpretatur sicut Papiam.

Oromon grece. i. tempus latine.

Oros orontis proprium nomen cuiusdam montis. Hinc videtur dici hic orontes huius orontis dux liciorum: quia magnus fuit. Orpheus vide in Orion.

Orphanotrophita in orphanotrophium est.

Orphanotrophium ab orphanos et trophos quod est conuersio componitur hoc orphanotrophium notrophij hospitale vel alius locus venerabilis in quo orphani conuersantur et pascuntur. Unde hic et hec orphanotrophita orphanotrophite qui vel quod est custos orphanotrophij: siue domus siue domus talis loci.

Orphanus na nunc idem est quod pusillus. sed illud grecum nomen est: et hinc latinum. Unde in psal. ubi legitur. Pupillo tu eris adiutor. grecus habet orphano.

Orreum ab hordeum dicitur hoc horreum horrei quasi hordeum: locus est ubi reponitur hordeum: generaliter tamen locus ubi reponitur annona quelibet dicitur horreum. vel dicitur ab horreo res: quia spicis horret: sed prius dictum proualeat.

Orsum aduerbiu loci. i. in hanc partem. inde deorsum. Item orsum orsi potest esse nomen ab ordior ordiris. i. principium loquendi vel locutio.

Orsus sicut sum. i. inceptus. et hoc orsum si: et hic orsus orsus. Uide in ordior ordiris.

Orticula le penult. cor. ab hortus et colos componitur. i. hortulanus: vel hortum colens.

Ortigia in ortix est.

Coturnix **Ortigometra** ortix grece latine dicitur coturnix. inde dicitur hinc ortigometra metre quedam auis. et ut dicunt est coturnix que gregem ducit: et terre eam appropinquantem accipiter videns rapit sicut dicitur Hug. Papias etiam dicit: Ortigometra genus auium id est coturnices quas veteres vesci interdixerunt. Solum enim hoc animal sicut homo moribus caducum habet. et producit penultima ab Alexandro: Dic coturnices designare ortigometra.

Ortilio ab hortus horti dicitur hic hortilio hortilionis id est quod hortulanus.

Coturnix **Ortigia** ortix ge. grece latine dicitur coturnix. inde hec ortigia ge quedam insula. s. delos.

Ortodoxus a dora quod est gloria: et ortos rectum componitur hic orthodoxus orthodoxi id est vir recte glorie. s. recte credens: et ut credit viuens: quo nomine non potest vocari qui aliter viuunt quam credit. Unde hec orthodoxa orthodoxe id est femina recte glorie. et hec orthodoxia orthodoxie id est recta gloria. et potest declinari adiectiue orthodoxus: orthodoxa orthodoxum sicut dicitur Hug. Papias vero dicit: Orthodoxus

grece rite catholicus homo dicitur: si de rectis: et vitabilis: qui latine vir recte glorie dicitur. et producit penultimam positione.

Ortogomenus. Ortos quod est rectum componitur cum gomeno quod est accentus: et dicitur ortogomenus na nunc. i. recte accentuatus quasi non encliticatus.

Ortognium nisi in ortogonus est.

Ortogonus ab ortos quod est rectum: et gonos quod est angulus componitur ortogon? ortogona ortogonum. i. reangulatus. et hinc ortognium ortognij. i. rectus angulus in figura plana. Est enim triangularis: et habet angulum rectum sicut dicitur Hug. et cor. go.

Ortographia ab ortos quod est rectum: et graphia scriptura componitur hec ortographia ortographie penultima acta id est recta scriptura litterarum et syllabarum. Et scias prima pars huius operis dicitur ortographia: quia in ea docetur recte scribere.

Ortolanus ab hortus ti dicitur hic hortolanus ni cultor horti. Et scias quod antiqui dicebant hortolanus per u in secunda syllaba ab hortus. sed moderni dicunt hortolan? per u horto. et producit penult. hortolanus.

Ortoneumen? Neuma componitur cum ortos quod est rectum et dicitur ortoneumenus na nunc. i. recte modulatus. vnde dicitur proia apud grecos. s. discretiua dicuntur ortoneumena recte modulata. i. recte accentuata ad differentiam illorum sunt inclinatiua.

Ortonoycus qui tantum emittit quantum recipit. et componitur ab ortos quod est rectum: et noycus. inde ortonoycus qui equum recipit et emittit. et cor. penult. ortonoycus.

Ortus grece latine dicitur rectum.

Ortulus li dimi. penult. cor. partus hortus.

Ortus ta tu. ab ortos oris dicitur ortus ta tu participium et hic ortus tus. i. natiuitas. et hic hortus ti secunde declinationis: quia semper ibi aliquid oriat: et nunquam fit sine fructu sicut dicitur Hug. Papias vero dicit sic: Ortus ta tu natus generatus vel subito visus. Ortus vero ortus ortu: natiuitatis generatura: subita apparitio vel processus. Hortus vero hortus ager amenus holeribus abundans: vel paradisius: hortus holerum inde dicitur quia semper ibi aliquid oriat. Nam quum alia terra semel in anno aliquid crecet: bonus nunquam sine fructu est.

Os oris dicitur ab ostium neu. ge. quasi ostium: quia per ipsum quasi per ostium intro mittitur: et spiritum foras eijcitur. vel quia per os egrediantur verba et ingrediantur cibi. et producit os ris: sed os sis corripitur. vnde versus: Os oris loquitur: corio vestitur os ossis. Os oris dicitur hinc os ossis: quod antiqui dicebant hinc ossum et hinc ossa. Et inde genitiuus pluralis ossuum. sed nunc dicimus os ossa ab ore: quia pateant in ore apertius quam alibi: imo in alia parte corporis non patent. nam ubique cute et visceribus obiecta celantur. Vel dicuntur ossa ab vzo vris quasi vsta: quia olim cremabantur.

Os ossis ge. neu. ossium ossibus in os oris est.

Osa ab os ossis dicitur hec osa ose quoddam genus calciamentum quia primo de corijs bouum ose facte sunt. et quibus nunc et alio genere fiant: pristinum tamen nomen retinet. vnde osanna ta tu. i. osas habens.

Osanna hebreum est: et accentuat in fine. Et ut dicit Hieronimus ceterisimo et decimo septimo psalmo quod manifeste de aduentu saluatoris scriptum est. pro eo quod in septuaginta habet interpretibus: Domine saluum me fac: in hebreo legimus Anna adonay osanna. quod manifestum Simmacus interpretatur est dicens: Obsecro domine saluum me fac obsecro. Nemo ergo poterit ex duobus verbis: greco videlicet et hebreo sermone osanna esse compositum: sed totum hebraicum. et significare quod aduentus christi salus mundi sit: nec non per hunc quod subiungitur osanna. i. salus in excelsis: prospicue ostendit quod aduentus christi non tamen hominum salus sed totius mundi sit: terrena iungens celestibus: ut omne genus

fectat celestium terrestrium et inferorum. Est autem osanna ut dicitur Remigius compositum ex integro et corrupto. Os enim latine dicitur salua siue saluifica: Anna vero apud illos interiectionis obsecratis. nam apud illos ab obsecrate dicitur anna: sicut apud nos latinos a dolente dicitur heu. et sicut huius deberet dici integre osanna: sed corrupte dicitur osanna dempta in vocali. Et interpretatur osanna salua saluifica vel obsecro: quia sicut dictum est osi interpretatur salua vel saluifica: anna est interiectionis obsecrantis apud hebreos. et subaudiatur: Populum tuum vel totum mundum: homines et angelos ipsorum ruinam ex hominibus reparando. Quidam dicunt quod osanna interpretatur salus: quasi dicitur Domine tibi debet salus mundi. Aug. vero dicit quod osanna est vox obsecratis magis affectum indicans quam rem aliquam significans: sicut sunt in lingua latina interiectiones. et ideo osanna in aliam linguam transferri non potuit: sicut nec racha: ut dixi supra in alleluia. Joannes autem os aureum exponens illud Math. xxj. Turba que precedebat et que sequebatur clamabat dicens: Osanna filio david: sic dicitur: Demozes populi mirabilium eius que ostendit eis: et resurrexerunt clamantes in cordibus suis ante et retro clamabant Osanna filio david. Qui precedebat seniores erat. i. patriarche prophete ceterique sancti que ante aduentum christi de aduentu eius et prederunt et cognouerunt. Sequentes autem minores erant. i. apostoli martyres ceterique doctores que post ascensum christi de resurrectione eius et de ascensu vel de operibus predicauerunt et predicant. Et quibus quidem diuersis temporibus fuerunt: tamen in omnibus exultatio omnis spiritus fuit: et illi quidem prophetantes de christo veritate clamauerunt Benedictus qui venturus est in nomine domini. Ipsi autem latidantes clamabant de aduentu christi iam impleto: Osanna filio david benedictus que venit in nomine domini. Osanna autem quidam interpretantur gloria: alij vero redemptionem: alij saluifica siue salua fac. Nam et gloria illi debetur: et redemptio illi conuenit que omnes redemit: et preciosi sanguinis sui effusione nos saluauit. Osanna ta tu. i. osas habens: ab osa ose dicitur. Os aureum rei dicitur est Chrysostomus: et declinat in fine tamen: huius componatur ex duobus rectis: sicut et omne bonum: sicut ostendi in tertia parte ubi egi de figura composita nominis: in causa de compositione integrorum. Osci. Lano componitur cum os: et dicitur huius oscen cinis. s. que ore canit vel folijs alio modo ut decipiat aures. Dicitur et oscines quilibet aures ore canentes. i. cantu augurium facientes sicut Hug. Et Papi. etiam dicit: Oscines ore canentes aures dicuntur quoniam augurium voce capiunt: ut corui. et cor. penul. oscines. Oscillu. Lileo componitur cum os oris: et dicitur huius oscillu li quod dicitur gen. ludi. s. cum funis suspenderit de trabe: in quo pueri et puelle sedentes impelluntur huc et illuc. Et inde dicitur oscillu li quod ibi ora cilleant. i. moueant huc et illuc: vel quod ora astantium moueant ad risum: vel quod solent impelli in ora traseuntium. Item oscillu. i. paruus osculu: et tunc est diminutiuum osculorum et simplex. Oscines exponitur in oscen. Oscito. ab os oris et cito tas quod est moueo componitur oscito tas tauri tare. i. os apire: ore biare: vel baraclare. Persius: Oscitat besternum dissutis vndique malis. Et inde huius oscitatio omnis: et huius oscitatus: et huius oscitamini minis. i. baraclatio vel imoderata oris apertio. Osculu li formatur ab os addita culu: sicut a mas masculus: et a flos flosculus: et a mus musculus. Et est osculu dimi. de os oris quod tamen ad vocem. et quod aliam habuit significationem a suo primitiuo: ideo os fecit aliud dimi. ex se. s. oscillu. i. paruus os ut dicitur Prisci. Et differt sicut Hug. osculu a basio: quia osculu est religionis. Unde dicitur Receptit eum in osculu pacis Basium vero est amoris: suauium luxurie et libidinis. vnde vsus: Basia iugibus: sed oscula dantur amicis: Suauia lasciuis: miscens grata puellis. Item osculu filijs: pacem amicis: basium vxoribus: suauium scortis. Item osculu charitatis: basium bladii: suauium voluptatis. Et ab osculu dicitur osculoz laris. i. osculu dare. Et est commune cum suis compositis. Oso osas. i. osis calciare: vbi actiuum: et deriuatur ab osa ose. Oso. Odi odisti facit supinum osua osu huius non fit in frequenti

usu. unde huius osor osoris. i. oditor. Plautus in amphitrione: Scito illum madidum et incontinentem atque osorem vxoris sue sicut Hug. Papi. autem dicit: Osoz osoris ab odio odis dicitur. i. inimicus qui alium odio habet. Osoatim in osium vide. Oseus. ab os ossis dicitur oseus ossea osseum penulti. cor. i. de ossibus existens vel factus: vel ad ossa pertinens: vel ossibus plenus. Inuenitur etiam huius oseum osei pro bursa intestini noui. Unde Auicenna. Num intestina descendunt in oseum etc. et tunc pdu. penul. et scribitur per vnum s. Osculu li dimi. paruus os. Ossifragium gij. i. ossium fractio: sicut dicimus aliquem fecisse ossifragium: quia ossa alicuius fregit. Ossifragus ga gu. i. ossa franges: ab os ossis et frango gis componitur. et cor. hanc syllabam fragus. Ossulu li dimi. de os ossis paruus os. et inde ossilo las lare. i. verberare vel scindere. Ossim vel osoatim aduer. i. ossa frangendo: vel possa. i. de osse in os. et dicitur ab os ossis. Oso. ab os ossis dicitur oso fas sari sare. i. ossa dare: vel osse percutere: vel ossa preparare. Et componitur: ut exosso fas. i. ossa auferre. Inosso fas. i. ossa imittere. Et est actiuum cum omnibus suis compositis. Ossosus sa sum. i. ossibus plenus: et dicitur ab os ossis. Ossulu li dimi. os paruus os. et huius ossulu idem ab os ossis. Ostendo dis di ostentum vel ostensum. et videtur componi ab os et tedo dis. et est ostendere demonstrare vel apire. unde ostesim. i. apte. et huius ostet tus sicut Hug. Prisci. vero dicitur: Tendo facit tensum: quod tamen facit tentum: vtriusque retinet cum omnibus suis compositis: ut extensum vel extentum. unde ostedo et ab eo composita facit ostentum vel ostensum. Ostentum quoque quoniam monstrum significat nomen est participiale: quod factum dicitur visum: ab ostendo futura dictum. Ostento tas. i. frequenter ostendere: vanitare: iactare: videri: vel procurare. vnde huius ostentamen minis: et huius ostentaculu li. i. demonstratio. et formatur ab osteto supi. de ostedo dis u mutata in o. et est verbum frequentatiuum. Ostentum ti vide in ostendo dis: et etiam in portentum. Ostiensis. Ostia stie est quedam ciuitas. Unde ostiensis: ut episcopus ostiensis. et scribitur sine h. Inuenitur hostia stie per b sicut in b dixi. et formatur ostiensis ab ostia a in n mutata: et assumptis: sicut a ianua ianuenis. Ostra grece dicitur latine testa. unde huius ostra ostre testa cuiusdam piscis. Et hinc ostrea ostrei: et huius ostrea stree quedam piscis que in ostrata latitat. sed ostrea ostreorum per ipsos pisces dicitur in neu. ge. sed ostrea aru in fe. ge. sunt carnes eorum. unde huius ostrearii quod piscem illum vendit vel capit. et huius ostru ostri. i. purpura: quia ostreorum sanguine tingitur. unde ostreis ostrea ostreu. i. purpureus. et ostreat ta tu. i. purpurat. et huius ostrearii quod in purpura operatur: que eam facit vel tingit sicut Hug. Papi. dicit Ostrea aialia marina dicta a testa que mollicies carnis interior tegit vel munis. Grece enim testa ostrata dicitur. vide in cacer. Ostratites. ab ostrat vel ostrata dicitur hic ostratites titis quedam lapis que similitudinem teste habet: cuius usus est pro pumice. Ostratus. ab ostrata deriuatur huius ostratus ti. i. pauimentum testaceum dicitur sic quod quibusdam minutis et fractis testis vel lapidibus calce admixto fiat. unde huius ostratarii quod ostratarii facit. et ostratarii ria riu ad ostratarii ptines. Ostratarius in ostratus exponitur. Ostrea vide in ostrata: et in cancer. Ostrearius in ostrata exponitur. Ostula le dimi. parua ossa. Osus. Odi odisti facit supinum osum huius non fit in usu. vnde osus sa sum. i. odiens: quod huius vim participij. vnde ostruif cum accusatiuo ad modum participij. et idem est in compositis ut exosus exosa exosum. i. odiens valde vel perfecte. et perosus sa su: ut osus et exosus vel perosus bella. i. odiens. vnde ose exose et perose aduerbia. Et scias quod nomina desinentia in osus significat plenitudinem. unde: Osus plena notat: bundus similitat: bilis aptat.

D ante T

- O**ta grece latine dicitur auris. vnde hec otagia otagie do-
lor auricularum.
Otagia in ota vide.
Otamega. Micros interpretat breuis siue minor. Et coponi-
tur cu ota qd est apud grecos nomen istius elemēti o: et of-
otomicron qsi minor o: quo noie vocat h elementū o: cu
breuiat: et figurā illi representatiuā sic factā o. cu vo pro
ducit vocat illud elementū et illi representatiuā figurā sic
factā otomega: qsi o lōga: ab ota quod est o: et mega vl
megalon quod est longū.

D ante U

- O**uale. ab ouo ouas dicitur hoc ouale lis corona que propter
pugnā datur victoribus.
Ouatio. ab ouo ouas dicitur hec ouatio onis. i. leticia vl exul-
tatio victorum. s. que exhibetur quasi triumphus victori-
bus. Vide in ouo ouas.
Ouicula le dimi. parua ouis.
Ouiculū li dimi. parū ouū.
Ouile. ab oue dicitur h ouile lis catula ouū: et pdu. penul. vii
quidā: Dux est opilio cui nomen ouile ministrat.
Ouilio. ab oue dicitur h ouilio onis. i. opilio. vide in opilio.
Ouilla le dimi. parua ouis.
Ouin. ab oue dicitur ouinus na. nū penl. pdu. i. res ouis vel
de oue existens: vt carnes ouine. et pdu. penul.
Ouis. ab offero vl oblatio dicitur h ouis qsi oblatio ab obla-
tione: qz antiqz in initio nō tauri s. oues sacrificarēt seu
in sacrificio mactarent. Pril. vo dicit qz descendit a greco
Hreci enī dicūt oyos: et nos cā vitādi biatū ouis dicim.
Ex his. s. ouibus qdā dicuntur bidētes: qz inter dētes suos
duos altiores hnt cū quibz dicuntur nasci: qz gētiles maxi-
me in sacrificijs offererāt. De h etiā vide in bidens. et cor-
ri. primā ouis: s. ouū oni pducit. vii vsus: Que male fetet
ouis nō est melior tribz ouis. Itē: Non est vilis ouis cen-
tū mibi carior ouis. Vide in mulus et in agnus.
Ouispe. ab ouis et specio cis coponit h et h ouispe spicis
cōis ge. qui viscera ouū inspiciat. et cor. spi.
Ouo ouas uau. i. letari: et proprie est victor. et dicitur ab ouū
oui. et est tractū a pueris: qz tūc letant cū eis dant oua. vii
ouanter et ouatim aduerbia fm Hug. Magister aut bene-
dicit qz ouo uas derivat ab oue: et nō ab ouo. Nā ouatio
dicebat minor triumphus in quo imolabat ouis: et non
taur. et hoc fm derivationē videt rectius: quia ouo uas
corripit primā sicut hec ouis: sed ouū oni producit primā.
vii vsus: Jupit inqt ouo qz tindaris. exit ab ouo. Que ma-
le fetet ouis nō est melior tribz ouis. Papias vo sic dicit:
Quat gaudet exultat et exilit.
Ouulū li in ouū est expositū.
Ouū. Dum dicūt greci: et interposita u consonāte: inde nos di-
cimus h ouū ou. Vel dicitur ouū qsi ouū ab vua: qz sit hu-
midū sicut vua: qz sicut vua exteri? sicca est et interi? vni-
da vl humida: sic ouū exteri? sicca et interi? humidū. vnde
h ouulū li dimi. et h ouiculū li filr dimi. fm Hug. et pdu.
primā ouū: sed ouo ouas eam corripit. vii vsus: Prudens
frater oua quā dant tibi sepius oua. Papias vo sic dicit
Oua dicta qz sint vuida: ab eo qz intrinsec? humore sint
plena. nam humidū est quod exterius humorem habet:
vuidum quod interius.

D ante X

- O**rea. ab oxi quod est acutum vel velox dicitur hec orea orex
vel orea acutus morbus vel velox q cito trāsit vel necat: vt
phrenesis. et hec orea vel orea acutus accentus. Sunt enī
decem figure accentuū que a grecis prouerbioruz distri-
ctionibus apponunt.
Oxi apud grecos et acutum et velox designat. vnde oxus ora
oxum. i. acut? vel velox. vii et quoddā gen? teli acuti dicitur h
oxus oxi. et morboz quidā dicuntur oxi: qdā chronici. Oxi

sunt q cito interficiūt vel trāseunt: chronici aut sunt q
lāguere faciūt. Itē ab oxi qd est acutum dicitur apud grecos
acetū oxi: qz sit acutum. Itē ab oxi quod est acutum vel velox
dicitur oxi quedā medicina.

- O**ria in orea exponit.
Orifalus li gen? est mensura. s. acitabulum vel oxitabulum
pprie ad acetū ferēdū. vii et dicitur orifalus qsi orifox? vel
a falon quod est lignū quia ligneus sit. et cor. fa.
Origaros mas. ge. vel h origar? ri. i. acetū cū liquamine.
Origoniū. ab oxi qd est acutum et gomos qd ē angulus copo-
nit h origoniū nij in quo tres anguli sunt acuti. et origo-
nus na nū. i. habens tres angulos acutos.
Oximel. mel coponit cū oxi quod est acutum: et dicitur h oximel
vel oximellū. s. aceti vel mellis pmixtio. i. duas partes ha-
bens aceti. s. et tertiam mellis. vnde talis confectio dicitur
dinem retinet et acorem.
Oximellū in oximel exponit.
Oximentū ti acetū cū vino mixtū.
Oxus oxa oxum in oxi exponitur.

D ante 3

- O**za oze propriū nomen cuiusdam viri: de quo habet in
li. Re. ca. vi. Indignatus est dñs indignatiōe oza
et infra ibidē: Et vocatū ē nomē loci illi? pcussio oze. et
debet accentuari in fine cū sit declinabile. et interpretat
robur vel visio siue videns vel robustus.
Ozias. Oza vel ozi interpretat robur. vnde Ozias dicitur est
interpretat fortitudo dñi. Ipse ē q et Azarias duplici noie
Itē est q cū illicitū sibi sacerdotiū vēdicare conat? est
pra frōte pcussus est: vt dicitur in. ij. Paralypomenon: ca.
xxvj. Itē in. iiii. Re. ca. xv.
Ozimiū. ab oza vel ozi quod interpretat robur dicitur hoc
mū ozimi. Ozima intestina dicuntur. s. tripe: quia in eis
sistit fortitudo. Vñ Persius: Num bene distincto cantu
uerit ozima neruo.

Ciedū est

q apud
breos p
nō habet: nec vllū nomē apud
est quod hoc elementū sonet. Ali-
siue igitur accipienda sunt nomi-
na hebreā quādo per p inueniunt
apud nos scripta.

Pabulū. a pasco scis dicitur h pabu-
lū li quod pro pasua dicitur et pro pasu. Unde pabulū
sa sum pabulis plenus. Et pabulor laris. i. pascere vel pa-
bulū colligere. et cor. bu.

- P**acalis. a pace derivat h et h pacalis et h le. i. pacē designat
vel ad pacē ptinēs. Quid? in. vj. Metamor. Circum-
trema oleis pacalibus ozas.
Pacatus ta tū in pacoras vide.
Pacifica dicebat oblatio q fiebat pro pace ad deū vel ad ho-
mines. vel qz ad bonū pacis fiebat: sicut salutaria sacrifi-
cia pro salute data vel danda vel seruāda offererant. sic
dicitur in historijs.
Pacifico. a pax et facio coponit pacifico cas caui care. i. pas-
cē facere: vl cōcordare. vnde pacific? ca cū penul. cor. et pa-
cificatus ta tū penul. pdu.
Pacificor sceris pactus sum diuersas habet significationes.
Nā pacisci est in pactū accipere. Itē pacisci est in pactū po-
nere: vel dare: vel pmittere: vel in pactū petere. Itē pacisci
est pactū facē: amicitia firmare vel reintegrare. Pacificor
coponit: vt cōpaciscor sceris. i. sil pacisci. Depaciscor sceris
i. valde pacisci. et faciūt supi. cōpactū et depactū. et partici-
piū cōpactus et depactus. Si inueniat cōpect? et depect?
lra corrupta est. Pacificor primā corripit. et vt quidam di-
cunt compesco scis componit a con et paciscor. et dispesco
a dis et paciscor vt ait Hug.
Paco cas caui derivat a pax pacis: et est pacare idem qd pa-
cificare. vnde pacat? ta tū. i. pacificat? qsi pacē tenēs. et est
etymo. Et compa ē fm qz est nomen pacatus tior tissim?

Uñ ad hebre. ca. xij. Fructū pacacismū exercitatis p eam reddet iustitie. vñ de pacate tius tissime aduerbiū. Itē a paco cas hic & hec pacalis & h̄ le. vñ de pacaliter aduerbiū. Paco cas actiuū est cū omnib⁹ suis compositis siqua habet: & producit primā.

Pactio. a paciscoz pact⁹ deriuat hec pactio onis. i. ouentio: conditio vel promissio.

Pactoz. a pact⁹ deriuat pactoz⁹ ria riū. i. ad pactū ptinēs. & hoc pactozū idem quod pactū vel locus vbi fit pactū.

Pactū. a paciscoz sceris d̄ h̄ pactū cti. i. placitū: ouent⁹. s. inē gres: vel ex pace oueniēs scriptura. vñ & d̄ pactū q̄si ex pace actū vel factū. Itē pactū est supi. de pāgo gis. Itē pact⁹ ca cū pticipiū de paciscoz sceris.

Padanus na nū in padus est.

Padus di fluiū lombardie sic dictus ab vno triū fontū ex quibus habet originē: qui padus dicitur. Itē fluius padus dicitur eridanus a Setone in eū submerso qui eridanus dicebat. inde padanus na nū penul. pdu. Uide in pberon vel in feton.

Paganicus ca cū in paganus vide.

Paganismus. Pagan⁹ cōponit cū mos: & dicit h̄ paganis mus mi. i. ritus & mos paganoz.

Pagan⁹ ni. a pagus qd̄ est villa d̄ pagan⁹ na nū. i. villanus vel incult⁹. & q̄cūq; habitat in villa d̄ pagan⁹: p̄terea quis cūq; habitat extra ciuitatē dei. i. ecclesiā d̄ pagan⁹ q̄si villan⁹: & nō habitās in ciuitate dei. i. ecclesia: s; lōge in pago. Et hinc paganis ca cū: & h̄ paganitas tatis. i. multitudo & collectio paganoz: vñ p̄prietas q̄ pagani dicunt: vel terra eoz. Et paganozas. i. ritū paganoz colere: vñ more paganoz se habere. Pagan⁹ cōponit: vt semipagan⁹.

Pagella le dimi. parua pagina. Die. xxxvj. Lūq; legiss; tres pagellas vel q̄ttuoz scidit illud scapello scribe.

Pagina. a pāgo gis pro iungere vel impellere dicit hec pagina ne pars aliquota foliozū libroz. Et dicunt pagine a pangēdo vñ cūgēdo: qz sibi inuicē cōpingant. i. cūgant vñ quia ibi folia cūgant. Pagina etiā dicit q̄nq; cartha q̄nq; liber: q̄nq; scriptura. Uñ cōuenit dici: h̄ inuenit in sacra pagina. vñ de h̄ paginula le dimi. Et pagino nas. i. paginas cōiungere vñ describere. & cor. gi.

Paginula le dimi. parua pagina.

Pagulus li dimi. partus pagus.

Pagus. Dige apud grecos dicit fons. et inde h̄ pagus gi. i. villa: qz iuxta fontes ville solent edificari. & pdu. primā. & inde componit ariopagus.

Pala. a palea dicit hec pala le q̄ vētilat vt frumentū a palea purget. Uide etiā in pale.

Palafredus di penul. pdu. dicit a passu & leni & freno & du: cēdo: qz leni passu p̄ frenū duca: & est gen⁹ equi q̄ alio nomine dicit m̄n⁹ & gradari⁹: sicut dixi in equus equi.

Palam. a palo las deriuat palā aduerbiū q̄latis. i. apte vñ manifeste. Uñ in Joanne: Ego palam locut⁹ sum mūdo. Et cōponit cū in: & dicit impalaz. i. naperto. Pōt etiā palam eē p̄positio q̄n regit casum: vt palā illo h̄ feci. i. corā illo. & cor. pmā. s; palo las eā. pdu. Uñ Luca. in. vij. P̄cipes fecere palā ciuilia bella. Sed de vltima syllaba q̄rit an debeat acui. Et dicit qdā q̄ sic: ad differētiā hui⁹ accusatiui palam de pala le lam. Alij dicit q̄ nō: & hoc magis mihi placet: quia huiusmodi aduerbia desinentia in am deprimunt in fine: vt multifariā: perperā. Declinat etiā perperus ra rū: sicut dixi in secūda parte vbi egi de accētū aduerbioz desinentiū in am.

Palans. a palo las dicit h̄ & h̄ & h̄ palans lantis q̄ nunq; in aliquo loco h̄ certā m̄sionē. vñ de palanter aduerbiū. i. manifeste vel vaganter. & palabūd⁹ da dū. i. errabūd⁹ vel vagabūd⁹ fm̄ Hug. Judi. ix. Due aut turne palātes p̄ cā: p̄ aduersarios p̄q̄bant. Papi. vñ dicit Palātes gaudētes: palā vagātes: disp̄si. Palanter. i. incōposite vel disp̄se aduerbiū qualitatis.

Palanteū tei neu. ge. quoddā oppidū in palatino mōte vbi mō est Roma. & qz palanteū altū erat: iō palāteū d̄ altus

murus vel fastigiū.

Palata. a palus dicit hec palata te penul. produc. que fit de palis. & palate sunt masse que de recentib⁹ ficub⁹ cōpingi solent: quas inter palas ad solē ficcant. & sic sumit Re. ij. ca. xv. vt dixi in massa.

Palatin⁹. a palatiū dicit palatin⁹ na nū penul. pdu. i. de palatio existēs: & tūc deriuat a palatiū. vel palatin⁹ na nū. i. ptinēs ad palatiū: & tūc deriuat a palatiū.

Palatiū. a palo las qd̄ ē vagari deriuat h̄ palatiū tij ampla dom⁹ in q̄ multi vagari p̄nt. vñ palatin⁹ na nū penl. pdu. i. de palatio existēs. Uel hic palans lantis rex fuit archa: die: in cui⁹ honore regina aulam ipsi⁹ noie conditā palatiū vocauerat. Sic ergo appellauerūt a Pallante hoc palatiū. & corripit pa. Uñ Luca. in. iij. Uix odisse vacat: p̄bea palatia complet.

Palatū. a palatiū dicit hoc palatū ti qz magnū sit & amplū: vel quia fit q̄si palatiū oris vel lingue. vel dicit a palo las quia ibi lingua vage: vel palatū q̄si poletū a polo: qz ibi pro sui cōcūitate celi h̄ similitudinē. vñ & greci palatū vraz non vocāt. Et hinc palatin⁹ na nū. i. ad palatū ptinēs.

Pale. palin qd̄ est mot⁹ dicit apud grecos lucta palin: qz in lucta. frequēter se moueant. vñ he pale lariū. i. d̄si dextra leuaq; eminētia mēbra: dicta sic qz in luctando ea premis mus. quod. s. luctari vel quā luctā greci dicit palin. Inuenit etiā in singulari: s; in alio sensu: qz. s. pala d̄ vētilabū & latū instrumentū ferreū ad opus ignis. pala etiā d̄ ille cōcūnis locus in anulo in quo ponit lapis p̄ciosus.

Palea. a pales dea pabuli: vñ a pabulū dicit hec palea lee: qz pabulū p̄beat aialib⁹: & etiā qz ea sola olim primū in pascedis aialib⁹ p̄bebat: cui⁹ nā ex s̄rio frigida est intantū vt obrutas niues fluere nō sinat: adeo calida vt maturescē poma cōpellat vt dicit beat⁹ Aug. de ci. dei. & cor. pa. Uñ in auroza dicit: Nō vult nudari paleis donec fit adusta. vñ de hec paleola le dimi.

Paleare. a palea deriuat h̄ paleare ris: & h̄ paleariū rij locus vbi palee reponunt. & etiā sic dicitur pellis q̄ sub collo bovis fluitat huc & illuc ad modū palee. & h̄ & h̄ palearis & h̄ re. vel a pelle deriuat h̄ paleare ris: vel paleariū rij pellicula q̄ p̄det ante pecc⁹ bonis q̄si pelleariū. vel sic dicit a palo las: quia vagat huc & illuc & fluitat. vel dicit a palea qz ad modū palee fluitat huc & illuc. Et hinc palearia dicuntur quedam partes iugi que sub illa pelle colligantur. et corripit pa. Uñ Quidius Metamor. xi. Lollathou extāt aruis palearia pendent.

Palearium in paleare est.

Paleola in palea est.

Pales. a pabulū d̄ h̄ pales indecli. vel pales lis dea pabulo rū. vñ de h̄ palatual ei⁹ sacerdos. & pluralit h̄ palilia hoz paliliū vñ palilioz illi⁹ deo festa. Uñ Persi⁹: Sumosa palilia feno. & paliosus sa sum. i. fumosus: a festo Palus in quo fenū comburebatur.

Palestina. a palestim vrbe ois regio circa eā dicta est palestina. vñ de palestina nū gētile.

Palestra stre lucta vel loc⁹ luctatiōis. & d̄ a palin qd̄ est lucta: vel a palin qd̄ ē mot⁹: qz ibi frequēter se moueant. vñ d̄ palestra a Pale dea pastoz: qz in honore isti⁹ p̄t fuit celebrata. vel dicit a palude q̄ vngēbant luctaturi anteq; haberēt oleū. vñ palestric⁹ ca cū: & h̄ palestrica ce q̄ in palestra luctat. & qz ad palestrā fortes vocabant: iō palestrica q̄nq; pro forti ponit fm̄ Hug. Papi. vñ sic dicit: Palestra grece lucta vbi athlete exercent se: luctatio que fit in gymnasio. & cor. primā. Quidi⁹ in. xvj. epif. Aut fera nos retinet aut vncta dona palestre.

Palestricus ca cū penul. cor. in palestra est.

Palestrizo zas. i. luctari: a palestra dicitur.

Palibachus. ab anti quod est contra: & bachius bachij pes contrari⁹ bachio. Constat enī ex duabus primis longis & tertia breui vt dixi in antibachus. & idem pes dicit palibachus: qz iterat⁹ est a bachio: a palin quod ē iterū & bachius componitur.

Palilia liū vel liozū est in pales.

Paliosus exponit in pales.

Palin. i. iterū. Item palin. i. motus vel mobilitas. Inde pal ma. i. lucta.

Palinodiū. palin quod est iterū componit cū oda quod est laus vel cantus: et dicitur hoc palinodiū dii. palinodia dicitur tur laudes iterate vel cantus iterati. unde palinodius dia diū. i. iterū cantat vel laudatus. et hic palinodicus ci qui palinodia facit vel dicit.

Paliscus. palin. i. iterū. unde paliscus ca cū q̄si iterū veniēs: v̄l q̄si iterum natus. unde palisci dicitur sunt duo filij Iouis et Ethne quasi bis editi: qz semel de matre et postea iterū de terra fin poetas. vñ Ouidi in. y. Metamor. Stagna pali scorū rupta feruētia terra.

Palissima matis locus lucte: et dicitur a palestra.

Paliurus ri carduus est spinosus et asperrimus: de quo habetur Isa. xxxiii. De h̄ dicitur Papi. Paliurus herba asperma et spinosa. Quod autem dicitur palur q̄si herens pallio etymolog. est. et pdu. penul. Vñ Virgili in buco. Carduis et spinis surgit paliurus acutis.

Palla le fe. ge. quadrū palliū mulierū deductū vsqz ad vestigia affixis in ordine geminis: dicta sic a palin. i. mobilitate que circa finē est huius indumenti: vel quia rugis vibratibus finata cribretur.

Palladiū in pallas est.

Pallas ladis fe. ge. dea belli est: et dicitur a palin. i. a motu et excussione haste. Vel dicitur pallas a pallone insula thracie vbi nutrita fuit: vel qz pallantē gigantē occidit: q̄ et Minerva dicitur q̄si mortalis vel q̄si munus variariū artium: quia fuit inuētrix multorum ingeniorum ut dicitur. Et a pallas h̄ palladiū dii imago vel simulacrū palladis. et palladiū dia diū ad palladem pertinēs.

Pallego les lūi lere. i. eē v̄l fieri pallidū. et qz ex timore et amore sequitur palloz: id est pallere quicquid ponitur pro timere: quicquid pro amore: sicut pro suo antecedente. Vñ Ouidi: Pallat ois amans: nā h̄ color aptus amati. Item pallere ponitur sepe pro egrotare: qz palloz signū est egritudinis. unde h̄ palloz loris: et pallidus da diū. Item pallego componitur: ut expallego les: impallego les: oppallego les: repallego les: suppallego les. i. parū vel subitus pallere. unde suppalidus da diū. i. parū pallidus. et hinc inchoa. paleo scis: expaleo lescis etc. Paleo et eius composita sunt neutra: et faciunt preteritum in lūi: et carent supi. et scribuntur per geminū l. Et scias qz h̄ efficitur pallidus q̄si timet: sed rubetis q̄si verecundat ut dixi in formido das.

Pallex. a pallego les dicitur h̄ et h̄ pallex. i. adulter vel iuuenis.

Palliatas ta tū in palliū est.

Pallidus. a pallego les deriuatur pallidus da diū. Et comparatur unde pallide dius dissimile aduerbiū: et hec palliditas tatis. et est signum amoris palliditas. Vñ q̄dā: Pallida futuriū facies manifestat amorē. vide in timidus: et in pallego.

Pallio as in palliū exponitur.

Pallioli li in palliū est.

Palliū. a palla q̄d est palliū deriuatur h̄ palliū li quo ministrantii scapule teguntur: et ut dicitur ministrent expedite dicitur: rāt. Plautus: Siquid facturus es appende in humeris palliū et pergas quātū valet tuorum pedū promptitas. Vel dicitur palliū a pellib⁹ unde fiebat pri⁹. sed modo dicitur palliū quoddam genus panni ex serico: et quilibet mantellus. unde pallioli li dimi. um mutata in o: et addita li. et palliat⁹ ta tū. i. palliū habēs vel pallio induit⁹. et pallio as. i. pallio tegere vel occultare: vel palliū induere: vel pallio ornare. Et componitur: ut appallio as. i. valde palliare. oppallio as. i. occultare v̄l ornare. repallio as. i. iterū palliare. suppallio as. i. latenter vel sub pallio occultare. Et est pallio actiū cū oib⁹ suis compositis: et pdu. p̄mā positioe. Auianus: Exiguo paru⁹ circū dans palla collo. P̄t̄ etiā palliat⁹ deriuari a pallio as: et tunc palliat⁹. i. pallio tect⁹ vel occult⁹ vel coopert⁹: ut iste habet verba palliata. i. occulta v̄l cooperta. et pdu. p̄mā palliū ut ostendi: et etiā pallio as. Vñ in Aurora dicitur: Sed

prauū tanq̄ palliat istud opus.

Pallos loris in paleo les vide.

Palma. a pando dicitur hec palma me q̄si p̄sa et extensa est enī palma man⁹ extensa. i. extensis siue expansis digitis et explicatis: cui contrari⁹ est pugn⁹. i. man⁹ digitis contrahi et clausis. est ergo palma extensa: pugn⁹ v̄o clausus. Item palma manu dicitur hec palma me quedam arbor: quoniam victorū solet ea ornari et coronari: vel quia oppassis ramis in modum palme hominis. Est v̄o arbor victorū putata. hanc v̄o greci phenicē appellant: quia diu durat ex nomine auis illi⁹ arabie que multis annis viuere potest. Fructus autē eius dactili dicuntur ad digitorum similitudinem. unde hic et hec palmalis et hoc le: et palmosus sum. i. victoriosus triumphalis vel animosus. et hoc palmariū palme premiū. et dicitur palma quasi pacis alme quia a victoribus ferebatur. et est etymologia. Palma ergo dicitur manus: arbor: et etiam victoria: quia palma a bore victores coronabantur. vñ versus: Palma manus palma est arbor: victoria palma: Palma notat laudē bellis: victoria finem. De palma arborē dicit Ambrosius tertio Hexameron. Est discretio sextus in arboribus. Tu videas palmam q̄ dactilos generat plerūqz: inclinamē mos suos et subiicientē: et concupiscētē atqz amplexus pacem pretendētē ei arbori quā marē palmam appellant pueri rusticorū. Illa ergo palma femina est: et sexū suū pacis subiunctionis confitetur. vñ cultores locorū preiaciunt ramis eius dactiloz vel palmarū semina masculoz quibus illi femine arbori velut quidam sensus perfunctoris funditur: et expediti concubitus gratia presentantur: quoniam munere donato rursus erigitur et eleuat ramos suos: et veterē statū comā suam rursū attollit. Item scias qz palme qualitas et statura multū habet pulchritudinis in figura. Nam ut dicit Gregorius. in. xix. Moral. sup illud Job. xxix. Sicut palma multiplicabo dies. Nō immerito iustoz vita palme comparatur. qz sicut palma inferius tacta aspera est: et q̄si aridis corticibus obuoluta: superius v̄o v̄l et fructibus pulchra: inferius corticibus suarū inuolutioib⁹ angustatur: sed superius amplitudine pulchre viriditatis expanditur. Sic quippe electoz vita despecta est inferius: superius pulchra: imo ista q̄si multis corticibus inuoluta: innumeris tribulatioib⁹ angustatur. In summo v̄o illa q̄si pulchre viriditatis folijs amplitudine retributiois expanditur. Habet quoddam aliud palma quo cunctis generibus arborū differt. Nō nāqz arbor in suo robore iuxta terram vasta subsistit: sed crescēdo superius angustatur: et quātū paulisper sublimior tanto in altū subtilior. Palma v̄o minoris amplitudinis ab imis inchoat: ut iuxta ramos ac fructus ampliori robore exurgat: et que tenuis ab imis proficit vastior ad sumū succrescit. Quibus itaqz alia arborū nisi terrenis mētibus inueniunt eē filia: inferius vasta: superius angustata: qz nimirū oēs isti seculi dilectores in terrenis rebus fortes sunt: in celestibus debiles. Nā in tpali gloria vsqz ad mortē desudare appetūt: et pro spe perpetua nec parū quidē in labore subsistūt: sed pro terrenis lucris quaslibet iniurias tolerant: et pro celesti mercede vel tenuissimi v̄bi ferre contumelias recusant. Hi itaqz quasi aliarū arborū more deorsum vasti sunt: sursum angusti: qz fortes in inferiora subsistūt: sed ad superiora deficiūt. At contra: Ex qualitate palmarū designatur proficiens vita iustoz: q̄ nequaquā sit in terrenis studiis fortes: et in celestibus debiles. Sūt v̄o nō nulli q̄ cū celestia appetūt: atqz hui⁹ mūdi facta noxia relinquūt: ab inceptioe sua quotidie inconstantie pusillanimitate deficiūt: quibus nisi arbutis reliquis similes dixerim q̄ nequaquā tales superius surgūt: quales inferius oriuntur. Hi quippe in conuersatione veniētes: nō tales quales ceperunt perseverāt: et q̄si more arborū in chatione vasti sunt: sed tamen crescunt: qz paulisper per augmenta tēporū patiuntur incrementa virtutū. Palma v̄o in summitate est vastioris q̄d cepit quietatis ex radice: qz sepe electoz conuersatio plus sumitudo peragit q̄ proponit inchoando. et si tepidus p̄ma

inchoat: feruētī⁹ extrema cōsumat atq; semp inchoare se estimat. z iccirco infatigabilis in nonitate perdurat.

Palme mitis mas. ge. dī ram⁹ vitis vbi vna nascit. z dī a palma ppter fecunditatē: z cor. mi in obliquis.

Palmetū: a palma deriuat h⁹ palmetū ti: loc⁹ vbi palme abundant z crescūt.

Palmo mas maui mare. i. coronare: a palma dī. z a palmo mas dī palmatus ta tū. i. coronatus.

Palmula: a palma manu dī h⁹ palmula le di. z palmula ēt ē extrema latitudo remi: qz extēsa ē ad modū palme. z palmula ē i⁹strumētū rusticoz i aera cū trib⁹ vel q̄ttuoz v⁹ ēt plurib⁹ ramis: qz hēat ramos extēsos sic palma digitos sūm Dug. z Pap. dicit: Palmula extrema latitudo remi q̄ mare impellit: Palmula gubernaculi pars ima.

Palmulus li mas. ge. puus palmus: z dī a palmus.

Palmus: a palma p manu dī h⁹ palmus mi: qdā mēsurā. f. palme. z ē palm⁹ a pollice vsq; ad minimū digitū extēsa manus: pupill⁹ vō est extractis digitis pugnus: sicut dicit quedam glo. Isa. xl.

Palo: a palu qd ē mot⁹ dī pal⁹ las laui. z inuenit in duab⁹ significatiōib⁹. nā palare. i. manifestare vel apire v⁹ palare. i. vagari. pl⁹ ē tñ palare q̄ vagari. nā vagat q̄ aliquan tūlū buc z illuc discurret: sed palat q̄ i nullo loco p̄ziā hz sedē. vñ vag⁹ dī q̄cūq; aliquātulū vagat de loco ad locū hz palās dī q̄ nūq; in aliquo loco certā hz māsiōnē. Palo cōponit vt depalo las. i. valde palare declarare vel referre: ppalo las p eodē repalo las. Palo las p manifestare cū suis cōpositis ē actiū: p vagari ē neu. z pdu. primaz. Virgi. in. xi. eneid. Et nunc palantes vi demus gemitūq; cadentū.

Palabra: a palpo pas dī h⁹ palpebra bre: sūm oculoz: qz palpebre sp mouēt pilis in ordine astātib⁹ ad eoz munitiōz z occurrūt iō inuicē vt assiduo motu reficiāt ituitū. vñ palpebrōsus sa sū. i. magnas hñs palpebras: z cor. pe nāliter.

Palpitas tan tare. i. frequentē pallare: z cor. pi.

Palpo: a palin qd ē mot⁹ dī palpo pas. i. tremere moueri sa lire vel anbelare: sic q̄ aiām trahit. Itē palpare. i. adulari blādiri v⁹ manu z tractare: sic facit cec⁹. vñ h⁹ z h⁹ palpabilis z h⁹ le. Palpo pas cū oib⁹ suis cōpositis ē actiū: p sa lire n⁹ v⁹ tremere neutrū ē. Et nota q̄ antiq̄ dicebant palpor paris depo. p adulari. Item a palpo pas dī h⁹ palpo onis q̄ palpat: vt cecus: vel palpo dī adulator. De p̄dictis significatiōib⁹ tales dan⁹ vsus: Palpa cōtractat manib⁹ blādif anbelat. Palpat adulat: salit ac tremat atq; mouetur. Palpo manu tractans: z palpo vocat abulans.

Paludamētū: a palin dī h⁹ paludamētū ti: qdā vestis regū z impatorū q̄ vtebat rex vel ipator ad onēdēdū bellū in p̄xi mo esse futurū: z iō dī a palā: qz tūc oib⁹ fiebat ēt palā z māifestū bellū p̄xiō eē futurū. vñ paludat⁹ ta tū: z paludamētat⁹ ta tū. i. paludamēto indut⁹ vel paludamētū hñs.

Palūbes: a pabulū deriuat h⁹ palūbes bis. i. siluestris colūba q̄ in arborib⁹ nidificat: hz colūba q̄ in domib⁹ z dicitur palumbes: qz fuit fortes palubo. qd aut dicitur palumbes q̄ si p̄cētes labis: sicut colūbe colētes lūbos ethy. est. Inuenit ēt h⁹ palūb⁹ bi: p pullo palūbis. Persi⁹: Aut cur nō poti⁹ teneroq; palūbo. z hīc palūbin⁹ na nū sūm Dug. Et scias q̄ colūba nō fuit epichenū: qz dicim⁹ h⁹ colūb⁹ p mare: qd ppter fecunditatē accidit sicut gallus z gallina. palūbes vō recte fuit p̄miscui ge. ppter indiscretionem sexus z rarā fecunditatē.

Palus dis fe. ge. dī a pales dea pabuli: qz paleā. i. pabulum nutriat iumētōzū. i. de paludosus sa sū: z h⁹ z h⁹ palustris z h⁹ stre: silis paludi: v⁹ in palude exñs v⁹ crescēs: z paludanus na nū: paludi imixt⁹ v⁹ i palude molās: pdu. lu. vñ Lucan⁹: Luta fruge trico nos addit nil lesa palude.

Palus: a palā aduer. dī h⁹ palus li: vineariū: qz foris z palā figit: z est mas. ge.

Pambilus interpretat⁹ totus amor: z cor. penul. vñ Pambibile tolle manus: iāq; redibit anus. z cōponit a pan z pbilos.

Pampineus exponit in pampinus.

Pampino nas: in pampinus exponit.

Pampin⁹: a palmes deriuat h⁹ pampin⁹ ni: foliū vitis: qz a palmite pendeat: z pāpine⁹ nea nei: z pāpinosus sa sū. z ē pāpineū qd totū ē de pāpinis: pāpinosū vō qd pāpinis plenū ē. Itē a pāpin⁹ dī pāpino nas. z ē pāpinare pāpinos emittē v⁹ pāpinis imple⁹. Et cōponit vt depāpino nas dispāpino nas: expāpino nas oia p pāpinos euellē: z cor. p̄dicta pi. vñ Qui. Nō h⁹ pāpineis amicis vitib⁹ vlmus.

Pan grece: latine dī totū vel oē. vñ h⁹ pan panis dicit⁹ est qd dā deus pastorū quē in similitudinē nature formauerūt. vñ pan dicitus est quasi oē vel totū.

Panates: herba est ex q̄ pfluit succus qui z panatus dī.

Pancelenos pan qd est oē v⁹ totū cōponit cū celenos qd ē lucēs: z dī pancelenos: quo noie dī luna in plenitudine quasi tota lucens.

Pancorpū a pancracioz aris dī h⁹ pācorpū pi: gen⁹ spectaculi. vñ solet fieri ab his q̄ cū bestiis ferocissimis z grediūt.

Pancrea cre. i. rapina a pancracioz aris dī.

Pancracioz aris. i. flagellis aut tormentis subicij: vñ equo aio tolerātes coronēt. vñ pācraciū. i. tormētū vel flagellū vel qdā lud⁹ q̄ fit subtrahēdo aliqd de manu in manu.

Pancrus cri: lapis varijs pene ex oib⁹ colorib⁹ zstans. z dī a pan qd est totū vel oē.

Pandecta. pan cōponit cū teucos qd est volumē: vel cū dectos qd ē ctinens vel doctrina z dī h⁹ pandecta cte: liber oia ferens z ctinēs: sic totū corpus legis v⁹ vetus z nouū testm sūm Dug. Pap. videt⁹ dicere pandectū.

Pandiculari⁹. a pando dis dī hic pandicularius rij: homo bians z toto corpe oscitans.

Pando dis di passū. i. extendere dicere referre manifestare apire. Pando cōponit v⁹ dispādo dis di passū. i. extēdere diuersis modis tendere pandere expando dis di expas sū. i. extendere: oppando dis. i. vndiq; pandere extēdere. Repando dis di sū. i. recuruare vel claudere vel recludē. pādo z ei⁹ cōposita oia sūt actina z faciūt p̄teritū in di z supinū in passū sine n vñ ibi: Qui expas sū in cruce manibus. Sed ibi z in multis alijs silib⁹ locis inuenit n: vitio scriptoz z idiotaz. Dec enī tria vba. f. pādo pateo patioz idē faciūt supi. vñ vsus: Pando facit passū pateo patioz quoq; passū. Horū rite triū passū dic esse supinū. ita dicit Dug. Pril. h⁹ ēt dicit in. x. li. Pādo inqt o in i: pādi facit p̄teritū z supinū passū: q̄suis ēt a patioz z pateo passū dicim⁹. vñ expādo dis expas sū. Virgi. in tertio: Et p̄ achilles passis de littoze palmis. z ita cōiter dicit gramatici. tñ Pap. dicit q̄ pādo hz duplex supinū. f. panlū z passū.

Pandociū: in pendox est.

Pandona ne: quedā porta apud romā q̄ semp pandebat. z dī a pando dis.

Pandox cis. i. ebriosus: vel gulosus: leccator q̄ semp pāditoza ppter escas. vñ a pando dis dī h⁹ pādociū docij. i. leccacitas vel ebriositas taberna vel caupona.

Panduca ce fe. ge. a pando dis dī: genus organi est.

Pandus: a pando dis deriuat pandus da dū. i. curuus. sed pandū pprie est quod dirigit capita in inferiores: partē curuū qd in supiozem: omne tñ curuū potest esse pandus z econuerso diuersis respectibus. vnde pandulus la lum aliquantulū curuus. z cōponit vt repandulus la lum.

Panegozizo: a pane deriuat panegozizo as. i. sustentare.

Paneta. a panis dī h⁹ z h⁹ paneta te q̄ vel q̄ facit panē.

Panfagiū. pan qd est totū cōponit cū fagin qd est comedere: z dī panfagiū gia gum quasi oia comedens. vñ z panfagij dicti sūt qdā hoies in ethiopia: quib⁹ est cibus totū qd mandī pōt z oia fortuitu gignentia.

Pangerista ste cōis ge. laudis decantator: z deriuat a pangericus ca cū.

Pangericus: a pango p canere deriuat pangericus ca cuz i. laudando decantatus. vñ pangerice. i. laudanter laudabiliter: z hoc pangericū ci. f. licentiosum z lasciuosus genus dicendi in laudib⁹ alicuius: in cuius specie z cōposit